

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 בספטמבר 2024

דוח מונגש

תוכן העניינים

ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים 203

209	5. ממשל תאגידי
210	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
231	7. נספחים
242	מילון מונחים
244	אינדקס

א. דוח הדירקטוריון וההנהלה 5

11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
15	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
47	3. סקירת הסיכונים
73	4. מדיניות ואומדנים חשובונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי 75

ג. תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2024 77

81	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
91	ביאורים לדוחות הכספיים

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

47	3. סקירת הסיכונים	11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
47	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	11	1.1. מידע צופה פני עתיד
48	3.2. סיכון אשראי	11	1.2. מידע כספי תמציתי
69	3.3. סיכון שוק	14	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
72	3.4. סיכון נזילות ומימון	14	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
73	3.5. סיכון ציזת	15	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
73	3.6. סיכונים אחרים	15	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
73	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים	24	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
73	4.1. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים	32	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
74	4.2. בקרות ונהלים	43	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
		46	2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
		47	2.6. חברות עיקריות

רשימת הטבלאות

12	טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים
16	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין
22	טבלה 2-2: פרטים בדבר פעילויות לטובת הלוחים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה
24	טבלה 2-3: תמצית דוח רווח והפסד
25	טבלה 2-4: הרכב הרווח המימוני, נטו
27	טבלה 2-5: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית
28	טבלה 2-6: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
30	טבלה 2-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות
31	טבלה 2-8: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
32	טבלה 2-9: רווח כולל
32	טבלה 2-10: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
33	טבלה 2-11: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
34	טבלה 2-12: סיכון אשראי בעייתי
34	טבלה 2-13: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
35	טבלה 2-14: יתרות ניירות-ערך
36	טבלה 2-15: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק
36	טבלה 2-16: התפתחות ביתרות הפיקדונות
36	טבלה 2-17: מידע נוסף על פיקדונות הציבור
37	טבלה 2-18: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק
38	טבלה 2-19: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
38	טבלה 2-20: מכשירים נגזרים
39	טבלה 2-21: פרטים בדבר חלוקה כוללת, דיבידנד ששולם ורכישות עצמיות של מניות בתקופות קודמות
41	טבלה 2-22: חישוב יחס הלימות ההון
42	טבלה 2-23: יחס מינוף
43	טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
48	טבלה 3-1: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור
49	טבלה 3-2: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר
50	טבלה 3-3: מדדי סיכון אשראי
52	טבלה 3-4: סיכון אשראי לפי ענפי משק
55	טבלה 3-5: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות
56	טבלה 3-6: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל
57	טבלה 3-7: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה
60	טבלה 3-8: חשיפות עיקריות למדינות זרות
61	טבלה 3-9: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
62	טבלה 3-10: סיכונים בתיק הלוואות לדיור
62	טבלה 3-11: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
63	טבלה 3-12: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
63	טבלה 3-13: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים

64	טבלה 3-14: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק
65	טבלה 3-15: יתרת האשראי לאנשים פרטיים
65	טבלה 3-16: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה
66	טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים
66	טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון
67	טבלה 3-19: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה
68	טבלה 3-20: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
69	טבלה 3-21: יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לוויים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313)
69	טבלה 3-22: שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
70	טבלה 3-23: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
70	טבלה 3-24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
71	טבלה 3-25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי (נטו לאחר מס)
71	טבלה 3-26: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ולשינויים במדד המחירים לצרכן
72	טבלה 3-27: יחס כיסוי הנזילות (LCR)
72	טבלה 3-28: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

רשימת התרשימים

11	תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 30 בספטמבר 2024 ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024
17	תרשים 2-1: תשואות אגרות-חוב ממשלתיות, מדד המחירים לצרכן, ריביות ושוק המניות
26	תרשים 2-2: רווח מימוני, נטו
33	תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 30 בספטמבר 2024
37	תרשים 2-4: התפתחות תמהיל פיקדונות הציבור

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 17 בנובמבר 2024, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, ליום 30 בספטמבר 2024.

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות ההערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין בדרך כלל במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכונים", "מתכונים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "ייהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צפוי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, המצב הביטחוני בישראל, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו באופן חלקי בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בדיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד הבינוי והשיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון ובעולם.

1.2 מידע כספי תמציתי

תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 30 בספטמבר 2024 ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024

רווח ותשואה התפתחות	רווחיות	איכות האשראי	גידול באשראי	הון
	14.9% Q3-24: 13.6% תשואה להון	0.71% NPL*	5.8% Q3-24: 5.3% אשראי עסקי ומסחרי	11.90% יחס הון עצמי רובד 1
	6,081 מיליוני ש"ח Q3-24: 1,905 רווח נקי	1.81% יחס כיסוי כולל**	4.0% Q3-24: 1.8% אשראי לדיור	57,156 מיליוני ש"ח הון עצמי

* אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מתוך יתרה רשומה של אשראי לציבור.

** סך ההפרשה להפסדי אשראי (כולל בגין יתרות חוץ מאזניות) מתוך יתרה רשומה של האשראי לציבור.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים

2023				2024			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
4,037	4,295	4,006	3,747	3,814	4,384	4,577	הכנסות ריבית, נטו
340	414	203	310	272	322	42	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
4,377	4,709	4,209	4,057	4,086	4,706	4,619	רווח מימוני, נטו
185	579	662	453	(14)	(49)	406	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
982	1,016	1,089	943	1,004	1,026	1,008	עמלות והכנסות אחרות
2,094	2,181	2,059	1,897	2,033	2,106	2,062	הוצאות תפעוליות ואחרות
3,080	2,965	2,577	2,650	3,071	3,675	3,159	רווח לפני מסים
2,008	1,922	1,669	1,761	1,938	2,238	1,905	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
17.0%	15.8%	13.4%	14.0%	14.6%	16.4%	13.6%	תשואת הרווח הנקי (באחוזים)
2.77%	2.80%	2.65%	2.48%	2.54%	2.79%	2.79%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽³⁾

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום
31.12.2023	30.09.2023	30.09.2024	30.09.2023	30.09.2024

מדדי ביצוע עיקריים					
15.0%	15.4%	14.9%	13.4%	13.6%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
1.09%	1.12%	1.19%	1.00%	1.09%	תשואת הרווח הנקי לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
3.17%	3.27%	3.22%	3.16%	3.22%	יחס הכנסות ⁽²⁾ לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.39%	2.46%	2.50%	2.39%	2.62%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
0.58%	0.59%	0.58%	0.62%	0.57%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
38.5%	38.7%	37.7%	38.9%	36.6%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.67%	2.74%	2.71%	2.65%	2.79%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽³⁾⁽¹⁾
129%	124%	132%	124%	132%	יחס כיסוי נזילות (LCR)
128%	125%	125%	125%	125%	יחס מימון יציב נטו (NSFR) ⁽⁴⁾

ליום			
31.12.2023	30.09.2023	30.09.2024	
12.02%	11.53%	11.90%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁵⁾
15.07%	14.70%	14.80%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁵⁾
6.92%	6.77%	7.17%	יחס מינוף ⁽⁵⁾

- (1) מחושב על בסיס שנתי.
- (2) סך-כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
- (3) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה [פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר](#) להלן) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
- (4) למידע נוסף, ראה [פרק סיכון נזילות ומימון](#) להלן.
- (5) למידע נוסף, ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף](#) להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.2023	30.09.2024	30.09.2023	30.09.2024	
מדדי איכות אשראי עיקריים					
1.92%	1.86%	1.81%	1.86%	1.81%	שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור
1.69%	1.63%	1.58%	1.63%	1.58%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך האשראי לציבור
1.06%	1.02%	0.77%	1.02%	0.77%	שיעור אשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור
0.09%	0.08%	0.11%	0.10%	0.27%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
0.46%	0.47%	0.11%	0.65%	0.38%	שיעור ההוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור**
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
7,360	5,599	6,081	1,669	1,905	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
16,085	12,338	12,775	4,006	4,577	הכנסות ריבית, נטו
17,352	13,295	13,411	4,209	4,619	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
5,297	4,044	3,674	1,292	1,050	הכנסות שאינן מריבית
3,892	2,967	2,983	1,038	992	מזה - עמלות
21,382	16,382	16,449	5,298	5,627	סך הכנסות
1,879	1,426	343	662	406	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,231	6,334	6,201	2,059	2,062	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,492	3,555	3,264	1,136	1,036	מזה - משכורות והוצאות נילוות
נתונים נוספים					
5.50	4.19	4.55	1.25	1.43	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בסיסי (בש"ח)
1.69	1.43	1.45	0.25	0.38	סך-הכל דיבידנד למניה (בש"ח) ⁽²⁾

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

** כולל הוצאה בגין בנקים וממשלות.

(1) רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

(2) דיבידנד בגין התקופה הרלוונטית (לא כולל רכישה עצמית של מניות, כמפורט בפרק הון, הלימות הון ומינוף להלו).

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

ליום			
31.12.2023	30.09.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח			
			נתונים עיקריים מהמאזן
686,530	675,988	713,667	סך-הכל נכסים
107,730	92,131	115,842	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים
127,122	136,810	124,400	ניירות-ערך
407,381	404,371	430,395	אשראי לציבור, נטו
7,814	7,042	8,468	סיכון אשראי בעייתי, נטו
4,012	3,984	3,091	אשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL)
634,100	625,736	656,511	סך-הכל התחייבויות
554,595	532,756	569,938	מזה - פיקדונות הציבור
9,085	8,953	10,839	פיקדונות מבנקים
21,800	23,810	20,823	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
52,430	50,252	57,156	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
			נתונים נוספים
32.9	34.1	37.3	מחיר מניה לסוף תקופה (בש"ח)

1.3 תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

הבנק מבצע בחינה מקיפה להערכת הסיכונים אליהם הוא חשוף ואומד את המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי (אשר יכול להתממש דרך סיכונים אשראי, השקעה, שוק ועוד), וסיכון סביבתי.

למידע נוסף על הסיכונים ככלל ועל פוטנציאל השפעות מלחמת חרבות ברזל ראה [פרק סיכונים מובילים ומתפתחים](#), [פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל](#) ו**פרק סקירת הסיכונים להלן והדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2023 וליום 30 בספטמבר 2024.**

1.4 יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2022, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק תכנית אסטרטגית רב-שנתית - 'פועלים 2026', לשנים 2023 עד 2026, התכנית מהווה המשך ליישום המוצלח של אסטרטגיית הצמיחה בפעילות הליבה בשנים 2021-2022, המתבטאת בשיפור מהותי בתוצאות העסקיות של הבנק וכוללת מגוון יוזמות עסקיות בכלל תחומי הפעילות של הבנק.

מטרת תכנית 'פועלים 2026', לחזק את מעמדו של בנק הפועלים כבנק מוביל בישראל. עקרונות התכנית תומכים בהמשך צמיחה אחראית, חיזוק מובילות הבנק בבנקאות הליבה וקפיצת מדרגה בשירות ללקוחות. התכנית ממוקדת בערך ללקוח, מיצוי מיטבי של תשתיות ומשאבים, ביצועים ופיתוח חדשנות מבדלת ומשפיעה.

הבנק בוחן את ההתאמות הנדרשות בתכנית בהתחשב בשינויים שחלים בשוק הבנקאות.

למידע נוסף בדבר היעדים ואסטרטגיה עסקית של הבנק - 'פועלים 2026', ראו פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון והנהלה בדוחות הכספיים לשנת 2023.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי 2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים 2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

ישראל נמצאת במצב מלחמה במספר חזיתות מזה יותר משנה. אופי המלחמה השתנה לאורך זמן, ומוקד הלחימה הוא עתה בלבנון. צה"ל מנהל עדיין לחימה בעצימות נמוכה גם ברצועת עזה. בתחילת חודש אוקטובר צה"ל פתח בתמרון קרקעי גם בצפון. בד בבד נמשך ירי הטילים בעיקר לצפון הארץ, אך גם לאזור המרכז. בחודש אוקטובר איראן פתחה במתקפת טילים שנייה במספר על ישראל, וישראל הגיבה מצידה במתקפה נגד יעדים צבאיים באיראן. במהלך הרבעון ישראל נחשפה לירי של טילים וכתב"מים גם מתימן ומעיראק. ייצוב המצב בדרום אפשר חזרה של רוב האוכלוסייה ליישובים, מלבד אלו שסמוכים לגדר הגבול. בצפון המצב שונה ועשרות אלפי אזרחים עדיין מפונים מבתיים. התמרון הקרקעי בלבנון הצריך גיוס של עוד אלפי חיילי מילואים.

נוכח הנסיבות הפעילות הכלכלית העסקית נמצאת ברמה שנמוכה מזו של טרום המלחמה, זאת בעיקר בהשפעת גורמי צד היצע כגון מחסור בכוח אדם בשל היעדר עובדים פלשתינים, או פגיעה כלכלית בעסקים באזור הצפון והדרום. חשוב לציין שהכלכלה ממשיכה לתפקד ברובה ללא פגיעה, ובכלל זה פעילות של ענפי המסחר, השירותים והתעשייה. היציבות היחסית של הפעילות הכלכלית מושגת במידה רבה הודות לסיוע ממשלתי נרחב למשקי הבית ולעסקים שנפגעו מהמלחמה, וכתוצאה מכך הגירעון התקציבי של המדינה המשיך להתרחב. האינדיקטורים הכלכליים לרבעון השלישי לשנת 2024 מצביעים על שיפור מסוים לעומת רבעון קודם, ובכלל זה אנו רואים עלייה ביצוא הסחורות, בהכנסות ממסים וברכישות בכרטיסי אשראי. יחד עם זאת, רמת הפעילות עדיין נמוכה ביחס לתקופה של טרום המלחמה, ותחזיות הצמיחה של בנק ישראל וקרן המטבע הבינלאומית לשנה הנוכחית הורדו לשיעורים של 0.5% ו-0.7%, כלומר ירידה ברמת התוצר לנפש.

בחודש ספטמבר 2024 הפחיתה חברת דירוג האשראי מודי'ס את דירוג החוב של מדינת ישראל בשני שלבים לרמה של Baa1 עם אופק דירוג שלילי. בסמוך לאחר מכן, חברת דירוג האשראי S&P הפחיתה את דירוג החוב של המדינה בשלב אחד לרמה של A עם אופק דירוג שלילי. הפחתות הדירוג הוסברו בהתפתחויות הגיאופוליטיות והשלכותיהן על הכלכלה ועל תקציב המדינה. פרמיית סיכון המדינה, כפי שהיא נמדדת בתשואות אגרות-החוב הנקובות במטבע-חוץ, נותרו גבוהות. בשוק הנדל"ן חלה התייצבות במכירת דירות בחודשים יולי-אוגוסט ברמה שגבוהה ב-40% מזו של החודשים המקבילים אשתקד. מחירי הדירות רשמו זינוק חד של כ-7% מתחילת השנה.

התפתחויות בכלכלה העולמית

נתוני הצמיחה בעולם מוסיפים להיות חיוביים, ואפילו באירופה הנתונים היו טובים מהצפוי. כלכלת ארצות-הברית צמחה ברבעון השלישי של השנה בשיעור של 2.8% במונחים שנתיים לעומת הרבעון הקודם, בין היתר על רקע צמיחה גבוהה של 3.7% בצריכה הפרטית. בגוש האירו נרשמה צמיחה בשיעור שנתי של 1.5%. כלכלת סין צמחה ברבעון השלישי בקצב של 3.6%. שוקי העבודה מוסיפים להתאפייני בעודף ביקוש לעובדים, אם כי בארצות-הברית ניכרת התקררות מסוימת וקצב יצירת המשרות החדשות הואט. קרן המטבע הבינלאומית פרסמה את תחזיות הצמיחה הגלובליות המעודכנות, ומהסקירה עולה שהחששות ממיתון דעכו, אבל הצמיחה צפויה להיות מתונה יותר מבעבר. תחזית הצמיחה הגלובלית לשנים 2024 ו-2025 עומדת על רמה של 3.2%. בבחירות לנשיאות בארצות-הברית שנערכו בתחילת חודש נובמבר נבחר דונלד טראמפ, והמפלגה הרפובליקנית זכתה ברוב בשני בתי הנבחרים. האינפלציה בעולם הוסיפה להתמתן ברבעון השלישי של 2024, אך מסתמן שהירידה באינפלציה הליבה נבלמה. ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2024 קצב העלייה של מדד המחירים בארצות-הברית התמתן ל-2.4% אך ללא מזון ואנרגיה הוא נותר ברמה של 3.3%. בגוש האירו נרשמה ירידה בקצב האינפלציה ברבעון האחרון, וב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2024 עלה מדד זה ב-1.7% ומדד הליבה עלה ב-2.7%. על רקע התמתנות האינפלציה הפד האמריקני הוריד לראשונה בחודש ספטמבר את הריבית מרמה של 5.5% ל-5.0%. בתחילת חודש נובמבר נרשמה הורדת ריבית נוספת של הפד לרמה של 4.75%. ה-ECB האירופאי הוסיף להפחית את הריבית ברבעון השלישי עד לרמה של 3.25%. השווקים כיום (מחצית נובמבר) מגלמים המשך הורדות ריבית בעולם בשנה הקרובה, אם כי בקצב מתון יותר מזה שצפו בסוף הרבעון השלישי של השנה.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי הסתכם בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה ב-92.8 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון של 4.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הגירעון התקציבי מהתמ"ג עלה ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים בספטמבר ל-8.5%, בחודש אוקטובר 2024 ירד שיעור זה לרמה של 7.9%. הוצאות המשרדים הממשלתיים גדלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור חד של 31.2%, וגם בנטרול הוצאות המלחמה נרשמה עלייה גבוהה בשיעור של 8.3% בהוצאות. גביית המסים עלתה ב-5.7%, ובמידה רבה היא מנעה מהגירעון לעלות אף יותר. הממשלה אישרה את הצעת התקציב לשנת 2025, וזו כוללת צמצומים חדים בתקציבי המשרדים לצד שורה של העלאות מסים וישירים. יעד הגירעון לשנת 2025, על-פי התכנית שהממשלה אישרה, עומד על 4.3%, עם אפשרות לעלייה ל-4.8% במקרה שהמלחמה תתארך. יחס החוב הציבורי לתוצר צפוי לעלות השנה בכ-7 נקודות האחוז. צרכי מימון הגירעון גבוהים והם גורמים להתייקרות במקורות המימון. מימון החוב בוצע ברובו בשוק המקומי (77%) והשאר בחו"ל. הותרה של הגירעון ברמה הנוכחית עשויה להוביל להפחתה נוספת בדירוג האשראי של המדינה. ריבית בנק ישראל נותרה ברבעון השלישי לשנת 2024 ללא שינוי ברמה של 4.5%. הציפיות לאינפלציה לטווח של שנה נמצאות בסמוך לגבול העליון של היעד, שוק העבודה הדוק, ופרמיית סיכון המדינה עדיין גבוהה. כל אלו לא אפשרו לבנק המרכזי להמשיך ולהפחית את הריבית. נכון לסוף חודש אוקטובר 2024 השווקים מגלמים אפשרות לעליית ריבית קלה במהלך השנה הבאה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה ברבעון השלישי של שנת 2024 בשיעור של 1.6%. מדד המחירים בגין חודש ספטמבר 2024 ירד בשיעור של 0.2%. מדד המחירים לצרכן בחודש ספטמבר 2024 גבוה ב-3.5% לעומת מדד ספטמבר אשתקד. האינפלציה השנתית בישראל שבה לעלות ברבעון האחרון, זאת בניגוד למגמה בעולם. מחסור בידיים עובדות, בין השאר על רקע היעדר עובדים פלשתינאים, ייקור עלויות ההובלה לישראל וגירעון תקציבי גבוה הם כנראה בין הסיבות לעלייה המחודשת באינפלציה. השקל יוסף במהלך הרבעון השלישי של 2024 בשיעור של 1.3% מול הדולר האמריקאי, ומול האירו פוחת ב-3.3%. בנק ישראל לא התערב במסחר בתקופה זו.

שוקי הכספים וההון

ברבעון השלישי של שנת 2024 נרשמה תנודתיות גבוהה בשווקים אך בסיכומו נרשמו עליות שערים במרבית שוקי המניות בעולם. בסיכום הרבעון השלישי של שנת 2024 עלה מדד ה-S&P500 בארצות-הברית בשיעור של 5.5% ומדד המניות האירופי ב-2.2%. המסחר בתל-אביב התנהל על רקע המשך הלחימה בעזה ובגבול הצפון, אך למרות זאת מדד ת"א 125 עלה ב-8.4%. מחזורי המסחר היומיים במניות ובמכשירים המרים ברבעון השלישי של שנת 2024 עמדו על רמה ממוצעת של 2.0 מיליארד ש"ח, לעומת רמה של 1.9 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2024 נרשמה ירידה בתשואות אגרות-החוב בעולם ובישראל. תשואת אגרת-חוב ממשלתית של ממשלת ארצות-הברית לטווח של עשר שנים ירדה מרמה של 4.36% בסוף הרבעון השני לרמה של 3.78% בסוף הרבעון השלישי של שנת 2024. ירידת התשואות בישראל הייתה מתונה יותר בשל התרחבות בפרמיות הסיכון והגירעון התקציבי הגבוה, ותשואת אגרת ממשלתית לטווח של עשר שנים ירדה מרמה של 5.00% ל-4.85%. בחודש אוקטובר 2024 התהפכה המגמה ותשואות אגרות-החוב בארצות-הברית שבו לעלות, לאור ציפיות להפחתות ריבית מתונות יותר של הפד. שוק אגרות-החוב בישראל התנהג במקרה זה שונה מזה שבארצות-הברית ותשואות אגרות-החוב הארוכות ירדו באוקטובר, בין השאר על רקע ירידה בפרמיית סיכון המדינה.

בסיכום הרבעון השלישי לשנת 2024 מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות עלה בשיעור של 1.9% ומדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות עלה ב-3.2%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות עלה בשיעור של 2.4% ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות נותרו ברמה נמוכה של כ-1.5%. גיוסי ההון של החברות הישראליות הלא פיננסיות באמצעות אגרות-חוב הסתכמו בחודשים ינואר-ספטמבר 2024 בכ-49.7 מיליארד ש"ח, עלייה לעומת גיוסים של כ-41.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בגיוסי הסקטור הריאלי, נרשמה בעיקר בשל גידול בגיוסי חברות הנדל"ן.

טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין

לשנת 2023	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.2023	30.09.2024	30.09.2023	30.09.2024	
3.3%	3.3%	3.5%	0.8%	1.6%	שיעור עליית מדד המחירים "הידוע"
3.1%	8.7%	2.3%	3.4%	(1.3%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
6.9%	8.0%	3.5%	0.9%	3.3%	שיעור עליית שער האירו

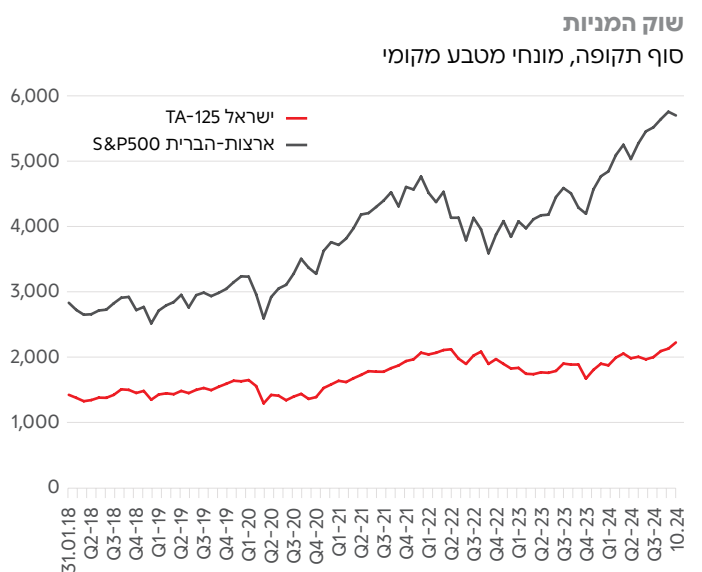
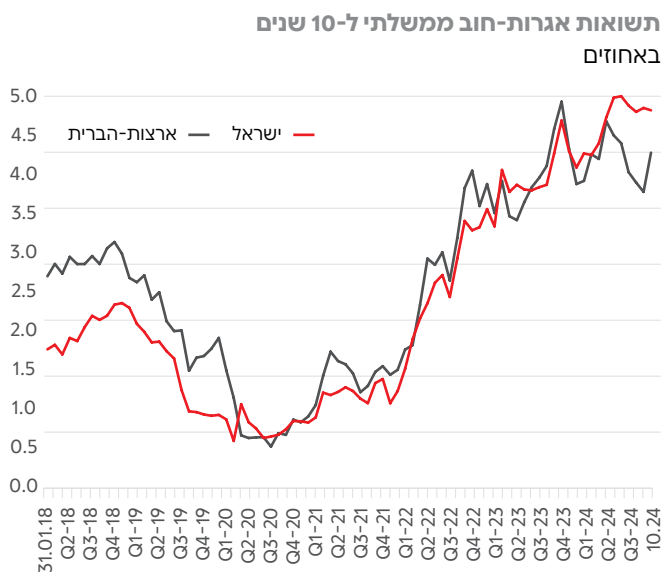
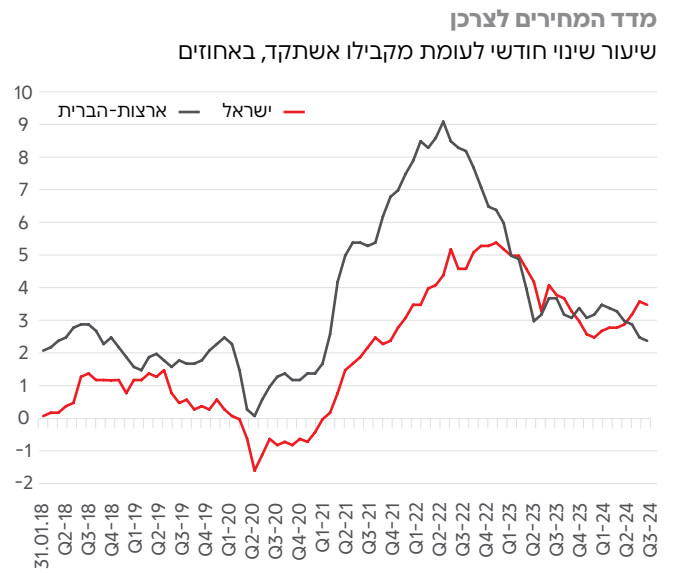
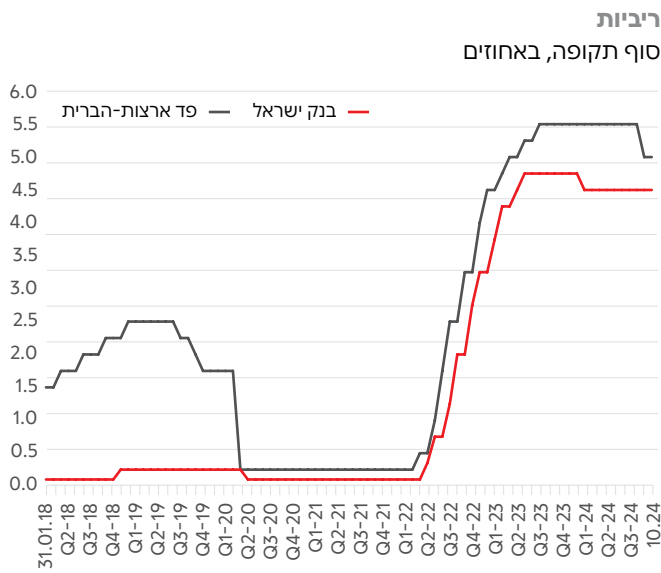
נתונים על ריביות בנקים מרכזיים:

30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.06.2024	30.09.2024	
4.75%	4.75%	4.50%	4.50%	4.50%	שיעור הריבית בסוף התקופה - בנק ישראל
5.25%-5.50%	5.25%-5.50%	5.25%-5.50%	5.25%-5.50%	4.75%-5.00%	שיעור הריבית בסוף התקופה - פד האמריקני

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

תרשים 1-2: תשואות אגרות-חוב ממשלתי, מדד המחירים לצרכן, ריביות ושוק המניות

2.1.2 סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד לציבוט פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- סביבת המאקרו:** פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. קיימת אי ודאות ביחס להתפתחויות כלכליות עתידיות, בעיקר על רקע התפתחויות אפשריות במלחמה עצמה ונגזרותיה ובכלל זה הגירעון התקציבי הגדל. זאת, כאשר לסיכונים למשק ששררו טרם מלחמת חרבות ברזל השפעה שלא ניתן להעריך בשלב זה. התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון.

מלחמת חרבות ברזל והמשק בישראל: המלחמה שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 גרמה, בין היתר, לשיבושים בפעילות הכלכלית במשק

הישראלי ברבעון הרביעי לשנת 2023 כמפורט בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2023. השפעות המלחמה התמתנו באופן ניכר במהלך 2024 נוכח צמצום היקף גיוס המילואים, התמיכה הממשלתית וחזרה חלקית של הפעילות הכלכלית לשגרה. עם זאת, הפעילות הכלכלית טרם שבה לרמתה שמלפני המלחמה, ותחזיות הצמיחה נמוכות. קיימים ענפים בהם הפגיעה עדיין משמעותית, בעיקר בתחום הבנייה שמושפע ממחסור בכוח אדם, ותיירות החוץ שכמעט לא קיימת. הגירעון התקציבי של הממשלה גבוה, בעיקר בשל המלחמה, והסתכם בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה ב-92.8 מיליארד ש"ח, כאשר שיעור הגירעון התקציבי מהתמ"ג עלה ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים בספטמבר ל-8.5% (בחודש אוקטובר ירד שיעור זה ל-7.9%). למלחמה, ובפרט ככל שתמשך ו/או תתרחב, פוטנציאל להשפעה שלילית על שוק העבודה, תקציב המדינה, הגרעון הגדל ועלויות המימון שלו, עקומי הריבית ושערי החליפין, המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו.

המלחמה וההתפתחויות הפיסקאליות, הכלכליות והאחרות בעקבותיה העלו את סיכון המדינה, דבר שהתבטא בעליית פרמיית הסיכון של מדינת ישראל בשווקים הפיננסיים ובמספר הורדות דירוג האשראי של המדינה לאורך השנה על-ידי חברות הדירוג. הדירוג על-פי מודי'ס, פיץ' ו-S&P עומד על Aaa, A-1, A בהתאמה, לרבות אופק דירוג שלילי. הימשכות המלחמה וההרעה הפיסקאלית מעלים את הסיכון להפחתות דירוג אשראי נוספות של מדינת ישראל. החל משנת 2021 משתמש הבנק בדירוג S&P למדינות כמדרג יחיד לצרכי מדידת הלימות ההון, ובהתאם, להורדות דירוג על-ידי חברות אחרות, שהתרחשו ו/או עלולות להתרחש, אין השפעה ישירה על יחס ההון של הבנק. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל- BBB+ ומטה. ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 30 בספטמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36% ו-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. דירוג הבנקים הישראליים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל. בהמשך להורדות דירוג מדינת ישראל, הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או את אופק הדירוג של הבנק. הורדות דירוג הבנקים, שהתרחשו ושעוללות להתרחש בעתיד, עלולות להשפיע על פעילות מוסדות פיננסיים זרים מול הבנקים הישראליים ועל הפעילות הבנקאית הבינלאומית. אין ביכולת הבנק להעריך בשלב זה כיצד תתפתח המלחמה, את ההשפעות הכלכליות והפיננסיות שלה ואת משכן, ובהתאם קיים קושי להעריך את ההשפעות העתידיות על מצב לקוחותיו של הבנק והבנק עצמו ועל הסיכונים השונים. הבנק פועל לתמיכה בלקוחותיו ובתושבי אזורי הלחימה. לפירוט ראה [פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל](#) להלן [ופרק סקירה כלכלית ופיננסית](#) לעיל.

הכלכלה הגלובלית: האינפלציה בעולם המשיכה להתמתן ברבעון השלישי של שנת 2024. מדיניות הבנקים המרכזיים עודנה מרסנת, אך ככלל התחזיות הן להמשך ירידות ריבית בעולם. החששות ממיתון דעכו לאחרונה, כלכלת ארצות-הברית צמחה ברבעון השלישי בשיעור גבוה, ואף באירופה נרשמה צמיחה חיובית, אך מתונה יותר. המלחמה בישראל והאירועים במזה"ת ככלל, שמגיעים בהמשך למלחמה באוקראינה ולמתיחויות באזורים נוספים בעולם, מגבירים את המתח הבין גושי ויוצרים סיכונים להמשך הצמיחה.

- סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים מביאים להפניית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקורות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי בקרה אלו מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצינית בתור הגנה היקפית. יצוין כי מעבר עובדים לעבודה מרחוק, מעבר למחשוב ענן ודיגיטציה מוגברת בפעילות הבנק ובכללה גידול בעבודה מרחוק מול לקוחות, במקביל לגידול באיומים ובניסיונות תקיפה על הבנק ועל לקוחותיו מעצימים את הסיכון. במסגרת המלחמה גדל מספר מתקפות הסייבר על מטרות בישראל ובכללן הבנק, וגדל היקף ניסיונות ההונאה כנגד הבנק ולקוחותיו, עד כה ללא פגיעה בפעילותו. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.

הסביבה הרגולטורית בארץ ובחו"ל: לרפורמות רגולטוריות מקומיות ובינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובחו"ל. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום, אשר חלקן עוסק בהתערבות ישירה במחירים ובריביות (לרבות על יתרות זכות ופיקדונות) במערכת הבנקאית, בפרט ביחס למשקי הבית. במסגרת תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב המדינה לשנת 2024, לאור המלחמה, אושרה הטלת תשלום מיוחד על הבנקים החל מאפריל 2024 ועד תום שנת 2025 בהיקף של 6% מהרווח שיפיקו מפעילותם בישראל (בשנת 2024 - 4.5% בהתאם לתחולה בחלק מהשנה). בין ההצעות והצעדים המוצעים הנוספים נכללים הודעת רשות התחרות בדבר אפשרות הכרזה על בנקים כקבוצת ריכוז ומתן הוראות בנושא, וכן הודעתה לבנקים כי אין בכוונתה להאריך את הפטור מהסדר כובל הנוגע למבנה הבעלות במס"ב המשותף לחמשת הבנקים הגדולים, אשר עתיד לפוג ביום 18 ביוני 2025; התערבות חקיקתית ישירה בריביות פיקדונות, עו"ש ומשכנתאות באמצעות הגשת הצעות חוק פרטיות; תיקוני חקיקה שיזמה רשות ניירות-ערך לגבי יצירת קרנות כספיות הדומות במאפייניהן לפיקדונות, החגרת קרנות כספיות אלו וגם קרנות כספיות הקיימות כיום מחוק הייעוץ והרחבת ערוצי ההפצה שלהן (תיקוני חקיקה אלו עברו בקריאה שנייה ושלישית בכנסת); מתווה מדורג של רישוי ורגולציה לגופים חוץ בנקאיים; פרסום תזכיר חוק על-ידי בנק ישראל בשיתוף עם משרד המשפטים שעניינו תיקון לסעיף 24 בחוק שירותי תשלום במטרה להרחיב את הסדר האחריות של הבנק לגבי הונאות. ההסדר המבוקש מכיל על הבנק אחריות גם במידה והלקוח מסר את הרכיב החיוני כחלק מההונאה; והקמת ועדה לבחינת המשך הטלת התשלום המיוחד על הבנקים גם בשנת 2026. להרחבה ראו פרק יוזמות רגולטוריות בדוח ממשל תאגדי. היוזמות והמגמות הרגולטוריות עשויות להשפיע לרעה על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעות של שינויים אלה על הבנק, ככל שיתרחשו. כמו-כן, ייתכן כי השפעות אלו לא יהיו מיידיות, אלא השפעות איטיות ומתמשכות לאורך זמן, שתגזרנה מתהליכי השינוי ההדרגתי בסביבת הבנק (לקוחותיו, שחקנים בשוק וכדומה), לצד היערכות הדרגתית של הבנק להתאמות הדרושות בפעילותו.

סיכון תחרותי-אסטרטגי: שינויים רגולטוריים ותחרותיים בזירה המקומית, בדגש על מהלכים להגברת התחרות במערכת הבנקאית ובכללם הצעה למתווה מדורג לרישוי ורגולציה לגופים חוץ בנקאיים, אשר עלולים להגביר את התחרות מצד חברות הביטוח וחברות כרטיסי אשראי בתחומי פעילות בנקאיים, ניווד חשבונות בנק ובנקאות פתוחה, כמו גם תחרות במגזר העסקי, עלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק ובכלל זה על מרווחי האשראי שלו. לצד זאת, תחרות מצד חברות פינטק ובכללן חברות שירותי תשלום ובנקים דיגיטליים, חדירה של טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפינטק, עלולים להשפיע משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם בטווח הבינוני-ארוך. הבנק גיבש תכנית אסטרטגית מקיפה עד לשנת 2026 הכוללת, בין היתר, ביצוע צעדים בתחומי הליבה של הבנק, חדשנות, טכנולוגיה, מבנה הפעילות ועוד, כדי לתת מענה לאיומים ומעדכן אותה מעת לעת.

סיכון הציות: תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות סנקציות בינלאומיות), מתן ייעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות, או הוראות בעלות אופי דומה. התממשות הסיכון בעולם באה לידי ביטוי בהמשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים עליהם בקשר להפרות חוק או רגולציה, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות. מלחמת חרבות ברזל ומצב החירום מעצימים את סיכוני הציות הנובעים ממימון טרור והלבנת הון. מערך הציות בבנק התאים את פעילותו למצב המלחמה והחירום בשורה של צעדים הממוקדים בין היתר בסיכונים העולים ממצב זה. היקף הסנקציות הבינלאומיות הורחב, בין היתר בשל מלחמת רוסיה אוקראינה ולאחריה מלחמת חרבות ברזל. סנקציות בינלאומיות הוטלו גם על ישראלים יחידים ועמותות. מערך הציות התאים את פעילותו בשורה של צעדים לרבות ניטור ומעקב לשם צמצום סיכוני הציות הנובעים מאי כיבודן של הסנקציות הבינלאומיות. הבנק מעניק שירותים קורספונדנטים לבנקים פלשתינאים תחת כתבי שיפוי וחסיונות המתקבלים מהמדינה. כתבי השיפוי והחסיונות מוארכים מפעם לפעם. כתבי השיפוי והחסיונות הוארכו עד ל-30 בנובמבר 2024. הבנק הודיע על הארכה זו לנציגי הבנקים הפלשתינאים, וכי לפיכך המועד להפסקת השירותים, עליה הודיע הבנק עוד ביום 31 במרץ 2024, יידחה עד למועד האמור. הבנק נערך לתרחיש הפסקת השירותים, ככל שיידרש, ולסיכונים הנילוים לתרחיש זה.

סיכון סביבתי: בשנים האחרונות גברה ההבנה בעולם, כי אפשרות של התממשות סיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים תפגע בכלכלה ובמקרים קיצוניים עלולה להביא לפגיעה משמעותית בבנקים ובמערכת הפיננסית כתוצאה מהתממשות סיכונים פיננסיים ולא-פיננסיים בטווח הארוך. השפעות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי גם במסגרת הסיכונים האחרים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי בפעילותו, כמו סיכון אשראי (דרך ההשפעה על החוסן הפיננסי של לווים ושווי ביטחונות), סיכון שוק והשקעה, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. לסיכונים אלו, בדגש על סיכוני האקלים והשפעת תהליכי המעבר לכלכלה מעוטת פליטת גזי חממה, יש מאפיינים ייחודיים של חוסר ודאות. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעות ארוכות הטווח של שינויים אלו על הבנק.

לפרטים נוספים בדבר השלכות מלחמת חרבות ברזל ראה הפרק להלן.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה [ביאור 10](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה [דוח ממשל תאגדי](#).

2.1.3. השלכות מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 פתח ארגון חמאס במתקפת טרור רצחנית על מדינת ישראל. נכון למועד פרסום הדוח מתנהלת לחימה בזירות רבות, חטופים רבים עדיין מוחזקים בידי חמאס, חלק מתושבי הצפון והדרום הקרובים לאזורי העימות עדיין מפונים מבתיהם, צפון המדינה מצוי תדיר תחת אש ונמשך גיוס מילואים. בעולם גוברים הקולות הקוראים להפסקת המלחמה ו/או לצמצום קשרים כלכליים עם ישראל. המלחמה הביאה לשיבושים בפעילות הכלכלית במשק הישראלי ברבעון הרביעי של שנת 2023. השפעות המלחמה התמתנו באופן ניכר במהלך 2024 נוכח צמצום היקף גיוס המילואים, התמיכה הממשלתית וחזרה חלקית של הפעילות הכלכלית לשגרה. עם זאת, הפעילות הכלכלית טרם שבה לרמתה שמלפני המלחמה, ותחזיות הצמיחה נמוכות. קיימים ענפים בהם הפגיעה עדיין משמעותית, בעיקר בתחומי תירות החוץ שכמעט לא קיימת עתה, והבנייה שמושפע ממחסור בכוח אדם. הגירעון התקציבי של הממשלה גבוה, בעיקר בשל המלחמה, והסתכם בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה ב-92.8 מיליארד ש"ח, כאשר שיעור הגירעון התקציבי מהתמ"ג עלה ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים בספטמבר ל-8.5% (בחודש אוקטובר ירד שיעור זה ל-7.9%). קיימת אי ודאות משמעותית ביחס להתפתחויות כלכליות עתידיות, הן לאור התפתחויות אפשריות במלחמה עצמה והן לאור גורמים פוליטיים, מקומיים ועולמיים, וגורמים כלכליים, ובכללם הגירעון התקציבי הגדל.

למלחמה, ובפרט ככל שתתמשך ו/או תתרחב לחזיתות נוספות, פוטנציאל להשפעה שלילית על המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו. בין הסיכונים האפשריים ניתן למנות ירידה אפשרית בצריכה הפרטית, ירידה בהשקעות במשק ובכללן השקעות זרות והשקעות בהיי-טק, צמצום או ניתוק של קשרים כלכליים, ירידה בתוצר, גרעון תקציבי משמעותי, העלאות מסים, הורדות נוספות של דירוג האשראי של המדינה ושל הבנק, עליית פרמיית הסיכון של המדינה ו/או עלויות החוב הממשלתי, ירידה בפדיון בחלק מענפי המשק, פגיעה בענפי התיירות והבנייה, ירידת מחירי נדל"ן, עלייה באבטלה, פגיעה בעסקים, גידול בהפרשות להפסדי אשראי כתוצאה מגורמים אלו, זעזועים בשווקים ובכללם פיחות, ירידות בשוק ההון, שינויים בעקומי התשואה ובריבית הבנק המרכזי שישפיעו על הרווחיות ו/או יחס ההון ועוד. הכלכלה הישראלית צברה איתנות פיננסית לאורך השנים שהתבטאה בשורה של פרמטרים כמו חוב ציבורי נמוך, עודפים בחשבון השוטף של מאזן התשלומים ויתרות מטבע-חוץ גבוהות, אשר תומכים כעת בכלכלת המדינה. הבנק נכנס לתקופת המלחמה ברמת רווחיות וביחסי הון, נזילות ומינוף איתנים המאפשרים לו עמידה בזעזועים וממשיך לשמור יחסים אלו ברמות ראיות לאור המצב.

אין ביכולת הבנק להעריך בשלב זה כיצד תתפתח המלחמה, ולא כל שכן את ההשפעות הכלכליות והפיננסיות שלה ואת משכן, ובהתאם קיים קושי להעריך את ההשפעות העתידיות על מצב לקוחותיו של הבנק ועל הבנק עצמו. זאת כאשר גם לתמיכה הממשלתית אשר משכה והיקפה העתידי לא ידועים, ולגרעון התקציבי הגדל, השפעות כלכליות אפשריות.

עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק להתמודד עם השלכותיה, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותיות ללקוחותיו, תוך הבחנה בין לקוחות המעגל הראשון אשר מושפעים באופן ישיר מהמלחמה לבין שאר האוכלוסייה. ההטבות כוללות הטבות בהתאם למתווה שפרסם הפיקוח על הבנקים ובכללן דחיות תשלומים (בחלקן ללא עלות), פטור מריבית על עו"ש חובה ופטור מעמלות עו"ש לאוכלוסיות שהוגדרו ובהתאם לתנאים שונים לתקופה של שלושה חודשים, שהוארכה מאז ארבע פעמים בשלושה חודשים נוספים בכל פעם (ולאחרונה הוארכה עד חודש דצמבר 2024), כמו-כן העניק הבנק בחלק מהתקופה הטבות נוספות מעבר למתווה. לפרטים נוספים בדבר ההטבות שהבנק העניק ללקוחותיו ראה [דוח ממשל תאגיד](#), [פרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה](#). אומדן השפעת סך ההטבות האמורות בשלב זה יושפע מהיקף ניצולן על-ידי הלקוחות, לפירוט הניצול עד כה ופוטנציאל ניצול עתידי ראה טבלה להלן. ההטבות נזקפות לרווח והפסד, במקביל למימושן על-ידי הלקוחות כמפורט בטבלה להלן. הבנק ממשיך לבחון את מדיניות ההטבות וייתכן ויאריך אותה בהתחשב בהמשך המלחמה ו/או התרחבותה ו/או במתווי הרגולטוריים.

במטרה לסייע בשיקום החיים הקהילתיים של המשפחות והעסקים ביישובי עוטף עזה, הבנק החליט להעניק סיוע בסך של עד 100 מיליון ש"ח באמצעות הקמת קרן "פועלים לתקומה". בראש הקרן עומדת ועדה ציבורית, הקובעת את מדיניות הקרן, מקבלת החלטות העוסקות במימון פרויקטים ועוקבת אחר פעילותה באופן שוטף. בראש הוועדה הציבורית עומד אלוף במיל" עמרם מצנע וחברים בה אישי ציבור נוספים ונציגים מהנהלת הבנק. הקרן פועלת לשיקום החיים הקהילתיים של המשפחות והעסקים ביישובי הנגב המערבי, על מנת להחזיר לקדמותו את החוסן וחיי הקהילה הייחודיים של האזור הביטני חינוך בלתי פורמלי, חוסן רגשי וקהילתי וחוסן כלכלי. חלוקת הסיוע מיועדת להתבצע תוך שלוש שנים מיום הקמת הקרן ועלותה תיזקף לרווח והפסד על פני תקופה זו, בקצב מימושה. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הודיעה הקרן על סיוע של כ-47 מיליון ש"ח לטובת תמיכה בפצועי "חרבות ברזל" ומיזמים בתחום החינוך והחוסן הקהילתי (תכנית מנהיגות ויזמות עם מכללת ספיר, הוראה מתקנת בבתי ספר בעוטף, הקמת מרכזי מצוינות לגיל הרך, פנימייה חקלאית ומכינות קד"צ בקהילות בנגב המערבי). במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 הקצה הבנק קרן ייעודית נוספת של כ-10 מיליון ש"ח לטובת סיוע לתושבי הצפון, כאשר במסגרת זו תומך הבנק בפרויקט חינוך לילדי כיתות ב' ג' בבתי ספר של מפוני קריית שמונה. כמו-כן, הבנק פועל לתמוך בצריכה של החברה והקהילה בישראל בעת המלחמה באמצעות תרומות כספיות, ליווי עסקים ומשקי בית בחסות המרכז לצמיחה פיננסית ובאמצעות מערך ההתנדבות של עובדי הבנק, כאשר כבר החל מיום ה-8 באוקטובר 2023 הקים הבנק מערך חירום והעמיד סיוע חירום בהיקף של כ-10 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2023 לצרכים מיידים בתחומים שונים, פועל באמצעות bit לגיוס תרומות למטרות דומות ותורם באופן שוטף לטובת האזורים הנפגעים. בנוסף, בהתאם למתווה שסוכם במסגרת הליך גיבוש תיקוני החקיקה להשגת יעדי תקציב המדינה לשנת 2024, לנוכח מלחמת חרבות ברזל, תרמה קבוצת הבנק סך של כ-29 מיליון ש"ח לקרן בניהול הסוכנות היהודית לסיוע לאוכלוסיית משרתי מילואים בעלי עסקים קטנים ונשותיהם. הוצאה זו נכללה בתוצאות הרבעון הראשון של שנת 2024. כל זאת בנוסף לסיוע לקהילה שהבנק מעניק בשגרה בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח בשנה דרך "פועלים בקהילה" שפועלת לצמצום פערים חברתיים וכלכליים ויצירת שוויון הזדמנויות בישראל כבר למעלה מ-40 שנה.

בהיבטי סיכון האשראי, הבנק בוחן באופן שוטף את חשיפתו למלחמה, התפתחות פיגורים בהחזרי אשראי של לקוחות פרטיים ועסקיים, וחשיפתו לענפי משק ולסקטורים הצפויים להיפגע באופן משמעותי. ענפים אלו קשורים בעיקר לתחום התיירות, בינוי ונדל"ן, היי-טק, מימון וחקלאות אשר מרביתם הושפעו מתנאי השוק עוד טרם פרוץ המלחמה. נציין כי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חלה עלייה בכמות העסקות ובמחירים בנדל"ן למגורים. מאידך מחסור בכוח אדם לתחום הבינוי, התייקרות עלויות הבניה והמימון, מבצעי קבלנים לעידוד הביקוש ועודפי היצע בתחום המסחר והמשרדים באזורים מסוימים עשויים להביא לעלייה ברמת הסיכון של ענפי הבינוי והנדל"ן, לפירוט ראה [פרק בינוי ונדל"ן בפרק האשראי](#) להלן. כאמור, אין ביכולתו של הבנק להעריך את הימשכות המלחמה והתפתחויותיה ובהתאם את מידת הפגיעה בכל תחום. הפסדי האשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו בהוצאה נטו בסך של 343 מיליון ש"ח שנובעת בעיקר מגידול בהוצאה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי על רקע התמשכות והתרחבות המלחמה. זאת בהמשך להוצאה להפסדי אשראי של כ-1.1 מיליארד ש"ח במחצית השנייה של שנת 2023, ברובה המכריע כתוצאה מהגדלת יתרת ההפרשה הקבוצתית, אשר נבעה בעיקר מהשפעת תחזיות מאקרו ובפרט השפעות חזויות של מלחמת חרבות ברזל. הבנק מאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק, לפירוט ראה טבלה להלן. בקשות לדחיית תשלומים של לקוחות החטיבה העסקית נבחנות בקפידה, בהתאם למדיניות הנהגה בבנק, במטרה להעריך האם הדחיות אינן מעידות על קשיים משמעותיים או מתמשכים של הלווים, ושאינן מעידות על כך שסיכון האשראי של הלווה עלה. בקשה לדחיית תשלומים נבחנת, בין היתר, על בסיס האינדיקטורים הבאים, על-פי הרלוונטיות לענף ולתחום הפעילות של הלווה:

- מצבו העסקי והפיננסי של הלווה טרם המלחמה;
 - השפעת המלחמה ומצבו של הלווה במועד הבחינה;
 - קיומו של מקור החזר ראשוני ויכולת שירות לחוב;
 - שיעור המינוף ביחס לביטחונות;
 - התנהלות הלווה בחשבונותיו - האם קיימים פיגורים או חריגות ומה היקף ומשך הפיגור, האם האשראי טרם הבקשה לדחיית תשלומים, ככלל, נפרע כסדרו;
 - האם צפויה תמיכה מן המדינה ובאיזה היקף;
 - נתונים תפעוליים רלוונטיים (למשל, שיעורי תפוסה כאשר מדובר בבתי מלון, שיעורי מכירת דירות כאשר מדובר במימון פרויקטי נדל"ן, וכדומה).
- ככל שעולה שהבקשה לדחיית חלויות משקפת הרעה במצבו העסקי שמביאה לעלייה בסיכון האשראי של הלווה, נבחן הצורך בסיווג החוב. נציין כי יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים ללווים בקשיים או דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה שבו הדחייה טרם הסתיימה, נכון ליום 30 בספטמבר 2024, עומדת על כ-2.7 מיליארד ש"ח, ירידה ביחס ל-24.4 מיליארד ש"ח נכון ליום 31.12.23.

לפרטים נוספים ולהתייחסות לתרחישים שונים להתפתחות ההפרשה להפסדי אשראי ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן. בהיבטי סיכונים שוק, עם תחילת המלחמה אירעו זעזועים בשווקים, אשר ככלל דעכו מאז. ריבית בנק ישראל הופחתה ב-0.25% וחלה עלייה במחיר ביטוח החוב (CDS) של מדינת ישראל. לזעזועים בשווקים, ככל שיקרו, ובכללם פיחות, ירידות בשוק ההון, שינויים בעקומי התשואה ובריבית בנק ישראל פוטנציאל להשפעה שלילית על יחסי ההון, על רווחיות הבנק ועל השווי ההוגן, כמפורט בפרק סיכונים שוק להלן. חברות דירוג האשראי הגיבו להתפתחויות - חברות מודי"ס, פי"י ו-S&P הורידו את דירוג האשראי של המדינה במהלך השנה, חלקן במספר נוטצ'ים, לדרוגים של A-1, Baal, בהתאמה, לרבות אופק דירוג שלילי בכל החברות. להורדות דירוג נוספות, ככל שתהיינה, עשויות להיות השפעות שליליות עקיפות, ובכללן: פיחות נוסף, פגיעה אפשרית בנזילות במטבע-חוץ, עלייה בעקומי התשואות של אגרות-חוב ממשלת ישראל ובעקבות כך גידול בעלויות הגיוס של הבנק ופגיעה נוספת ביחס ההון והשלכות פיננסיות שליליות על המשק, לקוחות הבנק ועל הבנק עצמו. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל- BBB+ ומטה. ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 30 בספטמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36%-0.45% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. דירוג הבנקים הישראליים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל. בהמשך להורדות דירוג מדינת ישראל, הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או את אופק הדירוג של הבנק. הורדות דירוג הבנקים, שהתרחשו ושעלולות להתרחש בעתיד, עלולות להשפיע על פעילות מוסדות פיננסיים זרים מול הבנקים הישראליים ועל הפעילות הבנקאית הבינלאומית.

בהיבט תפעול הבנק, נכון למועד זה ההשפעה על הפעילות התפעולית של הבנק מינורית. הבנק בוחן את המצב באופן שוטף ומבצע התאמות בפעילותו. מערך הציות התאים את פעילותו למצב המלחמה והחירום בשורה של צעדים הממוקדים בסיכונים הציות, המוגברים עקב מצב המלחמה. בנוסף לפעילות הצוותים הפיננסיים הרגילים הפועלים בבנק, מכנס הבנק בהתאם לצורך צוות הנהלה ייעודי למעקב אחר המצב הפיננסי ולטיפול במשבר הפיננסי, ככל שיתפתח. הצוות, כשמתכנס, וכן הנהלה וצוות הנהלה לניהול סיכונים וציות, בוחנים באופן שוטף תרחיש ייחוס ותרחישי קיצון שונים להתפתחות המשבר ולהשפעותיו הפיננסיות על המשק, לקוחות הבנק והבנק, השפעות על סיכון האשראי, סיכון הצד הנגדי, הנזילות, תיק הנוסטרו, חדר העסקות, חשיפות הריבית ועוד. הצוות מדווח לדירקטוריון ולוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

כמפורט לעיל, הבנק מאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק ותומך בלקוחותיו באמצעות מגוון הטבות. להלן פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה:

טבלה 2-2: פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה
הטבות שהבנק העניק במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

סך ההטבות שנוצלו	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024				דיוור	
			סך-הכל	אחר	עסקים קטנים וזעירים	אנשים פרטיים - אחר		
במיליוני ש"ח								
הטבות אשר נוצלו במהלך תקופת הדיווח								
196	84	112	14	-	7	6	1	שינויים בתנאי חובות*
50	45	5	1	-	1	-	-	הלוואות ללא ריבית או ריבית מופחתת
88	30	58	15	-	5	10	-	ויתור על עמלות
91	10	81	11	11	-	-	-	הטבות אחרות - תרומות
425	169	256	41	11	13	16	1	סך-הכל הטבות שהבנק העניק
			84	58	6	19	1	הטבות עומדות אשר טרם נוצלו ליום הדיווח

* כולל מחילה על תשלומי הלוואה, דחיית תשלומים בריבית 0% ופטור מריבית עו"ש חובה.

מידע נוסף על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 ⁽¹⁾	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024				דיוור		
		סך-הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים			אנשים פרטיים - אחר
במיליוני ש"ח								
סך האשראי שעבר שינוי בתנאים, במהלך תקופת הדיווח								
95	39	8	-	1	3	3	1	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה ביאור 13 בתמצית הדוחות הכספיים)
25,464	10,266	2,059	-	48	343	298	1,370	שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים
25,559	10,305	2,067	-	49	346	301	1,371	סך-הכל אשראי שעבר שינוי בתנאים במהלך התקופה

(1) בשינויים בתנאי חוב שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 - אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 2-2: פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה (המשך)

מידע נוסף על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה (המשך)

		יתרה ליום					
31 בדצמבר 2023	30 ביוני 2024	30 בספטמבר 2024					דיוור
		סך-הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	אנשים פרטיים - אחר	
במיליוני ש"ח							
יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים⁽¹⁾							
95	97	82	-	2	31	40	9
שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה ביאור 13 בתמצית הדוחות הכספיים)							
שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים:							
אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה							
24,334	4,197	2,589	-	110	500	321	1,658
סכום התשלומים שנדחו							
1,403	443	283	-	9	159	68	47
דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים							
3	6	7	-	7	6	5	7
24,429	4,294	2,671	-	112	531	361	1,667
מידע נוסף על שינוי בתנאים⁽²⁾ ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים							
יתרת אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה							
24,334	4,197	2,589	-	110	500	321	1,658
מזה: אשראי בעייתי							
271	72	24	-	1	11	1	11
מזה: אשראי לא בעייתי, בפיגור של 30 ימים או יותר							
180	47	48	-	-	-	-	48
יתרת אשראי בו דחיית התשלומים הסתיימה							
1,130	22,918	23,493	3,259	1,868	3,825	1,819	12,722
מזה: חובות שכשלו לאחר שעברו שינוי בתנאים							
-	441	524	6	3	69	42	404
יתרת הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית מופחתת							
895	561	467	-	-	409	58	-
יתרת אשראי							
5.40%	5.68%	5.70%	-	-	5.65%	5.99%	-
שיעור ריבית ממוצע ⁽³⁾							
הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה							
514	1,225	1,189	75	184	930	-	-
יתרת אשראי							
6.63%	6.74%	6.74%	7.52%	7.32%	6.56%	-	-
שיעור ריבית ממוצע							
מזה:							
358	607	589	-	-	589	-	-
יתרת אשראי שניתנה במימון בנק ישראל							
6.25%	6.00%	6.00%	-	-	6.00%	-	-
שיעור ריבית ממוצע							
יתרת הלוואות שניתנו במימון בנק ישראל (לרבות באמצעות קרנות בערבות מדינה)							
772	2,213	2,094	-	-	2,094	-	-
יתרת אשראי							
6.20%	5.94%	5.95%	-	-	5.95%	-	-
שיעור ריבית ממוצע							

(1) בשינויים בתנאי חוב שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 - אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.

(2) מתייחס לשינויים בתנאים שבוצעו בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק.

(3) שיעור ממוצע של ריבית הפריים בתקופה האמורה הינו 6.06%.

תשלום מיוחד למדינה לאור המלחמה

להתייחסות להוצאות שנרשמו בסעיף מסים על ההכנסה בגין חוק "תשלום מיוחד לשם השגת יעדי תקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל)", התשפ"ד-2024 ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

2.1.4. רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון זיו האפט (BDO) וסומך חייקין (KPMG) משמשים כרואי החשבון המשותפים של הבנק. לעיתים, מוצא לנכון רואה החשבון המבקר לכלול שינוי מהנוסח האחד של חוות הדעת או דוח הסקירה על-ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-6,081 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 5,599 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר מקיטון בהוצאות להפסדי אשראי ומקיטון בהוצאות התפעוליות, שהשפעתם קוזזה חלקית מתשלום מס מיוחד על הבנקים, כמפורט להלן.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמה ב-14.9%, בהשוואה ל-15.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2024 ב-1,905 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,669 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע מעיקר מהשפעות עליית המדד ומהקיטון בהוצאות להפסדי אשראי. לעניין השפעת סביבת הריבית, ראה [פרק 2.2.1](#) התפתחות הכנסות והוצאות להלן.

טבלה 2-3: תמצית דוח רווח והפסד

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.2024		30.09.2023		
	2024	2023	2024	2023	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	26,809	24,646	9,608	8,502	13.0%
הוצאות ריבית	(14,034)	(12,308)	(5,031)	(4,496)	11.9%
הכנסות ריבית, נטו	12,775	12,338	4,577	4,006	14.3%
הכנסות מימון שאינן מריבית	636	957	42	203	(79.3%)
רווח מימוני, נטו*	13,411	13,295	4,619	4,209	9.7%
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	343	1,426	406	662	(38.7%)
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	13,068	11,869	4,213	3,547	18.8%
עמלות והכנסות אחרות*	3,038	3,087	1,008	1,089	(7.4%)
הוצאות תפעוליות ואחרות	6,201	6,334	2,062	2,059	0.1%
רווח לפני מסים	9,905	8,622	3,159	2,577	22.6%
הפרשה למסים על הרווח	3,755	3,062	1,196	917	30.4%
רווח לאחר מסים	6,150	5,560	1,963	1,660	18.3%
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	(69)	39	(58)	9	(744.4%)
רווח נקי:					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	6,081	5,599	1,905	1,669	14.1%
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	6,081	5,599	1,905	1,669	14.1%
תשואת הרווח הנקי	14.9%	15.4%	13.6%	13.4%	1.5%

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מדוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

2.2.1 התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

הרווח מפעילות מימון כולל הכנסות והוצאות ריבית וכן הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית, הכוללות בין היתר, הכנסות מימון בגין מכשירים נגזרים וניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי מהרווחיות הפיננסית ומניהול החשיפות של הבנק, כך שהכללתם משקפת את סך תוצאות פעילותו הפיננסית של הבנק. במטרה לנתח את הרווח המימוני, מפוצל הרווח מפעילות מימון לרווח מפעילות שוטפת ורווח מפעילות שאינה שוטפת. הרווח מפעילות שוטפת כולל את צבירת הריבית, הפרשי שער והשפעות מדד בגין אשראי, פיקדונות, אגרות-חוב ויתר רכיבי המאזן הפיננסיים וכן את השפעת רכיבים אלה מהפעילות במכשירים נגזרים. התפתחות הרווח מפעילות שוטפת לאורך זמן משקפת את המגמות ברווחיות הפיננסית של הבנק. הרווח מפעילות שאינה שוטפת כולל השפעות חריגות או תנודתיות, הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי של הוצאות והכנסות, כגון רווח (הפסד) ממניות, רווח (הפסד) ממימוש אגרות-חוב כחלק מניהול הפוזיציה המאזנית ושינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים לבין מדידה על בסיס צבירה.

טבלה 4-2: הרכב הרווח המימוני, נטו

השינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.09.2023	30.09.2024		30.09.2023	30.09.2024	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
8.8%	24,646	26,809	13.0%	8,502	9,608	הכנסות ריבית
14.0%	(12,308)	(14,034)	11.9%	(4,496)	(5,031)	הוצאות ריבית
3.5%	12,338	12,775	14.3%	4,006	4,577	הכנסות ריבית, נטו
(33.5%)	957	636	(79.3%)	203	42	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
0.9%	13,295	13,411	9.7%	4,209	4,619	סך הרווח המימוני המדווח
						בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
34.8%	(428)	(577)	48.3%	(203)	(301)	רווח (הפסד) ממימושי אגרות-חוב זמינות למכירה
25.9%	293	369	198.0%	49	146	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
(44.7%)	208	115	(68.2%)	88	28	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
300.0%	41	164	875.0%	4	39	אחרים ⁽²⁾
(37.7%)	114	71	41.9%	(62)	(88)	סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
1.2%	13,181	13,340	10.2%	4,271	4,707	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת**
35.9%	887	1,205	132.6%	239	556	** מזה: בגין שינויים במדד

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 (2) כולל רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של כ-0 וכ-260 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה. כמו-כן, כולל עלויות מימוניות בגין הטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל בסך של כ-15 וכ-117 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה (לרבעון שני 2024: 44 מיליוני ש"ח, לרבעון ראשון 2024: 58 מיליוני ש"ח, לרבעון רביעי 2023: 129 מיליוני ש"ח), והשפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

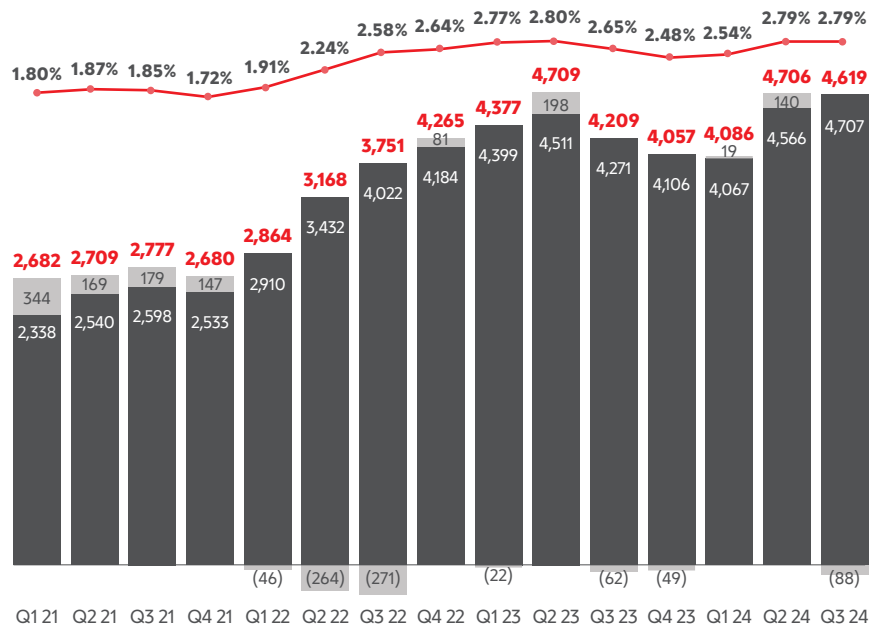
טבלה 4-2: הרכב הרווח המימוני, נטו (המשך)

2023				2024			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
7,522	8,622	8,502	8,325	8,091	9,110	9,608	הכנסות ריבית
(3,485)	(4,327)	(4,496)	(4,578)	(4,277)	(4,726)	(5,031)	הוצאות ריבית
4,037	4,295	4,006	3,747	3,814	4,384	4,577	הכנסות ריבית, נטו
340	414	203	310	272	322	42	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
4,377	4,709	4,209	4,057	4,086	4,706	4,619	סך הרווח המימוני המדווח
							בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
(79)	(146)	(203)	(166)	(216)	(60)	(301)	רווח (הפסד) ממימון שאינן מפעילות שוטפת
113	131	49	76	139	84	146	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
(67)	187	88	164	47	40	28	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
11	26	4	(123)	*49	*76	39	אחרים ⁽²⁾
(22)	198	(62)	(49)	*19	*140	(88)	סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
4,399	4,511	4,271	4,106	*4,067	*4,566	4,707	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת**
266	382	239	27	93	556	556	** מזה: בגין שינויים במדד

* סווג מחדש.

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 (2) כולל רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של כ-0 וכ-260 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה. כמו-כן, כולל עלויות מימוניות בגין הטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל בסך של כ-15 וכ-117 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה (לרבעון שני 2024: 44 מיליוני ש"ח, לרבעון ראשון 2024: 58 מיליוני ש"ח, לרבעון רביעי 2023: 129 מיליוני ש"ח), והשפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים.

תרשים 2-2: רווח מימוני, נטו

● סך הרווח המימוני המדווח ● השפעות שאינן מפעילות שוטפת
 ● הכנסות מימון מפעילות שוטפת -> מרווח מימוני מפעילות שוטפת

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בסך של 13,340 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 13,181 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקרה מגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית, ומגידול של כ-5.8% ביתרות האשראי הממוצעות. מנגד, חלה ירידה ברווח עקב השפעות המעבר מעו"ש זכות לפיקדונות נושאי ריבית. סך הרווח המימוני המדווח הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בסך של 13,411 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 13,295 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עלייה בשיעור של כ-0.9%. העלייה נבעה מגידול ברווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל. בנוסף, חל גידול ברווחים מהשקעה במניות וכן גידול מהכללת רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך 260 מיליון ש"ח בתקופה הנוכחית. מנגד, חל גידול בהפסדים ממימושי אגרות-חוב, חל קיטון ברווחים משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, וכן נזקפו עלויות בסך 117 מיליון ש"ח בגין הטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל.

לפרטים על ההטבות שניתנו ראה [פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל](#) לעיל.

טבלה 5-2: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.09.2023		30.09.2024		30.09.2023		30.09.2024		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
5.47%	24,646	5.77%	26,809	5.66%	8,502	6.04%	9,608	הכנסות ריבית
(3.97%)	(12,308)	(4.25%)	(14,034)	(4.19%)	(4,496)	(4.40%)	(5,031)	הוצאות ריבית
1.50%	12,338	1.52%	12,775	1.47%	4,006	1.64%	4,577	הכנסות ריבית, נטו
								מזה:
	5,901		6,087		1,999		2,072	מרווח אשראי
	6,437		6,688		2,007		2,505	מרווח פיקדונות ואחר*
								יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית
2.74%		2.75%		2.67%		2.88%		

* המרווח האחר נובע בעיקרו מהכנסות הריבית, נטו מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חלה עלייה בהכנסות ריבית נטו וביחס בין הכנסות ריבית נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר נבעה בעיקר מגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית. בנוסף, הכנסות הריבית נטו הושפעו מגידול ביתרות האשראי הממוצעות. מנגד, חלה ירידה בהכנסות ריבית נטו וביחס בין הכנסות ריבית נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית עקב השפעות המעבר מעו"ש זכות לפיקדונות נושאי ריבית. לפרטים נוספים ראה [פרק שיעורי הכנסות והוצאות ריבית](#) בדוח ממשל תאגידי.

לפרטים נוספים בדבר השפעת מרווחי פיקדונות על הכנסות הריבית נטו לפי מגזרי פעילות, ראה [ביאור 12](#) בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים נוספים בדבר חשיפות לסיכון ריבית ולסיכון מדד המחירים לצרכן ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) להלן.

הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בהוצאה בסך של כ-343 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של כ-1,426 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בהכנסה בסך של כ-335 מיליון ש"ח, ונובעת בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים, בהשוואה להוצאה בסך של כ-99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפרשה קבוצתית ומחיקות אוטומטיות, נטו הסתכמה לסך של כ-678 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 (מזה כ-470 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2024), בהשוואה להוצאה בסך של כ-1,327 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה ובשל השלכות פרוץ המלחמה.

השינויים בהפרשה הקבוצתית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 באים בהמשך להוצאה להפסדי אשראי של כ-1.1 מיליארד ש"ח במחצית השנייה של שנת 2023, ברובה המכריע כתוצאה מהגדלת יתרת ההפרשה הקבוצתית, אשר נבעה בעיקר מהשפעת תחזיות מאקרו ובפרט השפעות חזויות של מלחמת חרבות ברזל.

למידע נוסף בדבר התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן [וביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 6-2: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.09.2023	30.09.2024	30.09.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח				
380	218	120	56	הוצאה פרטנית, בגין הפסדי אשראי
(281)	(553)	(127)	(120)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
99	(335)	(7)	(64)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
1,327	678	669	470	הוצאה (הכנסה), בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות*, נטו
1,426	343	662	406	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי**
** מזה:				
1,070	85	562	357	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
78	(64)	4	(12)	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
282	329	110	73	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
(4)	(7)	(14)	(12)	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב
1,426	343	662	406	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
ב-%				
שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור***:				
0.47%	0.11%	0.65%	0.38%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.12%	0.07%	0.12%	0.05%	שיעור ההוצאה הפרטנית, ברוטו בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.57%	0.28%	0.77%	0.49%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽²⁾

* מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.

*** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי.

(1) כולל הוצאה בגין בנקים וממשלות.

(2) ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 6-2: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

2023				2024			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
51	209	120	82	25	137	56	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(58)	(96)	(127)	(28)	(56)	(377)	(120)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(7)	113	(7)	54	(31)	(240)	(64)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
192	466	669	399	17	191	470	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות*, נטו
185	579	662	453	(14)	(49)	406	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי**
** מזה:							
136	372	562	319	(117)	(155)	357	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
12	62	4	39	(44)	(8)	(12)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
39	133	110	97	148	108	73	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
(2)	12	(14)	(2)	(1)	6	(12)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב
185	579	662	453	(14)	(49)	406	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי

ב-%

							שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור***:
0.19%	0.57%	0.65%	0.44%	(0.01%)	(0.05%)	0.38%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.05%	0.21%	0.12%	0.08%	0.02%	0.13%	0.05%	שיעור ההוצאה הפרטנית, ברוטו בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.24%	0.67%	0.77%	0.47%	0.04%	0.31%	0.49%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽²⁾

* מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.

*** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי.

(1) כולל הוצאה בגין בנקים וממשלות.

(2) ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-3,038 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,087 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כמפורט להלן.

ההכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-2,983 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,967 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר העלייה נבעה מעמלות מפעילות ניירות-ערך ומעמלות טיפול באשראי, בעיקר בגין עסקות סינדיקציה. מנגד, הושפע סעיף זה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון בשל הטבות שניתנו ללקוחות במטרה להקל בהתמודדות עם השלכות המלחמה, בסך של כ-58 מיליון ש"ח.

ההכנסות האחרות שנובעות בעיקרן מרווחים ממכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-55 מיליון ש"ח בהשוואה ל-120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 7-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

השינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.2023	30.09.2024		30.09.2023	30.09.2024		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח				
						עמלות	
	(8.3%)	688	631	(5.2%)	231	219	דמי ניהול חשבונות
	15.5%	504	582	12.1%	174	195	פעילות בניירות-ערך
	7.4%	122	131	12.2%	41	46	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
	(6.7%)	416	388	(11.9%)	135	119	כרטיסי אשראי, נטו
	25.0%	212	265	4.9%	61	64	טיפול באשראי
	(2.1%)	623	610	(18.5%)	260	212	עמלות מעסקי מימון
	(7.7%)	273	252	4.4%	90	94	הפרשי המרה
	(3.9%)	129	124	(6.5%)	46	43	עמלות אחרות
	0.5%	2,967	2,983	(4.4%)	1,038	992	סך-הכל עמלות תפעוליות
	(54.2%)	120	55	(68.6%)	51	16	סך-הכל אחרות
	(1.6%)	3,087	3,038	(7.4%)	1,089	1,008	סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות ואחרות

2023				2024			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי*	רבעון ראשון*	רבעון שני*	רבעון שלישי*	
במיליוני ש"ח							
							עמלות
229	228	231	201	203	209	219	דמי ניהול חשבונות
173	157	174	169	196	191	195	פעילות בניירות-ערך
41	40	41	40	41	44	46	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
124	157	135	112	120	149	119	כרטיסי אשראי, נטו
75	76	61	85	98	103	64	טיפול באשראי
186	177	260	202	197	201	212	עמלות מעסקי מימון
98	85	90	75	76	82	94	הפרשי המרה
42	41	46	41	39	42	43	עמלות אחרות
968	961	1,038	925	970	1,021	992	סך-הכל עמלות תפעוליות
14	55	51	18	34	5	16	סך-הכל אחרות
982	1,016	1,089	943	1,004	1,026	1,008	סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות ואחרות

* כולל השפעת הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-15 מיליון ש"ח ברבעון השלישי 2024 (כ-20 מיליון ש"ח ברבעון השני 2024, כ-23 מיליון ש"ח ברבעון הראשון 2024 וכ-30 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי 2023).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-6,201 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,334 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-8: פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות

	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי
	30.09.2023	30.09.2024		30.09.2023	30.09.2024	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
שכר	3,555 (8.2%)	3,264	(8.8%)	1,136	1,036	
אחזקה ופחת בניינים וציוד	1,152 (1.9%)	1,130	6.5%	353	376	
הוצאות אחרות	1,627 (11.1%)	1,807	14.0%	570	650	
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	6,334 (2.1%)	6,201	0.1%	2,059	2,062	

	2023			2024		
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
	במיליוני ש"ח					
שכר	1,248	1,171	1,136	937	1,099	1,129
אחזקה ופחת בניינים וציוד	356	443	353	377	391	363
הוצאות אחרות	490	567	570	583	543	614
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	2,094	2,181	2,059	1,897	2,033	2,106

הוצאות השכר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-3,264 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,555 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.2%. הקיטון נובע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר בסך כ-200 מיליון ש"ח שנכלל בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, חלה ירידה בהוצאות המענק השוטף וירידה קלה בהוצאות השכר השוטפות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-1,130 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,152 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-1.9% שנבעה בעיקרה מירידה בהוצאות הפחת וירידת-ערך תוכנות ביחס לתקופה מקבילה אשתקד. **ההוצאות האחרות** הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-1,807 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,627 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מרישום הוצאות בגין תרומות וסיוע שהעניק הבנק בקשר עם המלחמה בסך של כ-81 מיליון ש"ח, מגידול בהוצאות מחשב ותקשורת ומגידול בהוצאות נזקי לקוחות.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בסך של 3,755 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 3,062 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקרו מעלייה ברווחיות השוטפת ומחקיקת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת השעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 - אשר קובע תשלום מיוחד בגין רווחי הבנקים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בהפסד של 69 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הקיטון ברווח נובע בעיקר מירידות ערך השקעות.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בסך של 6,081 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 5,599 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה, המיוחס לבעלי מניות הבנק, בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-4.55 ש"ח, בהשוואה ל-4.19 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

2.2.2 התפתחות ברווח הכולל

טבלה 2-9: רווח כולל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.09.2023	30.09.2024	30.09.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח				
5,599	6,081	1,669	1,905	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:				
197	845	(88)	1,107	התאמות נטו, בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
163	225	97	(84)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
360	1,070	9	1,023	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(122)	(412)	(2)	(385)	השפעת המס המתייחס
238	658	7	638	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
5,837	6,739	1,676	2,543	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בסך של 6,739 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 5,837 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הושפע בעיקר מהגידול ברווח הנקי ומגידול בהתאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה בשל השפעת שינויים בריבית על שווי תיק אגרות-החוב הזמינות למכירה.

2.3 המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם ב-713.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-686.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023.

טבלה 2-10: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח			
4.0%	686,530	713,667	סך-כל הנכסים
5.6%	407,381	430,395	אשראי לציבור, נטו
7.5%	107,730	115,842	מזמנים ופיקדונות בבנקים
(2.1%)	127,122	124,400	ניירות-ערך
2.8%	554,595	569,938	פיקדונות הציבור
(4.5%)	21,800	20,823	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9.0%	52,430	57,156	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק

2.3.1. מבנה והתפתחות הנכסים וההתייבויות

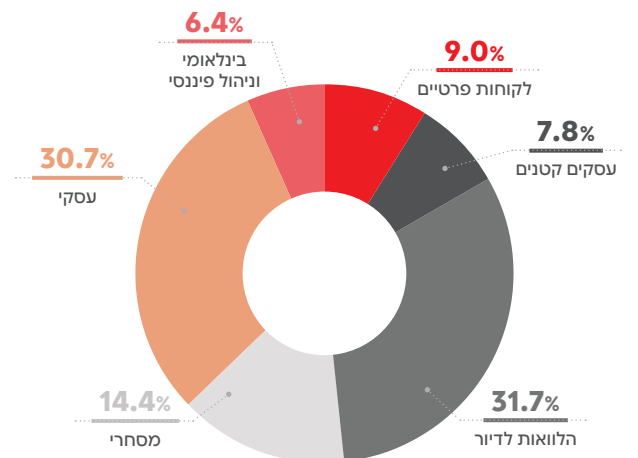
אשראי לציבור

טבלה 2-11: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח			
2.9%	37,663	38,749	לקוחות פרטיים*
2.6%	32,729	33,584	עסקים קטנים*
4.0%	131,057	136,284	הלוואות לדיור
4.3%	59,300	61,875	מסחרי
6.5%	123,994	132,103	עסקי
27.5%	18,072	23,049	פעילות בינלאומית
4.1%	4,566	4,751	ניהול פיננסי
5.6%	407,381	430,395	סך-הכל

* כולל יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי.

תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 30 בספטמבר 2024

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

חביונות בעייתיות טבלה 2-12: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.2023			30.09.2024			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,681	669	4,012	3,620	529	3,091	סיכון אשראי לא צובר
858	76	782	1,039	105	934	סיכון אשראי נחות
4,091	495	3,596	5,506	636	4,870	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
9,630	1,240	8,390	10,165	1,270	8,895	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,814	1,084	6,730	8,468	1,082	7,386	סיכון אשראי בעייתי, נטו
297	-	297	154	-	154	* מזה חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חלה עלייה בשיעור של כ-6% בסיכון האשראי הבעייתי, אשר עיקרה מתבטאת בעלייה בסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת, בעוד שחלה ירידה בסיכון אשראי הלא צובר, בעיקר בגין ריקברי במספר מצומצם של לווים. למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי, לרבות תרחישים וניתוחי רגישות שנבחנו, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 2-13: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השנוי	יתרה ליום		
	31.12.23	30.09.24	
במיליוני ש"ח			
			מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים
3.4%	77,464	80,133	ערבונות והתחייבויות אחרות*
12.8%	96,824	109,181	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבונות
8.1%	27,011	29,196	מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
6.5%	16,741	17,831	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
91.4%	907	1,736	אשראי תעודות
8.7%	218,947	238,077	סך-הכל

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חל גידול של כ-19.1 מיליארד ש"ח בהיקף המכשירים הפיננסיים החוץ-מאזניים בהשוואה לסוף שנת 2023. הגידול נובע בעיקרו מעלייה בהיקף התחייבויות להוצאת ערבונות והתחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות (בעיקר זרות) ושיאין סחירות בפיזור נרחב. היקף ההשקעות בניירות הערך הסתכם ביום 30 בספטמבר 2024 בכ-124.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-127.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023, ירידה בשיעור של כ-2.1% שהתבטאה בקיטון בהיקף ההחזקה באגרות-חוב ממשלתיות של ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הפסדים בסך של כ-642 מיליון ש"ח ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב, שנבעו בעיקר ממימוש בהפסד של אגרות-חוב ממשלתיות, בהשוואה להפסדים בסך של כ-417 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חלה עלייה של כ-0.8 מיליארד ש"ח ביתרת קרן ההון השלילית נטו בגין אגרות-חוב אשר נבעה בעיקר מירידת עקומי הריבית, אזילת קרן ההון השלילית, עקב התקצרות יתרת התקופה לפירעון, וכן מכירה של אגרות-חוב בעלות קרן הון שלילית. לעניין רגישות קרן ההון לשינויים בשיעורי ריבית, ראה פרק הלימות הון להלן. לאחר תאריך המאזן ועד לסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים חלו עליות מהותיות בעקומי הריבית אשר הביאו לירידה של כ-0.3 מיליארד ש"ח ביתרת קרן ההון לפני השפעת המס. תיק המניות הכולל של קבוצת הבנק הסתכם לסך של כ-4.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-4.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשם בגין תיק המניות של קבוצת הבנק רווח נטו משערור, דיבידנד וממימוש מניות בסך של כ-369 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-293 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תיק המניות של הבנק כולל מניות סחירות (הנמדדות בשווי הוגן) ומניות שיאין סחירות (הנמדדות בעלות או מחיר נצפה, במידה וקיים, בניכוי ירידת-ערך) והוא עשוי להיות מושפע מגורמים אקסוגניים שונים כדוגמת עלייה בשיעורי האינפלציה, שינויים בשיעורי הריבית, והתנהגות שוק ההון, לרבות כתוצאה מהחמרה במצב הביטחוני והתמשכות המלחמה. הרעה מתמשכת במצב הכלכלי עשויה להביא לירידה בערכן של המניות.

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:
טבלה 2-14: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל	תיק למסחר		זמין למכירה		מוחזק לפדיון			
	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך		
במיליוני ש"ח/באחוזים								
ליום 30 בספטמבר 2024								
66.9%	83,279	13.0%	16,201	42.5%	52,827	11.5%	14,251	אגרות-חוב ממשלת ישראל
17.6%	21,847	0.5%	671	15.5%	19,220	1.6%	1,956	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.4%	1,763	-	-	1.4%	1,763	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
85.9%	106,889	13.6%	16,872	59.3%	73,810	13.0%	16,207	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.6%	722	-	-	0.2%	245	0.4%	477	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
9.9%	12,305	0.1%	158	9.8%	12,147	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
10.5%	13,027	0.1%	158	10.0%	12,392	0.4%	477	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
3.6%	4,484	-	-	3.6%	4,484	-	-	מניות*
100.0%	124,400	13.7%	17,030	72.9%	90,686	13.4%	16,684	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2023								
66.3%	84,303	12.6%	16,097	43.1%	54,766	10.6%	13,440	אגרות-חוב ממשלת ישראל
19.0%	24,159	1.3%	1,615	16.2%	20,652	1.5%	1,892	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.2%	1,482	-	-	1.2%	1,482	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
86.5%	109,944	13.9%	17,712	60.5%	76,900	12.1%	15,332	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.3%	458	-	-	-	54	0.3%	404	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
9.7%	12,287	-	-	9.7%	12,287	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
10.0%	12,745	-	-	9.7%	12,341	0.3%	404	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
3.5%	4,433	-	-	3.5%	4,433	-	-	מניות*
100.0%	127,122	13.9%	17,712	73.7%	93,674	12.4%	15,736	סך-הכל ניירות-ערך

* מניות שיאין למסחר.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 2-15: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

		יתרה ליום			
		31.12.2023	30.09.2024		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
	3.5%	443	2.4%	317	כרייה וחציבה
	9.1%	1,164	5.9%	764	תעשייה
	3.3%	417	2.9%	383	אספקת חשמל ומים
	3.4%	436	1.1%	147	מידע ותקשורת
	74.4%	9,481	85.6%	11,147	בנקים ומוסדות פיננסיים
	2.0%	252	0.3%	37	מסחר
	2.5%	318	0.3%	37	תחבורה ואחסנה
	1.8%	234	1.5%	195	ענפים אחרים
	100.0%	12,745	100.0%	13,027	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות

העלייה באגרות-חוב בנקים ומוסדות פיננסיים נבעה בעיקר מגידול ביתרות אגרות-חוב של בנקים אזוריים לפיתוח (אגרות-חוב Supranationals). לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

פיקדונות

טבלה 2-16: התפתחות ביתרות הפיקדונות

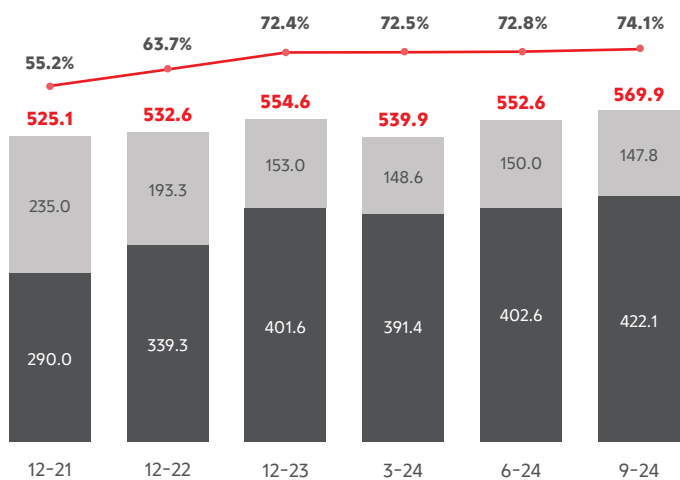
השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2023	30.09.2024	
	במיליוני ש"ח		
2.8%	554,595	569,938	פיקדונות הציבור
19.3%	9,085	10,839	פיקדונות מבנקים
11.6%	2,436	2,719	פיקדונות הממשלה
3.1%	566,116	583,496	סך-הכל

טבלה 2-17: מידע נוסף על פיקדונות הציבור

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2023	30.09.2024	
	במיליוני ש"ח		
			לפי דרישה
(3.4%)	153,029	147,811	אינם נושאים ריבית
2.0%	143,880	146,770	נושאים ריבית
(0.8%)	296,909	294,581	סך-הכל לפי דרישה
6.9%	257,686	275,357	לזמן קצוב
2.8%	554,595	569,938	סך-כל פיקדונות הציבור

יתרת הפיקדונות ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמה בסך של כ-583.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-566.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. העלייה בהיקף הפיקדונות בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2024 נבעה מעלייה בשלושת הסקטורים. כמו-כן, בפיקדונות הציבור חלה עלייה בהיקף הפיקדונות נושאי ריבית ולזמן קצוב.

תרשים 2-4: התפתחות תמהיל פיקדונות הציבור

● נושאי ריבית ● אינם נושאי ריבית (עו"ש) → שיעור פיקדונות נושאי ריבית

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 2-18: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק

השני	יתרה ליום	
	31.12.2023	30.09.2024
	במיליוני ש"ח	
8.2%	894,813	967,773

ניירות-ערך⁽¹⁾

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת ושירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

הגידול בהיקף ניירות-ערך של לקוחות קבוצת הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הושפע בין היתר, מגידול בהיקף הפעילות, ממעבר לקוחות מפיקדונות לאפיקים סחירים ועלויות של מחירי נכסים פיננסיים בשווקים.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ביום 10 במרץ 2024 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של אגרות-חוב של הבנק בהיקף של עד 1 מיליארד ש"ח. במהלך חודש מרץ הבנק השלים את מימוש מלוא תכנית הרכישה, בעסקות שעיקרן בוצעו מחוץ לבורסה. במסגרת תכנית הרכישה רכש הבנק אגרות-חוב סדרה 200 (787.0 מיליון ע.ג.) ואגרות-חוב סדרה 203 (185.7 מיליון ע.ג.) בעלות כוללת של כ-1 מיליארד ש"ח ורשם רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של 111 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2024.

ביום 20 במרץ 2024 אישר הדירקטוריון תכנית נוספת לרכישה עצמית של אגרות-חוב של הבנק עד לסוף שנת 2024 בהיקף של עד 2 מיליארד ש"ח. במסגרת תכנית רכישה זו רכש הבנק במהלך הרבעון השני 2024 אגרות-חוב סדרה 100 בעלות של כ-295.3 מיליון ש"ח (319.5 מיליון ע.ג.), אגרות-חוב סדרה 200 בעלות של כ-735.3 מיליון ש"ח (726.2 מיליון ע.ג.) ואגרות-חוב סדרה 203 בעלות של כ-115.3 מיליון ש"ח (103.3 מיליון ע.ג.). במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 ועד למועד פרסום הדוח לא בוצעו רכישות נוספות במסגרת תכנית הרכישה הנוספת. עלות הרכישה הכוללת של תכנית הרכישה הנוספת מסתכמת עד עתה לכ-1,146 מיליון ש"ח ושיעור הביצוע הגיע לכ-57.3% מתכנית הרכישה. הבנק רשם רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של 149 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2024.

ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמו אגרות-החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים בכ-20.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-21.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023, ירידה בשיעור של כ-4.5% אשר נבעה מרכישה עצמית כמפורט לעיל ומפירעון קרן חלקי באגרות-חוב סדרה 202 בחודש אפריל 2024. ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקה בהיקף של כ-1.0 מיליארד ש"ח של אגרות-חוב צמודות אשראי CLN - Credit Linked Note למשקיעים מוסדיים. אגרות-החוב נרשמו למסחר במערכת המסחר למוסדיים של הבורסה, ונושאות ריבית בנק ישראל בתוספת מרווח של 2.25%. אשר תשלום מדי חצי שנה. אגרות-החוב נושאות חלק מסיכון האשראי אליו חשוף הבנק, בקשר לתיק הלוואות שהעמיד הבנק למספר לוויים בתחום הנדל"ן שכן, במקרה בו יקבע הבנק כי אירע אירוע אשראי לגבי אחת או יותר מההלוואות, תופחת קרן אגרות-החוב, בהתאם לתנאי שטר הנאמנות. קרן אגרות-החוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר 2027, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על-ידי הבנק, כמפורט בטר הנאמנות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

אגרות-חוב מוכרות כביטחון פיננסי כשיר בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, וכן כביטחון המותר בניכוי בחישוב חבות לקוח לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 ובחישוב חבות ענפית לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 315. הבנק בוחן אפשרות להנפקת כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים. אין ודאות ביחס לביצוע הנפקה, תנאיה ומועדה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 20 בדוחות הכספיים לשנת 2023 ופרק הלימות הון](#) להלן.

טבלה 2-19: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2023		ליום 30 בספטמבר 2024		
מזה: סחיר*	הערך במאזן	מזה: סחיר*	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח				
8,374	8,388	8,708	8,720	כתבי התחייבות נדחים
13,412	13,412	12,103	12,103	אגרות-חוב
21,786	21,800	20,811	20,823	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

* כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הנסחרים ברצף המוסדי.

טבלה 2-20: מכשירים נגזרים

31.12.2023			30.09.2024			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
במיליוני ש"ח						
965,469	9,329	9,992	1,433,572	9,736	9,844	חוזי ריבית
496,855	8,854	9,130	607,379	5,914	6,483	חוזי מטבע
273,443	6,055	6,136	331,825	5,816	5,861	חוזים בגין מניות
61	12	13	424	22	23	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
1,735,828	*24,250	*25,271	2,373,200	*21,488	*22,211	סך-הכל

* מזה: שווי הוגן נטו של נכסים והתחייבויות בגין נגזרים משבצים בסך של 29 מיליוני ש"ח ו-8 מיליוני ש"ח, בהתאמה אשר נכללו במאזן בסעיף פיקודנות הציבור (31.12.2023): נכסים והתחייבויות בסך של 42 מיליוני ש"ח ו-10 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 חל גידול ביתרות הערך הנקוב וקטיון בשווי הוגן של המכשירים הנגזרים. עיקר הגידול ביתרות הערך הנקוב נבע מפעילות בחוזי ריבית לתקופות קצרות. עיקר הקטיון בשווי הוגן נבע בין היתר משינויים בשערי החליפין בשווקים. הבנק פועל לרוב עם הצדדים הנגדיים במסגרת הסכמי קיזוז וביטחונות שמטרתם לצמצם את חשיפת האשראי הנובעת מהפעילות במכשירים נגזרים של צדדים אלה.

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 בספטמבר 2024 הינו 1,337,682,310 ש"ח ע.נ. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת, מהן 6,983,646 מניות רדומות באוצר. לפרטים אודות תכנית רכישה עצמית של מניות הבנק, ראה [להלן](#). לפרטים אודות הקצאת מניות ואופציות לנושאי משרה ועובדים בחודש מאי 2024, ראה [ביאור 8.ד](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

חלוקת רווחים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגיית הבנק.

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות.

בשל מלחמת חרבות ברזל פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיה בדבר תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים, לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנדים שלהם לתקופה הקרובה על רקע המלחמה והגידול בחוסר הוודאות לגבי הימשכותה והיקף השפעתה על המשק. בהתחשב בהנחיית הפיקוח על הבנקים האמורה, בנובמבר 2023 ובמרץ 2024 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-20% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון השלישי 2023 ולרבעון הרביעי 2023.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

במאי 2024, החליט דירקטוריון הבנק, לאור מצבו הפיננסי האיתן של הבנק אל מול דרישות ההון השונות ועודפי ההון המשמעותיים ובשים לב למצב הגיאופוליטי ולשולי הביטחון הנדרשים בתרחישים אפשריים שונים, להכריז על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מהרווח הנקי לרבעון הראשון 2024, דיבידנד בסך 775 מיליון ש"ח, אשר שולם ביום 10 ביוני 2024.

באוגוסט 2024, הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקה בשיעור כולל של 40% מהרווח הנקי לרבעון השני של שנת 2024 בהיקף של 895 מיליון ש"ח, מתוכה דיבידנד במזומן בסך של כ-645 מיליון ש"ח, אשר שולם ביום 9 בספטמבר 2024, והיתרה באמצעות רכישה עצמית של מניות בסך 250 מיליון ש"ח. במועד אישור דוחות אלה, אישר דירקטוריון הבנק חלוקה בשיעור כולל של 40% מהרווח הנקי לרבעון השלישי של שנת 2024 בהיקף של 762 מיליון ש"ח, מתוכה דיבידנד במזומן בסך של כ-512 מיליון ש"ח, אשר ישולם ביום 11 בדצמבר 2024, והיתרה באמצעות רכישה עצמית של מניות בסך 250 מיליון ש"ח, כמפורט להלן.

טבלה 2-21: פרטים בדבר חלוקה כוללת, דיבידנד ששולם ורכישות עצמיות של מניות בתקופות קודמות

שיעור חלוקה כולל*	סכום חלוקה כולל	שיעור רכישה עצמית של מניות	רכישה עצמית של מניות	דיבידנד במזומן				
				דיבידנד במזומן	דיבידנד למניה**	שיעור חלוקת דיבידנד*	מועד תשלום	מועד הכרזה
			במיליוני ש"ח		באגרות			
40%	762.0	13%	250.0	512.0	38.476	27%	11.12.2024	18.11.2024
40%	895.0	11%	250.0	645.0	48.302	29%	09.09.2024	14.08.2024
40%	775.0			775.0	57.953	40%	10.06.2024	20.05.2024
20%	352.0			352.0	26.322	20%	08.04.2024	07.03.2024
20%	334.0			334.0	24.976	20%	06.12.2023	16.11.2023
40%	769.0			769.0	57.505	40%	06.09.2023	14.08.2023
40%	803.0			803.0	60.048	40%	14.06.2023	22.05.2023
30%	525.0			525.0	39.272	30%	30.03.2023	08.03.2023
30%	536.0			536.0	40.095	30%	11.12.2022	22.11.2022
30%	403.0			403.0	30.146	30%	07.09.2022	14.08.2022

* מרווחי הרבעון שקדם למועד החלוקה.
** מעודכן בהתאם לכמות המניות במועד הקובע לחלוקה.

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 12 באוגוסט 2024 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 1 מיליארד ש"ח, החל מיום 15 באוגוסט 2024 ועד ליום 5 באוגוסט 2025 או עד לרכישת כל סכום התכנית, המוקדם מביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקות מחוץ לבורסה באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות-ערך. תכנית הרכישה תבוצע בארבעה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם, אם יוחלט על ביצועו והוא יאושר בדירקטוריון, יהיה בלתי הדי, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים, כמפורט להלן.

בהתאם לתכנית שאושרה ביום 12 באוגוסט 2024 ביצע שלב א' יחל ביום 15 באוגוסט 2024 ויסיים במוקדם מבין יום 5 בנובמבר 2024, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב א', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ב', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדיירה לתחילת ביצוע שלב ב'. במקרה כזה יחל שלב ב' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לרבעון השלישי 2024 ויסיים במוקדם מבין יום 20 בפברואר 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של עד 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב ב', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ג', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדיירה לתחילת ביצוע שלב ג'. במקרה כזה יחל שלב ג' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2024 ויסיים במוקדם מבין יום 5 במאי 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב ג', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ד', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדיירה לתחילת שלב ד'. במקרה כזה יחל שלב ד' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון 2025 ויסיים במוקדם מבין יום 5 באוגוסט 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח.

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 8 באוגוסט 2024. האישור ניתן בכפוף לכך שסכום החלוקה (התמורה בגין הרכישה העצמית וסכום הדיבידנד שיחולק במזומן) לא יעלה על 40% מהרווח הנקי ברבעון השני לשנת 2024. סכום החלוקה ברבעונים העוקבים, יקבע בשים לב למצב הגיאופוליטי, מצבו הפיננסי של הבנק, יחסי ההון בפועל של הבנק ולכריות ההוניות הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים. האישור הינו גם בכפוף לאישור תכנית הרכישה בדירקטוריון הבנק (אושרה כאמור ביום 12 באוגוסט 2024), בכפוף לעמידה במגבלות ובתנאים שפורטו בתכנית הרכישה (יצוין כי התכנית כוללת בין היתר תנאי לפיו התכנית תופסק, קרי הבנק לא יחל בביצוע השלב הבא של התכנית, אם במהלך תקופת התכנית יתברר על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו שהבנק אינו עומד ביחס הון רובד 1 של 10.9%, לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של הבנק בדבר תכנית הרכישה מיום 14 באוגוסט 2024) ובכפוף לעמידה בכל דין.

באישור תכנית הרכישה הביא הדירקטוריון בחשבון, בין היתר, גם את הגורמים הבאים: מצבו הפיננסי האיתן של הבנק אל מול דרישות ההון השונות ועודפי ההון המשמעותיים; תנאי השוק שעשויים להוות הזדמנות בהיבט ביצוע התכנית; העדפות משקיעים ביחס לחלוקת דיבידנד, רכישה עצמית ושילוב ביניהם; וכל זאת בשם לב להנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לשיעור החלוקה הכולל על רקע הנסיבות הגיאופוליטיות. בכונת הדירקטוריון להתחשב בגורמים אלה גם בעת שיובאו לדיון השלבים הבאים בתכנית והיקפם. לפרטים נוספים בדבר תכנית הרכישה ושיקולי הדירקטוריון, ראה גם דיווח מידי של הבנק מיום 14 באוגוסט 2024.

שלב א' של תכנית הרכישה אושר ביום 12 באוגוסט 2024, ביצעו החל ביום 15 באוגוסט 2024 והוא הושלם ביום 23 בספטמבר 2024. במסגרת שלב א' של תכנית הרכישה רכש הבנק (בבורסה, באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי) במצטבר 6,983,646 מניות רגילות של הבנק, המהוות כ-0.52% מההון המונפק והנפרע של הבנק בעלות כוללת של כ-250 מיליון ש"ח.

ביום 17 בנובמבר 2024 אישר דירקטוריון הבנק את ביצוע שלב ב' של תכנית הרכישה והבנק נתן לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ב' החל מיום 19 בנובמבר 2024.

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים. הוראות אלה מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכונים האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שמבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה דורש גילוי כמותי ואיכותי במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם במטרה להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

ועדת באזל לפיקוח על הבנקים מבצעת עדכונים למסגרת מדידת הלימות ההון, אשר לעיתים מקבלים את הכינוי "באזל 4". במסגרת זו נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. היישום באיחוד האירופי של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון יחל ב-1 בינואר 2025. בשלב זה טרם נקבע מועד היישום בישראל.

בחודש דצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים. החוזר נועד להתאים את הוראות ניהול בנקאי תקין למספר הוראות חדשות ועדכונים שפורסמו בשנים האחרונות על-ידי ועדת באזל ואשר קשורים לסיכון אשראי צד נגדי. בהתאם לחוזר נוספה הוראה 203A בנושא טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי שיושמה החל מיום 1 ביולי 2022 וכן נוספה הוראה 208A הקובעת גישות חדשות לחישוב הקצאת הון בגין סיכון CVA ובהם הגישה הבסיסית - BA-CVA, שמחליפה את הגישה הקיימת בהוראת ניהול בנקאי 203. עיקרי העדכונים בגישה זו מתייחסים לטיפול שונה בייחוס משקלי סיכון לפי ענפי משק ושל איכות האשראי של הצד הנגדי. בהתאם לעדכון שפרסם הפיקוח על הבנקים בינואר 2022, הבנק נדרש ליישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2025. כמו-כן, ביום 19 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 206 "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי". במסגרת ההוראה נקבעה הגדרה מעודכנת של חישוב הקצאת ההון בגין סיכון תפעולי כך שהיא מבוססת, בין השאר, על רכיבי האינדיקטור העסקי ועל מכפיל ההפסד הפנימי שמבוסס על ממוצע ההפסדים ההיסטוריים של התאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה יישום חלקי של ההוראה יחול ביום 1 בינואר 2026. הבנק נמצא בשלבי הערכות ליישום ההוראות.

יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ייחס הון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 בספטמבר 2024, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדי השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ייחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימות תכניות הערכות לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחרונים שבוצעו.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים וביעד הפנימי, תוך שמירה על שולי ביטחון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד, בשערי חליפין ובדירוג המדינה על יתרות נכסי הסיכון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.

רגישות קרן ההון בגין אגרות-חוב זמינות למכירה נטו, לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בעקום התשואות חסר הסיכון ובמרווח סיכון האשראי נאמדת בקיטון בסך של כ-1.0 מיליארד ש"ח וכ-0.7 מיליארד ש"ח בהתאמה. מנגד, רגישות קרן ההון הנובעת מהתאמות בגין שינויים אקטואריים, נטו לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בריבית ההיוון נאמדת בגידול בסך של כ-0.2 מיליארד ש"ח.

דרישות ההון בגין חשיפות הבנק לממשלת ישראל, בנקים ישראלים, גופים מוסדיים וישויות סקטור ציבורי, נגזרות מדירוג מדינת ישראל. החל משנת 2021 משתמש הבנק בדירוג S&P למדינות כמדגדג יחיד לצרכי מדידת הלימות ההון. בחודש אפריל 2024 חברת S&P הורידה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A+. ההשפעה הישירה של הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל על-ידי S&P בחודש אפריל 2024 הביאה, נכון למועד הורדת הדירוג, לקיטון של כ-0.25% וכ-0.31% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה.

כאמור בפרק הסקירה הכלכלית לעיל, ביום 1 באוקטובר 2024 חברת S&P עדכנה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A, הורדה שלא משפיעה על יחסי ההון והמינוף של הבנק.

הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק ויביאו לקיטון של כ-0.36% וכ-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה רק ככל שהדירוג ירד ל-BBB+ ומטה (היינו הורדה של שני "נוטצ'ים" מהדירוג הנוכחי A).

שינויים בהון

לפרטים נוספים בדבר התאמות פיקוחיות וניכויים ובדבר השפעות נוספות על הון והלימות הון, לרבות בגין הוראות שטרם הגיע מועד יישומן, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 2-22: חישוב יחס הלימות ההון

30 בספטמבר 2024	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2023
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
הון עצמי רובד 1	57,220	50,460
הון רובד 1	57,220	52,641
הון רובד 2	13,933	13,860
סך-הכל הון כולל	71,153	64,320
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
סיכון אשראי	443,142	403,971
סיכונים שוק	4,375	4,245
סיכון תפעולי	33,174	28,754
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	480,691	437,474
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾	11.90%	11.53%
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	11.90%	12.02%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.80%	15.07%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾	10.23%	10.23%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾	13.50%	13.50%

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן: השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פותחת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.02% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2024 (0.04% ליום 31 בדצמבר 2023 ו-0.05% ליום 30 בספטמבר 2023).

(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הינם 10.0% ו-13.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירוג לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדירוג לגביתן ניתנה הקלה במסגרת הוראת שעה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. סך החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. בחודש נובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם כהוראת שעה חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2025 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0%).

טבלה 2-23: יחס מינוף

31 בדצמבר 2023	30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2024	
במיליוני ש"ח			
בנתוני המאוחד			
52,641	50,460	57,220	הון רובד 1*
760,396	745,857	797,929	סך החשיפות*
באחוזים			
6.92%	6.77%	7.17%	יחס מינוף
5.50%	5.50%	5.50%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. השפעת ההקלה בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 30 בספטמבר 2024 מוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.01%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 2.5 להלן וביאור 12 בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2023](#). החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2024 מבוצעת התחשבות בגין ההון המיוחס למגזרי הפעילות השונים, כמפורט בביאור 12 לתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
רווח מימוני, נטו	4,619	298	4,321	4	123	83	770	368	1,041	130	1,802
עמלות והכנסות אחרות	1,008	12	996	29	34	32	197	91	257	43	313
סך הכנסות	5,627	310	5,317	33	157	115	967	459	1,298	173	2,115
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	406	(22)	428	-	(12)	2	136	15	226	-	61
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,062	105	1,957	16	111	47	192	107	467	62	955
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,905	141	1,764	12	24	40	379	206	369	68	666
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
רווח מימוני, נטו	4,209	260	3,949	3	(265)	63	739	375	1,064	129	1,841
עמלות והכנסות אחרות	1,089	15	1,074	63	19	24	200	133	257	37	341
סך הכנסות	5,298	275	5,023	66	(246)	87	939	508	1,321	166	2,182
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	662	83	579	-	(14)	(8)	(114)	272	329	-	114
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,059	113	1,946	-	121	40	180	116	470	50	969
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,669	44	1,625	43	(213)	35	560	77	338	74	711

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
13,411	862	12,549	10	124	224	2,311	1,142	3,064	381	5,293	רווח מימוני, נטו
3,038	44	2,994	94	186	90	558	279	746	120	921	עמלות והכנסות אחרות
16,449	906	15,543	104	310	314	2,869	1,421	3,810	501	6,214	סך הכנסות
במיליוני ש"ח											
343	48	295	-	(7)	5	(256)	(70)	358	-	265	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,201	310	5,891	43	317	136	581	341	1,400	184	2,889	הוצאות תפעוליות ואחרות
6,081	331	5,750	40	74	106	1,521	691	1,255	195	1,868	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
13,295	742	12,553	9	102	202	2,104	1,114	3,225	394	5,403	רווח מימוני, נטו
3,087	38	3,049	160	110	66	535	294	772	107	1,005	עמלות והכנסות אחרות
16,382	780	15,602	169	212	268	2,639	1,408	3,997	501	6,408	סך הכנסות
במיליוני ש"ח											
1,426	67	1,359	-	(4)	(1)	(15)	462	557	-	360	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,334	321	6,013	57	319	123	576	349	1,475	164	2,950	הוצאות תפעוליות ואחרות
5,599	235	5,364	73	17	94	1,315	380	1,269	216	2,000	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות
מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס למגזר משקי בית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,868 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,000 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון ברווח המימוני, נטו ומקיטון בעמלות והכנסות האחרות. הקיטון קוזז בחלקו מקיטון בהוצאות התפעוליות ומקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-5,293 מיליון ש"ח בהשוואה ל-5,403 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות.

העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-921 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,005 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה וכן מירידה בעמלות בגין כרטיסי אשראי, נטו עקב השפעות עקיפות של המלחמה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 265 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 360 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, שקוזז על-ידי גידול במחיקות האוטומטיות, נטו.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-2,889 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,950 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר שנכלל בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס למגזר הבנקאות הפרטית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-195 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-216 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-381 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-394 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-120 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-107 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מגידול בעמלות מפעילות בשוק ההון. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-184 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-164 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים קטנים וזעירים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,255 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,269 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מירידה ברווח המימוני, נטו ומקיטון בעמלות וההכנסות האחרות. הקיטון קוזז בחלקו מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי וירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הרווח המימוני, נטו הסתכם ב-3,064 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,225 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות, מירידה ביתרות האשראי וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הפיקדונות. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-746 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-772 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 358 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 557 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-1,400 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,475 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר שנכלל בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים בינוניים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-691 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-380 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,142 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,114 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי, שקוזזה בחלקה על-ידי קיטון ביתרת הפיקדונות והשפעות מחיר של מרווח הפיקדונות. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-279 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות מעסקי מימון. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-70 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-462 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה וכן מקיטון בהוצאה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו, הנובע בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו בכ-341 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-349 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים גדולים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,521 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,315 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, גידול ברווח המימוני, נטו וכן מגידול בעמלות וההכנסות האחרות. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-2,311 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי שקוזזה בחלקה על-ידי השפעות מחיר של מרווחי הפיקדונות. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-558 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-535 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מפעילות בשוק ההון ומעמלות טיפול באשראי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-256 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של כ-15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מקיטון בהוצאה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו הנובע בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים. כמו-כן, נרשם קיטון בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-581 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-576 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס למגזר גופים מוסדיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-106 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-94 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות והכנסות האחרות ומעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-224 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות המימון שאינן מריבית. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ל-90 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מפעילות בשוק ההון.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס למגזר ניהול פיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-74 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 17 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות והכנסות האחרות וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-124 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח מימוני, נטו בסך של 102 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית, ומגידול ברווחים מהשקעה במניות. בנוסף, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נזקפו רווחים בסך 260 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב. מנגד, חל קיטון שנבע בעיקר מעלייה בהוצאה המימונית הנובעת מהשלכות עליית הריבית על ההתחשבות בין מגזרי הפעילות. בנוסף, חל גידול בהפסדים ממימושי אגרות-חוב וחל קיטון ברווחים משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-110 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות סינדיקציה וכן מעלייה בעמלות מפעילות בשוק ההון. הוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-317 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-319 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס למגזר אחר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם בסך של 40 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 73 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-94 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-160 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורן במכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן. הוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-43 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-331 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 235 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-346 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, בהשוואה לרווח נקי של כ-265 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, שנבעה בעיקר מגידול ביתרות האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-19 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, בהשוואה להפסד בסך של כ-30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות ושייכותם ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לקבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. למידע נוסף אודות מגזרי הפעילות וניתוח תוצאות המגזרים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2023](#), [ביאור 12](#) לתמצית הדוחות הכספיים [פרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה בדוח ממשל תאגידי](#).

2.6. חברות עיקריות

2.6.1. חברות בישראל

קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי, המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים: השקעות ישירות בחברות בהן ומעין הון (מזנין) וכן השקעה ויזום קרנות השקעה פרטיות ופעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל. בחודש אוגוסט 2024 השלימה פועלים אקוויטי רכישת השקעת מיעוט (כ-20%) בחברות מקבוצת לידר, העוסקות, בין היתר, בייעוץ, חיתום והפצת ניירות-ערך. במקביל, השלימה פועלים אקוויטי את מכירת כל החזקותיה באי. בי. אי - ניהול וחיתום בע"מ ("אי בי אי חיתום"). יתרת ההשקעות של פועלים אקוויטי ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמה בסך של כ-4.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.2 בסוף שנת 2023. בנוסף, קיימת התחייבות להשקעה בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2024, בהשוואה לכ-1.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. תרומת פועלים אקוויטי לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמה בהפסד נקי בסך של כ-3 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך של כ-126 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נבעה בעיקר מירידות ערך השקעות. השקעת הבנק בפועלים אקוויטי (בהון ובאמצעים אחרים) הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2024 בכ-4.7 מיליארד ש"ח, בדומה להשקעה בסוף שנת 2023.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2024 (להלן: דוח על הסיכונים).

3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הבנק מבצע בדיקה מקיפה להערכת הסיכונים להם הוא חשוף ובחינת המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי (אשר יכול להתממש דרך סיכונים אשראי, השקעה, שוק ועוד), וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים).

אסטרטגיית ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה כולה, תוך זיהוי וכימות הסיכונים, הגדרת אחריות על הסיכונים (Risk Ownership) ומקסום התועלת העסקית בהתייחס לעלות במונחי סיכון על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע במתודולוגיה אחידה ובראיה כוללת תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל על מנת להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסיני הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. החברות הבנות מונחות לנהל את הסיכונים על בסיס האסטרטגיה והמדיניות הקבוצתית, תוך ביצוע התאמות בהתאם לנסיבות, ודיווח עליהן לחברה האם. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטות על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. הפיקוח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות לנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את דרישות הפיקוח בניהול הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי וקובעות עקרונות יסוד לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים לזיהוי הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. מנהלת הסיכונים הראשית (CRO) וחברת הנהלה האחראית על החטיבה לניהול סיכונים הינה הגברת מ. בן שושן כהן. הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם.

חברי הנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכונים האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית מר א. פורמן, והמומנה על החטיבה הקמעונאית עד ליום 29 באוקטובר 2024 הגברת ד. רביב והחל מיום זה הגברת פ. גרפינקל.

חבר הנהלה האחראי על ניהול סיכונים השוק, ההשקעה והנזילות הינו מנהל חטיבת שווקים פיננסיים. עד ליום 25 בספטמבר 2024 היה מר י. ענתבי האחראי על ניהול סיכונים אלה והחל מתאריך זה האחראי הינו מר ע. דאובר.

הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי עורכת-דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית.

הסיכון הטכנולוגי, ובכללו סיכון הסייבר, מנוהל על-ידי הגברת א. בן זאב מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב.

הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו.

בתאריך 15 באוגוסט 2024 החליף מר י. ענתבי את מר ד. קוטלר כמנכ"ל הבנק, לפרטים נוספים ראו פרק ענינים אחרים בדוח ממשל תאגידי.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות דירקטוריון וצוותי הנהלה בדיקה לניהול סיכונים ראה [דוח על הסיכונים](#).

3.2. סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

- **אשראי מאזני** - התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי הוגן חיובי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.
 - **אשראי חוץ-מאזני** - התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.
- סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מוגדר כסיכון צד נגדי, שהינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. למידע על סיכון אשראי צד נגדי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים](#).
- סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפיזור לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמה: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לוויים (ריכוזיות לווה) או חשף במידה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

3.2.1. ניתוח איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

טבלה 1-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023		יתרה ליום 30 בספטמבר 2024					
מסחרי	דיור	פרטי	סך-הכל	מסחרי	דיור	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח							
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾							
סיכון אשראי מאזני	257,424	135,127	31,260	423,811	240,406	130,097	401,652
סיכון אשראי חוץ-מאזני	162,435	8,855	22,350	193,640	152,115	6,386	180,359
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי	419,859	143,982	53,610	617,451	392,521	136,483	582,011
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי							
א. לא בעייתי - מאזני	4,606	728	3,316	8,650	5,031	711	8,589
ב. סך-הכל בעייתי ⁽²⁾	7,491	790	614	8,895	6,946	755	8,390
מזה: בעייתי צובר	5,423	-	381	5,804	3,911	-	4,378
מזה: בעייתי לא צובר	2,068	790	233	3,091	3,035	755	4,012
סך-הכל סיכון אשראי מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי	12,097	1,518	3,930	17,545	11,977	1,466	16,979
סיכון אשראי חוץ-מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי	2,722	5	222	2,949	2,338	4	2,520
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	14,819	1,523	4,152	20,494	14,315	1,470	19,499
מזה: חובות שצוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר	203	-	65	268	309	-	396
סך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור	434,678	145,505	57,762	637,945	406,836	137,953	601,510
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים							
א. חובות לא צוברים	2,068	790	233	3,091	3,035	755	4,012
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	2	-	-	2	3	-	3
סך-הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור	2,070	790	233	3,093	3,038	755	4,015

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.

בנתוני ה-30 בספטמבר 2024 חלה עלייה בהיקף סיכון האשראי הכולל בדירוג ביצוע אשראי, כאשר שיעורו מסך סיכון האשראי בסך הבנק עלה במעט, בהשוואה ל-31 בדצמבר 2023. בחלוקה לסגמנטים ניכרים שינויים מתונים בשיעורי סיכון האשראי בדירוג ביצוע מסך סיכון האשראי כאשר חלה ירידה קלה בשיעור האשראי לפרטיים, ועלייה קלה בשיעור האשראי לדיור ושיעור האשראי המסחרי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 2-3: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר

החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי תנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. למידע נוסף ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024		
מסחרי	פרטי*	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
3,035	977	4,012
395	759	1,154
(297)	(397)	(694)
(385)	(181)	(566)
(680)	(135)	(815)
2,068	1,023	3,091

תנועה באשראי לציבור לא צובר

יתרת חובות לא צוברים לתחילת השנה

חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה**

חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה

חובות שנמחקו חשבונאית

חובות שנפרעו

יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
מסחרי	פרטי*	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
2,653	791	3,444
1,312	850	2,162
(31)	(410)	(441)
(323)	(212)	(535)
(508)	(101)	(609)
(37)	-	(37)
3,066	918	3,984

תנועה באשראי לציבור לא צובר

יתרת חובות לא צוברים לתחילת השנה

חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה

חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה

חובות שנמחקו חשבונאית

חובות שנפרעו

אחר***

יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש לא צובר		
1,100	213	1,313
227	248	475
(100)	(142)	(242)
(33)	(94)	(127)
(183)	(9)	(192)
1,011	216	1,227

יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה

ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה

חובות בארגון מחדש שנמחקו

חובות בארגון מחדש שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה

חובות בארגון מחדש שנפרעו

יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לא צובר לסוף התקופה

* לרבות הלוואות לדיוור.

** מתוך זה חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך התקופה בסך 317 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים בדבר לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאי החוב ראה [ביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

*** יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת שנמכרה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 3-3: מדדי סיכון אשראי

ליום								
31.12.2023				30.09.2024				
סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי	סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי	
ניתוח איכות האשראי לציבור								
0.97%	0.64%	0.57%	1.22%	0.71%	0.66%	0.58%	0.78%	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור
1.06%	0.89%	0.57%	1.35%	0.77%	0.85%	0.58%	0.86%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור
2.02%	1.99%	0.57%	2.80%	2.03%	1.74%	0.58%	2.82%	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
5.31%	10.19%	1.11%	6.85%	4.99%	11.17%	1.11%	6.17%	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
ניתוח הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח								
0.47%	1.09%	0.09%	0.58%	0.11%	1.26%	(0.06%)	0.04%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.09%	0.56%	0.01%	0.07%	0.11%	0.81%	-	0.08%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור								
1.92%	3.21%	0.48%	2.50%	1.81%	3.49%	0.41%	2.31%	שיעור יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור
1.69%	3.11%	0.45%	2.14%	1.58%	3.38%	0.38%	1.96%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
174.3%	486.5%	78.5%	175.3%	223.8%	510.7%	65.2%	252.1%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
158.7%	349.5%	78.5%	159.1%	206.0%	399.3%	65.2%	229.6%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
18.4	5.5	74.1	29.9	14.1	4.2	-	25.2	יחס הפרשה להפסדי אשראי למחיקות חשבונאיות, נטו

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

הערה:

השיעורים המחושבים לעיל מתייחסים להוצאות בגין אשראי לציבור בלבד, ללא הפסדי אשראי בגין בנקים וממשלות. אשראי לציבור - לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

ככלל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשם שיפור במרבית מדדי סיכון האשראי עבור כלל התיק בהשוואה ל-31 לדצמבר 2023, כגון שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור, שיעור יתרת אשראי לציבור או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור, שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור, שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי ושיעור יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי. בשיעור האשראי הבעייתי מיתרת האשראי לציבור נרשמה עלייה קלה בהשוואה לנתוני 31 בדצמבר 2023. יצוין כי הירידה בשיעור יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור הושפעה מירידה ביתרת הפרשה אשר נמדדת על בסיס פרטני וזאת למרות גידול בהפרשה הקבוצתית (שהסתכמה ליום 30 בספטמבר 2024 לסך של כ-7.4 מיליארד ש"ח) בהשפעת אי הוודאות במשק והערכות הבנק לגבי השפעות אפשריות של מצב המלחמה על הסביבה המקרו כלכלית.

במגזר אנשים פרטיים - אחר נרשם שיפור קל בשיעור החוב שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור ושיפור משמעותי יותר בשיעור האשראי הבעייתי מיתרת האשראי לציבור. במדדים אחרים נרשמה הרעה כגון עלייה קלה בשיעור האשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור, עלייה בשיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור, בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי ובשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי כאשר שני המדדים האחרונים הינם בהשוואה לשיעור הממוצע בשנת 2023. הגידול בשיעורי ההוצאה/מחיקות הושפע מגידול הדרגתי בסיכון במהלך 2023 עקב העלאות הריבית וכן עקב השפעות המלחמה החל מהרבעון הרביעי של שנת 2023. שיעור יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי מתוך האשראי עלה אף הוא בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בהשפעת סביבת המקרו על הפרשה על בסיס קבוצתי.

השפעות מלחמת חרבות ברזל על הפרשה הקבוצתית

בעקבות מלחמת חרבות ברזל תתכן פגיעה בסביבה הכלכלית אשר עלולה להביא לעלייה ברמת סיכון האשראי. קיימת אי ודאות לגבי התפתחות הלחימה, היקפה ומידת השפעתה על ענפי המשק. במסגרת חישוב הפרשה הקבוצתית הבנק משקלל תוצאות של שלושה תרחישים כלכליים שמתארים תוואי התפתחות כלכלית פיננסית שונה למשק בטווח הזמן הקצר והבינוני, ואת השפעותיהם על סיכון האשראי.

נוכח מצב המלחמה תרחישים אלו כללו הנחות שונות לגבי משכה ועוצמתה, כפי שנעשה גם ברבעונים קודמים. ביחס לתרחישים שתוארו ברבעון הרביעי של שנת 2023, חל שיפור בנקודת המוצא שנבע מצמיחה מהירה של המשק ברבעון הראשון של שנת 2024, שיפור בנתוני שוק העבודה, ומגמת עלייה במחירי הדירות. מנגד, התמשכות הלחימה, הפעולה הקרקעית בלבנון ובכלל זה הסלמת המצב הביטחוני בזירות נוספות, פועלת להגדלת אי הוודאות, וזו באה לידי ביטוי בהחרפה של התרחיש השלילי. בנוסף לכך, חישוב הפרשה הקבוצתית מביא לידי ביטוי השלכות אפשריות של מגמות בתחום הבינוני והנדל"ן כתוצאה מהמצב (ראה [פירוט נוסף בפרק בינוי ונדל"ן](#)).

לצורך ניתוח רגישות הפרשה הקבוצתית להנחות שונות, חישוב הפרשה הקבוצתית בגין התיק בישראל על בסיס התחזית הפסימית בלבד היה מביא לגידול של כ-1.6 מיליארד ש"ח מעבר להפרשה שנכללה בדוחות כספיים אלה ואילו חישוב הפרשה הקבוצתית על בסיס התחזית האופטימית בלבד היה מביא לקטון של כ-0.9 מיליארד ש"ח בהפרשה הקבוצתית. מנעד זה מעיד על רמת אי הוודאות לגבי השפעת מצב המלחמה על תיק האשראי של הבנק. יודגש כי התחזית הפסימית אינה מהווה תרחיש קיצון.

3.2.2. מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק

טבלה 4-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 30 בספטמבר 2024 ולתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה באותו תאריך						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח						
תעשייה	33,024	31,902	691	81	(15)	427
בינוי ונדל"ן - בינוי	115,544	113,049	1,817	756	151	1,243
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	45,364	44,218	923	129	8	1,015
מסחר	41,262	38,958	1,284	340	116	527
שירותים פיננסיים	60,115	59,832	9	3	(44)	171
שירותים עסקיים אחרים	17,853	16,856	216	66	92	282
שירותים ציבוריים וקהילתיים	10,226	9,411	391	367	2	314
ענפים אחרים	54,105	51,201	1,353	549	(305)	1,296
סך-הכל מסחרי	377,493	365,427	6,684	2,291	5	5,275
אנשים פרטיים - הלוואות לדו"ר	144,768	143,270	779	779	(64)	558
אנשים פרטיים - אחר	57,519	53,375	615	233	325	1,227
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	579,780	562,072	8,078	3,303	266	7,060
סך-הכל בנקים בישראל וממשלת ישראל	85,879	85,879	-	-	-	3
סך-הכל פעילות בישראל	665,659	647,951	8,078	3,303	266	7,063
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	58,165	55,379	2,087	317	81	879
בנקים וממשלות בחו"ל	51,450	51,304	-	-	(4)	23
סך-הכל פעילות בחו"ל	109,615	106,683	2,087	317	77	902
סך-הכל פעילות בישראל ובחו"ל	775,274	754,634	10,165	3,620	343	7,965

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 445,316; 119,927; 6,497; 2,132 ו-201,402 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 4-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023 ולתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה באותו תאריך						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות, נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
359	-	24	210	544	31,743	32,702
1,046	13	224	936	2,193	99,753	102,717
949	(16)	300	65	100	41,461	42,073
487	22	183	376	671	37,693	39,311
151	5	(27)	6	9	53,948	54,144
294	23	72	104	189	15,755	16,909
320	14	86	363	378	9,071	9,707
1,534	52	169	1,174	1,872	47,460	50,667
5,140	113	1,031	3,234	5,956	336,884	348,230
583	9	78	697	697	134,929	136,311
1,098	110	280	212	653	52,844	56,206
6,821	232	1,389	4,143	7,306	524,657	540,747
2	-	1	-	-	93,581	94,887
6,823	232	1,390	4,143	7,306	618,238	635,634
831	1	38	526	1,445	53,477	55,977
30	-	(2)	-	-	55,134	55,404
861	1	36	526	1,445	108,611	111,381
7,684	233	1,426	4,669	8,751	726,849	747,015

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 132,597; 429,678; 886; 2,612 ו-181,242 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 4-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	במיליוני ש"ח			
389	(3)	54	196	665	30,518	31,673
1,113	22	300	936	2,136	103,852	106,772
1,014	(18)	362	58	664	41,097	42,209
533	40	246	397	684	37,454	39,221
219	5	42	6	14	54,505	54,691
275	40	69	96	175	15,491	16,558
318	16	83	366	397	9,017	9,684
1,596	77	258	1,100	1,901	48,774	52,372
5,457	179	1,414	3,155	6,636	340,708	353,180
622	8	117	749	749	135,831	137,284
1,111	193	376	223	691	52,752	56,460
7,190	380	1,907	4,127	8,076	529,291	546,924
2	-	1	-	-	87,731	87,731
7,192	380	1,908	4,127	8,076	617,022	634,655
769	1	(25)	554	1,554	52,720	54,586
28	-	(4)	-	-	53,162	53,235
797	1	(29)	554	1,554	105,882	107,821
7,989	381	1,879	4,681	9,630	722,904	742,476

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 425,564; 122,703; 4,723; 2,211 ו-187,275 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3.2.3. בינוי ונדל"ן

בענף הנדל"ן נמשך השיפור בפעילות ברבעון השלישי של שנת 2024, והוא בא לידי ביטוי בעלייה במספר העסקות ובמחירי הדירות. על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה קצב רכישת דירות חדשות בחודשים יולי-אוגוסט היה גבוה בכ-40% מזה של החודשים המקבילים אשתקד, ואלו הסתכמו בכ-7.6 אלף יחידות.

סקר מחירי הדירות של הלמ"ס הוסיף להצביע על עלייה במחירי הדירות, ואלו עלו בחודשים דצמבר 2023-אוגוסט 2024 בשיעור מצטבר של 6.5%. בשנה האחרונה נצפו מספר מגמות בעלות השלכות פוטנציאליות על רמת הסיכון בתחום הבינוי והנדל"ן וזאת בהמשך להשלכות עליות הריבית בשנים 2022-2023. התפתחויות אלו כוללות מחסור בכוח אדם, התייקרות עלויות הבניה והשלכות של מבצעי קבלנים שנועדו לעודד את הביקוש ובכלל זה מבצעי דחיית תשלומים משמעותית למועד המסירה והלוואות בסבסוד קבלן.

הבנק פועל לזהות השפעות ישירות על תיק הלווים באמצעות ניטור שוטף ובמקרה הצורך דירוגם מחדש ו/או סיווגם כחוב בעייתי תוך מתן משקל למצבם העדכני של הלווים. כמו-כן הבנק ביצע התאמות בחישוב ההפרשה הקבוצתית, אשר הביאו לעלייה בשיעור ההפרשה בענף, וזאת במטרה לשקף את ההשפעה הפוטנציאלית של מגמות אלו על סיכון האשראי בתחום זה.

טבלה 5-3: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות

יתרה ליום 30 בספטמבר 2024			
סיכון אשראי כולל	אשראי חוץ-מאזני		סיכון אשראי מאזני
	ערבויות	מסגרות לא מנוצלות	
הלוואות ⁽¹⁾			
במיליוני ש"ח			
3,824	272	797	2,755
344	65	122	157
79,032	19,916 ⁽¹⁾	21,721	37,395
39,974	1,009	8,506	30,459
26,329	5,004	9,327	11,998
149,503	26,266	40,473	82,764
11,405	637	2,029	8,739
160,908	26,903	42,502	91,503
חטיבה עסקית			
			בנייה למסחר ושירותים
			בנייה לתעשייה
			בנייה למגורים
			נכסים מניבים
			אחר
			סך-הכל חטיבה עסקית
			חטיבה קמעונאית
			סך-הכל פעילות בישראל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023			
סיכון אשראי כולל	אשראי חוץ-מאזני		סיכון אשראי מאזני
	ערבויות	מסגרות לא מנוצלות	
הלוואות ⁽¹⁾			
במיליוני ש"ח			
4,066	281	924	2,861
407	60	29	318
71,896	18,934 ⁽¹⁾	18,569	34,393
37,389	926	6,553	29,910
24,513	4,479	9,618	10,416
138,271	24,680	35,693	77,898
10,710	666	1,761	8,283
148,981	25,346	37,454	86,181
חטיבה עסקית			
			בנייה למסחר ושירותים
			בנייה לתעשייה
			בנייה למגורים
			נכסים מניבים
			אחר
			סך-הכל חטיבה עסקית
			חטיבה קמעונאית
			סך-הכל פעילות בישראל

(1) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח בעיקר מחברות ביטוח זרות לתיק אשראי מקרקעין.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

ליום 30 בספטמבר 2024 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכם בכ-161 מיליארד ש"ח. סך יתרת סיכון האשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 בכ-8.0%. מרבית החשיפה הינה בחטיבה העסקית (לקוחות בינוניים וגדולים), כ-93% מסך סיכון האשראי בענפי בינוי ונדל"ן בישראל.

החשיפה לחברות שעיקר פעילותן בענף הבינוי לדיור בחטיבה העסקית מהווה כ-53% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן. עיקר המימונים לחברות בענף כוללים ליווי פרויקטי בנייה למגורים ומימוני קרקעות למגורים ברחבי הארץ. החשיפה לחברות הפועלות בענפים של הקמת מבנים למסחר ושירותים, בנייה לתעשייה וכן נכסים מניבים להשכרה בחטיבה העסקית מהווה כ-30% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן.

טבלה 6-3: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל

השנוי	יתרה ליום	
	31 בדצמבר 2023	30 בספטמבר 2024
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי		
סיכון אשראי שאינו בעייתי	144,949	157,267
8.5%		
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי		
בעייתי צובר	1,806	1,855
2.7%		
לא צובר	994	885
(11.0%)		
סיכון אשראי בעייתי שאינו בדירוג ביצוע	2,800	2,740
(2.1%)		
סיכון אשראי שאינו בעייתי שאינו בדירוג ביצוע	1,232	901
(26.9%)		
סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	4,032	3,641
(9.7%)		
סך-הכל	148,981	160,908
8.0%		

סך סיכון האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 ב-9.7%. שיעור סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מתוך סך-הכל סיכון האשראי ירד מ-2.7% בתום 2023 ל-2.3% ליום 30 בספטמבר 2024, שיעור החוב הבעייתי מתוך סך סיכון האשראי ירד מ-1.9% בתום 2023 ל-1.7% ליום 30 בספטמבר 2024, ושיעור החוב הלא צובר מתוך סך סיכון האשראי ירד מ-0.67% בתום 2023 ל-0.55% ליום 30 בספטמבר 2024.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 7-3: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾

יתרה ליום 30 בספטמבר 2024					
סך-הכל	אחר	נכסים שבנייתם הושלמה	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽²⁾	קרקעות	
במיליוני ש"ח					
שיעור מימון⁽³⁾					
8,909	-	6,076	-	2,833	עד 45%
17,507	-	10,154	-	7,353	מעל 45% ועד 65%
25,600	-	6,816	-	18,784	מעל 65% ועד 80%
1,522	-	326	-	1,196	מעל 80%
כושר ספיגה⁽⁴⁾					
670	-	-	670	-	עד 25%
15,581	-	-	15,581	-	מעל 25% ועד 50%
10,927	-	-	10,927	-	מעל 50% ועד 75%
24,791	-	-	24,791	-	מעל 75%
14,293	-	-	14,293	-	פרויקטים שטרם החלו
אחר⁽⁵⁾					
29,703	29,703	-	-	-	
149,503	29,703	23,372	66,262	30,166	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית

- הפילוח לסגמנטים נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל את כלל הפרויקטים בשלבי הקמה בסגמנטים השונים (מגורים, משרדים, מסחר וכו') לרבות הקמת נכסים המיועדים להשכרה. בסגמנט זה נכללים: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים, קרקעות שהחל פיתוחן, ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- שיעור מימון הינו היחס בין האשראי הכספי למועד הדיווח לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה או של סיכון אשראי שהופחת כתוצאה מהנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי.
- "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 7-3: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾ (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023					
סך-הכל	אחר	נכסים שבנייתם הושלמה	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽²⁾	קרקעות	
במיליוני ש"ח					
					שיעור מימון⁽³⁾
8,860	-	6,064	-	2,796	עד 45%
16,450	-	9,810	-	6,640	מעל 45% ועד 65%
23,943	-	6,621	-	17,322	מעל 65% ועד 80%
2,832	-	773	-	2,059	מעל 80%
					כושר ספיגה⁽⁴⁾
376	-	-	376	-	עד 25%
16,350	-	-	16,350	-	מעל 25% ועד 50%
8,775	-	-	8,775	-	מעל 50% ועד 75%
23,000	-	-	23,000	-	מעל 75%
8,297	-	-	8,297	-	פרויקטים שטרם החלו
					אחר⁽⁵⁾
29,388	29,388	-	-	-	
138,271	29,388	23,268	56,798	28,817	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית

- הפילוח לסגמנטים נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים, קרקעות שהחל פיתוחן, ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- שיעור מימון הינו היחס בין האשראי הכספי למועד הדיווח לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

נכון ליום 30 בספטמבר 2024 שיעור האשראי בגין קרקעות במימון מעל 80% מהווה כ-4.0% מסך יתרת הקרקעות בחטיבה העסקית וזאת לעומת 7.1% ביום 31 בדצמבר 2023. שיעור האשראי בגין נכסים שבנייתם הושלמה במימון מעל 80% מהווה כ-1.4% מסך היתרה של נכסים שבנייתם הושלמה ליום 30 בספטמבר 2024 וזאת לעומת 3.3% ליום 31 בדצמבר 2023. שיעור האשראי בכושר ספיגה עד 25% לנדל"ן בתהליכי בנייה נותר בשיעור נמוך ומהווה כ-1.0% מסך היתרה של נדל"ן בתהליכי בנייה בחטיבה העסקית ליום 30 בספטמבר 2024 וזאת לעומת 0.7% ליום 31 בדצמבר 2023.

ניהול סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן

החשיפה לתחום הבינוי והנדל"ן מהווה חלק משמעותי מתיק האשראי של הבנק. הבנק מבצע מעקב אחר התפתחות האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכונים אשראי לנדל"ן נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים בנוסף למגבלה הרגולטורית המוגדרת על-ידי בנק ישראל. ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה על-פי עדכון שהתקבל ביום 31 באוקטובר 2024 הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2027, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2027 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מביניהם.

כחלק מניהול החשיפה הענפית והעמידה במגבלה בענף, הבנק משתמש בכלים כגון סינדיקציה, ורכישת ביטוח מחברות ביטוח מדורגות המוכרות להפחתת חבות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313. הבנק משתמש בכלים לניהול החשיפה לענף לרבות הנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי (CLN) המפחיתות את סיכון האשראי אליו חשף הבנק, פוליסות ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות, אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבוטחות בשעבוד קרקע, וכן בפוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ("עח"מ") המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין עח"מ המונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק. אמצעים אלו מאפשרים לבנק להקטין את החשיפה לענף הבינוי והנדל"ן (לפרטים נוספים ראה [ביאור 4.א.10](#) ו**ביאור 9.ט**). בתמצית הדוחות הכספיים). הבנק עשוי לנקוט בצעדים נוספים בעתיד להמשך ניהול המגבלה והחשיפה לענף זה.

תהליך החיתום לאשראי חדש בענף נעשה תוך שימוש במדיניות אשראי סדורה לסוגי המימון השונים בענף כדוגמת מימון קרקעות, מימון בנייה למגורים, מימון בנייה והנבה של נכסים מניבים. המדיניות כוללת קריטריונים איכותיים וכמותיים כגון שיעור הון עצמי, LTV מקסימלי, יחס כיסוי מינימלי וכושר ספיגה. קריטריונים אלו מותאמים לסוג הנכס הממומן ומגדרים את תיאבון הסיכון בענף. חיתום אשראי חדש נעשה תוך קביעת רווחיות מתואמת סיכון. במסגרת ניטור התיק נבחנים שינויים ומגמות במדדי סיכון שונים גם בהשוואה לנתונים המתפרסמים ביחס לכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיו. הבנק ממשיך לבחון את ההתפתחויות במשק ובוחן התאמות בהתאם. הבנק עושה שימוש במודל המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על האשראי לבינוי ונדל"ן.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין ענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכמה בסך של כ-2,258 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2024 בהשוואה לסך של כ-2,127 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. שיעור סך יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור בענף בינוי ונדל"ן בישראל ליום 30 בספטמבר 2024 הינו 2.48% בהשוואה ל-2.41% ליום 30 ביוני 2024 ול-2.47% ליום 31 בדצמבר 2023.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3.2.4. חשיפת אשראי למדינות זרות

חשיפת אשראי למדינות זרות מבטאת את הסיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים לסוגיהם (ממשלה, בנקים ואחרים), לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק או יפגע בשווי נכסי הקבוצה, ובכלל זה, שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים אל מחוץ למדינה (Transfer Risk).
ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייגות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P-I Fitch, Moody's.
סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי.
הבנק מבצע בקרה ומעקב שוטפים אחרי המצב המקרו כלכלי של המדינות מולן קיימת פעילות.

להלן מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 8-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2023		ליום 30 בספטמבר 2024			
חשיפה					
מאזנית	חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל	מאזנית	חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
המדינה					
ארצות-הברית	32,622	11,296	43,918	34,715	12,163
אנגליה	6,323	7,222	13,545	3,491	7,716
גרמניה	1,994	3,386	5,380	2,155	4,087
אחרות	36,140	5,552	41,692	34,930	5,306
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	77,079	27,456	104,535	75,291	29,272
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS:	375	48	423	212	51
פורטוגל, איטליה, יוון וספרד					
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	172	125	297	506	93
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות*	50	35	85	72	56

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* רשימת המדינות עם בעיות נזילות מבוססת על מספר קריטריונים שנקבעו על-ידי הבנק.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

הגידול בחשיפה המאזנית למדינות זרות נובע מגידול בחשיפה לבנקים באנגליה, הולנד וצרפת בגין גידול בניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר (ריוורס ריפו), גידול זה קוזז בחלקו עקב קיטון בהשקעות באגרות-חוב של ממשלת ארצות-הברית וכן מקיטון בניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר (ריוורס ריפו) של בנק אוסטרלי. בחשיפה החוץ-מאזנית נרשם קיטון אשר נובע בעיקר מקיטון ביתרות מבטחי ערבויות חוק מכר.

3.2.5. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת הפעילות העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה מקורו במגוון הפעילויות המתקיימות עם המוסדות הפיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדת יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, עסקות סחר חוץ, פעילות בשוק ההון וביצוע ביטוחי אשראי מול חברות ביטוח זרות. החשיפה כלפי המוסדות הפיננסיים הזרים מושפעת הן מחוסנו הפיננסי של כל מוסד והן מהסיכון בסביבה הפוליטית והכלכלית שבה הוא פועל. יודגש, כי מרבית חשיפות האשראי של קבוצת הבנק היא כלפי מוסדות פיננסיים המצויים בשווקים מפותחים במערב אירופה ובצפון אמריקה בעלי דירוג השקעה ומעלה. במהלך העסקים השוטף הבנק מקיים מעקב ובקרה שוטפים אחר התפתחויות שעשויות להשליך על יכולתם של המוסדות הפיננסיים איתם הוא מקיים פעילות לעמוד בהתחייבויותיהם, ובמקביל ננקטים אמצעים לשם מזעור סיכון האשראי.

טבלה 9-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 30 בספטמבר 2024			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
דירוג אשראי חיצוני⁽⁴⁾						
14,489	9,794	4,695	15,667	9,734	5,933	AA- עד AAA
19,365	9,769	9,596	21,870	7,833	14,037	A- עד A+
112	32	80	636	14	622	BBB- עד BBB+
13	10	3	9	7	2	B- עד BB+
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B
49	11	38	38	1	37	ללא דירוג
34,028	19,616	14,412	38,220	17,589	20,631	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים

- (1) מוצג על בסיס סיכון סופי. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, מסלקות, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו, אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, וסיכון מאזני אחר בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
- (4) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-I, Moody's.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2024 בכ-38.2 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-4.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-34.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. עלייה זו נבעה בעיקר מעלייה בחשיפה המאזנית של כ-6.2 מיליארד ש"ח שנבעה ברובה מגידול בניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר. מנגד, נרשמה השפעה מקזזת של ירידה בחשיפה החוץ-מאזנית בסך של כ-2.0 מיליארד ש"ח הנובעת בעיקר מקיטון ביתרות הערבויות. כ-98.2% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-45.7% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 45.3% בחברות ביטוח (בעיקר בשל רכישת ביטוחים) ו-9.0% מוסד פיננסי אחר. החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים במדינות מערב אירופה (68.5%), בארצות-הברית (26.5%) ובמדינות דרום ומזרח אסיה (5.0%).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3.2.6 סיכונים בתיק הלוואות לדיור טבלה 10-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום			
31.12.2023	30.09.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח			
			יתרות אשראי
131,650	130,954	136,799	הלוואות מכספי הבנק
868	877	866	הלוואות מכספי האוצר*
297	295	305	מענקים מכספי האוצר*
132,815	132,126	137,970	סך-הכל
			ביצוע
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום			
31.12.2023	30.09.2023	30.09.2024	
במיליוני ש"ח			
14,630	11,310	13,529	סך-הכל הלוואות מכספי הבנק
			הלוואות מכספי האוצר
61	45	57	הלוואות
32	24	18	מענקים
93	69	75	סך-הכל מכספי האוצר
14,723	11,379	13,604	סך-הכל הלוואות חדשות
1,374	986	1,642	הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק
16,097	12,365	15,246	סך-הכל הלוואות שניתנו

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

טבלה 11-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

יתרת חוב רשומה	חוב בפיגור של 90 יום או יותר שאינו צובר	הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	שיעור חוב בפיגור של 90 יום או יותר או שאינו צובר
במיליוני ש"ח/באחוזים				
136,799	790	597	0.44%	0.58%
131,650	755	632	0.48%	0.57%
128,177	581	519	0.40%	0.45%

ליום 30 בספטמבר 2024 ישנה עלייה קלה/יציבות בשיעור החוב בפיגור של 90 יום או יותר או שאינו צובר. בשיעור ההפרשה להפסדי אשראי נרשמה ירידה ביחס לשיעורה ליום 31 לדצמבר 2023 הנובעת בעיקרה בהשפעת ציפיות מחמירות יותר לגבי מחירי הדיור בחישוב ההפרשה לדצמבר 2023.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 3-12: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד					
	ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה			
	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח		
3.9%	136,799	0.1%	84	22.1%	30,256	11.7%	15,940	39.8%	54,482	26.3%	36,037	30.09.2024
2.7%	131,650	0.1%	98	23.3%	30,623	11.4%	14,954	39.1%	51,534	26.2%	34,441	31.12.2023
11.3%	128,177	0.1%	127	23.7%	30,398	10.9%	13,951	39.7%	50,886	25.6%	32,815	31.12.2022

כימות ומדידת הסיכון - תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית.

הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור.

דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות הממונה על החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת השפעה גם על תיק המשכנתאות. כמו-כן קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

בתקופה האחרונה מתרחבת מגמה של העמדת הלוואות בסבסוד קבלן בתיק האשראי לדיור. הבנק מעריך כי תיק זה אשר משקלו בסך האשראי לדיור של הבנק נמוך, אינו בעל השפעה מהותית על רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור. הלוואות אלו מבוצעות תחת תהליך חיתום סדור, מלא וזהה ליתר הלוואות לדיור. כמפורט לעיל, תיק האשראי לדיור מנוטר ומדורג באופן שוטף.

טבלה 3-13: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים

2023	2024			
	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
				רבעון שלישי
				במיליוני ש"ח
130,954	131,650	132,457	134,469	136,799
0.8%	0.5%	0.6%	1.5%	1.7%
3,887	3,344	3,611	4,706	5,287

ברבעון השלישי של שנת 2024 נרשמה עלייה בסכום הביצועים החדשים ועלייה של 1.7% ביתרת האשראי לדיור. ההתמתנות בקצב הגידול ביתרות בשנת 2023 הושפעה מהעלאות הריבית, מעליית האינפלציה וכן מצפייות לירידת מחירים שהביאו לירידה משמעותית בכמות העסקות. בעקבות פרוץ מלחמת חרבות ברזל נרשמה ירידה נוספת בכמות העסקות ברבעון הרביעי של שנת 2023. החל מהרבעון הראשון של שנת 2024 נרשמה ההתאוששות מסימט אשר נמשכה ברבעון השני וברבעון השלישי של שנת 2024.

טבלה 14-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.06.2024	30.09.2024	
42.3%	42.0%	44.0%	44.1%	42.8%	שיעור מימון מעל 60%
0.9%	0.7%	0.6%	0.7%	0.9%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
54.8%	54.5%	54.6%	54.4%	53.7%	שיעור בריבית משתנה

מאפיינים

ברבעון השלישי של שנת 2024 שיעור הביצועים בשיעור מימון מעל 60%, שיעור הלוואות בריבית משתנה ירדו בהשוואה לרבעון הקודם, ושיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה מעל 40% עלה ביחס לרבעון שקדם לו. בהסתכלות ארוכה יותר ניכר כי בהשפעת מחירי הדיור והריבית, שיעורי הביצועים בשיעור מימון מעל 60% עלו בעוד שיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה מעל 40% נותר ברמה נמוכה. שיעור הביצועים בריבית משתנה נמצא במגמת ירידה בהשפעת רמת הריבית וצפי ליציבות/עלייה ברמת הריבית.

שיעור המימון (LTV) הממוצע המשוקלל של תיק ההלוואות לדיור בבנק 30 בספטמבר 2024 עומד על כ-46% בדומה לשיעור המימון ליום 31 לדצמבר 2023 (לפי שיעור מימון בעת העמדת ההלוואה). שיעור המימון האפקטיבי אף נמוך יותר מהשיעור הנ"ל, לאור פירעונות שוטפים שאירעו מאז מועד העמדת האשראי כמו גם עלייה בשווי הנכסים המשועבדים בגין הרוב המכריע של הנכסים בתיק.

לפרטים נוספים לגבי יוזמות הבנק מול לקוחות להתמודדות השפעות המלחמה, ראה [דוח ממשל תאגידי, פרק הלוואות לדיור](#).

3.2.7. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות האשראי ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת החזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון מסוג "אשראי ברגע/מודל חיתום מתקדם". סכום ההלוואה המירבי אותו יכול הלקוח לקבל ותנאי ההלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחסבונותיו.

פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסייה מוגדרת לאחר הפעלת סננים רלוונטיים בהתאם לכללי הוגנות וציות. מתן האשראי מותאם לצרכי הלקוח ויכולת החזר שלו, ולאחר שניתן לו גילוי נאות על נתוני ההלוואה.

תכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, עדכוני ריבית צפויים, יכולת החזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון. החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים האשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכנו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם: מודל סטטיסטי לדירוג סיכון אשראי ללווים פרטיים, מדדי תאבון סיכון, מדיניות ונוהלי אשראי ומדרג סמכויות, ותהליכי בקרה בתחום סיכונים האשראי.

בעקבות מלחמת חרבות ברזל עשוי מגזר האנשים הפרטיים להיפגע וזאת כנגזרת של השפעות על המגזר העסקי הכוללות האטה בפעילות הכלכלית ופגיעה נרחבת יותר בענפי משק ספציפיים. ככל שהשלכות אילו יתמששו תתכן עלייה בשיעור הלא מועסקים וירידה בשכר. יצוין כי נקודת המוצא משקפת שיעור תעסוקה גבוה. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות ובוחן את השפעתן על תיק האשראי. כאמור, אין ביכולתו של הבנק להעריך את הימשכות המלחמה והתפתחויותיה ובהתאם את מידת הפגיעה בכל תחום. יחד עם זאת, תיתכן עלייה ברמת הסיכון של לוויים המועסקים בתחומים ואזורים אשר עשויים להיפגע מההשלכות הכלכליות של מצב המלחמה. השלכות תחזיות הבנק באות לידי ביטוי בקביעת ההפרשה הקבוצתית בגין חשיפות האשראי לאנשים פרטיים.

לפרטים נוספים לגבי יוזמות הבנק מול לקוחות להתמודדות עם עליית הריבית והשפעות המלחמה, ראה [דוח ממשל תאגידי, פרק לקוחות פרטיים](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 3-15: יתרת האשראי לאנשים פרטיים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.2023	30.09.2024		
מאזני				
(3.5%)	(91)	2,582	2,491	עו"ש חובה
2.4%	596	24,588	25,184	הלוואות ⁽¹⁾
(13.2%)	(7)	53	46	מזה: הלוואות בולט ובלון
(19.8%)	(534)	2,696	2,162	אשראי לרכישת כלי רכב ⁽²⁾
11.1%	534	4,818	5,352	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1.5%	505	34,684	35,189	סך-הכל סיכון אשראי מאזני
חוץ-מאזני				
2.4%	536	22,030	22,566	סיכון אשראי חוץ-מאזני
1.8%	1,041	56,714	57,755	סך-הכל סיכון אשראי כולל

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.

(2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמה עלייה בירתת הלוואות לאנשים פרטיים בישראל, מנגד חלה ירידה בירתת האשראי לרכישת כלי רכב, לעומת 31 בדצמבר 2023. סך סיכון האשראי המאזני עלה בתקופה זו בכ-1.5% וסך סיכון האשראי החוץ-מאזני עלה בכ-2.4% בהשפעת גידול בירתת מסגרות כרטיסי אשראי ומסגרות עו"ש.

טבלה 3-16: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת⁽¹⁾ ולגודל הלווה

ליום 31 בדצמבר 2023					ליום 30 בספטמבר 2024					סך-הכל
הכנסה ממוצעת לחשבון					הכנסה ממוצעת לחשבון					
מ-20 מעל 20 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	חשבונות ללא הכנסה קבועה	סך-הכל	מ-20 מעל 20 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	חשבונות ללא הכנסה קבועה	סך-הכל	
במיליוני ש"ח										
3,684	1,335	1,086	1,211	52	3,737	1,360	1,154	1,171	52	עד 20
2,873	1,077	810	892	94	2,886	1,208	810	784	84	מ-20 עד 40
5,725	1,822	2,002	1,632	269	5,381	1,848	1,875	1,432	226	מ-40 עד 80
9,002	3,487	3,434	1,686	395	8,593	3,384	3,310	1,557	342	מ-80 עד 150
10,048	6,120	3,088	655	185	10,603	6,336	3,375	715	177	מ-150 עד 300
3,352	2,934	288	92	38	3,989	3,509	353	91	36	מעל 300
34,684	16,775	10,708	6,168	1,033	35,189	17,645	10,877	5,750	917	סך-הכל

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2023	2024	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח		
18,877	18,732	עד 10
6,628	6,705	מ-10 עד 50
5,033	5,202	מ-50 עד 200
2,052	2,148	מ-200 עד 500
2,094	2,402	מעל 500
34,684	35,189	סך-הכל

טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 30 בספטמבר 2024			
סך-הכל	הלוואות הלוואות	הלוואות הלוואות	סך-הכל	הלוואות הלוואות	הלוואות הלוואות	
	בריבית קבועה	בריבית משתנה		בריבית קבועה	בריבית משתנה	
במיליוני ש"ח						
תקופה לפירעון						
8,389	5,312	3,077	9,022	6,053	2,969	עד שנה
5,721	71	5,650	5,355	75	5,280	משנה עד 3 שנים
9,523	85	9,438	8,634	81	8,553	מ-3 עד 5 שנים
11,051	125	10,926	12,178	151	12,027	מעל 5 שנים
34,684	5,593	29,091	35,189	6,360	28,829	סך-הכל

לפרטים בדבר חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל ראה [ביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3.2.8 מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת מימון ממונף ללקוחותיו. מימון ממונף מנוהל ומוגדר בבנק בהתאם להוראות בנק ישראל, ובפרט הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 (ניהול סיכון אשראי), הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 (מגבלות על מימון עסקות הוניות) וכן הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 327 (ניהול הלוואות ממונפות).

מימון ממונף כולל בתוכו בין היתר, עסקות הוניות (עסקה למטרת רכישת זכות הונת בתאגיד אחר, רכישה של כלל הנכסים או חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר, רכישה עצמית של הון עצמי מונפק, חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות - כמוגדר בהוראת ניהול בנקאי תקין 323), מימון ללווים בסגמנטים השונים של ענפי המשק שהוגדרו, המאופיין בערכים חריגים של פרמטרים מסוימים ביחס לנורמות המקובלות בענפי המשק השונים כגון: שיעור מימון גבוה וחורג מהמדיניות הענפית ומימון חוב נחות (Mezzanine).

הבנק קבע מגבלה פנימית למימון ממונף ביחס להון רובד 1 של הבנק. התפתחות המימון הממונף והעמידה במגבלה שנקבעה מדווחים אחת לרבעון להנהלת הבנק ולדירקטוריון לצורך מעקב אחר הסיכונים הגלומים במימון מסוג זה.

להלן נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין לווים ממונפים/עסקות ממונפות בהם יתרת האשראי עולה על סך של 0.5% מהון רובד 1.

טבלה 3-19: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה*

ליום 30 בספטמבר 2024			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
			במיליוני ש"ח
1	564	-	564
1	281	-	281
2	845	-	845
			סך-הכל
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
			שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
			סך-הכל
			ליום 31 בדצמבר 2023
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
			במיליוני ש"ח
1	255	-	255
1	545	-	545
2	955	-	955
1	272	-	272
5	2,027	-	2,027
			סך-הכל
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
			שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
			אספקת מים ושירותי ביוב
			סך-הכל

* בניכוי מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי המחושבות על בסיס פרטני, ככל שקיימות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3.2.9. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 20-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

ליום 30 בספטמבר 2024			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	855	1,266	2,121
7	6,419	5,174	11,593
2	1,739	1,230	2,969
3	2,480	3,923	6,403
1	1,160	70	1,230
12	10,722	14,268	24,990
3	1,409	4,787	6,196
1	1,285	122	1,407
30	26,069	30,840	56,909

ענף המשק של הלווה

אספקת חשמל	1	855	1,266	2,121
בינוי ונדל"ן - בינוי	7	6,419	5,174	11,593
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	1,739	1,230	2,969
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית	3	2,480	3,923	6,403
מידע ותקשורת	1	1,160	70	1,230
שירותים פיננסיים	12	10,722	14,268	24,990
תעשייה	3	1,409	4,787	6,196
מסחר בכלי רכב	1	1,285	122	1,407
סך-הכל	30	26,069	30,840	56,909

ליום 31 בדצמבר 2023			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	1,748	1,306	3,054
7	6,905	4,784	11,689
2	1,379	1,429	2,808
3	1,961	4,415	6,376
1	1,190	73	1,263
14	13,560	17,780	31,340
3	1,256	4,735	5,991
1	1,149	59	1,208
32	29,148	34,581	63,729

ענף המשק של הלווה

אספקת חשמל	1	1,748	1,306	3,054
בינוי ונדל"ן - בינוי	7	6,905	4,784	11,689
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	1,379	1,429	2,808
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית	3	1,961	4,415	6,376
מידע ותקשורת	1	1,190	73	1,263
שירותים פיננסיים	14	13,560	17,780	31,340
תעשייה	3	1,256	4,735	5,991
מסחר בכלי רכב	1	1,149	59	1,208
סך-הכל	32	29,148	34,581	63,729

3.2.10. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 30 בספטמבר 2024 קיימת קבוצת לווים אחת אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: "הוראה 313"), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות. בנובמבר 2023 בנק ישראל פרסם טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות" שמהותה שינוי באופן חישוב החבות בגין חשיפות גדולות. הבנק בוחן את השלכות יישום הוראה זו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 21-3: יתרות סיכון האשראי⁽¹⁾ לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313)

ליום 30 בספטמבר 2024						
שיעור מההון הרגולטורי	חבות נטו ⁽¹⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני
באחוזים	במיליוני ש"ח					
16.24%	9,031	833	9,864	4,065	5,417	3,861

- (1) הנתונים המוצגים להלן מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313. נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.
- (2) סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) הסכום כולל ערבויות צד ג' מחוץ לקבוצה.
- (4) ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או של תיק נכסים/מכשירים עקב שינויים במחירים, שערים, תשואות, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

3.3.1 סיכון ריבית

- סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בעקומי התשואות במטבעות השונים. הסיכון כולל גם את גורמי הסיכון הבאים:
- סיכון תמחור מחדש (Repricing risk)** - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי חידוש הריבית (בריבית המשתנה);
 - סיכון עקום התשואה (Yield curve risk)** - סיכון הנובע משינויים שונים בעקומי התשואות שיבואו לידי ביטוי בשינוי העקום, עליה/ירידה במקביל, שיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול);
 - סיכון מרווח (Basis risk)** - סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים או בסיסי ריבית שונים;
 - סיכון אופציונליות** - נובע מזכויות מימוש שונות הגלומות בנכסים והתחייבויות (לדוגמה הזכות למשיכת כספים בכל עת, לעיתים ללא קנסות);

טבלה 22-3: שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2023			30 בספטמבר 2024		
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל
במיליוני ש"ח					
42,905	(1,021)	43,926	47,043	(1,219)	48,262
53,899	2,271	51,628	60,592	2,623	57,969
53,922	2,597	51,325	60,233	2,705	57,528
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות הציבור לפי דרישה					
16,057	3,721	12,336	18,235	3,976	14,259
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיר					
80	-	80	73	-	73

- (1) יתרה מאזנית ושווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, בתוספת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של העו"ש זכות לפי מודל, למעט פריטים לא-כספיים (כגון רכוש קבוע, השקעות בכלולות, השקעות במניות, מסים נדחים ועוד).
- המונח נטו מתייחס לנכסים בניכוי התחייבויות ולא להשפעות המס הנגזרות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 23-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2023			30 בספטמבר 2024			
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	
במיליוני ש"ח						
						שינויים מקבילים
(1,105)	(153)	(952)	(1,795)	(113)	(1,682)	עלייה במקביל של 1%
(1,106)	(154)	(952)	(1,768)	(110)	(1,658)	מזה: תיק בנקאי
3,055	643	2,412	2,955	651	2,304	מזה: השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
136	-	136	151	-	151	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
1,105	145	960	2,089	106	1,983	ירידה במקביל של 1%
1,112	145	967	2,077	102	1,975	מזה: תיק בנקאי
(3,230)	(681)	(2,549)	(3,123)	(688)	(2,435)	מזה: השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה
(195)	-	(195)	(216)	-	(216)	מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור
						שינויים לא מקבילים
(712)	(7)	(705)	(880)	(34)	(846)	התללה ⁽²⁾
475	(59)	534	526	(10)	536	השטחה ⁽³⁾
(37)	(148)	111	(346)	(80)	(266)	עליית ריבית בטווח הקצר
(6)	142	(148)	356	79	277	ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, בתוספת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של העו"ש זכות לפי מודל, למעט פריטים לא-כספיים.

(2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שמצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

טבלה 24-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 30 בספטמבר 2024			
סך-הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך-הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	
במיליוני ש"ח						
133	82	51	149	19	130	עלייה במקביל של 1%
122	71	51	174	44	130	מזה: תיק בנקאי
(1,021)	(104)	(917)	(861)	(42)	(819)	ירידה במקביל של 1%
(999)	(82)	(917)	(875)	(56)	(819)	מזה: תיק בנקאי

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה על-ידי שינוי עקומי התשואות תוך שימוש בהנחות התנהגותיות לגבי שינויים במרווחי פיקדונות ולגבי מעבר כספים מעו"ש לפיקדונות נושאי ריבית במקרה של עליית ריבית. ההנחות נבחנות ומתעדכנות תקופתית בהתאם להתפתחויות בסביבת הריבית. לפירוט השפעת שינוי הריבית על השווי ההוגן, הערך הכלכלי והכנסות הבנק ראה בטבלאות לעיל. הבנק עוקב אחר התפתחות האשראי והפיקדונות ואחר השינויים ברגישויות הערך וההכנסה בתרחישים השונים ופועל ככל ששנדרש.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 25-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי (נטו לאחר מס)

31 בדצמבר 2023		30 בספטמבר 2024		
במיליוני ש"ח				
(723)	(889)			עלייה במקביל של 1%
704	873			ירידה במקביל של 1%

3.3.2. סיכון שער חליפין

סיכונים המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיסי הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

טבלה 26-3: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן

31 בדצמבר 2023		30 בספטמבר 2024		
במיליוני ש"ח				
ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%	
111	(131)	62	(191)	דולר ארצות-הברית
2	(2)	10	27	אירו
ממד המחירים לצרכן				
ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%	
(899)	879	* (890)	* 738	

* ליום 30 בספטמבר 2024 נכללה בתחשיב השפעת פיקדונות ברירת מדד כמפורט להלן.

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערות כל המכשירים המאזניים והחוץ-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערות כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. נציין כי לשינויי שערי חליפין גם השפעה מסוימת על סך נכסי הסיכון ובהתאם על יחסי ההון. עוד יצוין כי לשינוי בשערי חליפין השפעה על ערכם של פריטים לא-כספיים (כדוגמת, ניירות-ערך) הנקובים במטבע-חוץ, שלא הובאו בחשבון בניתוח הרגישות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבונאי הצפוי. ליום 30 בספטמבר 2024 נכללה בתחשיב השפעת פיקדונות ברירת מדד בהתאם למסלול הצפוי תחת התרחיש האמור.

לפירוט והרחבה בנושא סיכונים השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) ראה [הדוח על הסיכונים](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 בספטמבר 2024

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועדן גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו באופן משמעותי בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

טבלה 3-27: יחס כיסוי הנזילות (LCR)*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
129%	124%	132%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק			
128%	124%	131%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* היחס במאוחד ובתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב על בסיס יומי, ומדווח בדוח כממוצע בתצפיות היומיות ברבעון.

טבלה 3-28: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 30 בספטמבר 2024	
באחוזים			
בנתוני המאוחד			
128%	125%	125%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

לבנק מקורות מימון מגוונים, שעיקרם פיקדונות מהציבור. הפיקדונות מגויסים ממספר רב מאוד של מפקידים וללא תלות במפקיד בודד או בקבוצת מפקידים. עיקר גיוס המקורות של הבנק מתבצע מהציבור בארץ כשחלקו הארי מלקוחות פרטיים. מקורות שקליים לא-צמודים מגיעים ברובם מלקוחות אלה, ובמידה מסוימת גם מלקוחות מוסדיים ועסקיים גדולים (שחלקם פועלים ישירות מול מגזר ניהול פיננסי). מקורות שקליים צמודים מגויסים הן מהציבור הרחב והן מלקוחות מוסדיים המשקיעים בפיקדונות בבנק, באגרות-חוב ובכתבי התחייבות נדחים (הון רוברד 2) שמנפיק הבנק. הבנק מייחס חשיבות רבה לגיוס מקורות יציבים בעלי פיזור גבוה. המקורות במטבע-חוץ כוללים פיקדונות מלקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים בארץ, תושבי חוץ, חברות ישראליות בחו"ל, REPO, הנפקת CDs, מכשירים אחרים המבוססים על-ידי ה-FDIC בארצות-הברית ומקורות נוספים.

יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הרבעון השלישי של שנת 2024 ירד מעט לעומת יחס כיסוי הנזילות ברבעון השני של שנת 2024 בעקבות גידול באשראי. לאור התנודתיות בשווקים, ובפרט בשווקי המניות בארצות-הברית ובישראל, ובשוק ה-SWAP שקל-מטבע-חוץ, הבנק פעל במטרה לשמור על רמות נזילות גבוהות במטבע-חוץ.

יחס המימון היציב נטו לסוף הרבעון השלישי של שנת 2024 עומד על 125% במאוחד, כאשר הדרישה המזערית היא 100%. יחס המימון היציב נטו ירד מעט בהשוואה ליחס ברבעון השני בעקבות גידול בצרכי מימון יציבים בגין האשראי מעבר לגידול במקורות מימון יציבים.

3.5. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308. במסגרת סיכון הציות כלולים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות אלה העוסקים בדיני המס), מתן ייעוץ ללקוח, אכיפה בניירות-ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), הוראות החקיקה בישראל ליישום ה-FATCA וה-CRS והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות או הוראות בעלות אופי דומה. תחת סיכון הציות כלול גם הסיכון להפרת סנקציות בינלאומיות ורשימות מוכרזים. הטיפול בסיכון כרוך במעקב, ניתוח ויישום הסנקציות הבינלאומיות ורשימות המוכרזים, במעקב אחר העברות כספים בינלאומיות ובמעקב אחר פתיחת חשבונות ללקוחות ופעילות בנקאית בהם. הבנק מיישם את הסנקציות בהתאם למדיניות שנקבעה.

סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

במסגרת סיכון הציות נכלל גם הסיכון בקשר עם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינית. בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטיניים ברצונו להפסיק מתן שירותים קורספונדנטיים לבנקים אלה.

בחודש ינואר 2018 קיבל הבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר (בהתאמה). כתב החסינות מגן על הבנק, נושאי משרה בו ועובדיו מפני הגשת כתב אישום בישראל בגין עבירות מסוימות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור ביחס לשירותים שהבנק העניק או יעניק לבנקים פלסטיניים. בהמשך לכתב החסינות, קיבל הבנק בינואר 2018 מכתב מהמפקחת על הבנקים כי לא יינקטו צעדי אכיפה בכל הנוגע לפעולות של הבנק בקשר למתן שירותי קורספונדנציה שעליהם חל כתב החסינות.

בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין והוצאות משפט) בהן יישא הבנק במסגרת הליכים אזרחיים או הליכים פליליים שלא הסתיימו בהרשעה אשר ננקטו כנגד הבנק, נושא משרה בו או עובד בקשר עם מתן השירותים הקורספונדנטיים בתקופת החסינות והשיפוי. התחייבויות החסינות והשיפוי הניתנות לבנק כאמור כפופות לסייגים שנקבעו בהן ולתנאים בהם על הבנק לעמוד.

כתבי השיפוי והחסינות הוארכו מפעם לפעם וסכומם התעדכן. כתבי השיפוי והחסינות הוארכו עד ל-30 בנובמבר 2024. הבנק הודיע על הארכה זו לנציגי הבנקים הפלשתינאים, וכי לפיכך המועד להפסקת השירותים, עליה הודיע הבנק עוד ביום 31 במרץ 2024, יידחה עד למועד האמור. הבנק נערך לתרחיש הפסקת השירותים, ככל שיידרש, ולסיכונים הנילווים לתרחיש זה.

מלחמת חרבות ברזל ומצב החירום מעצימים את סיכוני הציות הנובעים ממימון טרור והלבנת הון. מערך הציות בבנק התאים את פעילותו למצב המלחמה והחירום בשורה של צעדים הממוקדים בין היתר בסיכונים העולים ממצב זה.

למידע נוסף בנושא סיכון ציות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2023](#).

לגבי הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פיפ"א ראה [ביאור 1.10](#) בדוחות הכספיים.

3.6. סיכונים אחרים

לפירוט והרחבה בנושא סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי, סיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים) וסיכון מודל ראה [דוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2024 והדוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2023](#).

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2023. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

ככלל אומדני ההנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2023.

4.2. בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, חתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית.

ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (רשות ניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO 2013). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות. הבנק מבצע עבור שנת 2024 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברות ייעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, תושלם עד לתום השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2024 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2024 לא אירע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

ידין ענתבי
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 17 בנובמבר 2024

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 בספטמבר 2024

הצהרת המנכ"ל

אני, ידין ענתבי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2024 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

תל-אביב, 17 בנובמבר 2024

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 בספטמבר 2024

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, גיא כליף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2024 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

גיא כליף

חבר הנהלה, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 17 בנובמבר 2024

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר 2024

תוכן העניינים

109	ביאור 7 פיקדונות הציבור	81	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
110	ביאור 8 זכויות עובדים	82	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
115	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות	83	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
122	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	84	תמצית מאזן מאוחד
	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון	85	תמצית דוח על השינויים בהון
125		88	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
134	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים	91	ביאורים לדוחות הכספיים
154	ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה	91	ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית
	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	92	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
159		93	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
185	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	95	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
188	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	98	ביאור 5 ניירות-ערך
202	ביאור 16 השלכות מלחמת חרבות ברזל	104	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2024 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לדיווח כספי לתקופות ביניים, כמתואר בביאור 1 לתמצית הדוחות הכספיים. הוראות אלו מאמצות בעיקרן את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית (US GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה ישראל (2410) של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום ניהול סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לדיווח כספי לתקופות ביניים, כמתואר בביאור 1 לתמצית הדוחות הכספיים. הוראות אלו מאמצות בעיקרן את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית (US GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 17 בנובמבר 2024

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2023	2024	2023	2024		
מבוקר			בלתי מבוקר			
32,971	24,646	26,809	8,502	9,608	2	הכנסות ריבית
(16,886)	(12,308)	(14,034)	(4,496)	(5,031)	2	הוצאות ריבית
16,085	12,338	12,775	4,006	4,577		הכנסות ריבית, נטו
1,879	1,426	343	662	406	13,6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
14,206	10,912	12,432	3,344	4,171		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
1,267	957	636	203	42	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
3,892	2,967	2,983	1,038	992		עמלות
138	120	55	51	16		הכנסות אחרות
5,297	4,044	3,674	1,292	1,050		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
4,492	3,555	3,264	1,136	1,036		משכורות והוצאות נלוות
1,529	1,152	1,130	353	376		אחזקה ופחת בניינים וציוד
2,210	1,627	1,807	570	650		הוצאות אחרות
8,231	6,334	6,201	2,059	2,062		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
11,272	8,622	9,905	2,577	3,159		רווח לפני מסים
3,930	3,062	3,755	917	1,196		הפרשה למסים על הרווח
7,342	5,560	6,150	1,660	1,963		רווח לאחר מסים
18	39	(69)	9	(58)		חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי						
7,360	5,599	6,081	1,669	1,905		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים						
רווח בסיסי						
5.50	4.19	4.55	1.25	1.43		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל						
5.50	4.19	4.55	1.25	1.43		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

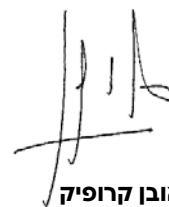
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

גיא כליף
חבר הנהלה,
חשבונאי ראשי

ידין ענתבי
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 17 בנובמבר 2024

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר		בלתי מבוקר			
7,360	5,599	6,081	1,669	1,905	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
1,291	197	845	(88)	1,107	התאמות נטו, בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
194	163	225	97	(84)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
1,485	360	1,070	9	1,023	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(499)	(122)	(412)	(2)	(385)	השפעת המס המתייחס
986	238	658	7	638	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
8,346	5,837	6,739	1,676	2,543	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2024

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור
נכסים			
107,730	92,131	115,842	מזומנים ופיקדונות בבנקים
127,122	136,810	124,400	5 ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
4,723	886	6,497	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
414,375	411,061	437,314	אשראי לציבור
(6,994)	(6,690)	(6,919)	הפרשה להפסדי אשראי
407,381	404,371	430,395	13,6 אשראי לציבור, נטו
3,175	3,370	2,797	אשראי לממשלות
1,527	1,270	1,524	השקעות בחברות כלולות
3,672	3,474	3,757	בניינים וציוד
25,229	27,963	22,182	11 נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,971	5,713	6,273	נכסים אחרים ⁽¹⁾
686,530	675,988	713,667	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
554,595	532,756	569,938	7 פיקדונות הציבור
9,085	8,953	10,839	פיקדונות מבנקים
2,436	2,932	2,719	פיקדונות הממשלה
6,279	16,924	14,947	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
21,800	23,810	20,823	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
24,240	24,706	21,480	11 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,665	15,655	15,765	התחייבויות אחרות (מזה: 1,015; 953; 956 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
634,100	625,736	656,511	סך-כל ההתחייבויות
52,430	50,252	57,156	סך-כל ההון
686,530	675,988	713,667	סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב.](#)

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5.](#)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
55,506	-	55,506	49,324	(2,066)	8,248	10	8,238
יתרה ליום 30 ביוני 2024							
1,905	-	1,905	1,905	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
(645)	-	(645)	(645)	-	-	-	-
דיבידנד							
(250)	-	(250)	-	-	(250)	-	(250)
רכישה עצמית של מניות							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
2	-	2	-	-	2	2	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
638	-	638	-	638	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
57,156	-	57,156	50,584	(1,428)	8,000	12	7,988
יתרה ליום 30 בספטמבר 2024							

* היתרה ליום 30 בספטמבר 2024 בניכוי 6,983,646 יתרת מניות באוצר.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
49,343	1	49,342	43,948	(2,841)	8,235	10	8,225
יתרה ליום 30 ביוני 2023							
1,669	-	1,669	1,669	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
(770)	(1)	(769)	(769)	-	-	-	-
דיבידנד							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
3	-	3	-	-	3	3	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
7	-	7	-	7	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
50,252	-	50,252	44,848	(2,834)	8,238	13	8,225
יתרה ליום 30 בספטמבר 2023							

* היתרה ליום 30 בספטמבר 2023 בניכוי 109,893 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
52,430	-	52,430	46,275	(2,086)	8,241	16	8,225
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023							
6,081	-	6,081	6,081	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
(1,772)	-	(1,772)	(1,772)	-	-	-	-
דיבידנד							
(250)	-	(250)	-	-	(250)	-	(250)
רכישה עצמית של מניות התאמות ושינויים הנובעים מ:							
9	-	9	-	-	9	9	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(13)	13
מימוש תגמול הוני למניות							
658	-	658	-	658	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
57,156	-	57,156	50,584	(1,428)	8,000	12	7,988
יתרה ליום 30 בספטמבר 2024							

* היתרה ליום 30 בספטמבר 2024 בניכוי 6,983,646 יתרת מניות באוצר.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
46,503	1	46,502	41,346	(3,072)	8,228	16	8,212
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022							
5,599	-	5,599	5,599	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
(2,098)	(1)	(2,097)	(2,097)	-	-	-	-
דיבידנד							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
10	-	10	-	-	10	10	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(13)	13
מימוש תגמול הוני למניות							
238	-	238	-	238	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
50,252	-	50,252	44,848	(2,834)	8,238	13	8,225
יתרה ליום 30 בספטמבר 2023							

* היתרה ליום 30 בספטמבר 2023 בניכוי 109,893 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
46,503	1	46,502	41,346	(3,072)	8,228	16	8,212
7,360	-	7,360	7,360	-	-	-	-
(2,432)	(1)	(2,431)	(2,431)	-	-	-	-
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
13	-	13	-	-	13	13	-
-	-	-	-	-	-	(13)	13
986	-	986	-	986	-	-	-
52,430	-	52,430	46,275	(2,086)	8,241	16	8,225

* היתרה ליום 31 בדצמבר 2023 בניכוי 109,893 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת					
7,360	5,599	6,081	1,669	1,905	רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת					
(18)	(39)	69	(9)	58	חלקו של הבנק בהפסדים (ברווחים) של חברות כלולות
802	616	574	171	191	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת-ערך)
1,879	1,426	343	662	406	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
594	428	577	203	301	הפסד (רווח) ממכירת ומירידת-ערך של אגרות-חוב זמינות למכירה
(25)	(11)	65	(6)	(43)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר
(313)	(271)	(349)	(43)	(141)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(71)	(60)	(14)	(39)	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
13	10	9	3	2	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
70	1	28	(28)	21	שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים
(511)	(333)	(254)	(195)	(115)	מסים נדחים, נטו
30	25	36	8	7	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
-	(1,196)	(313)	(423)	153	התאמות בגין הפרשי שער
(4,414)	(5,059)	(3,583)	(1,508)	(747)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
שינוי נטו בנכסים שוטפים					
(3,397)	(6,131)	3,047	(3,114)	166	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(9,058)	(6,791)	1,125	560	5,521	ניירות-ערך למסחר
472	549	(135)	(186)	(244)	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות					
5,197	5,663	(2,760)	2,762	1,156	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
953	1,435	(52)	98	870	התחייבויות אחרות*
(437)	(4,139)	4,494	585	9,467	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר			בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה					
90	58	51	708	13	פיקדונות בבנקים
(17,835)	(15,117)	(23,890)	(5,843)	(12,668)	אשראי לציבור ⁽¹⁾
(1,024)	(1,219)	375	(325)	(305)	אשראי לממשלות
(3,825)	12	(1,774)	185	(5,354)	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(5,314)	(5,188)	(4,500)	(6)	(3,225)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
183	116	3,949	34	3,166	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(66,959)	(51,205)	(41,870)	(13,775)	(15,953)	רכישת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
44,362	28,855	38,141	11,260	13,569	תמורה ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
23,773	16,804	10,972	2,338	2,269	תמורה מפדיון אגרות-חוב זמינות למכירה
(315)	-	(18)	-	-	רכישת תיקי אשראי
942	284	231	-	231	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(341)	(58)	(98)	(3)	(87)	השקעה בחברות כלולות
-	-	40	-	40	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(970)	(576)	(660)	(178)	(238)	רכישת בניינים וציוד
86	68	17	37	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(27,147)	(27,166)	(19,034)	(5,568)	(18,542)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון					
390	259	1,754	(1,838)	(532)	פיקדונות מבנקים
17,918	(8,170)	15,611	516	11,446	פיקדונות מהציבור
(826)	(330)	283	71	(293)	פיקדונות מהממשלה
(7,598)	3,047	8,668	3,524	6,629	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
384	-	1,020	-	1,020	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(5,873)	(3,849)	(2,922)	(1,196)	(111)	פדיון ורכישת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(2,431)	(2,097)	(1,772)	(769)	(645)	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
-	-	(250)	-	(250)	רכישה עצמית של מניות
(1)	(1)	-	(1)	-	דיבידנד לבעלי זכויות המיעוט
1,963	(11,141)	22,392	307	17,264	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
(25,621)	(42,446)	7,852	(4,676)	8,189	גידול (קיטון) במזומנים
132,735	132,735	107,114	95,738	107,243	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
-	1,196	313	423	(153)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
107,114	91,485	115,279	91,485	115,279	יתרת מזומנים לסוף התקופה

(1) כולל פעילות שוטפת של רכישת ניכיון חייבים.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2023	2024	2023	2024	
			בלתי מבוקר		
			ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו		
	26,253	19,091	20,747	6,336	7,033
	(14,483)	(9,839)	(12,970)	(4,378)	(4,737)
	56	22	20	6	5
	(3,814)	(2,682)	(4,270)	(667)	(899)
	291	291	7	-	-

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2024 נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הוראות אלו מבוססות בעיקרן על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית (US GAAP). כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארצות-הברית - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארצות-הברית נדרשים ליישם בהתאם להיררכיה שנקבעה ב-ASC 105-10 לקודיפיקציה (FAS 168), המוסד לתקינה חשבונאית בארצות-הברית ובהתאם להנחיות ועמדות של רשות ניירות-ערך האמריקאית ורשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית. בנוסף לכך, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על-ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית או על-ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארצות-הברית. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יישמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2023, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2023 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 17 בנובמבר 2024.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. שיקול הדעת והאומדנים של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2023. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף, שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה עודכנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

חוזר בנושא שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים

ביום 19 באוקטובר 2023 פורסם חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור לפיו בנקים נדרשים ליישם את הנחיות ASU 2022-02 שמשנה את הטיפול החשבונאי בחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי. במסגרת החוזר בוטל המונח "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" ובכלל זה בוטלה הדרישה לבחינה האם הבנק העניק ויתור לצורך קביעת סיווג זה, והוחלף במונח "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים". בהתאם לחוזר נדרש לתת גילוי לשינוי בתנאי חוב, הכולל ויתור על קרן, הפחתת שיעור ריבית, או הארכת תקופה שאינה גורמת לדחייה זניחה בתשלומים של כל לווה בקשיים פיננסיים. כמו-כן, נוספה דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי. הבנק מיישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2024. הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם לחוזר, מוצגים בתקופה השוטפת, כאשר הבנק אימץ את ההקלה הקיימת בהוראות המעבר לפיה יתרת החובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים עד ליום 31 בדצמבר 2023 הינה לפי יתרת החובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי עד למועד זה. הגילויים בביאור 13 להלן עודכנו למתכונת הגילוי החדשה. נתונים השוואתיים לא הוצגו מחדש. לחוזר אין השפעה מהותית מעבר לעדכון דרישות גילוי כאמור לעיל.

ד. חקיקה בעניין תשלום מיוחד על בנקים

ביום 13 במרץ 2024, כחלק מחוק התכנית המאזנת (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2024) התשפ"ד-2024, עבר בכנסת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו 5% ומעלה משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) (להלן "בנק משלם") ישלם לאוצר המדינה לגבי התקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 (להלן "התקופה הקובעת") תשלום שנתי בסכום השווה ל-6% (בשנת 2024 - 4.5% בגין חלקיות התקופה) מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל (להלן "סכום התשלום השנתי"). יצוין כי תשלום זה אינו מהווה הוצאה מוכרת לצרכי מס. אם עלה סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים על סכום של 1.2 מיליארד ש"ח לגבי שנת 2024 או על סכום של 1.3 מיליארד ש"ח לגבי שנת 2025, יוחזר לבנק משלם ההפרש שבין סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים ובין הסכום המרבי לשנת 2024 או לשנת 2025, לפי העניין, כשהוא מוכפל בחלק היחסי של הבנק המשלם האמור מהתשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים. בנוסף לאמור לעיל, כחלק מהדיונים שהתקיימו עם המחוקק בקשר לתשלום המיוחד, סוכם כי הבנקים יתרמו סכום מצרפי של כ-100 מיליון ש"ח להקמת קרן סיוע (עבור אוכלוסיות מסוימות שנפגעו בשל המלחמה). חלק קבוצת הבנק בתרומה הינו כ-29 מיליון ש"ח שנכללו כהוצאה בדוחות הרבעון הראשון 2024.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

בנוסף, שיעור המס (לעניין מס רווח ומס שכר) שישלם בנק משלם על פעילותו בישראל בשנת 2025 יהיה 17% מהשכר ששילם והרווח שהפיק. במקביל, ביום 28 בפברואר 2024 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל יבוא טובין) (תיקון), התשפ"ד-2024, לפיו החל מיום 1 בינואר 2025 יועלה שיעור מס ערך מוסף ל-18%. בהתאמה, ביום 14 באפריל 2024 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024 לפיו יבוצע עדכון שיעור מס השכר ומס הרווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי בהתאמה לעליית שיעור המע"מ משנת 2025. תיקון זה לעניין מס רווח יחול על בנק משלם החל משנת 2026 ואילך. השפעת העדכון בשיעור מס הרווח הביאה לגידול ביתרת נכסי מסים נדחים בסך כ-48 מיליון ש"ח שהוכרה בסעיף מסים על הכנסה בדוח רווח והפסד ברבעון השני של 2024.

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שללושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2023	2024	2023	2024	
א. הכנסות ריבית*				
18,663	20,165	6,368	7,182	מאשראי לציבור**
76	110	35	32	מאשראי לממשלות
463	532	166	158	מפיקדונות בבנקים
2,096	2,316	684	890	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
41	111	7	53	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
3,306	3,574	1,241	1,292	מאגרות-חוב
1	1	1	1	מנכסים אחרים
24,646	26,809	8,502	9,608	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית*				
(10,583)	(12,563)	(3,994)	(4,397)	על פיקדונות הציבור
(118)	(101)	(38)	(35)	על פיקדונות הממשלה
(156)	(218)	(60)	(67)	על פיקדונות מבנקים
(559)	(380)	(178)	(220)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(869)	(731)	(216)	(292)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(23)	(41)	(10)	(20)	על התחייבויות אחרות
(12,308)	(14,034)	(4,496)	(5,031)	סך-כל הוצאות ריבית
12,338	12,775	4,006	4,577	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית***				
193	151	82	49	הכנסות ריבית
(66)	(66)	(29)	(23)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
265	345	111	130	מוחזקות לפדיון
2,460	2,608	896	918	זמינות למכירה
581	621	234	244	למסחר
3,306	3,574	1,241	1,292	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל השפעת יחסי גידור.

** מוצג בניכוי הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-15 וכ-91 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה.

*** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2023	2024	2023	2024	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
5,004	1,547	2,060	(414)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2. מהשקעה באגרות-חוב				
107	183	2	2	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(535)	(760)	(205)	(303)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
(428)	(577)	(203)	(301)	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
(4,122)	(993)	(1,704)	515	3. הפרשי שער, נטו
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
271	349	43	141	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו ⁽³⁾⁽⁴⁾
22	20	6	5	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
293	369	49	146	סך-הכל מהשקעה במניות
(128)	121	(43)	(36)	5. אחר*
619	467	159	(90)	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- * כולל רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של כ-0 וכ-260 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, ובניכוי הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-0 וכ-26 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה.
- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 - (2) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-0 וכ-0 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023: כ-12 וכ-24 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 - (3) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-24 וכ-36 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023: כ-25 וכ-45 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 - (4) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2023	2024	2023	2024	
327	234	38	89	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
11	(65)	6	43	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
338	169	44	132	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
957	636	203	42	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
(133)	(274)	(65)	(7)	חשיפת ריבית
424	400	91	122	חשיפת מטבע-חוץ
47	43	18	17	חשיפה למניות
338	169	44	132	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-17 וכ-85 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 (לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023: כ-6 מיליוני ש"ח וכ-2 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 ו-2023

רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		בלתי מבוקר
		סך-הכל	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
2024	-	(2,066)	(884)	(1,182)
שינוי נטו במהלך התקופה	-	638	(55)	693
2024	-	(1,428)	(939)	(489)
2023	-	(2,841)	(1,172)	(1,669)
שינוי נטו במהלך התקופה	-	7	64	(57)
2023	-	(2,834)	(1,108)	(1,726)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 ו-2023

רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		בלתי מבוקר
		סך-הכל	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
2024	-	(2,086)	(1,087)	(999)
שינוי נטו במהלך התקופה	-	658	148	510
2024	-	(1,428)	(939)	(489)
2023	-	(3,072)	(1,215)	(1,857)
שינוי נטו במהלך התקופה	-	238	107	131
2023	-	(2,834)	(1,108)	(1,726)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2023

רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		מבוקר
		סך-הכל	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
2023	-	(3,072)	(1,215)	(1,857)
שינוי נטו במהלך השנה	-	986	128	858
2023	-	(2,086)	(1,087)	(999)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

- ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס**
- 1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בשנת 2024 ובשנת 2023**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2023			30 בספטמבר 2024		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
(191)	100	(291)	513	(303)	816
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
134	(69)	203	180	(111)	291
שינוי נטו במהלך התקופה					
(57)	31	(88)	693	(414)	1,107
הטבות לעובדים					
43	(23)	66	(70)	36	(106)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*					
21	(10)	31	15	(7)	22
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
64	(33)	97	(55)	29	(84)
שינוי נטו במהלך התקופה					
7	(2)	9	638	(385)	1,023
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה.
 (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
 (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

- 2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בשנת 2024 ובשנת 2023**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2023			30 בספטמבר 2024		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
(152)	79	(231)	159	(119)	278
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
283	(145)	428	351	(216)	567
שינוי נטו במהלך התקופה					
131	(66)	197	510	(335)	845
הטבות לעובדים					
45	(24)	69	96	(50)	146
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*					
62	(32)	94	52	(27)	79
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
107	(56)	163	148	(77)	225
שינוי נטו במהלך התקופה					
238	(122)	360	658	(412)	1,070
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
 (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
 (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

- ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	697	(231)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	594	(202)
שינוי נטו במהלך השנה	1,291	(433)
הטבות לעובדים		
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך השנה*	67	(23)
רווחים (הפסדים) נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	127	(43)
שינוי נטו במהלך השנה	194	(66)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	1,485	(499)

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 בספטמבר 2024					
שווי הוגן*	הפסדים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
13,702	(549)	-	-	14,251	14,251
של ממשלת ישראל					
1,784	(172)	-	-	1,956	1,956
של ממשלות זרות					
489	-	12	(11)	488	477
של מוסדות פיננסיים בישראל					
15,975	(721)	12	(11)	16,695	16,684
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון					
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
52,827	(895)	68	-	53,654	52,827
של ממשלת ישראל					
20,983	(2)	310	-	20,675	20,983
של ממשלות זרות					
245	-	4	-	241	245
של מוסדות פיננסיים בישראל					
10,267	(22)	116	-	10,173	10,267
של מוסדות פיננסיים זרים					
1,880	(3)	23	-	1,860	1,880
של אחרים					
86,202	(922) ⁽¹⁾	521 ⁽¹⁾	-	86,603	86,202
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה					
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
4,484	(315) ⁽²⁾	414 ⁽²⁾	-	4,385	4,484
מניות שאינן למסחר					
3,044	(316)	196	-	3,164	3,044
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾					
106,661	(1,958)	947	(11)	107,683	107,370
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר					

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק, לפירוט נוסף ראה [ביאור 1.15](#).

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2024					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר					
אגרות-חוב ומלוות					
של ממשלת ישראל	16,201	-	6	(123)	16,201
של ממשלות זרות	671	-	6	-	671
של מוסדות פיננסיים זרים	158	-	-	-	158
סך-כל ניירות הערך למסחר	17,030	-	(12)	(123) ⁽¹⁾	17,030
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾⁽³⁾	124,400	(11)	959	(2,081)	123,691

סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן	12 חודשים ומעלה	
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%		הפסדים שטרם מומשו	20-40%
סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	0-20%	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש, ללא הפסדי אשראי

אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	22,738	(354)	-	22,237	(541)	-	(541)
של ממשלות זרות	2,280	(1)	-	79	(1)	-	(1)
של מוסדות פיננסיים זרים	1,545	(19)	-	675	(3)	-	(3)
של אחרים זרים	427	(3)	-	15	(3)	-	-
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	26,990	(377)	-	23,006	(545)	-	(545)

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** מזה: ניירות-ערך בסך 1,716 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.

- (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-29.3 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.
- (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-1,307 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023					
שווי הוגן*	הפסדים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
12,616	(631)	-	-	13,247	13,247
של ממשלת ישראל					
1,675	(318)	-	-	1,993	1,993
של ממשלות זרות					
420	-	12	(14)	422	408
של מוסדות פיננסיים בישראל					
14,711	(949)	12	(14)	15,662	15,648
סך-כל אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
61,519	(1,527)	13	-	63,033	61,519
של ממשלת ישראל					
21,251	(766)	23	-	21,994	21,251
של ממשלות זרות					
9,728	(130)	61	-	9,797	9,728
של מוסדות פיננסיים זרים					
3,174	(12)	49	-	3,137	3,174
של אחרים זרים					
95,672	(2,435) ⁽¹⁾	146 ⁽¹⁾	-	97,961	95,672
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה					
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
4,227	(288) ^{(2)**}	357 ^{(2)**}	-	4,158 ^{**}	4,227
מניות שאינן למסחר					
2,786	(205) ^{**}	182 ^{**}	-	2,809 ^{**}	2,786
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾					
114,610	(3,672) ^{**}	515 ^{**}	(14)	117,781 ^{**}	115,547
סך-הכל ניירות הערך שאינם למסחר					

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** סווג מחדש על מנת לשקף את סכומי הרווחים או ההפסדים שטרם מומשו במצטבר.
 (1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
 (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נציפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. לפירוט נוסף ראה [ביאור 15.ג.](#)

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023					
שווי הוגן*	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
(4) ניירות-ערך למסחר					
אגרות-חוב ומלוות					
16,344	(85)	1	-	16,428	16,344
4,919	(85)	1	-	5,003	4,919
21,263	⁽¹⁾ (170)	⁽¹⁾ 2	-	21,431	21,263
135,873	** (3,842)	**517	(14)	**139,212	136,810

12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו
	20-40%		20-40%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש, ללא הפסדי אשראי

אגרות-חוב ומלוות							
(826)	-	(826)	11,686	(701)	-	(701)	45,340
(422)	-	(422)	4,837	(344)	-	(344)	14,388
(22)	-	(22)	892	(108)	-	(108)	4,306
(8)	-	(8)	324	(4)	-	(4)	286
(1,278)	-	(1,278)	17,739	(1,157)	-	(1,157)	64,320

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** סווג מחדש על מנת לשקף את סכומי הרווחים או ההפסדים שטרם מומשו במצטבר.
 (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.
 (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-1,465 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2023					
שווי הוגן*	הפסדים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
13,025	(415)	-	-	13,440	13,440
של ממשלת ישראל					
1,683	(209)	-	-	1,892	1,892
של ממשלות זרות					
422	-	18	(14)	418	404
של מוסדות פיננסיים בישראל					
15,130	(624)	18	(14)	15,750	15,736
סך-כל אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
54,766	(1,371)	143	-	55,994	54,766
של ממשלת ישראל					
22,134	(263)	168	-	22,229	22,134
של ממשלות זרות					
54	-	-	-	54	54
של מוסדות פיננסיים בישראל					
9,023	(35)	94	-	8,964	9,023
של מוסדות פיננסיים זרים					
3,264	(2)	59	-	3,207	3,264
של אחרים					
89,241	(1,671) ⁽¹⁾	464 ⁽¹⁾	-	90,448	89,241
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה					
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
4,433	(323) ⁽²⁾	396 ⁽²⁾	-	4,360	4,433
מניות שאינן למסחר					
2,861	(278)	196	-	2,943	2,861
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾					
108,804	(2,618)	878	(14)	110,558	109,410
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר					

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק, לפירוט נוסף ראה [ביאור 1.15](#).

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2023					
שווי הוגן*	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
16,097	(73)	44	-	16,126	16,097
1,615	-	4	-	1,611	1,615
**17,712	⁽¹⁾ (73)	⁽¹⁾ 48	-	17,737	17,712
126,516	(2,691)	926	(14)	128,295	127,122 ⁽²⁾⁽³⁾

(4) ניירות-ערך למסחר

אגרות-חוב ומלוות

של ממשלת ישראל	16,097				
של ממשלות זרות	1,615				
סך-כל ניירות הערך למסחר	17,712				
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾⁽³⁾	127,122				

12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	סך-הכל
	20-40%	0-20%	

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש, ללא הפסדי אשראי

אגרות-חוב ומלוות

של ממשלת ישראל	24,141	(464)	-	16,398	(907)	-	(907)
של ממשלות זרות	3,302	(47)	-	3,269	(216)	-	(216)
של מוסדות פיננסיים זרים	884	(16)	-	1,349	(19)	-	(19)
של אחרים זרים	157	(1)	-	171	(1)	-	(1)
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	28,484	(528)	-	21,187	(1,143)	-	(1,143)

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** מזה: ניירות-ערך בסך 522 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.

- (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-18.9 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.
- (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-909 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 בספטמבר 2024						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי*	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
335,600	99,673	235,927	-	-	235,927	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
218,071	16,684	201,387	35,189	136,645	29,553	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
553,671	116,357	437,314	35,189	136,645	265,480	סך-הכל ⁽¹⁾
(1) מזה:						
3,091	-	3,091	233	790	2,068	חובות לא צוברים
154	-	154	65	-	89	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
5,650	-	5,650	316	-	5,334	חובות בעייתיים אחרים
8,895	-	8,895	614	790	7,491	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
4,459	20	4,439	-	-	4,439	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
2,491	11	2,480	1,190	515	775	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,950	31	6,919	1,190	515	5,214	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
773	-	773	144	67	562	(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים
736	-	736	80	-	656	מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-154 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי*	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה
330,011	114,289	215,722	-	-	215,722	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
210,987	15,648	195,339	35,221	130,871	29,247	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
540,998	129,937	411,061	35,221	130,871	244,969	סך-הכל ⁽¹⁾
						(1) מזה:
3,984	-	3,984	211	707	3,066	חובות לא צוברים
221	-	221	56	-	165	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,343	-	3,343	383	-	2,960	חובות בעייתיים אחרים
7,548	-	7,548	650	707	6,191	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
4,404	27	4,377	-	-	4,377	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
2,327	14	2,313	1,067	555	691	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,731	41	6,690	1,067	555	5,068	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
1,073	-	1,073	133	61	879	(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים
492	-	492	105	-	387	מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-83 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2023				
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי*	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
326,154	106,933	219,221	-	-	219,221	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
210,890	15,736	195,154	34,684	131,563	28,907	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
537,044	122,669	414,375	34,684	131,563	248,128	סך-הכל ⁽¹⁾
(1) מזה:						
4,012	-	4,012	222	755	3,035	חובות לא צוברים
297	-	297	87	-	210	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
4,081	-	4,081	380	-	3,701	חובות בעייתיים אחרים
8,390	-	8,390	689	755	6,946	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
4,683	25	4,658	-	-	4,658	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
2,350	14	2,336	1,080	593	663	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
7,033	39	6,994	1,080	593	5,321	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
1,130	-	1,130	140	66	924	(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים
529	-	529	81	-	448	מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-87 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024							
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי		
7,848	49	7,799	1,220	576	6,003	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2024	
406	(12)	418	73	(12)	357	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
(504)	-	(504)	(166)	-	(338)	מחיקות חשבונאיות	
215	-	215	102	-	113	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	
(289)	-	(289)	(64)	-	(225)	מחיקות חשבונאיות, נטו	
7,965	37	7,928	1,229	564	6,135	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2024 ⁽¹⁾	
1,015	6	1,009	39	49	921	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023							
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי		
7,123	60	7,063	1,046	580	5,437	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023	
662	(14)	676	110	4	562	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
(339)	-	(339)	(148)	(1)	(190)	מחיקות חשבונאיות	
238	-	238	91	5	142	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	
(101)	-	(101)	(57)	4	(48)	מחיקות חשבונאיות, נטו	
7,684	46	7,638	1,099	588	5,951	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023 ⁽¹⁾	
953	5	948	32	33	883	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
7,989	44	7,945	1,112	628	6,205	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
343	(7)	350	329	(64)	85	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1,063)	-	(1,063)	(505)	-	(558)	מחיקות חשבונאיות
696	-	696	293	-	403	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(367)	-	(367)	(212)	-	(155)	מחיקות חשבונאיות, נטו
7,965	37	7,928	1,229	564	6,135	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2024 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
1,015	6	1,009	39	49	921	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,516	50	6,466	928	519	5,019	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
1,426	(4)	1,430	282	78	1,070	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(825)	-	(825)	(382)	(27)	(416)	מחיקות חשבונאיות
592	-	592	271	18	303	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(233)	-	(233)	(111)	(9)	(113)	מחיקות חשבונאיות, נטו
(25)	-	(25)	-	-	(25)	אחר*
7,684	46	7,638	1,099	588	5,951	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
953	5	948	32	33	883	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת שנמכרה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
151,637	147,955	146,366	אינם נושאים ריבית
135,484	123,261	138,434	נושאים ריבית
287,121	271,216	284,800	סך-הכל לפי דרישה
238,336	234,284	253,344	לזמן קצוב
525,457	505,500	538,144	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
1,392	1,223	1,445	אינם נושאים ריבית
8,396	7,318	8,336	נושאים ריבית
9,788	8,541	9,781	סך-הכל לפי דרישה
19,350	18,715	22,013	לזמן קצוב
29,138	27,256	31,794	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
554,595	532,756	569,938	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
214,169	211,129	216,964	פיקדונות של אנשים פרטיים
98,368	93,011	106,538	פיקדונות של גופים מוסדיים
212,920	201,360	214,642	פיקדונות של תאגידיים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפקדון (במיליוני ש"ח)			
160,229	159,823	161,750	עד 1
130,519	127,539	133,952	מעל 1 עד 10
79,878	76,218	77,772	מעל 10 עד 100
50,427	49,514	51,581	מעל 100 עד 500
133,542	119,662	144,883	מעל 500
554,595	532,756	569,938	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. התחייבות בגין הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פרישה מוקדמת ופיצויים			
7,267	7,200	7,333	סכום ההתחייבות
(3,804)	(3,731)	(4,018)	השווי ההוגן של נכסי התכנית
3,463	3,469	3,315	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק אי ניצול ימי מחלה			
337	336	329	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
337	336	329	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק יובל			
31	31	30	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
31	31	30	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
543	540	503	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
543	540	503	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך-הכל			
4,374	4,376	4,177	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*
(21)	(20)	(25)	* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2023	2023	2024	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר				
4,459	4,459	4,343	4,410	4,055	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
133	103	85	37	25	עלות שירות
152	112	118	38	42	עלות ריבית
-	-	-	-	-	הפקדות משתתפי התכנית
(68)	(71)	(147)	(67)	106	הפסד (רווח) אקטוארי
1	2	1	1	-	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(334)	(260)	(253)	(74)	(81)	הטבות ששולמו
4,343	4,345	4,147	4,345	4,147	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,066	4,080	3,913	4,080	3,913	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק אי ניצול ימי מחלה אשר משולם במועד הפרישה.
** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף ד. להלן.

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
4,343	4,345	4,147	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

פרישה מוקדמת ופיצויים

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1,647	1,678	1,422	הפסד אקטוארי נטו
1,647	1,678	1,422	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
8,147	8,076	8,165	מחויבות בגין הטבה חזויה
7,870	7,811	7,931	מחויבות בגין הטבה מצטברת
(3,804)	(3,731)	(4,018)	שווי הוגן של נכסי התכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

2. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר		בלתי מבוקר			
133	103	85	37	25	עלות שירות
152	112	118	38	42	עלות ריבית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:					
127	94	79	31	22	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
127	94	79	31	22	סך-הכל הפחתות של סכומים שלא הוכרו
412	309	282	106	89	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2023	2024	2023	2024	
מבוקר		בלתי מבוקר			
(68)	(71)	(147)	(67)	106	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(127)	(94)	(79)	(31)	(22)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
1	2	1	1	-	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(194)	(163)	(225)	(97)	84	סך-הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
412	309	282	106	89	סך עלות ההטבה נטו
218	146	57	9	173	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

3. הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	
2023	2024	2023	2024
מבוקר		בלתי מבוקר	
2.06%	2.60%	2.05%	2.60%
1.1%-8.2%	1.1%-8.2%	1.1%-8.2%	1.1%-8.2%

שיעור היוון

שיעור גידול בתגמול⁽¹⁾

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

שיעורי עזיבה משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים שיעור עזיבה משוקלל של כ-7.6% לשנה.

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר					
2.05%	1.71%	2.06%	1.81%	2.15%	1.83%	2.78%
1.1%-8.2%	0.0%-7.6%	1.1%-8.2%	0.8%-7.9%	1.1%-8.2%	0.8%-8.2%	1.1%-8.2%

שיעור היוון

שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2023	2023	2024	2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח					
381	387	351	(324)	(328)	(294)
(208)	(201)	(182)	242	233	222

שיעור היוון

שיעור גידול בתגמול

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

4. נכסי תכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,596	3,530	3,798	התחייבות לפיצויים
(3,563)	(3,500)	(3,765)	יעודות לפיצויים
33	30	33	התחייבות נטו

ג. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל			תחזית	
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2024	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2024
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר			
148	110	109	34	36	145

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2024.

2. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	
2024	88
2025	357
2026	342
2027	321
2032-2028	1,366
2033 ואילך	2,764
סך-הכל	5,238

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ד. במסגרת תכנית התגמול לחברי הנהלה ומנהלים בכירים לשנת 2023 וכחלק מרכיב התגמול הקבוע לשנת 2023 אשר הוכר בדוחות הכספיים לשנת 2023, הוענקו בחודש מאי 2024 (לפי מתאר ודוח הצעה פרטית מחודש אפריל 2024) מניות חסומות (ל-3 שנים מיום 1 בינואר 2024) למנכ"ל הבנק דאז, חברי הנהלה, מנהלים בכירים וכן מנהלים שפרשו מהבנק, בהיקף כולל של 400,341 מניות חסומות (כ-0.03% מההון המונפק של הבנק).

ה. כחלק מתכנית התגמול לחברי הנהלה ומנהלים בכירים לשנים 2024-2026, החליט דירקטוריון הבנק ביום 3 במרץ 2024 לאמץ תכנית אופציות על פיה יוקצו לנושאי משרה, מנהלים ועובדים בבנק, ללא תמורה כספית במזומן (אלא תמורת כהונתם והעסקתם), אופציות לא רשומות לרכישת מניות רגילות של הבנק. ביום 7 באפריל 2024 אישר דירקטוריון הבנק, הענקה של סך כולל של עד 6,814,212 אופציות (אם תמומשה כולן שלא באמצעות "מימוש נטו", יהיו המניות שתנבענה מהן כ-0.51% מההון המונפק של הבנק), מהן 42,753 אופציות למנכ"ל הבנק דאז, 1,576,611 אופציות ל-11 חברי הנהלת הבנק, ו-5,194,848 אופציות ל-97 מנהלים בכירים בבנק. מחיר המימוש המקורי של האופציות הינו 33.89 ש"ח כפוף להתאמות. האופציות הוקצו לפי המתאר ודוח הצעה פרטית שפרסם הבנק ביום 8 באפריל 2024 ובתנאים המפורטים שם.

ו. ביום 6 במאי 2024 הודיע מנכ"ל הבנק דב קוטלר לדירקטוריון על כוונתו לסיים את כהונתו בבנק לאחר כ-5 שנות כהונה. דירקטוריון הבנק מינה ועדה לאיתור מנכ"ל בראשה עמד יו"ר הדירקטוריון ראובן קרופיק וחבריה הנוספים היו רונית אברמזון רוקח, דוד אבנר ונעם הנגבי. ביום 30 ביוני 2024 החליט דירקטוריון הבנק, בהמלצת ועדת האיתור, למנות את ידין ענתבי למנכ"ל הבנק. ביום 11 ביולי 2024 התקבל אישור המפקח על הבנקים למינוי והמינוי נכנס לתוקף ביום 15 באוגוסט 2024.

סדר יום האסיפה השנתית שזימן הבנק ליום 20 בנובמבר 2024 כולל בין היתר את אישור תנאי הכהונה וההעסקה של מנכ"ל הבנק ידין ענתבי לאחר שאושרו על-ידי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק ואלה עיקריהם: כהונת המנכ"ל תהיה במשרה מלאה וכל צד רשאי לסיים את ההסכם בהודעה מוקדמת של 6 חודשים. הבנק רשאי לוותר על עבודתו בפועל של המנכ"ל במהלך תקופת ההודעה המוקדמת או חלקה מבלי שתיפגע זכותו למלוא תנאי התגמול בתקופה זו, או לפדיונם. משכורתו החודשית של המנכ"ל תהיה בסך של 215,000 ש"ח (צמוד לעליית מדד המחירים לצרכן הידוע בספטמבר 2024); המנכ"ל יהיה זכאי לתנאים נלווים, לרבות הפרשה לקופות-גמל, לפיצויי פיטורין ופנסיה, לביטוח אובדן כושר עבודה ולקרן השתלמות, לחופשה שנתית, הבראה ומחלה; המנכ"ל יהיה כפוף לתקופת אי תחרות של 6 חודשים ממועד סיום כהונתו/העסקתו, אלא אם התקבל אישור מדירקטוריון הבנק לוותר או קיצור תקופת אי התחרות. בעבור תקופת אי התחרות יהיה זכאי לתשלום של עד 6 משכורות חודשיות (ללא הפרשות סוציאליות ותנאים נלווים) בגין התחייבותו לאי תחרות, אשר ישולם בסיום התקופה, כפוף לעמידתו בהתחייבות; המנכ"ל עשוי להיות זכאי למענק שנתי של עד 3 משכורות חודשיות (כפוף לתקרת יחס השכר הקבועה בחוק התגמול) אשר יורכב משני רכיבים: רכיב ביצועי הבנק - עד משכורת אחת ורכיב שיקול דעת - עד 2 משכורות. קיימת אפשרות להמרת חלק מהמענק במזומן (עד משכורת אחת) לתגמול הוני באמצעות אופציות; המנכ"ל יהיה זכאי להענקה של אופציות למניות הבנק בשווי כוללי של 500,000 ש"ח לכל שנת העסקה (צמוד למדד). תנאי הכהונה וההעסקה כפופים להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 ("חוק התגמול"). בהקשר זה, עלות ההעסקה של המנכ"ל תעלה על מדרגת התגמול הקבועה בסעיף 2(א) לחוק התגמול וסך התגמול לפי חוק התגמול (היינו ללא הפרשות לתגמולים ופיצויים על-פי דיון) כפוף לתקרת יחס השכר הקבועה בסעיף 2(ב) לחוק התגמול (למועד זה סך של 3,414 אלפי ש"ח, תקרה זו עשויה להשתנות במהלך תקופת ההעסקה של המנכ"ל).

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. חלוקת רווחים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. כל חלוקה ושיעור כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגיית הבנק.

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות.

בשל מלחמת חרבות ברזל פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיה בדבר תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים, לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנדים שלהם לתקופה הקרובה על רקע המלחמה והגידול בחוסר הוודאות לגבי הימשכותה והיקף השפעתה על המשק. בהתחשב בהנחיית הפיקוח על הבנקים האמורה, בנובמבר 2023 ובמרץ 2024 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-20% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון השלישי 2023 ולרבעון הרביעי 2023.

במאי 2024, החליט דירקטוריון הבנק, לאור מצבו הפיננסי האיתן של הבנק אל מול דרישות ההון השונות ועודפי ההון המשמעותיים ובשים לב למצב הגיאופוליטי ולשולי הביטחון הנדרשים בתרחישים אפשריים שונים, להכריז על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מהרווח הנקי לרבעון הראשון 2024, דיבידנד בסך 775 מיליון ש"ח, אשר שולם ביום 10 ביוני 2024.

באוגוסט 2024, הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקה בשיעור כולל של 40% מהרווח הנקי לרבעון השני של שנת 2024 בהיקף של 895 מיליון ש"ח, מתוכה דיבידנד במזומן בסך של כ-645 מיליון ש"ח, אשר שולם ביום 9 בספטמבר 2024, והיתרה באמצעות רכישה עצמית של מניות בסך 250 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

במועד אישור דוחות אלה, אישר דירקטוריון הבנק חלוקה בשיעור כולל של 40% מהרווח הנקי לרבעון השלישי של שנת 2024 בהיקף של 762 מיליון ש"ח, מתוכה דיבידנד במזומן בסך של 512 מיליון ש"ח, אשר ישולם ביום 11 בדצמבר 2024, והיתרה באמצעות רכישה עצמית של מניות בסך 250 מיליון ש"ח, כמפורט להלן.

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד במזומן		רכישה עצמית של מניות	שיעור רכישה עצמית של מניות	סכום חלוקה כולל	שיעור חלוקה כולל*
		שיעור חלוקת דיבידנד*	דיבידנד למניה**				
18.11.2024	11.12.2024	27%	38.476	250.0	13%	762.0	40%
14.08.2024	09.09.2024	29%	48.302	250.0	11%	895.0	40%
20.05.2024	10.06.2024	40%	57.953	775.0		775.0	40%
07.03.2024	08.04.2024	20%	26.322	352.0		352.0	20%
16.11.2023	06.12.2023	20%	24.976	334.0		334.0	20%
14.08.2023	06.09.2023	40%	57.505	769.0		769.0	40%
22.05.2023	14.06.2023	40%	60.048	803.0		803.0	40%
08.03.2023	30.03.2023	30%	39.272	525.0		525.0	30%
22.11.2022	11.12.2022	30%	40.095	536.0		536.0	30%
14.08.2022	07.09.2022	30%	30.146	403.0		403.0	30%

* מרווחי הרבעון שקדם למועד החלוקה.
** מעודכן בהתאם לכמות המניות במועד הקובע לחלוקה.

ב. תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 12 באוגוסט 2024 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 1 מיליארד ש"ח, החל מיום 15 באוגוסט 2024 ועד ליום 5 באוגוסט 2025 או עד לרכישת כל סכום התכנית, המוקדם מביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקות מחוץ לבורסה באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות-ערך. תכנית הרכישה תבוצע בארבעה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם, אם יוחלט על ביצועו והוא יאושר בדירקטוריון, יהיה בלתי הדי, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים, כמפורט להלן.

בהתאם לתכנית שאושרה ביום 12 באוגוסט 2024 ביצוע שלב א' יחל ביום 15 באוגוסט 2024 ויסתיים במוקדם מבין יום 5 בנובמבר 2024, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב א', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ב', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדיירה לתחילת ביצוע שלב ב'. במקרה כזה יחל שלב ב' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לרבעון השלישי של 2024 ויסתיים במוקדם מבין יום 20 בפברואר 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של עד 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב ב', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ג', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדיירה לתחילת ביצוע שלב ג'. במקרה כזה יחל שלב ג' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2024 ויסתיים במוקדם מבין יום 5 במאי 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב ג', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ד', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדיירה לתחילת שלב ד'. במקרה כזה יחל שלב ד' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון 2025 ויסתיים במוקדם מבין יום 5 באוגוסט 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח.

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 8 באוגוסט 2024. האישור ניתן בכפוף לכך שסכום החלוקה (התמורה בגין הרכישה העצמית וסכום הדיבידנד שיחולק במזומן) לא יעלה על 40% מהרווח הנקי ברבעון השני לשנת 2024. סכום החלוקה ברבעונים העוקבים, יקבע בשים לב למצב הגיאופוליטי, מצבו הפיננסי של הבנק, יחסי ההון בפועל של הבנק ולכריות ההוניות הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים. האישור הינו גם בכפוף לאישור תכנית הרכישה בדירקטוריון הבנק (אושרה כאמור ביום 12 באוגוסט 2024), בכפוף לעמידה במגבלות ובתנאים שפורטו בתכנית הרכישה (יצוין כי התכנית כוללת בין היתר תנאי לפיו התכנית תופסק, קרי הבנק לא יחל בביצוע השלב הבא של התכנית, אם במהלך תקופת התכנית יתברר על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו שהבנק אינו עומד ביחס הון רובד 1 של 10.9%) ובכפוף לעמידה בכל דין.

באישור תכנית הרכישה הביא הדירקטוריון בחשבון, בין היתר, גם את הגורמים הבאים: מצבו הפיננסי האיתן של הבנק אל מול דרישות ההון השונות ועודפי ההון המשמעותיים; תנאי השוק שעשויים להוות הזדמנות בהיבט ביצוע התכנית; העדפות משקיעים ביחס לחלוקת דיבידנד, רכישה עצמית ושילוב ביניהם; וכל זאת בשים לב להנחיית הפיקוח על הבנקים בנוגע לשיעור החלוקה הכולל על רקע הנסיבות הגיאופוליטיות. בכונת הדירקטוריון להתחשב בגורמים אלה גם בעת שיובאו לדיון השלבים הבאים בתכנית והיקפם.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

שלב א' של תכנית הרכישה אושר ביום 12 באוגוסט 2024, ביצעו החל ביום 15 באוגוסט 2024 והוא הושלם ביום 23 בספטמבר 2024. במסגרת שלב א' של תכנית הרכישה רכש הבנק (בבורסה, באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי) במצטבר 6,983,646 מניות רגילות של הבנק, המהוות כ-0.52% מההון המונפק והנפרע של הבנק בעלות כוללת של כ-250 מיליון ש"ח. ביום 17 בנובמבר 2024 אישר דירקטוריון הבנק את ביצוע שלב ב' של תכנית הרכישה והבנק נתן לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ב' החל מיום 19 בנובמבר 2024.

ג. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2023	30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
52,641	50,460	57,220	הון עצמי רובד 1
52,641	50,460	57,220	הון רובד 1
13,338	13,860	13,933	הון רובד 2
65,979	64,320	71,153	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
403,897	403,971	443,142	סיכון אשראי
4,245	4,749	4,375	סיכונים שוק
29,710	28,754	33,174	סיכון תפעולי
437,852	437,474	480,691	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
12.02%	11.53%	11.90%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
12.02%	11.53%	11.90%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.07%	14.70%	14.80%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.23%	10.23%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
13.50%	13.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן: השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.02% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2024 (0.04% ליום 31 בדצמבר 2023 ו-0.05% ליום 30 בספטמבר 2023).

(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הינם 10.0% ו-13.5% בהתאמה (ראה [סעיף ז. להלן](#)). ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת שעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2023	30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2024	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1			
52,430	50,252	57,156	סך ההון
-	-	-	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
52,430	50,252	57,156	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים התאמות פיקוחיות וניכויים:
(3)	(3)	(3)	מסים נדחים לקבל
(39)	(60)	(42)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(42)	(63)	(45)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכניות ההתייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
70	88	18	סך התאמות בגין תכניות ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
183	183	91	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1**
52,641	50,460	57,220	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
52,641	50,460	57,220	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
8,269	8,793	8,618	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
5,069	5,067	5,560	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
-	-	245	הון רובד 2 - ניכויים:
-	-	245	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים - הון רובד 2
13,338	13,860	13,933	סך-הכל הון רובד 2
65,979	64,320	71,153	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
 ** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ה. השפעת התאמות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2023	30 בספטמבר 2023	30 בספטמבר 2024	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.96%	11.46%	11.88%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות
0.02%	0.02%	0.00%	השפעת התאמות בגין תכניות ההתייעלות*
0.04%	0.05%	0.02%	השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים**
12.02%	11.53%	11.90%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
 ** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

א. רכיבי הון ונכסי סיכון הנתונים לתנועתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רוברד 1 ליום 30 בספטמבר 2024:

השפעת קיטון	השפעת גידול
ב-100 מיליוני ש"ח	ב-1 מיליארד ש"ח
בהון עצמי רוברד 1	בסך נכסי הסיכון
באחוזים	
(0.02%)	(0.02%)
יחס הון עצמי רוברד 1	

א. יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רוברד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רוברד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 בספטמבר 2024, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ויחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקטית פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימות תכניות הערכות לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקורות אירוע קיצון כאמור.

יעד הון עצמי רוברד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחרונים שבוצעו. על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רוברד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

ה. הורדת דירוג מדינת ישראל

בחודש אפריל 2024 חברת S&P הורידה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A+. ההשפעה הישירה של הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל על-ידי S&P בחודש אפריל 2024 הביאה, נכון למועד הורדת הדירוג, לקיטון של כ-0.25% וכ-0.31% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה.

ביום 1 באוקטובר 2024 חברת S&P עדכנה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A, הורדה שלא משפיעה על יחסי ההון והמינוף של הבנק. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק ויביאו לקיטון של כ-0.36% וכ-0.45% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה רק ככל שהדירוג ירד ל-BBB+ ומטה (היינו הורדה של שני "נוטצ'ים" מהדירוג הנוכחי A).

ט. הנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי

ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקה בהיקף של כ-1.0 מיליארד ש"ח של אגרות-חוב צמודות אשראי (CLN - Credit Linked Note) למשקיעים מוסדיים. אגרות-חוב נרשמו למסחר במערכת המסחר למוסדיים של הבורסה, ונושאות ריבית בנק ישראל בתוספת מרווח של 2.25% אשר תשולם מדי חצי שנה. אגרות-חוב נושאות חלק מסיכון האשראי אליו חשוף הבנק בקשר לתיק הלוואות שהעמיד הבנק למספר לווים בתחום הנדל"ן שכן במקרה בו יקבע הבנק כי אירע אירוע אשראי לגבי אחת או יותר מההלוואות, תופחת קרן אגרות-חוב, בהתאם לתנאי שטר הנאמנות. קרן אגרות-חוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר 2027, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על-ידי הבנק, כמפורט בשטר הנאמנות. אגרות-חוב מוכרות כביטחון פיננסי כשיר בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, וכן כביטחון המותר בניכוי בחישוב חבות לקוח לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 ובחישוב חבות ענפית לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 315.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

י. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. סך החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. בחודש נובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם כהוראת שעה חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2025 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0%).

30 בספטמבר 2024	30 בספטמבר 2023	31 בדצמבר 2023
בלתי מבוקר	מבוקר	
במיליוני ש"ח		

א. בנתוני המאוחד

הון רובד *1	57,220	50,460	52,641
סך החשיפות*	797,929	745,857	760,396

באחוזים			
יחס מינוף	7.17%	6.77%	6.92%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה	5.50%	5.50%	5.50%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה	6.00%	6.00%	6.00%

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. השפעת ההקלה בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 30 בספטמבר 2024 מוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.01%.

באחוזים			
השפעת קיטון	השפעת גידול		
ב-100 מיליוני ש"ח	ב-1 מיליארד ש"ח		
בהון רובד 1	בסך החשיפות		

ב. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2024:

יחס מינוף	(0.01%)	(0.01%)
-----------	---------	---------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יא. יחס כיסוי הנזילות (LCR)

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצע ברבעון המדווח הינו 65.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2023
בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
באחוזים		

א. בנתוני המאוחד

יחס כיסוי נזילות	132%	124%	129%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	100%	100%	100%

ב. בנתוני הבנק

יחס כיסוי נזילות	131%	124%	128%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	100%	100%	100%

יב. יחס מימון יציב נטו (NSFR)

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על-ידי התאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

ליום 30 בספטמבר 2024	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2023
בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
באחוזים		

בנתוני המאוחד

יחס מימון יציב נטו	125%	125%	128%
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	100%	100%	100%

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

	30 בספטמבר		31 בדצמבר
	2023	2024	2023
1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם	1,542	1,479	1,364
	865	862	774

3. פעילות מכירת אשראי הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2023	2024	2023	2024	2023
הערך בספרים של האשראי שנמכר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
תמורה שהתקבלה במזומן	284	231	284	231	284
סך-הכל רווח (הפסד) נטו ממכירת אשראי	-	-	-	-	-

4. הבנק עושה שימוש בפוליסות ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות, אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבטוחות בשעבוד קרקע, פוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ("עח"מ"), המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין ערבויות חוק מכר המונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק, וכן, פוליסות ביטוח להלוואות לדיור (המובטחות במשכנתאות) המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין הלוואות אלו אשר הועמדו ללקוחות החטיבה הקמעונאית. כלל הפוליסות מאפשרות את הפחתת נכסי הסיכון בשל העברת חלק מסיכונים האשראי בתחומים אלה למבטחים. הסכומים המבטוחים בפוליסות האמורות הסתכמו בכ-31.2 מיליארד ש"ח ליום 30 בספטמבר 2024 בהשוואה לסך של כ-37.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי (CLN) בהיקף של כ-1 מיליארד ש"ח, לפרטים ראה [ביאור 9.ט](#).

5. בהמשך לאמור בביאור 9.ב.25 לדוחות לשנת 2023, בשנת 2024 התקשר הבנק עם מספר ספקים לביצוע עבודות הגמר בבניין המטה המרכזי ובשטחים הנוספים בבעלות הבנק, בעלות כוללת של כ-339 מיליון ש"ח.

ב. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה ללקוחותיה, ללקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בין היתר בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible) (ולכן לא קיימת בגינה הפרשה), מסתכם ליום 30 בספטמבר 2024 בכ-1,150 מיליוני ש"ח.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות המהותיות, לרבות בקשות לאישור כתביעות ייצוגיות, ראה [ביאור 25.ד.א](#) (א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 (להלן: "הדוחות לשנת 2023"). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט בביאור 25.ד.א (א) האמור, למעט המפורט להלן:

1. באשר לתביעה ייצוגית המתוארת בביאור 4.א.ד.25 לדוחות לשנת 2023 בה נטען, בין היתר, כי הבנק הפר את חובות האיתור והדיווח לבעלי החשבונות, בקשר עם פיקדונות ללא תנועה, כהגדרתם בפקודת הבנקאות. ביחס לחשבונות אלה נטען, כי הבנק גבה עמלות והתעשר שלא כדין - ההליכים חודשו בפני בית המשפט, במקביל להליך הגישור.
2. בהמשך לאמור בביאור 6.ב.ד.25 לדוחות לשנת 2023, ביום 1 בפברואר 2024 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית, שהוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי, הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק מחייב את לקוחותיו בהפרשי המרה בגין ביצוע פעולות המרת מטבע-חוץ, וזאת ללא עיגון וגילוי כנדרש, בין היתר, בתעריפון הבנק ובהסכם עם הלקוח. הסעדים המבוקשים כוללים השבה ופיצוי בגין הפרשי המרה שנגבו בשבע השנים האחרונות. ביום 31 באוקטובר 2024 ניתן פסק דין המסלק את בקשת האישור על הסף, תוך פסיקת הוצאות לטובת הבנק.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

3. בהמשך לאמור בביאור 25.ד.ב.3 לדוחות לשנת 2023, ביום 25 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים לבית המשפט המחוזי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים מעדכנים את ריבית החובה באשראי הצמוד לריבית הפריים, במלוא שיעור ההעלאה של ריבית בנק ישראל, ללא שיקול דעת ובאופן פסול; בין היתר, מאחר שהבנקים אינם מעלים באותו שיעור את ריבית הזכות המשולמת על ידם בגין המקורות המשמשים אותם למימון האשראי (פיקדונות וכד'). הסעד הכספי הכולל המוערך על-ידי המבקש נגד כל הבנקים, נכון למועד הגשת התביעה, הוא 5.8 מיליארד ש"ח, וכנגד הבנק הוא מוערך על-ידי המבקש בסך של 1.5 מיליארד ש"ח.

4. בהמשך לאמור בביאור 25.ד.ב.1 לדוחות לשנת 2023, ביום 4 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק לבית משפט המחוזי. בבקשה נטען, כי הבנק אינו משלם ריבית על יתרות זכות בחשבונות עו"ש בבנק, על דרך מתן ריבית ישירה, או על דרך הפעלת פיקדונות/מנגנונים אוטומטיים המאפשרים העברה "אוטומטית" של יתרות זכות בחשבון העו"ש לפיקדון יומי צובר ריבית. כן נטען, כי הבנק אינו מגלה ללקוחותיו את דבר קיומם של פיקדונות כאלה, וכתוצאה מכך הלקוחות אינם מקבלים ריבית על יתרות זכות בחשבון העו"ש, וכי בכך הבנק מפר הוראות דין שונות, חובות גילוי ומתעשר שלא כדין. הסעד המבוקש בבקשה הוא פיצוי הנאמד בשלב זה על-ידי המבקש בסך של מעל 1 מיליארד ש"ח וצווי עשה. למיטב ידיעת הבנק, הוגשה בקשה להכרה בתובענה כייצוגית בנושא דומה נגד בנקים אחרים.

5. בהמשך לאמור בביאור 25.ד.ב.2 לדוחות לשנת 2023, ביום 12 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק לבית משפט המחוזי. בבקשה נטען, כי הבנק מפחית את הריבית (או לא מעלה אותה כפי הצורך) לאחר ההפקדה או במהלך חידוש של פיקדונות מסוגים שונים (לרבות פיקדונות הצמודים לריבית הפריים או לעגון חיצוני אחר); כי הבנק אינו מודיע על כך ללקוחותיו כנדרש, וכי בכך הבנק מפר הסכם ומעלה רווחיו שלא כדין. הסעד המבוקש הוא פיצוי הנאמד על-ידי המבקש בסך מעל 300 מיליון ש"ח וצווי עשה. ביום 17 ביולי 2024 בית המשפט הציע לצדדים לעכב את הדיון בתיק עד בירורו של הליך מקביל דומה. טרם ניתנה החלטה.

6. בהמשך לאמור בביאור 25.ד.ב.4 לדוחות לשנת 2023, ביום 23 ביולי 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים לבית משפט המחוזי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים לא מגלים ללקוח המפקיד פיקדון באמצעות האינטרנט, באפליקציה, או באמצעי רחוק אחר, כי הריבית המוצעת לו באמצעים אלו נמוכה יותר מריבית שיכול היה לקבל לו פעל מול הבנק באמצעים אחרים; כי בכך נשללת ממנו היכולות לקבל החלטה מושכלת ולפעול לשפר את מצבו. הסעד הכספי המבוקש הוא פיצוי הנאמד על-ידי המבקש בסך של כ-984 מיליון ש"ח (נגד כלל הבנקים) ולטענת המבקש בכל חודש גדל סכום זה בכ-104 מיליון ש"ח.

7. בהמשך לאמור בביאור 25.ד.ב.5 לדוחות לשנת 2023, בחודש אוגוסט 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק ושלושה בנקים נוספים לבית משפט המחוזי, הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק יוצר מצג מטעה ללווים בעת מתן הלוואה לדיור ובמהלך חיי הלוואה, לפיו רכישת פוליסת ביטוח מבנה, קיומה ושעבודה לטובת הבנק מהווים תנאי לקבלת הלוואה מובטחת במשכנתא; וכי הבנק דורש בפועל רכישתה וקיומה של פוליסה כאמור גם כאשר אין חובה לרכישת ביטוח מבנה ובניגוד להוראות המפקח על הבנקים. מבוקש, בין היתר, סעד של פיצוי בגין עלות פוליסות ביטוח מבנה אשר הונפקו במהלך 7 השנים האחרונות ושועבדו לטובת הבנק. ביום 6 בנובמבר 2024 הורה בית המשפט לפצל את הדיון בבקשה, כך שיוגשו בקשות אישור נפרדות נגד כל אחד מהמשיבים.

8. ביום 10 ביולי 2024 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית, שהוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי, הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. הבקשה מתייחסת לפיקדונות בריבית משתנה (על-בסיס ריבית פריים), המשועבדים לבנק כבטוחה להלוואות. נטען, בין היתר, כי לקוחות-לווים שהפקידו פיקדונות אלו, קיבלו ריבית נמוכה בהשוואה לריבית שהיו מקבלים אילו הבנק היה מקים את הפיקדונות הללו לתקופה הזוהר לאורך הלוואה. בנוסף נטען, כי בעת חידוש הפיקדון, הבנק קובע שיעורי ריבית נמוכים מאלה שסוכמו במועד הקמת הפיקדונות.

ב. בנוסף, לא תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות (לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות) מהותיות שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן.

ג. הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות

לפרטים בדבר הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות, ראה [ביאור 25.ד.ג \(ג\) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023](#) (להלן: "הדוחות לשנת 2023"). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס לביאור 25.ד.ג, למעט כמפורט להלן:

1. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת לפי סעיף 198א לחוק החברות תשנ"ט-1999 המתוארת בביאור 25.ד.ג.1 לדוחות לשנת 2023 בה נטען, בין היתר, כי תגמולים ששולמו לנושאי משרה בבנק (ובבקשות דומות שהוגשו בעניין שני בנקים נוספים, גם תגמולים לנושאי משרה בשני בנקים אלה) בשנים 2017-2022 חרגו מהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 ("חוק התגמול") ולא אושרו כנדרש באסיפה הכללית - ביום 24 ביוני 2024 הגישו הצדדים (המבקש מצד אחד וכל אחד מהבנקים מצד שני) לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה שאלה עיקריו: לשם מיצוי, ויתור וסילוק סופי ומוחלט של כל עילות התביעה, הבנק מתחייב, החל ממועד אישור הסכם הפשרה בפסק דין חלוט, ליתן פרטים נוספים לבעלי המניות בקשר עם התגמול של נושאי המשרה בבנק, וזאת בדוחות לזימון אסיפה כללית לאישור מדיניות תגמול (פרטים על התגמול המקסימלי ושווי הזכויות הסוציאליות למקבל התגמול הגבוה מבין כפופי המנכ"ל בבנק ומספרם של כפופי המנכ"ל שתגמולם השנתי צפוי לעלות על התגמול הקבוע בסעיף 2(א) לחוק התגמול) ובדוחות שנתיים (מספרם של כפופי המנכ"ל שקיבלו תגמול העולה על זה הקבוע בסעיף 2(א) לחוק התגמול), וכן מתחייב לציין כי סכומי התגמול של נושאי המשרה בבנק אינם כוללים מס שכן או מע"מ. בנוסף, ישלם הבנק לבא-כוח המבקש שכר טרחה בסך מומלץ של 300,000 ש"ח בתוספת מע"מ. ביום 21 באוגוסט 2024 בית המשפט המחוזי אישר את הסדר הפשרה ונתן לו תוקף של פסק דין.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

2. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת לפי סעיף 198א לחוק החברות תשנ"ט-1999 המתוארת בביאור 3.ג.ד.25 לדוחות לשנת 2023 לעניין הסדר הפשרה שהוגש - ביום 17 במרץ 2024 הוגשה עמדת היועצת המשפטית לממשלה, לפיה הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים לא מצאו מקום לנקוט עמדה במחלוקת בין המבקש ובאי כוחו, והם מותירים את ההכרעה לשיקול דעתו של בית המשפט. ביום 12 במאי 2024 אישר בית המשפט את הסדר הפשרה ונתן לו תוקף של פסק דין. בהתאם להסכם הפשרה שולם לבנק סך של 5 מיליון דולר על-ידי מבטחי האחריות של נושאי המשרה בבנק, מתוך סכום זה, בהתאם לפסק הדין, הפקיד הבנק בקופת בית המשפט סך של 400 אלף דולר בתוספת מע"מ, עד להכרעה במחלוקת שבין המבקש ובאי-כוחו. על פסק הדין בו אושר הסדר הפשרה, הגיש המבקש ערעור לבית המשפט העליון במסגרתו העלה בין היתר טענות כנגד בא-כוחו, ועתר לביטול פסק הדין של בית המשפט המחוזי שאישר את הסדר הפשרה ולהחזרת הדיון לערכאה מוסמכת לצורך בחינת טענותיו נגד ההסכם באופן ענייני, ולחלופין, להורות לבית המשפט המחוזי לנמק את פסק הדין בצורה מפורטת, תוך התייחסות לטענותיו נגד ההסכם. בהתאם להחלטת בית המשפט העליון על המשיבים להגיש תשובה בכתב לערעור. דיון בערעור נקבע ליום 3 ביולי 2025.

3. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות, המתוארת בביאור 6.ג.ד.25 בדוחות לשנת 2023, ועניינה, בין היתר, בטענה לעניין העמדת אשראי בהיקף של כמיליארד ש"ח, לחברות הנמנות על קבוצת "ידיעות אחרונות" ולבעל השליטה בקבוצה - ביום 9 באפריל 2024 הלהיק שמתנהל בבית המשפט עוכב, לאור פניית הצדדים להליך גישור. בהמשך הלהיק גישור, ביום 18 בספטמבר 2024 אישר בית המשפט המחוזי את הסתלקותה של המבקשת מהבקשה.

4. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות, המתוארת בביאור 7.ג.ד.25 בדוחות לשנת 2023, בקשר לעסקת מכירת מניות ידיעות אחרונות, שהיו משועבדות לבנק להבטחת פירעון חובות חברות קבוצת פישמן, למר ארגון (נוני) מוזס, הלהיק שמתנהל בבית המשפט עוכב, לאור פניית הצדדים להליך גישור. בהמשך הלהיק גישור, ביום 18 בספטמבר 2024 אישר בית המשפט המחוזי את הסתלקותה של המבקשת מהבקשה.

5. באשר לפסק דין ופסק דין משלים בשתי תובענות ייצוגיות נגד מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ (שהבנק אינו צד להם), טענות מיטב דש כלפי הבנק בהקשר זה (אשר נדחו על-ידי הבנק), ערעורים שהוגשו לבית המשפט העליון והליך גישור אליו הופנו הצדדים בתובענות כמתואר בביאור 8.ג.ד.25. לדוחות לשנת 2023, ביום 17 במרץ 2024 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את התייחסותה להסדר הפשרה המתוקן ולהתייחסות הצדדים לעמדתה. ביום 30 ביולי 2024 בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לאישור הסדר הפשרה של הצדדים וקבע כי ההסדר יאושר אם יתוקן, בין היתר, כך שסכום הפיצוי הכולל לקבוצה יעמוד על כמחצית מהסכום שנפסק בפסק הדין בתובענה הייצוגית (כ-400 מיליון ש"ח), קרי על סך של כ-200 מיליון ש"ח ובתוספת שכר טרחה וגמול. ביום 11 בנובמבר 2024 הגישה מיטב דש גמל ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הסדר הפשרה. ביום 12 בנובמבר גם התובעים הגישו ערעור על החלטה זו.

6. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות שעניינה בטענות לנזקים שנגרמו לבנק בשל היבטים מיסויים הנוגעים לתשלומים ששילם הבנק לרשויות בפרשת חקירת המס האמריקאית, החלטת בית המשפט המחוזי על מחיקת הלהיק וערעור שהגיש על כך המבקש לבית המשפט העליון, כמתואר בביאור 4.ג.ד.25 בדוחות לשנת 2023, בדיון ביום 16 בספטמבר 2024 בבית המשפט העליון, הודיע המבקש כי הוא אינו עומד על ערעורו, והערעור נדחה. בכך בא הלהיק לסימו.

7. באשר לבקשה לאישור תביעה נגזרת שהוגשה נגד הבנק, נושאי משרה ורואי החשבון המבקרים של הבנק בעניין נזקים שנגרמו לבנק בעקבות החקירה האמריקאית, פסק דין המאשר הסדר פשרה שהושג בין הצדדים וערעור על פסק הדין שהגיש מתנגד להסדר הפשרה לבית המשפט העליון, כמתואר בביאור 2.ג.ד.25 בדוחות לשנת 2023 - דיון בתיק שהיה קבוע ליום 18 בנובמבר 2024 נדחה ליום 28 ביולי 2025.

א. בהמשך לביאור ה.25. לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2023, בדבר הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פיפ"א, שחלקם באו לסיימם כמפורט שם, ה-Cease and Desist Order שהוצא על-ידי ה-Board of Governors of the Federal Reserve System ("ה-Fed") וההסדר מסוג Consent Order שהוצא על-ידי הרשות לשירותים פיננסיים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services ("ה-NYDFS") - ה-Consent Order וה-Cease and Desist Order מחייבים את הבנק ליטול על עצמו מספר התחייבויות, ובכלל זה במיקוד פעילות הסניף בניו-יורק, בין היתר בקשר עם הליכים משמעותיים כנגד עובדים, תכנית ביקורת פנים, תכנית ציות, דיווח ושיתוף פעולה. הליכים מנהליים אלה כנגד הבנק עדיין תלויים ועומדים והם בתוקף עד החלטה אחרת של ה-FED וה-NYDFS בהתאמה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2024			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
151,568	147,644	3,924	חוזי Forward-I Futures
6,423	6,088	335	אופציות שנכתבו
6,223	5,888	335	אופציות שנקנו
1,269,358	1,226,572	42,786	Swaps ⁽¹⁾
1,433,572	1,386,192	47,380	סך-הכל ⁽²⁾
35,383	-	35,383	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
499,117	470,407	28,710	חוזי Forward-I Futures
25,930	25,930	-	אופציות שנכתבו
24,273	23,710	563	אופציות שנקנו
58,059	58,059	-	Swaps
607,379	578,106	29,273	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
101,592	101,592	-	חוזי Forward-I Futures
39,541	39,384	157	אופציות שנכתבו
39,545	39,384	161	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
151,147	151,059	88	Swaps
331,825	331,419	406	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
252	252	-	חוזי Forward-I Futures
86	86	-	אופציות שנכתבו
86	86	-	אופציות שנקנו
424	424	-	סך-הכל
2,373,200	2,296,141	77,059	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps בהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך 620,941 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 33,535 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 26,661 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 39,384 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 בספטמבר 2023			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
50,399	45,852	4,547	חוזי Forward-Futures
6,674	6,674	-	אופציות שנכתבו
6,774	6,774	-	אופציות שנקנו
923,671	883,552	40,119	Swaps ⁽¹⁾
987,518	942,852	44,666	סך-הכל ⁽²⁾
30,879	-	30,879	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
413,083	388,973	24,110	חוזי Forward-Futures
29,098	29,098	-	אופציות שנכתבו
27,823	27,459	364	אופציות שנקנו
50,099	49,903	196	Swaps
520,103	495,433	24,670	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
66,057	66,057	-	חוזי Forward-Futures
46,002	44,797	1,205	אופציות שנכתבו
45,137	44,797	340	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
113,439	112,952	487	Swaps
270,635	268,603	2,032	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
31	31	-	חוזי Forward-Futures
18	18	-	אופציות שנכתבו
18	18	-	אופציות שנקנו
67	67	-	סך-הכל
1,778,323	1,706,955	71,368	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps בהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך 455,278 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 34,466 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 29,022 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 44,797 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2023			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
79,176	75,375	3,801	חוזי Forward-Futures
7,383	7,383	-	אופציות שנכתבו
6,283	6,283	-	אופציות שנקנו
872,627	831,318	41,309	Swaps ⁽¹⁾
965,469	920,359	45,110	סך-הכל ⁽²⁾
31,455	-	31,455	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
406,440	374,422	32,018	חוזי Forward-Futures
21,967	21,967	-	אופציות שנכתבו
20,670	20,376	294	אופציות שנקנו
47,778	47,592	186	Swaps
496,855	464,357	32,498	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
76,954	76,954	-	חוזי Forward-Futures
39,152	38,001	1,151	אופציות שנכתבו
38,310	38,001	309	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
119,027	118,696	331	Swaps
273,443	271,652	1,791	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
61	61	-	חוזי Forward-Futures
61	61	-	סך-הכל
1,735,828	1,656,429	79,399	סך-הכל סכום נקוב

- (1) מזה: swaps בהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך 431,454 מיליוני ש"ח.
 (2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 32,929 מיליוני ש"ח.
 (3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 18,796 מיליוני ש"ח.
 (4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 38,001 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2024						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
9,736	8,880	856	9,844	9,053	791	חוזי ריבית
386	-	386	577	-	577	מזה: נגזרים מגדרים
5,914	5,625	289	6,483	6,367	116	חוזי מטבע-חוץ
5,816	5,808	8	5,861	5,851	10	חוזים בגין מניות
22	22	-	23	23	-	חוזי סחורות ואחרים
21,488	20,335	1,153	22,211	21,294	917	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
21,488	20,335	1,153	22,211	21,294	917	יתרה מאזנית
1,761	1,606	155	1,688	1,479	209	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 29 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 8 מיליוני ש"ח.

30 בספטמבר 2023						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
12,400	11,481	919	13,233	11,426	1,807	חוזי ריבית
535	-	535	1,534	-	1,534	מזה: נגזרים מגדרים
8,064	8,029	35	10,489	10,210	279	חוזי מטבע-חוץ
4,249	4,231	18	4,306	4,288	18	חוזים בגין מניות
1	1	-	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
24,714	23,742	972	28,030	25,926	2,104	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
24,714	23,742	972	28,030	25,926	2,104	יתרה מאזנית
1,824	1,631	193	1,816	1,534	282	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 67 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 8 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2023						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
9,329	8,610	719	9,992	8,882	1,110	חוזי ריבית
432	-	432	925	-	925	מזה: נגזרים מגדרים
8,854	8,489	365	9,130	8,946	184	חוזי מטבע-חוץ
6,055	6,039	16	6,136	6,120	16	חוזים בגין מניות
12	12	-	13	13	-	חוזי סחורות ואחרים
24,250	23,150	1,100	25,271	23,961	1,310	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
24,250	23,150	1,100	25,271	23,961	1,310	יתרה מאזנית
1,749	1,635	114	1,542	1,358	184	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 42 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 10 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. גידור חשבונאי

1. השפעה של גידור חשבונאי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2023	2023	2024	2023	2024
הכנסות (הוצאות) ריבית				
מבוקר	בלתי מבוקר			
287	(209)	279	(351)	295
(316)	215	(280)	356	(297)

רווח (הפסד) מגידור שווי הוגן

פריטים מגודרים

נגזרים מגדרים

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	יתרה ליום 30 בספטמבר 2023		יתרה ליום 30 בספטמבר 2024		
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים	הערך בספרים
מבוקר	בלתי מבוקר				
(693)	15,466	(1,373)	13,940	(230)	15,440
(281)	3,399	(403)	3,445	(188)	3,545
3	13,287	(59)	12,618	94	16,777

ניירות-ערך

כתבי התחייבות נדחים

פיקדונות הציבור

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2023	2023	2024	2023	2024
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾				
מבוקר	בלתי מבוקר			
67	(16)	(193)	(33)	(215)
3,887	5,299	1,930	2,113	(126)
70	47	43	18	16
1	1	1	-	-
4,025	5,331	1,781	2,098	(325)

חוזי ריבית

חוזי מטבע-חוץ

חוזים בגין מניית

חוזי סחורות ואחרים

סך-הכל

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2024						
סך-הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
22,211	2,488	3,800	-	1,607	13,775	541 ⁽²⁾
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(14,384)	(719)	(1,234)	-	(1,521)	(10,910)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
(5,695)	(355)	(2,487)	-	(79)	(2,404)	(370)
2,132	1,414	79	-	7	461	171
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
25,026	3,141	12,278	40	794	8,246	527 ⁽¹⁾
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾ סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
27,158	4,555	12,357	40	801	8,707	698
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
21,488	2,160	4,447	153	1,594	12,764	370
מכשירים פיננסיים הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
(14,384)	(719)	(1,234)	-	(1,521)	(10,910)	-
ביטחון במזומן ששועבד						
(3,537)	(433)	(1,469)	(153)	(41)	(1,441)	-
3,567	1,008	1,744	-	32	413	370
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

30 בספטמבר 2023						
סך-הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
28,030	2,660	6,234	-	2,831	15,902	403 ⁽²⁾
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(18,148)	(842)	(1,277)	-	(1,745)	(14,226)	(58)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
(7,270)	(227)	(4,651)	-	(1,061)	(1,331)	-
2,612	1,591	306	-	25	345	345
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
24,401	3,630	11,644	60	1,037	7,628	402 ⁽¹⁾
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾ סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
27,013	5,221	11,950	60	1,062	7,973	747
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
24,714	2,540	2,545	245	2,022	17,167	195
מכשירים פיננסיים הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
(18,148)	(842)	(1,277)	-	(1,745)	(14,226)	(58)
ביטחון במזומן ששועבד						
(4,136)	(665)	(462)	(231)	-	(2,778)	-
2,430	1,033	806	14	277	163	137
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך של 29 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 8 מיליון ש"ח (30.09.23: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 67 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 8 מיליון ש"ח, 31.12.23: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 42 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 10 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2023						
סך-הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	ברוסות
25,271	2,783	3,526	35	3,505	14,982	440 ⁽²⁾
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(15,996)	(718)	(1,822)	(35)	(1,848)	(11,502)	(71)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
(7,064)	(721)	(1,649)	-	(1,655)	(3,039)	-
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
2,211	1,344	55	-	2	441	369
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾						
24,941	3,421	10,217	83	964	9,951	305
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
27,152	4,765	10,272	83	966	10,392	674
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
24,250	2,109	6,084	149	1,991	13,672	245
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(15,996)	(718)	(1,822)	(35)	(1,848)	(11,502)	(71)
מכשירים פיננסיים						
(4,916)	(368)	(2,465)	(50)	(121)	(1,912)	-
ביטחון במזומן ששועבד						
3,338	1,023	1,797	64	22	258	174
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך של 29 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 8 מיליוני ש"ח (30.09.23: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 67 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 8 מיליוני ש"ח, 31.12.23: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 42 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 10 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ה. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

30 בספטמבר 2024					
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
בלתי מבוקר					
					חוזי ריבית
33,535	6,008	15,375	7,150	5,002	שקל-מדד
1,400,037	98,422	352,835	271,755	677,025	אחר
607,379	14,882	46,573	203,458	342,466	חוזי מטבע-חוץ
331,825	-	7,247	121,797	202,781	חוזים בגין מניות
424	-	134	14	276	חוזי סחורות ואחרים
2,373,200	119,312	422,164	604,174	1,227,550	סך-הכל
2023 בספטמבר 30					
בלתי מבוקר					
1,778,323	108,266	337,588	465,350	867,119	סך-הכל
31 בדצמבר 2023					
מבוקר					
1,735,828	110,437	342,523	408,759	874,109	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2023.

כחלק מחישוב תוצאות הפעילות של המגזרים השונים, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2024, מבוצעת הקצאה של ההון למגזרי הפעילות השונים על בסיס נכסי הסיכון המשויכים למגזר, ובהתאם נזקפות הכנסות ריבית תיאורטיות בגין ההון המיוחס לכל מגזר בניכוי חוב בגין עלות הון רובד 2 המיוחס לכל מגזר. לצרכי השוואתיות מספרי השוואה סווגו מחדש.

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024											לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל	
	סך-הכל	פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזק: הלואות לדיור		
9,608	668	8,940	-	2,324	33	2,030	690	1,078	11	-	2,088	2,774	
(5,031)	(397)	(4,634)	-	(943)	(839)	(735)	(282)	(627)	(398)	-	-	(810)	
4,577	271	4,306	-	1,381	(806)	1,295	408	451	(387)	-	2,088	1,964	
-	31	(31)	4	(1,287)	867	(529)	(30)	587	517	5	(1,660)	(160)	
4,577	302	4,275	4	94	61	766	378	1,038	130	5	428	1,804	
42	(4)	46	-	29	22	4	(10)	3	-	-	2	(2)	
1,008	12	996	29	34	32	197	91	257	43	80	10	313	
1,050	8	1,042	29	63	54	201	81	260	43	80	12	311	
5,627	310	5,317	33	157	115	967	459	1,298	173	85	440	2,115	
406	(22)	428	-	(12)	2	136	15	226	-	-	(12)	61	
2,062	105	1,957	26	101	47	192	107	467	62	27	120	955	
-	-	-	(10)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	
2,062	105	1,957	16	111	47	192	107	467	62	27	120	955	
3,159	227	2,932	17	58	66	639	337	605	111	58	332	1,099	
1,196	86	1,110	5	(24)	26	260	131	236	43	22	134	433	
1,963	141	1,822	12	82	40	379	206	369	68	36	198	666	
(58)	-	(58)	-	(58)	-	-	-	-	-	-	-	-	
1,905	141	1,764	12	24	40	379	206	369	68	36	198	666	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1,905	141	1,764	12	24	40	379	206	369	68	36	198	666	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024			
סך-הכלל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכלל	
	סך-הכלל פעילות חו"ל	סך-הכלל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: הלוואות לדיור ⁽⁴⁾ כרטיסי אשראי		מזה: מזה: הלוואות לדיור ⁽⁴⁾ כרטיסי אשראי
699,244	25,386	673,858	359	274,619	4,151	133,575	39,951	53,689	828	3,779	134,221	166,686	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,476	-	1,476	-	1,476	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
425,898	25,382	400,516	-	-	3,684	131,767	41,015	54,993	833	3,779	134,739	168,224	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
437,314	26,890	410,424	-	-	3,701	135,780	42,510	56,448	885	5,161	136,104	171,100	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,245	302	2,943	-	-	-	756	567	532	3	-	788	1,085	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר
5,650	1,374	4,276	-	-	-	2,986	349	625	-	-	-	316	יתרת חובות בעייתיים אחרים
7,965	631	7,334	-	37	15	2,662	1,123	1,704	3	-	563	1,790	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח
289	-	289	-	-	-	(57)	163	119	-	-	-	64	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח
642,090	32,326	609,764	6	82,229	107,620	67,269	32,181	101,735	44,072	-	-	174,652	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
558,807	32,020	526,787	-	-	107,609	66,720	32,095	101,666	44,070	-	-	174,627	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
569,938	31,794	538,144	-	-	106,538	78,432	33,113	103,097	43,698	-	-	173,266	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
472,990	32,590	440,400	3,311	27,212	10,371	158,006	54,455	69,740	1,675	4,718	75,787	115,630	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
480,691	33,566	447,125	3,359	27,405	11,170	162,063	55,058	69,799	1,707	4,777	76,557	116,564	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
862,344	-	862,344	3,672	85,244	441,169	93,975	29,120	63,362	69,760	-	-	76,042	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
2,072	187	1,885	-	-	3	545	227	441	2	-	352	667	מרווח מפעילות מתן אשראי
1,955	33	1,922	-	-	47	104	97	526	127	-	-	1,021	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
550	82	468	4	94	11	117	54	71	1	5	76	116	אחר
4,577	302	4,275	4	94	61	766	378	1,038	130	5	428	1,804	סך-הכלל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 26.8 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזק: מזה: מזה: כרטיסי אשראי	
8,502	588	7,914	-	1,993	28	1,715	699	1,151	8	-	1,563	2,320
(4,496)	(303)	(4,193)	-	(686)	(762)	(674)	(293)	(621)	(384)	-	-	(773)
4,006	285	3,721	-	1,307	(734)	1,041	406	530	(376)	-	1,563	1,547
-	(28)	28	3	(1,773)	786	(299)	(20)	529	505	5	(1,158)	297
4,006	257	3,749	3	(466)	52	742	386	1,059	129	5	405	1,844
203	3	200	-	201	11	(3)	(11)	5	-	-	(2)	(3)
1,089	15	1,074	63	19	24	200	133	257	37	92	15	341
1,292	18	1,274	63	220	35	197	122	262	37	92	13	338
5,298	275	5,023	66	(246)	87	939	508	1,321	166	97	418	2,182
662	83	579	-	(14)	(8)	(114)	272	329	-	-	4	114
2,059	113	1,946	22	99	40	180	116	470	50	31	120	969
-	-	-	(22)	22	-	-	-	-	-	-	-	-
2,059	113	1,946	-	121	40	180	116	470	50	31	120	969
2,577	79	2,498	66	(353)	55	873	120	522	116	66	294	1,099
917	35	882	23	(131)	20	313	43	184	42	24	102	388
1,660	44	1,616	43	(222)	35	560	77	338	74	42	192	711
9	-	9	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-
1,669	44	1,625	43	(213)	35	560	77	338	74	42	192	711
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,669	44	1,625	43	(213)	35	560	77	338	74	42	192	711

* סוג מחדש כמפורט לעיל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*											לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל			
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		סך-הכל	
										מזה: הלוואות לדיור ⁽⁴⁾	מזה: כרטיסי אשראי		
670,626	28,407	642,219	244	255,380	3,052	122,238	40,294	57,015	739	5,467	129,228	163,257	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,212	-	1,212	-	1,212	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
407,158	20,736	386,422	-	-	2,653	122,344	41,004	56,150	740	5,467	129,772	163,531	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
411,061	21,976	389,085	-	-	2,918	120,468	41,302	58,224	798	4,982	130,429	165,375	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
4,205	353	3,852	-	-	-	1,515	794	569	3	-	704	971	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר
3,343	795	2,548	-	-	-	1,368	302	495	-	-	-	383	יתרת חובות בעייתיים אחרים
7,684	578	7,106	-	46	11	2,520	1,231	1,611	3	-	586	1,684	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח
101	-	101	-	-	-	38	(4)	14	-	-	(4)	53	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח
618,715	26,381	592,334	4	88,726	98,719	67,866	33,257	94,770	40,803	-	-	168,189	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
528,024	26,328	501,696	-	-	98,702	66,403	33,054	94,579	40,801	-	-	168,157	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
532,756	27,256	505,500	-	-	93,011	71,903	33,200	96,257	41,978	-	-	169,151	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
433,902	27,330	406,572	3,344	25,402	5,750	139,267	51,203	69,907	1,506	4,633	71,414	110,193	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
437,474	28,126	409,348	3,330	25,557	5,982	141,125	51,576	69,446	1,536	4,676	71,708	110,796	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
776,034	-	776,034	3,872	97,484	374,145	102,232	24,916	48,284	56,600	-	-	68,501	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
1,999	124	1,875	-	-	2	490	224	456	2	-	339	701	מרווח מפעילות מתן אשראי
2,050	67	1,983	-	-	41	123	114	538	126	-	-	1,041	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(43)	66	(109)	3	(466)	9	129	48	65	1	5	66	102	אחר
4,006	257	3,749	3	(466)	52	742	386	1,059	129	5	405	1,844	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
 (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקלים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 23.7 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024									לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024			סך-הכל
	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								פעילות ישראל		מזה: הלוואות לדיור	
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי			
26,809	1,990	24,819	-	6,280	94	5,642	2,073	3,181	28	-	5,505	7,521	הכנסות ריבית מחיצוניים
(14,034)	(1,183)	(12,851)	-	(1,991)	(2,346)	(2,115)	(835)	(1,853)	(1,189)	-	-	(2,522)	הוצאות ריבית לחיצוניים
12,775	807	11,968	-	4,289	(2,252)	3,527	1,238	1,328	(1,161)	-	5,505	4,999	הכנסות ריבית, נטו:
-	52	(52)	10	(4,775)	2,412	(1,229)	(68)	1,724	1,541	15	(4,244)	333	מחיצוניים
12,775	859	11,916	10	(486)	160	2,298	1,170	3,052	380	15	1,261	5,332	בינמגזרי
636	3	633	-	610	64	13	(28)	12	1	-	(36)	(39)	סך הכנסות ריבית, נטו
3,038	44	2,994	94	186	90	558	279	746	120	260	28	921	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
3,674	47	3,627	94	796	154	571	251	758	121	260	(8)	882	עמלות והכנסות אחרות
16,449	906	15,543	104	310	314	2,869	1,421	3,810	501	275	1,253	6,214	סך הכנסות שאינן מריבית
343	48	295	-	(7)	5	(256)	(70)	358	-	-	(64)	265	סך הכנסות
6,201	310	5,891	78	282	136	581	341	1,400	184	93	362	2,889	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	-	-	(35)	35	-	-	-	-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
6,201	310	5,891	43	317	136	581	341	1,400	184	93	362	2,889	לחיצוניים
9,905	548	9,357	61	-	173	2,544	1,150	2,052	317	182	955	3,060	בינמגזרי
3,755	217	3,538	21	(143)	67	1,023	459	797	122	70	373	1,192	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
6,150	331	5,819	40	143	106	1,521	691	1,255	195	112	582	1,868	רווח (הפסד) לפני מסים
(69)	-	(69)	-	(69)	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
6,081	331	5,750	40	74	106	1,521	691	1,255	195	112	582	1,868	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
6,081	331	5,750	40	74	106	1,521	691	1,255	195	112	582	1,868	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6,081	331	5,750	40	74	106	1,521	691	1,255	195	112	582	1,868	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024									לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024			סך-הכל	
	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		מזק: הלוואות לדיוור ⁽⁴⁾		מזק: כרטיסי אשראי
	סך-הכל	פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: הלוואות לדיוור ⁽⁴⁾	מזק: כרטיסי אשראי			
681,346	29,888	651,458	331	260,315	4,295	126,381	40,637	53,959	786	3,907	132,317	164,754	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	
1,474	-	1,474	-	1,474	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾	
419,226	23,440	395,786	-	-	3,870	127,821	41,761	55,225	789	3,907	132,857	166,320	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾	
437,314	26,890	410,424	-	-	3,701	135,780	42,510	56,448	885	5,161	136,104	171,100	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	
3,245	302	2,943	-	-	-	756	567	532	3	-	788	1,085	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	
5,650	1,374	4,276	-	-	-	2,986	349	625	-	-	-	316	יתרת חובות בעייתיים אחרים	
7,965	631	7,334	-	37	15	2,662	1,123	1,704	3	-	563	1,790	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	
367	-	367	-	-	-	(126)	143	138	-	-	-	212	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	
625,464	31,936	593,528	4	76,963	96,934	69,277	32,805	100,145	43,052	-	-	174,348	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾	
547,187	31,422	515,765	-	-	96,921	68,886	32,615	99,974	43,050	-	-	174,319	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾	
569,938	31,794	538,144	-	-	106,538	78,432	33,113	103,097	43,698	-	-	173,266	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
457,588	30,636	426,952	3,219	26,828	8,779	149,886	53,243	69,632	1,611	4,600	74,245	113,754	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾	
480,691	33,566	447,125	3,359	27,405	11,170	162,063	55,058	69,799	1,707	4,777	76,557	116,564	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾	
837,868	-	837,868	3,696	86,920	424,371	97,261	27,192	59,304	65,462	-	-	73,662	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾	
פיצול הכנסות ריבית, נטו:														
6,087	543	5,544	-	-	8	1,535	690	1,303	6	-	1,049	2,002	מרווח מפעילות מתן אשראי	
5,836	103	5,733	-	-	122	328	321	1,566	371	-	-	3,025	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
852	213	639	10	(486)	30	435	159	183	3	15	212	305	אחר	
12,775	859	11,916	10	(486)	160	2,298	1,170	3,052	380	15	1,261	5,332	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיוור בסך של 26.8 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*										לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024*		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל
	סך-הכל	פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלואות לדיור	
24,646	1,638	23,008	-	5,654	68	4,699	1,984	3,376	25	-	5,053	7,202
(12,308)	(819)	(11,489)	-	(2,293)	(2,118)	(1,835)	(780)	(1,556)	(949)	-	-	(1,958)
12,338	819	11,519	-	3,361	(2,050)	2,864	1,204	1,820	(924)	-	5,053	5,244
-	(85)	85	9	(4,192)	2,202	(760)	(57)	1,390	1,317	13	(3,810)	176
12,338	734	11,604	9	(831)	152	2,104	1,147	3,210	393	13	1,243	5,420
957	8	949	-	933	50	-	(33)	15	1	-	(17)	(17)
3,087	38	3,049	160	110	66	535	294	772	107	281	36	1,005
4,044	46	3,998	160	1,043	116	535	261	787	108	281	19	988
16,382	780	15,602	169	212	268	2,639	1,408	3,997	501	294	1,262	6,408
1,426	67	1,359	-	(4)	(1)	(15)	462	557	-	-	78	360
6,334	321	6,013	91	285	123	576	349	1,475	164	100	377	2,950
-	-	-	(34)	34	-	-	-	-	-	-	-	-
6,334	321	6,013	57	319	123	576	349	1,475	164	100	377	2,950
8,622	392	8,230	112	(103)	146	2,078	597	1,965	337	194	807	3,098
3,062	157	2,905	39	(81)	52	763	217	696	121	68	285	1,098
5,560	235	5,325	73	(22)	94	1,315	380	1,269	216	126	522	2,000
39	-	39	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-
5,599	235	5,364	73	17	94	1,315	380	1,269	216	126	522	2,000
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5,599	235	5,364	73	17	94	1,315	380	1,269	216	126	522	2,000

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*										לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: הלוואות לדיור ⁽⁴⁾	מזק: כרטיסי אשראי	
668,138	28,751	639,387	252	260,830	2,838	114,704	39,770	57,989	715	5,389	128,292	162,289
1,196	-	1,196	-	1,196	-	-	-	-	-	-	-	-
400,826	19,504	381,322	-	-	2,477	116,182	40,518	58,206	718	5,389	128,802	163,221
411,061	21,976	389,085	-	-	2,918	120,468	41,302	58,224	798	4,982	130,429	165,375
4,205	353	3,852	-	-	-	1,515	794	569	3	-	704	971
3,343	795	2,548	-	-	-	1,368	302	495	-	-	-	383
7,684	578	7,106	-	46	11	2,520	1,231	1,611	3	-	586	1,684
233	-	233	-	-	-	25	(2)	90	-	-	9	120
617,297	26,573	590,724	4	90,544	93,749	69,946	33,377	96,806	39,159	-	-	167,139
524,980	25,860	499,120	-	-	93,732	69,291	33,210	96,617	39,157	-	-	167,113
532,756	27,256	505,500	-	-	93,011	71,903	33,200	96,257	41,978	-	-	169,151
426,756	25,732	401,024	3,372	25,092	5,288	135,543	50,453	70,823	1,436	4,547	70,826	109,017
437,474	28,126	409,348	3,330	25,557	5,982	141,125	51,576	69,446	1,536	4,676	71,708	110,796
743,644	-	743,644	3,886	93,256	355,507	101,006	23,818	47,124	52,774	-	-	66,273
פיצול הכנסות ריבית, נטו:												
5,901	341	5,560	-	-	5	1,342	670	1,410	7	-	1,064	2,126
6,104	195	5,909	-	-	124	420	347	1,618	383	-	-	3,017
333	198	135	9	(831)	23	342	130	182	3	13	179	277
12,338	734	11,604	9	(831)	152	2,104	1,147	3,210	393	13	1,243	5,420

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
 (1) יתרות ממוצעת מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 23.7 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*										לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*			
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל	
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזק: הלואות לדיור		
32,971	2,259	30,712	-	7,758	100	6,377	2,678	4,488	32	-	6,400	9,279	הכנסות ריבית מחיצוניים
(16,886)	(1,204)	(15,682)	-	(2,865)	(2,867)	(2,527)	(1,073)	(2,189)	(1,347)	-	-	(2,814)	הוצאות ריבית לחיצוניים
16,085	1,055	15,030	-	4,893	(2,767)	3,850	1,605	2,299	(1,315)	-	6,400	6,465	הכנסות ריבית, נטו: מחיצוניים
-	(66)	66	12	(6,343)	2,965	(1,018)	(62)	1,912	1,833	18	(4,742)	767	בינמגזרי
16,085	989	15,096	12	(1,450)	198	2,832	1,543	4,211	518	18	1,658	7,232	סך הכנסות ריבית, נטו: הכנסות שאינן מריבית:
1,267	-	1,267	-	1,262	67	11	(39)	19	1	-	(55)	(54)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
4,030	52	3,978	192	180	92	709	378	1,007	141	357	45	1,279	עמלות והכנסות אחרות
5,297	52	5,245	192	1,442	159	720	339	1,026	142	357	(10)	1,225	סך הכנסות שאינן מריבית
21,382	1,041	20,341	204	(8)	357	3,552	1,882	5,237	660	375	1,648	8,457	סך הכנסות
1,879	69	1,810	-	(6)	(2)	80	524	718	1	-	117	495	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,231	463	7,768	105	376	161	738	449	1,899	216	124	488	3,824	הוצאות תפעוליות ואחרות: לחיצוניים
-	-	-	(47)	47	-	-	-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
8,231	463	7,768	58	423	161	738	449	1,899	216	124	488	3,824	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
11,272	509	10,763	146	(425)	198	2,734	909	2,620	443	251	1,043	4,138	רווח (הפסד) לפני מסים
3,930	207	3,723	52	(184)	69	971	322	906	152	87	359	1,435	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
7,342	302	7,040	94	(241)	129	1,763	587	1,714	291	164	684	2,703	רווח (הפסד) לאחר מסים
18	-	18	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
7,360	302	7,058	94	(223)	129	1,763	587	1,714	291	164	684	2,703	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,360	302	7,058	94	(223)	129	1,763	587	1,714	291	164	684	2,703	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סוג מחדש כמפורט לעיל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר *2023									לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר *2023			
	פעילות ישראל									פעילות ישראל			
	סך-הכל	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות בישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי (4)	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי (4)	סך-הכל
673,673	29,166	644,507	261	265,237	3,068	115,328	39,910	57,343	715	5,316	128,775	162,645	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,179	-	1,179	-	1,179	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
403,644	20,012	383,632	-	-	2,696	117,219	40,813	58,199	717	5,316	129,300	163,988	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
414,375	20,563	393,812	-	-	4,840	123,039	43,245	56,356	729	4,671	131,134	165,603	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
4,309	388	3,921	-	-	-	1,437	773	647	3	-	752	1,061	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר
4,081	895	3,186	-	-	-	1,883	362	561	-	-	-	380	יתרת חובות בעייתיים אחרים
7,989	581	7,408	-	44	23	2,455	1,383	1,763	2	-	627	1,738	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח
381	1	380	-	-	-	(2)	18	161	-	-	8	203	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח
622,339	27,724	594,615	4	91,042	94,602	69,719	33,610	97,758	40,078	-	-	167,802	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
529,470	26,974	502,496	-	-	94,584	69,039	33,445	97,575	40,076	-	-	167,777	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
554,595	29,138	525,457	-	-	98,368	79,266	35,394	98,260	41,880	-	-	172,289	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
428,975	25,957	403,018	3,296	25,147	5,483	136,519	50,864	70,748	1,453	4,515	71,106	109,508	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
437,852	26,858	410,994	2,989	25,367	6,266	140,430	52,517	70,448	1,526	4,387	72,224	111,451	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
751,238	-	751,238	3,889	96,136	359,479	99,577	24,215	47,308	54,019	-	-	66,615	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
7,987	598	7,389	-	-	8	1,811	898	1,845	6	-	1,422	2,821	מרווח מפעילות מתן אשראי
8,020	135	7,885	-	-	159	540	464	2,158	508	-	-	4,056	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
78	256	(178)	12	(1,450)	31	481	181	208	4	18	236	355	אחר
16,081	989	15,092	12	(1,450)	198	2,832	1,543	4,211	514	18	1,658	7,232	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקלים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 24 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעול הראשי בבנק (הנהלת הבנק והדירקטוריון) לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

לפרטים בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2023](#).

כחלק מחישוב תוצאות הפעילות של המגזרים השונים, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2024, מבוצעת הקצאה של ההון למגזרי הפעילות השונים על בסיס נכסי הסיכון המשויכים למגזר, ובהתאם נזקפות הכנסות ריבית תיאורטיות בגין ההון המיוחס לכל מגזר בניכוי חיוב בגין עלות הון רוברד 2 המיוחס לכל מגזר. לצרכי השוואתיות מספרי ההשוואה סווגו מחדש.

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	ללקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
הכנסות ריבית, נטו:									
4,577	-	799	203	1,278	709	2,094	265	(771)	מחיצוניים
-	14	(761)	85	(460)	(135)	(1,665)	457	2,465	בינמגזרי
42	-	36	(4)	18	(8)	2	1	(3)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
4,619	14	74	284	836	566	431	723	1,691	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,008	20	39	11	221	136	11	167	403	עמלות והכנסות אחרות
5,627	34	113	295	1,057	702	442	890	2,094	סך ההכנסות
406	-	(10)	(19)	181	66	1	77	110	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
2,062	21	234	102	163	142	123	307	970	מחיצוניים
-	(10)	(99)	-	41	11	(4)	23	38	בינמגזרי
3,159	23	(12)	212	672	483	322	483	976	רווח (הפסד) לפני מסים
1,196	-	(40)	78	269	192	127	190	380	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
1,963	23	28	134	403	291	195	293	596	רווח (הפסד) לאחר מסים
(58)	-	(58)	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:									
1,905	23	(30)	134	403	291	195	293	596	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,905	23	(30)	134	403	291	195	293	596	המיוחס לבעלי מניות הבנק
430,395	-	4,751	23,049	132,103	61,875	136,284	33,584	38,749	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
569,938	-	71,867	31,776	95,460	42,651	-	71,325	256,859	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות ושאלות והשאלות ובגין ייחוס חשיפה בנגזרים בסך של כ-12,823 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
4,006	-	884	246	1,047	594	1,585	314	(664)	מחיצוניים
-	3	(1,315)	(4)	(304)	(45)	(1,163)	426	2,402	בינמגזרי
203	-	221	3	5	(10)	(19)	1	2	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
4,209	3	(210)	245	748	539	403	741	1,740	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,089	63	35	11	215	172	16	164	413	עמלות והכנסות אחרות
5,298	66	(175)	256	963	711	419	905	2,153	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
662	-	7	55	(203)	474	4	214	111	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,059	18	218	108	161	144	122	320	968	מחיצוניים
-	(15)	(86)	-	36	12	(2)	23	32	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
2,577	63	(314)	93	969	81	295	348	1,042	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
917	17	(119)	44	354	27	102	122	370	רווח (הפסד) לאחר מסים
1,660	46	(195)	49	615	54	193	226	672	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
9	-	9	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
1,669	46	(186)	49	615	54	193	226	672	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,669	46	(186)	49	615	54	193	226	672	
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח									
404,371	-	4,250	19,267	121,044	58,373	130,399	32,856	38,182	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח
532,756	-	59,509	27,221	86,948	45,221	-	67,171	246,686	

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,077 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
12,775	-	2,876	632	3,402	2,026	5,522	759	(2,442)	מחיצוניים
-	37	(3,387)	165	(1,054)	(316)	(4,259)	1,380	7,434	בינמגזרי
636	-	631	3	60	(25)	(36)	3	-	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
13,411	37	120	800	2,408	1,685	1,227	2,142	4,992	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,038	86	124	37	718	384	29	492	1,168	עמלות והכנסות אחרות
16,449	123	244	837	3,126	2,069	1,256	2,634	6,160	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
343	-	(3)	7	(164)	(9)	(35)	149	398	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,201	70	676	299	503	430	368	932	2,923	מחיצוניים
-	(33)	(305)	-	128	35	(6)	67	114	בינמגזרי
9,905	86	(124)	531	2,659	1,613	929	1,486	2,725	רווח (הפסד) לפני מסים
3,755	16	(180)	212	1,062	644	363	579	1,059	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
6,150	70	56	319	1,597	969	566	907	1,666	רווח (הפסד) לאחר מסים
(69)	-	(69)	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:									
6,081	70	(13)	319	1,597	969	566	907	1,666	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
6,081	70	(13)	319	1,597	969	566	907	1,666	
430,395	-	4,751	23,049	132,103	61,875	136,284	33,584	38,749	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
569,938	-	71,867	31,776	95,460	42,651	-	71,325	256,859	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות ושאלות והשאלות ובגין ייחוס חשיפה בנגזרים בסך של כ-12,823 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
12,338	-	1,957	713	3,162	1,751	5,069	1,093	(1,407)	מחיצוניים
-	9	(2,782)	(24)	(973)	(87)	(3,823)	1,140	6,540	בינמגזרי
957	-	946	8	43	(31)	(19)	4	6	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
13,295	9	121	697	2,232	1,633	1,227	2,237	5,139	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,087	159	99	29	608	423	38	506	1,225	עמלות והכנסות אחרות
16,382	168	220	726	2,840	2,056	1,265	2,743	6,364	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
1,426	-	1	78	(86)	743	82	315	293	הוצאות תפעוליות ואחרות:
6,334	86	638	308	512	458	384	995	2,953	מחיצוניים
-	(40)	(258)	-	103	35	(7)	65	102	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
8,622	122	(161)	340	2,311	820	806	1,368	3,016	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
3,062	38	(94)	139	843	298	282	485	1,071	רווח (הפסד) לאחר מסים
5,560	84	(67)	201	1,468	522	524	883	1,945	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
39	-	39	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
5,599	84	(28)	201	1,468	522	524	883	1,945	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
5,599	84	(28)	201	1,468	522	524	883	1,945	
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח									
404,371	-	4,250	19,267	121,044	58,373	130,399	32,856	38,182	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
532,756	-	59,509	27,221	86,948	45,221	-	67,171	246,686	

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,077 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
16,085	-	3,025	909	4,142	2,385	6,420	1,375	(2,171)	מחיצוניים
-	12	(4,490)	23	(1,187)	(166)	(4,759)	1,552	9,015	בינמגזרי
1,267	-	1,274	(1)	71	(34)	(56)	5	8	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
17,352	12	(191)	931	3,026	2,185	1,605	2,932	6,852	סך-הכל רווח מימוני, נטו
4,030	187	139	40	842	544	46	661	1,571	עמלות והכנסות אחרות
21,382	199	(52)	971	3,868	2,729	1,651	3,593	8,423	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
1,879	-	(4)	88	3	881	121	393	397	הוצאות תפעוליות ואחרות:
8,231	102	845	447	659	580	491	1,285	3,822	מחיצוניים
-	(49)	(349)	-	141	45	(5)	85	132	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
11,272	146	(544)	436	3,065	1,223	1,044	1,830	4,072	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
3,930	51	(220)	181	1,085	430	358	634	1,411	רווח (הפסד) לאחר מסים
7,342	95	(324)	255	1,980	793	686	1,196	2,661	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
18	-	18	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
7,360	95	(306)	255	1,980	793	686	1,196	2,661	המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7,360	95	(306)	255	1,980	793	686	1,196	2,661	
407,381	-	4,566	18,072	123,994	59,300	131,057	32,729	37,663	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
554,595	-	63,135	29,129	94,775	46,369	-	70,395	250,792	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-15,114 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים 1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
7,848	49	7,799	1,220	576	6,003	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2024
406	(12)	418	73	(12)	357	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(504)	-	(504)	(166)	-	(338)	מחיקות חשבונאיות
215	-	215	102	-	113	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(289)	-	(289)	(64)	-	(225)	מחיקות חשבונאיות, נטו
7,965	37	7,928	1,229	564	6,135	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2024 ⁽¹⁾
1,015	6	1,009	39	49	921	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
7,123	60	7,063	1,046	580	5,437	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023
662	(14)	676	110	4	562	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(339)	-	(339)	(148)	(1)	(190)	מחיקות חשבונאיות
238	-	238	91	5	142	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(101)	-	(101)	(57)	4	(48)	מחיקות חשבונאיות, נטו
7,684	46	7,638	1,099	588	5,951	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023 ⁽¹⁾
953	5	948	32	33	883	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
 1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
7,989	44	7,945	1,112	628	6,205	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
343	(7)	350	329	(64)	85	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1,063)	-	(1,063)	(505)	-	(558)	מחיקות חשבונאיות
696	-	696	293	-	403	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(367)	-	(367)	(212)	-	(155)	מחיקות חשבונאיות, נטו
7,965	37	7,928	1,229	564	6,135	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2024 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
1,015	6	1,009	39	49	921	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
6,516	50	6,466	928	519	5,019	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
1,426	(4)	1,430	282	78	1,070	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(825)	-	(825)	(382)	(27)	(416)	מחיקות חשבונאיות
592	-	592	271	18	303	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(233)	-	(233)	(111)	(9)	(113)	מחיקות חשבונאיות, נטו
(25)	-	(25)	-	-	(25)	אחר*
7,684	46	7,638	1,099	588	5,951	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2023 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
953	5	948	32	33	883	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת שנמכרה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- א. חובות, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
- ב. מידע נוסף על דרך חישוב הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה

30 בספטמבר 2024						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי*	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
335,600	99,673	235,927	-	-	235,927	שנבדקו על בסיס פרטי
218,071	16,684	201,387	35,189	136,645	29,553	שנבדקו על בסיס קבוצתי
553,671	116,357	437,314	35,189	136,645	265,480	סך-הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
4,459	20	4,439	-	-	4,439	שנבדקו על בסיס פרטי
2,491	11	2,480	1,190	515	775	שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,950	31	6,919	1,190	515	5,214	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי*	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
330,011	114,289	215,722	-	-	215,722	שנבדקו על בסיס פרטי
210,987	15,648	195,339	35,221	130,871	29,247	שנבדקו על בסיס קבוצתי
540,998	129,937	411,061	35,221	130,871	244,969	סך-הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
4,404	27	4,377	-	-	4,377	שנבדקו על בסיס פרטי
2,327	14	2,313	1,067	555	691	שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,731	41	6,690	1,067	555	5,068	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-154 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.09.23: 83 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.23: 87 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- א. חובות, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
- ב. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה (המשך)

31 בדצמבר 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי*	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות:						
326,154	106,933	219,221	-	-	219,221	שנבדקו על בסיס פרטי
210,890	15,736	195,154	34,684	131,563	28,907	שנבדקו על בסיס קבוצתי
537,044	122,669	414,375	34,684	131,563	248,128	סך-הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
4,683	25	4,658	-	-	4,658	שנבדקו על בסיס פרטי
2,350	14	2,336	1,080	593	663	שנבדקו על בסיס קבוצתי
7,033	39	6,994	1,080	593	5,321	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-154 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.09.23: 83 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.23: 87 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור 1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2024						
חובות צוברים - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים	
בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽²⁾		לא צוברים	צוברים		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
19	6	56,161	446	909	54,806	בינוי ונדל"ן - בינוי
9	30	35,067	111	775	34,181	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	36,217	3	6	36,208	שירותים פיננסיים
94	63	101,464	1,204	2,314	97,946	מסחרי - אחר
123	99	228,909	1,764	4,004	223,141	סך-הכל מסחרי
970	-	135,952	778	-	135,174	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽³⁾
135	64	35,125	232	380	34,513	אנשים פרטיים - אחר
1,228	163	399,986	2,774	4,384	392,828	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
-	-	14,345	149	505	13,691	בינוי ונדל"ן
1	104	22,226	155	914	21,157	מסחרי אחר
1	104	36,571	304	1,419	34,848	סך-הכל מסחרי
12	1	757	13	1	743	אנשים פרטיים
13	105	37,328	317	1,420	35,591	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,241	268	437,314	3,091	5,804	428,419	סך-הכל ציבור

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-107 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 103 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 154 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-57 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 55 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 54 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2023					
חובות צוברים - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים
בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽²⁾		לא צוברים	צוברים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
42	35	49,158	607	964	47,587
בינוי ונדל"ן - בינוי					
76	6	33,670	50	18	33,602
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	-	29,373	6	3	29,364
שירותים פיננסיים					
88	44	101,326	1,944	1,241	98,141
מסחרי - אחר					
208	85	213,527	2,607	2,226	208,694
סך-הכל מסחרי					
994	-	130,238	697	-	129,541
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽³⁾					
131	56	35,132	211	439	34,482
אנשים פרטיים - אחר					
1,333	141	378,897	3,515	2,665	372,717
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	10,854	369	505	9,980
בינוי ונדל"ן					
-	80	20,588	90	394	20,104
מסחרי אחר					
-	80	31,442	459	899	30,084
סך-הכל מסחרי					
17	-	722	10	-	712
אנשים פרטיים					
17	80	32,164	469	899	30,796
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,350	221	411,061	3,984	3,564	403,513
סך-הכל ציבור					

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-107 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 103 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 154 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-57 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 55 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 54 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2023						
חובות צוברים - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים	
בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽²⁾		לא צוברים	צוברים		
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
19	24	51,896	612	934	50,350	בינוי ונדל"ן - בינוי
45	157	34,064	40	584	33,440	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	2	33,546	6	8	33,532	שירותים פיננסיים
78	50	99,425	1,885	1,407	96,133	מסחרי - אחר
143	233	218,931	2,543	2,933	213,455	סך-הכל מסחרי
877	-	130,922	747	-	130,175	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽³⁾
151	87	34,589	222	466	33,901	אנשים פרטיים - אחר
1,171	320	384,442	3,512	3,399	377,531	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
-	-	10,357	298	686	9,373	בינוי ונדל"ן
-	76	18,840	194	292	18,354	מסחרי אחר
-	76	29,197	492	978	27,727	סך-הכל מסחרי
18	-	736	8	1	727	אנשים פרטיים
18	76	29,933	500	979	28,454	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,189	396	414,375	4,012	4,378	405,985	סך-הכל ציבור

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-107 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 103 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 154 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-57 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 55 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 54 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	30 בספטמבר 2024						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2020	2021	2022	2023	2024	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
91,228	36,303	3,403	2,191	6,302	4,427	11,713	26,889	בינוי ונדל"ן - סך-הכל
88,274	35,878	3,073	2,116	6,068	4,233	11,465	25,441	אשראי בדירוג ביצוע
713	230	19	17	53	90	109	195	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,684	108	289	41	134	65	93	954	אשראי בעייתי צובר
557	87	22	17	47	39	46	299	אשראי שאינו צובר
84	28	8	4	9	8	13	14	מחיקות חשבונאיות ברוטו ⁽¹⁾
137,681	37,039	8,801	3,843	10,647	9,923	17,890	49,538	מסחרי - אחר - סך-הכל
130,772	34,989	8,088	3,489	10,181	8,912	16,932	48,181	אשראי בדירוג ביצוע
3,382	847	200	98	235	405	585	1,012	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
2,320	1,091	266	200	96	107	285	275	אשראי בעייתי צובר
1,207	112	247	56	135	499	88	70	אשראי שאינו צובר
470	136	97	23	24	63	61	66	מחיקות חשבונאיות ברוטו ⁽¹⁾
135,952	-	47,352	16,186	24,168	20,968	13,709	13,569	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל
83,141	-	31,349	9,355	14,363	12,343	8,012	7,719	LTV עד 60%**
50,151	-	14,678	6,562	9,372	8,318	5,474	5,747	LTV מעל 60% ועד 75%**
2,660	-	1,325	269	433	307	223	103	LTV מעל 75%**
133,905	-	46,259	15,956	23,864	20,721	13,579	13,526	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
299	-	191	27	37	24	13	7	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
970	-	431	106	170	138	91	34	בפיגור 89-30 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 יום או יותר
778	-	471	97	97	85	26	2	אשראי שאינו צובר
-	-	-	-	-	-	-	-	מחיקות חשבונאיות ברוטו ⁽¹⁾
35,125	2,513	642	710	2,114	4,174	8,186	16,786	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
31,202	1,963	379	577	1,758	3,578	7,051	15,896	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
3,492	498	219	111	302	515	1,014	833	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
135	34	6	3	11	21	40	20	בפיגור 89-30 יום
64	16	2	1	4	11	25	5	בפיגור של 90 יום או יותר
232	2	36	18	39	49	56	32	אשראי שאינו צובר
505	80	51	22	67	116	149	20	מחיקות חשבונאיות ברוטו ⁽¹⁾
399,986	75,855	60,198	22,930	43,231	39,492	51,498	106,782	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

* ליום 30 בספטמבר 2024 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

(1) מחיקות חשבונאיות ברוטו לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2024. החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי בתנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. בהתאם לחוזר נוספה דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי בביאור איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי. ראה גם [ביאור 1.ד.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	30 בספטמבר 2024						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2020	2021	2022	2023	2024	
פעילות לווים בחו"ל								
37,328	2,658	1,314	311	1,406	8,304	10,080	13,255	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
35,591	2,613	1,138	311	1,393	7,854	9,224	13,058	אשראי לא בעייתי
1,420	45	9	-	13	417	740	196	אשראי בעייתי צובר
317	-	167	-	-	33	116	1	אשראי שאינו צובר
4	2	-	-	-	-	2	-	מחיקות חשבונאיות ברוטו ⁽¹⁾
437,314	78,513	61,512	23,241	44,637	47,796	61,578	120,037	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 30 בספטמבר 2024 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.
(1) מחיקות חשבונאיות ברוטו לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2024. החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי בתנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. בהתאם לחוזר נוספה דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי בביאור איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי. ראה גם [ביאור 1.ד.](#)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	30 בספטמבר 2023						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2019	2020	2021	2022	2023	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
82,828	30,660	3,316	1,878	3,137	8,854	8,201	26,782	בינוי ונדל"ן - סך-הכל
80,182	30,323	3,142	1,715	2,972	8,329	7,767	25,934	אשראי בדירוג ביצוע
1,007	200	25	28	104	91	168	391	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
982	42	126	116	41	47	212	398	אשראי בעייתי צובר
657	95	23	19	20	387	54	59	אשראי שאינו צובר
130,699	32,751	9,054	3,951	6,781	15,244	17,792	45,126	מסחרי - אחר - סך-הכל
124,249	31,371	8,205	3,644	6,265	14,406	16,381	43,977	אשראי בדירוג ביצוע
3,256	809	116	97	247	444	756	787	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,244	369	105	37	197	233	70	233	אשראי בעייתי צובר
1,950	202	628	173	72	161	585	129	אשראי שאינו צובר
130,238	-	40,408	12,846	17,394	26,138	22,754	10,698	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל
80,364	-	27,349	7,718	10,025	15,590	13,416	6,266	LTV עד 60%** ⁽¹⁾
47,893	-	11,794	5,012	7,209	10,299	9,216	4,363	LTV מעל 60% ועד 75%**
1,981	-	1,265	116	160	249	122	69	LTV מעל 75%** ⁽¹⁾
128,243	-	39,385	12,646	17,149	25,880	22,569	10,614	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
304	-	195	21	25	34	13	16	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע ⁽¹⁾
994	-	421	102	134	149	132	56	בפיגור 89-30 יום ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 יום או יותר ⁽¹⁾
697	-	407	77	86	75	40	12	אשראי שאינו צובר
35,132	2,630	868	877	1,632	4,381	8,109	16,635	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
31,903	2,171	546	705	1,398	3,790	7,277	16,016	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
2,831	412	271	145	200	515	730	558	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע ⁽¹⁾
131	32	7	5	8	20	35	24	בפיגור 89-30 יום ⁽¹⁾
56	14	5	2	2	10	16	7	בפיגור של 90 יום או יותר ⁽¹⁾
211	1	39	20	24	46	51	30	אשראי שאינו צובר
378,897	66,041	53,646	19,552	28,944	54,617	56,856	99,241	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל								
32,164	4,097	1,122	536	615	2,285	11,030	12,479	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
30,796	3,994	886	500	511	2,236	10,745	11,924	אשראי לא בעייתי
899	103	-	35	17	-	267	477	אשראי בעייתי צובר
469	-	236	1	87	49	18	78	אשראי שאינו צובר
411,061	70,138	54,768	20,088	29,559	56,902	67,886	111,720	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 30 בספטמבר 2023 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
(1) סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	31 בדצמבר 2023						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2019	2020	2021	2022	2023	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
85,960	32,026	2,848	1,775	2,848	7,777	6,416	32,270	בינוי ונדל"ן - סך-הכל
82,760	31,508	2,655	1,581	2,690	7,177	6,045	31,104	אשראי בדירוג ביצוע
1,030	219	22	18	95	84	141	451	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,518	204	145	157	45	145	184	638	אשראי בעייתי צובר
652	95	26	19	18	371	46	77	אשראי שאינו צובר
132,971	33,902	8,181	3,453	5,909	13,959	14,358	53,209	מסחרי - אחר - סך-הכל
125,918	32,105	7,415	3,176	5,445	13,129	12,950	51,698	אשראי בדירוג ביצוע
3,747	1,043	91	73	205	420	760	1,155	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,415	553	101	33	189	245	75	219	אשראי בעייתי צובר
1,891	201	574	171	70	165	573	137	אשראי שאינו צובר
130,922	-	39,223	12,581	17,089	25,644	22,383	14,002	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל
80,717	-	26,592	7,568	9,847	15,290	13,184	8,236	LTV עד 60%** ⁽¹⁾
48,237	-	11,418	4,897	7,084	10,107	9,069	5,662	LTV מעל 60% ועד 75%**
1,968	-	1,213	116	158	247	130	104	LTV מעל 75%** ⁽¹⁾
128,972	-	38,256	12,380	16,834	25,392	22,196	13,914	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
326	-	202	22	24	40	15	23	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
877	-	349	98	129	132	122	47	בפיגור 89-30 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	בפיגור של 90 יום או יותר
747	-	416	81	102	80	50	18	אשראי שאינו צובר
34,589	2,597	691	695	1,346	3,715	6,986	18,559	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
31,059	2,091	401	551	1,142	3,177	6,151	17,546	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
3,070	441	234	118	170	460	730	917	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
151	39	9	6	8	21	34	34	בפיגור 89-30 יום
87	23	5	2	4	12	21	20	בפיגור של 90 יום או יותר
222	3	42	18	22	45	50	42	אשראי שאינו צובר
384,442	68,525	50,943	18,504	27,192	51,095	50,143	118,040	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל								
29,933	2,972	999	504	544	2,041	10,189	12,684	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
28,454	2,888	821	470	442	1,979	9,957	11,897	אשראי לא בעייתי
979	84	9	33	16	16	216	605	אשראי בעייתי צובר
500	-	169	1	86	46	16	182	אשראי שאינו צובר
414,375	71,497	51,942	19,008	27,736	53,136	60,332	130,724	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 31 בדצמבר 2023 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.
** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
(1) סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים

30 בספטמבר 2024						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
3	1,074	446	295	50	151	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	692	111	10	6	101	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	122	3	-	3	3	שירותים פיננסיים
16	3,891	1,204	71	408	1,133	מסחרי - אחר
20	5,779	1,764	376	467	1,388	סך-הכל מסחרי
-	893	778	-	66	778	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
10	962	232	-	143	232	אנשים פרטיים - אחר
30	7,634	2,774	376	676	2,398	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
1	622	317	13	97	304	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
31	8,256	3,091	389	773	2,702	סך-הכל*
*מזה:						
		945	22	321	923	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
		898	367	88	531	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		1,248	-	364	1,248	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 273 מיליוני ש"ח לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 הינה 3,623 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

30 בספטמבר 2023						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
7	1,359	607	34	60	573	בינוי ונדל"ן - בינוי
2	630	50	32	4	18	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	156	6	-	6	6	שירותים פיננסיים
11	4,527	1,944	86	691	1,858	מסחרי - אחר
20	6,672	2,607	152	761	2,455	סך-הכל מסחרי
-	803	697	-	60	697	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
7	965	211	-	133	211	אנשים פרטיים - אחר
27	8,440	3,515	152	954	3,363	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
-	787	469	106	119	363	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
27	9,227	3,984	258	1,073	3,726	סך-הכל*
*מזה:						
		1,641	77	614	1,564	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
		1,216	181	136	1,035	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		1,127	-	323	1,127	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 377 מיליוני ש"ח לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 הינה 3,583 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

31 בדצמבר 2023						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
9	1,356	612	411	52	201	בינוי ונדל"ן - בינוי
2	620	40	25	4	15	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	156	6	-	6	6	שירותים פיננסיים
24	4,441	1,885	113	716	1,772	מסחרי - אחר
35	6,573	2,543	549	778	1,994	סך-הכל מסחרי
-	855	747	-	65	747	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
10	957	222	-	140	222	אנשים פרטיים - אחר
45	8,385	3,512	549	983	2,963	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
5	800	500	86	147	414	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
50	9,185	4,012	635	1,130	3,377	סך-הכל*
* מזה:						
		1,711	92	671	1,619	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
		1,119	543	127	576	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		1,182	-	332	1,182	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 499 מיליוני ש"ח בשנת 2023. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנת 2023 הינה 3,609 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים*

א. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי בתנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. בהתאם לחוזר נוספו דרישות גילוי על חובות של לווים בקשיים פיננסיים. למידע נוסף ראה [גם ביאור D.1](#).

30 בספטמבר 2024				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל	לא בעייתי		בעייתי	
	לא	בפיגור של 30 ימים או יותר בפיגור	צובר הכנסות ריבית	לא צובר
	פעילות לווים בישראל			
513	153	1	177	182
51	21	5	-	25
481	17	-	265	199
1,045	191	6	442	406
224	-	-	185	39
1,269	191	6	627	445

* הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם ל-ASU 2022-02, מוצגים בתקופה השוטפת. גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 נותר במתכונתו הקודמת.
** כולל חובות של לווים בקשיים פיננסיים בסך 21 מיליוני ש"ח אשר עברו שינוי בתנאים יותר מפעמיים.

30 בספטמבר 2023				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים		שאינו צובר הכנסות ריבית
		צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	
	פעילות לווים בישראל			
	ציבור - מסחרי			
52	28	-	-	24
20	2	-	-	18
7	1	-	-	6
839	113	5	1	720
918	144	5	1	768
11	-	-	-	11
548	334	8	1	205
1,477	478	13	2	984
	פעילות לווים בחו"ל			
243	-	-	-	243
1,720	478	13	2	1,227

(1) צובר הכנסות ריבית.
(2) ליום 30 בספטמבר 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 1,711 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

א. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

31 בדצמבר 2023					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
48	12	1	-	35	בינוי ונדל"ן - בינוי
20	1	-	-	19	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6	1	-	-	5	שירותים פיננסיים
765	97	5	3	660	מסחרי - אחר
839	111	6	3	719	סך-הכל מסחרי
12	-	-	-	12	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
536	310	11	2	213	אנשים פרטיים - אחר
1,387	421	17	5	944	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
192	-	-	-	192	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,579	421	17	5	1,136	סך-הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) ליום 31 בדצמבר 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 1,571 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ב. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024						
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024	ליום 30 בספטמבר 2024					
	מחיקות (גביות) חשבונאיות, נטו	יתרת חוב רשומה				
		סך-הכל	לא בעייתי		בעייתי	
		לא	בפיגור של 30 ימים או יותר בפיגור	צובר הכנסות ריבית	לא צובר	
פעילות לווים בישראל						
(6)	68	8	-	3	57	מסחרי
-	14	9	1	-	4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
(11)	91	5	-	-	86	אנשים פרטיים - אחר
(17)	173	22	1	3	147	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
-	185	-	-	185	-	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
(17)	358	22	1	188	147	סך-הכל אשראי לציבור
חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024						
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024	ליום 30 בספטמבר 2024					
	מחיקות (גביות) חשבונאיות, נטו	יתרת חוב רשומה				
		סך-הכל	לא בעייתי		בעייתי	
		לא	בפיגור של 30 ימים או יותר בפיגור	צובר הכנסות ריבית	לא צובר	
פעילות לווים בישראל						
64	193	15	-	77	101	מסחרי
-	40	21	5	-	14	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
46	167	12	-	15	140	אנשים פרטיים - אחר
110	400	48	5	92	255	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
-	185	-	-	185	-	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
110	585	48	5	277	255	סך-הכל אשראי לציבור

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ב. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
23	40	150	8	23	57
בינוי ונדל"ן - בינוי					
2	9	20	1	7	10
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
4	4	8	-	-	1
שירותים פיננסיים					
198	243	776	62	86	258
מסחרי - אחר					
227	296	954	71	116	326
סך-הכל מסחרי					
20	20	41	3	3	19
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
228	228	4,583	74	74	1,472
אנשים פרטיים - אחר					
475	544	5,578	148	193	1,817
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
-	-	16	-	-	5
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
475	544	5,594	148	193	1,822
סך-הכל ציבור					

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)
ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024					
סוג השינוי ⁽¹⁾			סך-הכל		
הארכת תקופה וויתור על ריבית	דחיית תשלומים וויתור על ריבית	הארכת תקופה	וויתור על ריבית	% מיתרת האשראי הרלוונטי	יתרת חוב רשומה
18	-	46	4	0.03	68
-	-	13	1	0.01	14
51	-	31	9	0.26	91
69	-	90	14	0.04	173
-	-	185 ⁽³⁾	-	0.50	185
69	-	275	14	0.08	358

פעילות לווים בישראל

מסחרי	68	0.03	4	46	18
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	14	0.01	1	13	-
אנשים פרטיים - אחר	91	0.26	9	31	51
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	173	0.04	14	90	69
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	185	0.50	-	185 ⁽³⁾	-
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	358	0.08	14	275	69

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024					
סוג השינוי ⁽²⁾			סך-הכל		
הארכת תקופה וויתור על ריבית	דחיית תשלומים וויתור על ריבית	הארכת תקופה	וויתור על ריבית	% מיתרת האשראי הרלוונטי	יתרת חוב רשומה
38	-	144	11	0.08	193
2	-	33	5	0.03	40
95	-	58	14	0.48	167
135	-	235	30	0.10	400
-	-	185 ⁽³⁾	-	0.50	185
135	-	420	30	0.13	585

פעילות לווים בישראל

מסחרי	193	0.08	11	144	38
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	40	0.03	5	33	2
אנשים פרטיים - אחר	167	0.48	14	58	95
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	400	0.10	30	235	135
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	185	0.50	-	185 ⁽³⁾	-
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	585	0.13	30	420	135

- (1) במהלך שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 בוצע ויתור על קרן בסך של כ-63 מיליון ש"ח, בגין חובות שבוצעה בגינם מחיקה חשבונאית. ראה [מידע נוסף בטבלה השפעות כספיות](#) להלן.
- (2) במהלך תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 בוצע ויתור על קרן בסך של כ-174 מיליון ש"ח, בגין חובות שבוצעה בגינם מחיקה חשבונאית. ראה [מידע נוסף בטבלה השפעות כספיות](#) להלן.
- (3) מזה: יתרה בסך 50 מיליון ש"ח שבה נעשה שינוי הכולל, בנוסף להארכת התקופה, גם דחיית תשלומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

השפעות כספיות של שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים			
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024			
סוג השינוי			
דחיית תשלומים ממוצעת (בחודשים)	ממוצע הארכת תקופה (בחודשים)	ממוצע ויתור על ריבית (%)	ויתור על קרן
-	34	2.55	28
-	20	2.21	-
-	43	3.50	35
-	38	3.21	63
36	12	-	-
36	24	3.21	63

פעילות לווים בישראל

-	34	2.55	28	מסחרי
-	20	2.21	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	43	3.50	35	אנשים פרטיים - אחר
-	38	3.21	63	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
36	12	-	-	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
36	24	3.21	63	סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל

השפעות כספיות של שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים			
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024			
סוג השינוי			
דחיית תשלומים ממוצעת (בחודשים)	ממוצע הארכת תקופה (בחודשים)	ממוצע ויתור על ריבית (%)	ויתור על קרן
-	26	2.25	71
-	38	1.92	2
-	41	3.17	101
-	33	2.84	174
36	12	-	-
36	26	2.84	174

פעילות לווים בישראל

-	26	2.25	71	מסחרי
-	38	1.92	2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	41	3.17	101	אנשים פרטיים - אחר
-	33	2.84	174	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
36	12	-	-	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
36	26	2.84	174	סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

חובות של לווים
בקשיים פיננסיים
שכשלו* בתקופת
הדיווח לאחר
שעברו שינוי
בתנאים

**בשלושה חודשים
שהסתיימו ביום
30 בספטמבר
2024**

סך-הכל**

יתרת חוב רשומה

פעילות לווים בישראל

מסחרי	46
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	5
אנשים פרטיים - אחר	24
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	75
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	2
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	77

חובות של לווים
בקשיים פיננסיים
שכשלו* בתקופת
הדיווח לאחר
שעברו שינוי
בתנאים

**בתשעה חודשים
שהסתיימו ביום
30 בספטמבר
2024**

סך-הכל***

יתרת חוב רשומה

פעילות לווים בישראל

מסחרי	64
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	5
אנשים פרטיים - אחר	49
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	118
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	2
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	120

* חובות של לווים בקשיים פיננסיים שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר עברו שינוי בתנאים במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחוב בפיגור.

** מתוך סכום זה, כ-45 מיליון ש"ח חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך 2024, וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024: 35 מיליון ש"ח בגין שינוי של הארכת תקופה, 8 מיליון ש"ח בגין שינוי של הארכת תקופה וויתור על ריבית ו-2 מיליון ש"ח בגין שינוי של וויתור על ריבית. בנוסף, במהלך תקופת הדיווח כשלו חובות בסך של כ-32 מיליון ש"ח שסווגו כחובות בעייתיים בארגון מחדש טרם היישום לראשונה של הכללים החדשים.

*** מתוך סכום זה, כ-58 מיליון ש"ח חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך 2024, וכשלו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024: 41 מיליון ש"ח בגין שינוי של הארכת תקופה, 14 מיליון ש"ח בגין שינוי של הארכת תקופה וויתור על ריבית ו-3 מיליון ש"ח בגין שינוי של וויתור על ריבית. בנוסף, במהלך תקופת הדיווח כשלו חובות בסך של כ-62 מיליון ש"ח שסווגו כחובות בעייתיים בארגון מחדש טרם היישום לראשונה של הכללים החדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*			
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
6	97	1	39
בינוי ונדל"ן - בינוי			
2	7	-	2
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
3	8	1	2
שירותים פיננסיים			
50	524	39	188
מסחרי - אחר			
61	636	41	231
סך-הכל מסחרי			
36	2,642	11	932
אנשים פרטיים - אחר			
97	3,278	52	1,163
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
2	6	2	2
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
99	3,284	54	1,165
סך-הכל ציבור			

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

5. מידע נוסף לגבי אשראי לא צובר ויתרות בפיגור

ליום 30 בספטמבר 2024							
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של עד 90 יום	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום
בלתי מבוקר							
2,068	38	-	6	986	223	51	764
790	28	7	26	156	207	338	28
233	-	-	-	-	-	3	230
3,091	66	7	32	1,142	430	392	1,022
בלתי מבוקר							
3,066	50	20	14	311	506	762	1,403
707	27	8	19	99	176	349	29
211	-	-	-	-	-	4	207
3,984	77	28	33	410	682	1,115	1,639
בלתי מבוקר							
3,035	48	19	12	526	612	31	1,787
755	25	8	19	122	228	326	27
222	-	-	-	-	-	5	217
4,012	73	27	31	648	840	362	2,031

ליום 30 בספטמבר 2023							
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של עד 90 יום	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום
בלתי מבוקר							
3,066	50	20	14	311	506	762	1,403
707	27	8	19	99	176	349	29
211	-	-	-	-	-	4	207
3,984	77	28	33	410	682	1,115	1,639
בלתי מבוקר							
3,066	50	20	14	311	506	762	1,403
707	27	8	19	99	176	349	29
211	-	-	-	-	-	4	207
3,984	77	28	33	410	682	1,115	1,639

ליום 31 בדצמבר 2023							
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של עד 90 יום	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום
מבוקר							
3,035	48	19	12	526	612	31	1,787
755	25	8	19	122	228	326	27
222	-	-	-	-	-	5	217
4,012	73	27	31	648	840	362	2,031

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

6. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

ליום 30 בספטמבר 2024					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	בלתי מבוקר				
5,311	51,069	2,328	83,383	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,549	33,516	1,097	52,963	מעל 60%	
-	166	59	299		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
8,860	84,751	3,484	136,645		סך-הכל

ליום 30 בספטמבר 2023					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	בלתי מבוקר				
3,940	50,062	1,416	80,792	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון ⁽¹⁾
2,159	31,915	568	50,019	מעל 60%	
-	26	16	60		שיעבוד משני או ללא שיעבוד ⁽¹⁾
6,099	82,003	2,000	130,871		סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2023					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	מבוקר				
3,833	50,089	1,559	81,104	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון ⁽¹⁾
2,557	32,067	671	50,349	מעל 60%	
-	53	26	110		שיעבוד משני או ללא שיעבוד ⁽¹⁾
6,390	82,209	2,256	131,563		סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
(1) סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת אשראי ראה [ביאור 10.א.3](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים*			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
61	74	7,491	9,125	7,778	9,125	(א) ערבויות להבטחת אשראי	
32	39	⁽¹⁾ 36,213	⁽¹⁾ 33,980	⁽¹⁾ 37,824	⁽¹⁾ 33,980	(ב) ערבויות לרוכשי דירות	
235	252	33,760	37,028	33,615	37,028	(ג) ערבויות והתחייבויות אחרות**	
547	530	⁽¹⁾ 61,235	⁽¹⁾ 66,391	⁽²⁾ 57,274	⁽¹⁾ 66,391	(ד) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***	
7	31	35,589	42,790	34,863	42,790	(ה) התחייבויות להוצאת ערבויות	
48	55	27,011	29,196	⁽²⁾ 23,750	29,196	(ו) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
23	29	16,741	17,831	15,763	17,831	(ז) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	
3	5	907	1,736	1,568	1,736	(ח) אשראי תעודות	

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 46 מיליוני ש"ח (ליום 30.09.2023: 50 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2023: 47 מיליוני ש"ח).
 *** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.
 (1) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.
 (2) סוג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. במידת הצורך הבנק נוהג לקבל ביטחונות או התחייבויות מסוגים שונים כגון פיקדונות, ניירות-ערך, נדל"ן, יחסים פיננסיים וכדומה. מרבית הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע האשראי.

ליום 30 בספטמבר 2024						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין 3 שנים שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
9,125	-	509	313	1,899	6,404	ערבויות להבטחת אשראי
33,980	29,988	-	-	129	3,863	ערבויות לרוכשי דירות
37,028	11,591	5,201	1,616	6,103	12,517	ערבויות והתחייבויות אחרות
42,790	-	105	1,603	15,294	25,788	התחייבויות להוצאת ערבויות
122,923	41,579	5,815	3,532	23,425	48,572	סך-הכל

ליום 30 בספטמבר 2023						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין 3 שנים שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
7,778	-	444	674	1,356	5,304	ערבויות להבטחת אשראי
37,824	31,660	-	-	320	5,844	ערבויות לרוכשי דירות
33,615	9,206	4,490	3,509	4,758	11,652	ערבויות והתחייבויות אחרות
34,863	-	99	2,394	15,538	16,832	התחייבויות להוצאת ערבויות
114,080	40,866	5,033	6,577	21,972	39,632	סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2023						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין 3 שנים שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
מבוקר						
7,491	-	392	628	1,973	4,498	ערבויות להבטחת אשראי
36,213	30,664	-	-	2,187	3,362	ערבויות לרוכשי דירות
33,760	9,307	4,774	3,224	5,549	10,906	ערבויות והתחייבויות אחרות
35,589	-	89	2,382	16,099	17,019	התחייבויות להוצאת ערבויות
113,053	39,971	5,255	6,234	25,808	35,785	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 בספטמבר 2024							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
115,842	183	675	451	10,065	-	104,468	מזמנים ופיקדונות בבנקים
124,400	4,484	1,495	4,032	40,099	2,138	72,152	ניירות-ערך
6,497	-	-	-	6,121	-	376	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
430,395	3,502	3,475	6,726	44,574	64,098	308,020	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,797	-	-	1,815	389	-	593	אשראי לממשלות
1,524	1,524	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,757	3,757	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
22,182	5,495	865	1,123	5,699	1,307	7,693	נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,273	1,228	2	2	181	38	4,822	נכסים אחרים
713,667	20,173	6,512	14,149	107,128	67,581	498,124	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
569,938	3,692	4,950	14,020	128,417	13,311	405,548 ⁽³⁾	פיקדונות הציבור
10,839	-	211	163	3,168	-	7,297	פיקדונות מבנקים
2,719	-	-	2	2,240	-	477	פיקדונות הממשלה
14,947	-	-	-	14,947	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
20,823	-	-	-	3,545	12,599	4,679	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
21,480	5,482	828	910	4,708	1,543	8,009	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,765	499	191	29	563	4,494	9,989	התחייבויות אחרות
656,511	9,673	6,180	15,124	157,588	31,947	435,999	סך-כל ההתחייבויות
57,156	10,500	332	(975)	(50,460)	35,634	62,125	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	11	(520)	260	47,982	(4,396)	(43,337)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(136)	256	349	-	(469)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	109	406	727	-	(1,242)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
57,156	10,511	(215)	(53)	(1,402)	31,238	17,077	סך-הכל כללי
-	-	(176)	198	(31)	-	9	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	505	1,452	2,123	-	(4,080)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי וכן פריטים לא-כספיים החשופים לשינויים בשערי מטבע-חוץ.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) במגזר הלא-צמוד נכללו פיקדונות ברירה המשלמים ריבית שקלית שלא תפחת ממדד המחירים לצרכן ואשר מהם סך של כ-4.0 מיליארד ש"ח עשויים להיות משולמים במסלול המדדי בהתאם לשיעור המדד שנצבר וציפיות האינפלציה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
							נכסים
92,131	87	451	286	14,050	-	77,257	מזמנים ופיקדונות בבנקים
136,810	4,227	1,059	4,059	43,487	509	83,469	ניירות-ערך
886	-	-	-	-	-	886	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
404,371	5,546	3,286	5,600	36,313	59,581	294,045	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
3,370	-	-	1,877	528	-	965	אשראי לממשלות
1,270	1,270	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,474	3,474	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
27,963	1,378	524	561	15,813	1,229	8,458	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,713	1,067	-	41	442	17	4,146	נכסים אחרים
675,988	17,049	5,320	12,424	110,633	61,336	469,226	סך-כל הנכסים
							התחייבויות
532,756	5,638	3,951	12,328	125,087	10,808	374,944	פיקדונות הציבור
8,953	-	55	150	1,625	-	7,123	פיקדונות מבנקים
2,932	-	-	34	2,324	-	574	פיקדונות הממשלה
16,924	-	-	-	16,924	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,810	-	-	-	3,445	16,022	4,343	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
24,706	1,380	446	602	11,679	1,566	9,033	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,655	518	197	48	677	4,184	10,031	התחייבויות אחרות
625,736	7,536	4,649	13,162	161,761	32,580	406,048	סך-כל ההתחייבויות
50,252	9,513	671	(738)	(51,128)	28,756	63,178	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(881)	932	48,759	(3,145)	(45,665)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(86)	(91)	3	-	174	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	9	(119)	983	-	(873)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
50,252	9,513	(287)	(16)	(1,383)	25,611	16,814	סך-הכל כללי
-	-	(117)	(73)	(300)	-	490	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	190	(822)	3,414	-	(2,782)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי וכן פריטים לא-כספיים החשופים לשינויים בשערי מטבע-חוץ.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 31 בדצמבר 2023					לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי						
נכסים											
107,730	56	571	355	13,632	34	93,082	מזמנים ופיקדונות בבנקים				
127,122	4,433	964	4,099	42,595	1,415	73,616	ניירות-ערך				
4,723	-	-	-	4,087	-	636	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
407,381	4,527	3,522	5,345	36,145	61,795	296,047	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾				
3,175	-	-	1,713	324	-	1,138	אשראי לממשלות				
1,527	1,527	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות				
3,672	3,672	-	-	-	-	-	בניינים וציוד				
25,229	1,186	684	773	9,501	1,110	11,975	נכסים בגין מכשירים נגזרים				
5,971	1,102	1	2	132	35	4,699	נכסים אחרים				
686,530	16,503	5,742	12,287	106,416	64,389	481,193	סך-כל הנכסים				
התחייבויות											
554,595	4,591	3,937	13,038	125,642	11,994	395,393	פיקדונות הציבור				
9,085	-	56	48	3,520	-	5,461	פיקדונות מבנקים				
2,436	-	-	5	1,936	-	495	פיקדונות הממשלה				
6,279	-	-	-	6,279	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
21,800	-	-	-	3,398	14,442	3,960	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
24,240	1,185	702	895	7,756	1,522	12,180	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
15,665	693	191	28	693	4,671	9,389	התחייבויות אחרות				
634,100	6,469	4,886	14,014	149,224	32,629	426,878	סך-כל ההתחייבויות				
52,430	10,034	856	(1,727)	(42,808)	31,760	54,315	עודף נכסים (התחייבויות)				
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:											
-	-	(897)	1,711	41,965	(2,427)	(40,352)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)				
-	-	(86)	172	290	-	(376)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)				
-	-	(173)	(175)	(668)	-	1,016	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)				
52,430	10,034	(300)	(19)	(1,221)	29,333	14,603	סך-הכל כללי				
-	-	(194)	67	178	-	(51)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)				
-	-	(85)	(756)	(2,025)	-	2,866	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)				

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי וכן פריטים לא-כספיים החשופים לשינויים בשערי מטבע-חוץ.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. הביאור אינו כולל נכסים והתחייבויות שאינם פיננסיים כדוגמת: רכוש קבוע, השקעות בכלולות, התחייבות בגין זכויות עובדים, מסים נדחים ועוד. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן אינה בהכרח מהווה אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח.

ניירות-ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית) והוון בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות לא צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי. בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-73 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - חשבונות עובר ושב (עו"ש) - היתרה במאזן מהווה את האומדן של השווי הוגן, כלומר, החישוב אינו כולל את מודל הפריסה של העו"ש כפי שמבוצע בחישוב שווי הוגן מותאם. יתר הפיקדונות מחושבים בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

אומדן השווי הוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי הוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מודלים פינימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2024				
סך-הכל	שווי הוגן ⁽¹⁾			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
115,811	6,534	104,403	4,874	115,842
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
123,691	3,726	23,410	96,555	124,400
ניירות-ערך*				
6,497	-	6,497	-	6,497
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
424,405	411,266	-	13,139	430,395
אשראי לציבור, נטו				
2,784	2,784	-	-	2,797
אשראי לממשלות				
22,182	6,367	13,888	1,927	22,182
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
836	818	-	18	836
נכסים פיננסיים אחרים				
696,206	431,495	148,198	116,513	702,949
סך-כל הנכסים הפיננסיים**				
התחייבויות פיננסיות				
568,900	270,780	275,018	23,102	569,938
פיקדונות הציבור***				
10,787	10,787	-	-	10,839
פיקדונות מבנקים				
2,720	2,720	-	-	2,719
פיקדונות הממשלה				
14,802	-	14,802	-	14,947
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
20,028	1,033	-	18,995	20,823
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
21,480	6,753	12,798	1,929	21,480
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
6,539	6,521	-	18	6,539
התחייבויות פיננסיות אחרות				
645,256	298,594	302,618	44,044	647,285
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**				
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים				
216	216	-	-	-
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 3,044 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 145,113 מיליון ש"ח ובסך של 248,724 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכלל בסעיף פיקדונות הציבור סך של (21) מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 - (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 - רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 - רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023				
סך-הכל	שווי הוגן ⁽¹⁾		יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
92,063	7,235	81,268	3,560	92,131
135,873	3,402	21,390	111,081	136,810
886	-	886	-	886
396,082	383,521	-	12,561	404,371
3,347	3,347	-	-	3,370
27,963	7,865	18,573	1,525	27,963
789	780	-	9	789
657,003	406,150	122,117	128,736	666,320
התחייבויות פיננסיות				
531,151	245,687	260,285	25,179	532,756
8,746	8,746	-	-	8,953
2,933	2,933	-	-	2,932
16,798	-	16,798	-	16,924
22,314	16	-	22,298	23,810
24,706	4,140	19,054	1,512	24,706
6,438	6,429	-	9	6,438
613,086	267,951	296,137	48,998	616,519
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים				
206	206	-	-	-

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,786 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 162,664 מיליון ש"ח ובסך של 244,999 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכלל בסעיף פיקדונות הציבור סך של (59) מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 - (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 - רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 - רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2023			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
107,689	6,114	98,020	3,555	107,730	מזומנים ופיקדונות בבנקים
126,516	3,468	23,085	99,963	127,122	ניירות-ערך*
4,722	-	4,722	-	4,723	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
400,928	387,313	-	13,615	407,381	אשראי לציבור, נטו
3,170	3,170	-	-	3,175	אשראי לממשלות
25,229	5,547	18,303	1,379	25,229	נכסים בגין מכשירים נגזרים
873	862	-	11	873	נכסים פיננסיים אחרים
669,127	406,474	144,130	118,523	676,233	סך-כל הנכסים הפיננסיים**
התחייבויות פיננסיות					
554,245	252,150	280,969	21,126	554,595	פיקדונות הציבור***
8,961	8,961	-	-	9,085	פיקדונות מבנקים
2,444	2,444	-	-	2,436	פיקדונות הממשלה
6,259	-	6,259	-	6,279	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
20,683	14	-	20,669	21,800	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
24,240	7,478	15,399	1,363	24,240	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,144	6,133	-	11	6,144	התחייבויות פיננסיות אחרות
622,976	277,180	302,627	43,169	624,579	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
124	124	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,861 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 151,078 מיליון ש"ח ובסך של 252,470 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכלל בסעיף פיקדונות הציבור סך של (32) מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 - (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 - רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 - רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2024			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
52,827	-	9,377	43,450
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
20,983	-	1,663	19,320
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
245	-	245	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
10,267	193	9,903	171
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
1,880	-	1,863	17
אגרות-חוב של אחרים זרים			
86,202	193	23,051	62,958
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
1,440	-	113	1,327
השקעות במניות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
16,201	-	88	16,113
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
671	-	-	671
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
158	-	158	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
17,030	-	246	16,784
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
1,149	358	791	-
חוזי שקל-מדד			
8,672	1,017	7,655	-
חוזי ריבית אחרים			
6,479	4,533	1,837	109
חוזי מטבע-חוץ			
5,859	443	3,598	1,818
חוזי מניות			
23	16	7	-
חוזי סחורות ואחרים			
29	-	29	-
נכסים בגין נגזרים משובצים			
22,211	6,367	13,917	1,927
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
13,338	-	-	13,338
אשראי בגין השאלת ניירות-ערך			
18	-	-	18
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
140,239	6,560	37,327	96,352
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
959	537	422	-
חוזי שקל-מדד			
8,776	898	7,878	-
חוזי ריבית אחרים			
5,914	2,823	2,981	110
חוזי מטבע-חוץ			
5,809	2,479	1,511	1,819
חוזי מניות			
22	16	6	-
חוזי סחורות ואחרים			
8	3	5	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
21,488	6,756	12,803	1,929
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
12,031	-	-	12,031
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
18	-	-	18
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
11,229	-	158	11,071
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
1,021	1,021	-	-
אגרות-חוב CLN			
45,787	7,777	12,961	25,049
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
61,519	-	7,539	53,980	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
21,251	-	1,262	19,989	אגרות-חוב של ממשלות זרות
9,728	196	9,365	167	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
3,174	-	3,158	16	אגרות-חוב של אחרים זרים
95,672	196	21,324	74,152	סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה
1,441	-	66	1,375	השקעות במניות שאינן למסחר
ניירות-ערך למסחר				
16,344	-	-	16,344	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
4,919	-	-	4,919	אגרות-חוב של ממשלות זרות
-	-	-	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	אגרות-חוב של אחרים זרים
21,263	-	-	21,263	סך-הכל ניירות-ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,054	128	926	-	חוזי שקל-מדד
12,126	421	11,705	-	חוזי ריבית אחרים
10,485	5,986	4,342	157	חוזי מטבע-חוץ
4,296	1,330	1,598	1,368	חוזי מניות
2	-	2	-	חוזי סחורות ואחרים
67	2	65	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
28,030	7,867	18,638	1,525	סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
12,689	-	-	12,689	אשראי בגין השאלת ניירות-ערך
9	-	-	9	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
159,104	8,063	40,028	111,013	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
972	392	580	-	חוזי שקל-מדד
11,428	598	10,830	-	חוזי ריבית אחרים
8,064	2,891	5,030	143	חוזי מטבע-חוץ
4,241	258	2,614	1,369	חוזי מניות
1	1	-	-	חוזי סחורות ואחרים
8	-	8	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
24,714	4,140	19,062	1,512	סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
11,224	-	-	11,224	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
9	-	-	9	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
13,955	-	-	13,955	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
49,902	4,140	19,062	26,700	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
54,766	-	9,677	45,089	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
22,134	-	1,338	20,796	אגרות-חוב של ממשלות זרות
54	-	54	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
9,023	185	8,677	161	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
3,264	-	3,247	17	אגרות-חוב של אחרים זרים
89,241	185	22,993	66,063	סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה
1,572	-	92	1,480	השקעות במניות שאינן למסחר
ניירות-ערך למסחר				
16,097	-	-	16,097	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
1,615	-	-	1,615	אגרות-חוב של ממשלות זרות
17,712	-	-	17,712	סך-הכל ניירות-ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
962	127	835	-	חוזי שקל-מדד
8,997	387	8,610	-	חוזי ריבית אחרים
9,127	4,824	4,209	94	חוזי מטבע-חוץ
6,130	203	4,642	1,285	חוזי מניות
13	6	7	-	חוזי סחורות ואחרים
42	2	40	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
25,271	5,549	18,343	1,379	סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
13,716	-	-	13,716	אשראי בגין השאלת ניירות-ערך
11	-	-	11	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
147,523	5,734	41,428	100,361	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
854	317	537	-	חוזי שקל-מדד
8,475	494	7,981	-	חוזי ריבית אחרים
8,854	4,652	4,101	101	חוזי מטבע-חוץ
6,045	2,005	2,778	1,262	חוזי מניות
12	10	2	-	חוזי סחורות ואחרים
10	2	8	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
24,250	7,480	15,407	1,363	סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
12,807	-	-	12,807	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
11	-	-	11	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
8,319	-	-	8,319	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
45,387	7,480	15,407	22,500	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2024				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2024	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
				אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
20 ⁽¹⁾	898	898	-	-
(36) ⁽²⁾	146	146	-	-
(16)	1,044	1,044	-	-
				סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. מזה: שיערוכים חיוביים בסך של 0 מיליון ש"ח וירידות-ערך בסך של (36) מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2023				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
				אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
(116) ⁽¹⁾	1,216	1,216	-	-
15 ⁽²⁾	317	317	-	-
(101)	1,533	1,533	-	-
				סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. מזה: שיערוכים חיוביים בסך של 59 מיליון ש"ח וירידות-ערך בסך של (44) מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2023				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
				אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
(107) ⁽¹⁾	1,119	1,119	-	-
(32) ⁽²⁾	469	469	-	-
(139)	1,588	1,588	-	-
				סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. מזה: שיערוכים חיוביים בסך של 61 מיליון ש"ח וירידות-ערך בסך של (93) מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024								
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2024	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) הנפקות/רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2024	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2024
נכסים נטו								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
194	(7)	6	-	-	-	-	193	-
-	-	-	(1,021)	-	-	-	(1,021)	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(132)	(62)	-	-	15	-	-	(179)	(57) ⁽³⁾
(123)	214	-	(1)	29	-	-	119	(73) ⁽¹⁾⁽³⁾
1,478	(239)	-	608	(137)	-	-	1,710	(1,105) ⁽³⁾
(1,263)	(841)	-	-	68	-	-	(2,036)	40 ⁽³⁾
(11)	6	-	5	-	-	-	-	12 ⁽³⁾
-	(3)	-	-	-	-	-	(3)	2 ⁽³⁾
143	(932)	6	(409)	(25)	-	-	(1,217)	(1,035)
סך-הכל								

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023								
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2023	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) הנפקות/רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2023
נכסים נטו								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
188	11	(3)	-	-	-	-	196	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(300)	1	-	-	35	-	-	(264)	6 ⁽³⁾
(86)	(72)	-	20	(39)	-	-	(177)	280 ⁽¹⁾⁽³⁾
2,476	641	-	127	(149)	-	-	3,095	(425) ⁽³⁾
(1,148)	2,266	-	-	(46)	-	-	1,072	114 ⁽³⁾
(1)	-	-	-	-	-	-	(1)	-
1	1	-	-	-	-	-	2	-
1,130	2,848	(3)	147	(199)	-	-	3,923	(25)
סך-הכל								

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2023	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות/ הנפקות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2024	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2024
185	6	2	-	-	-	-	193	-
-	-	-	(1,021)	-	-	-	(1,021)	-
ייתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(190)	(15)	-	-	26	-	-	(179)	(13) ⁽³⁾
(107)	152	-	(5)	79	-	-	119	40 ⁽¹⁾⁽³⁾
172	929	-	655	(46)	-	-	1,710	681 ⁽³⁾
(1,802)	(2,024)	-	-	1,790	-	-	(2,036)	(13) ⁽³⁾
(4)	3	-	5	(4)	-	-	-	6 ⁽³⁾
-	(3)	-	-	-	-	-	(3)	2 ⁽³⁾
(1,746)	(952)	2	(366)	1,845	-	-	(1,217)	703

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות/ הנפקות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2023
177	20	(1)	-	-	-	-	196	-
(279)	(39)	-	-	54	-	-	(264)	(31) ⁽³⁾
24	(119)	-	10	(92)	-	-	(177)	337 ⁽¹⁾⁽³⁾
2,195	3,639	-	213	(2,952)	-	-	3,095	(1,255) ⁽³⁾
765	1,058	-	-	(751)	-	-	1,072	19 ⁽³⁾
1	(2)	-	-	-	-	-	(1)	(2) ⁽³⁾
20	(18)	-	-	-	-	-	2	(1) ⁽³⁾
2,903	4,539	(1)	223	(3,741)	-	-	3,923	(933)

- רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2023
נכסים נטו								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
177	9	(1)	-	-	-	-	185	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(279)	8	-	-	81	-	-	(190)	⁽³⁾ 6
24	(54)	-	3	(80)	-	-	(107)	⁽³⁾⁽¹⁾ 126
2,195	756	-	146	(2,925)	-	-	172	⁽³⁾ (251)
765	(1,772)	-	-	(795)	-	-	(1,802)	⁽³⁾ 69
1	(5)	-	-	-	-	-	(4)	(5)
20	(20)	-	-	-	-	-	-	⁽³⁾ 2
2,903	(1,078)	(1)	149	(3,719)	-	-	(1,746)	(53)

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.

(2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

(3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2 ולהיפך, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות הבנק, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 בספטמבר 2024			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	193	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(179)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה
חוזי ריבית אחרים	122	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה
חוזי מטבע-חוץ	1,710	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה
חוזי מניות	(2,039)	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה
חוזי מניות	3	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
חוזי ריבית אחרים	(3)	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן
חוזי סחורות ואחרים	-	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	(3)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	146	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	898	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2023			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (מוצג משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	196	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(264)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	0.44%-3.39% (0.81%)
חוזי ריבית אחרים	(174)	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.44%-4.31% (0.95%)
חוזי מטבע-חוץ	3,095	מודל תמחור אופציות	0.44%-5.24% (0.80%)
חוזי מניות	1,074	מודל תמחור נגזרי מניות	0.44%-3.24% (0.53%)
חוזי מניות	(2)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
חוזי ריבית אחרים	(3)	מודל תמחור אופציות	90.00%-127.00% (114.20%)
חוזי סחורות ואחרים	(1)	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.44%-3.48% (1.53%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	2	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	317	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	1,216	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2024

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (מוצג משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	185	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(190)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	0.35%-6.51% (0.67%)
חוזי ריבית אחרים	(102)	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.35%-5.11% (1.07%)
חוזי מטבע-חוץ	172	מודל תמחור אופציות	0.35%-16.15% (0.70%)
חוזי מניות	(1,802)	מודל תמחור נגזרי מניות	0.35%-4.15% (0.46%)
חוזי מניות	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
חוזי ריבית אחרים	(5)	מודל תמחור אופציות	12.00%-13.60% (12.21%)
חוזי סחורות ואחרים	(4)	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.35%-4.15% (1.35%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	469	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	1,119	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 השלכות מלחמת חרבות ברזל

מאז ה-7 באוקטובר 2023 ולמועד הדוח, ישראל נמצאת במצב מלחמה. למלחמה, ובפרט ככל שתתמשך ו/או תתרחב לחזיתות נוספות, פוטנציאל להשפעה שלילית על המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו. בין הסיכונים האפשריים ניתן למנות ירידה אפשרית בצריכה הפרטית, ירידה בהשקעות במשק ובכללן השקעות זרות והשקעות בהיי-טק, צמצום או ניתוק של קשרים כלכליים, ירידה בתוצר, גרעון תקציבי משמעותי, העלאות מסים, הורדות נוספות של דירוג האשראי של המדינה ושל הבנק, עליית פרמיית הסיכון של המדינה ו/או עלויות החוב הממשלתי, ירידה בפדיון בחלק מענפי המשק, פגיעה בענפי התיירות והבנייה, ירידת מחירי נדל"ן, עלייה באבטלה, פגיעה בעסקים, גידול בהפרשות להפסדי אשראי כתוצאה מגורמים אלו, זעזועים בשווקים ובכללם פיחות, ירידות בשוק ההון, שינויים בעקומי התשואה ובריבית הבנק המרכזי שישיפיעו על הרווחיות ו/או יחס ההון ועוד. אין ביכולתו של הבנק להעריך את הימשכות המלחמה והתפתחותיה ובהתאם את מידת הפגיעה בכל תחום.

הפסדי האשראי בתשעת החדשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו בהוצאה נטו בסך של 343 מיליון ש"ח שנובעת בעיקר מגידול בהוצאה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי על רקע התמשכות והתרחבות המלחמה. זאת בהמשך להוצאה להפסדי אשראי של כ-1.1 מיליארד ש"ח במחצית השנייה של שנת 2023, ברובה המכריע כתוצאה מהגדלת יתרת ההפרשה הקבוצתית, אשר נבעה בעיקר מהשפעת תחזיות מאקרו ובפרט השפעות חזויות של מלחמת חרבות ברזל.

חברות דירוג האשראי הגיבו להתפתחויות - חברות מודי'ס, פי'י' S&P ו-ו הורידו את דירוג האשראי של המדינה במהלך השנה, חלקן במספר נוטצ'ים, לדירוגים של A, A+, Baa1, בהתאמה, לרבות אופק דירוג שלילי בכל החברות. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל- BBB+ ומטה. ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 30 בספטמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36%-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. דירוג הבנקים הישראליים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל, ובהתאם הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או אופק הדירוג של הבנק.

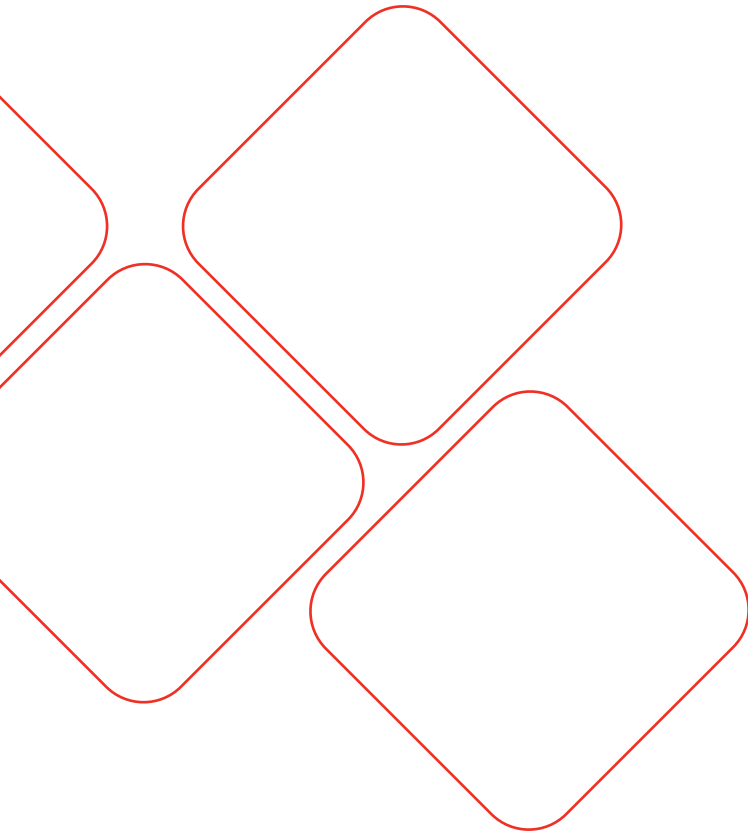
עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק להתמודד עם השלכותיה, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותיות ללקוחותיו, תוך הבחנה בין לקוחות המעגל הראשון אשר מושפעים באופן ישיר מהמלחמה לבין שאר האוכלוסייה. ההטבות כוללות הטבות בהתאם למתווי שפרסם הפיקוח על הבנקים. כמו-כן העניק הבנק בחלק מהתקופה הטבות נוספות מעבר למתווה. הבנק ממשיך לבחון את מדיניות ההטבות וייתכן ויאריך אותה בהתחשב בהמשך המלחמה ו/או התרחבותה ו/או במתווי הרגולטוריים.

במטרה לסייע בשיקום החיים הקהילתיים של המשפחות והעסקים ביישובי עוטף עזה, הבנק החליט להעניק סיוע בסך של עד 100 מיליון ש"ח באמצעות הקמת קרן "פועלים לתקומה". במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הודיעה הקרן על סיוע של כ-47 מיליון ש"ח לטובת תמיכה בפצועי "חרבות ברזל" ומיזמים בתחום החינוך והחוסן הקהילתי. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 הקצה הבנק קרן ייעודית נוספת של כ-10 מיליון ש"ח לטובת סיוע לתושבי הצפון. בנוסף, בהתאם למתווה שסוכם במסגרת הליך גיבוש תיקוני החקיקה להשגת יעדי תקציב המדינה לשנת 2024, לנוכח מלחמת חרבות ברזל, תרמה קבוצת הבנק סך של כ-29 מיליון ש"ח לקרן בניהול הסוכנות היהודית לסיוע לאוכלוסיית משרתי מילואים בעלי עסקים קטנים ונשותיהם. הוצאה זו נכללה בתוצאות הרבעון הראשון של שנת 2024. כל זאת בנוסף לסיוע לקהילה שהבנק מעניק בשגרה בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח בשנה דרך "פועלים בקהילה".

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

תוכן העניינים

231	7. נספחים	209	5. ממשל תאגידי
231	7.1. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	209	5.1. הביקורת הפנימית
		209	5.2. עניינים אחרים
		210	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם
		210	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
		222	6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי
		228	6.3. דירוג הבנק
		229	6.4. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

רשימת הטבלאות

212	טבלה 6-1: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
214	טבלה 6-2: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
216	טבלה 6-3: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
217	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
218	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
219	טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
221	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
228	טבלה 6-8: דירוג
231	טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי 5.1. הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2023.

5.2. עניינים אחרים

ביום 11 באפריל 2024 הסתיימה כהונתה של דליה לב כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות וביום 12 באפריל 2024 החלה כהונתה של מיכל הלפרין בבנק כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות.

ביום 6 במאי 2024 הודיע מנכ"ל הבנק דב קוטלר לדירקטוריון על כוונתו לסיים את כהונתו בבנק לאחר כ-5 שנות כהונה. דירקטוריון הבנק מינה ועדה לאיתור מנכ"ל בראשה עמד יו"ר הדירקטוריון ראובן קרופיק וחבריה הנוספים היו רונית אברמזון ורקח, דוד אבנר ונעם הנגבי. ביום 30 ביוני 2024 החליט דירקטוריון הבנק, בהמלצת ועדת האיתור, למנות את ידן ענתבי למנכ"ל הבנק. ביום 11 ביולי 2024 התקבל אישור המפקח על הבנקים והמינוי נכנס לתוקף ביום 15 באוגוסט 2024.

בחודש יוני 2024 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000 ("תקנות ההקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחביות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכן כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך. הכיסוי הביטוחי הינו בגבולות אחריות של 185 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 70 מיליון דולר (סך-הכל כיסוי של 255 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2024, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-4.4 מיליון דולר.

ביום 15 באוגוסט 2024 הודיעה דלית רביב, שכהונה כמשרה למנכ"ל וממונה על החטיבה הקמעונאית בבנק, כי בכוונתה לפרוש מהבנק. ביום 25 בספטמבר 2024, בהמלצת מנכ"ל הבנק, אישר הדירקטוריון את המינויים הבאים להנהלת הבנק: (1) פזית גרפינקל תמונה למשנה למנכ"ל וממונה על החטיבה הקמעונאית. גב' גרפינקל עובדת בבנק כ-22 שנה, כיהנה כמנהלת אגף חוויית לקוח ובנקאות ישירה ובעבר מילאה תפקידים בכירים בחטיבה הקמעונאית ובחטיבת משאבי אנוש. אישור המפקח על הבנקים למינוי התקבל ביום 28 באוקטובר 2024 והמינוי נכנס לתוקף ביום 29 באוקטובר 2024; (2) עדי דאבר מונה (מינוי אישור הדירקטוריון) למשנה למנכ"ל וממונה על חטיבת שווקים פיננסיים. מר דאבר עובד בבנק כ-20 שנה, כיהן כמנהל אגף חדרי עסקות וברוקראז' ובעבר מילא מגוון תפקידים בחדרי העסקות. דירקטוריון הבנק והמנכ"ל מודים לגב' רביב על שנותיה הרבות בבנק ומאחלים בהצלחה לחברי ההנהלה החדשים. בחודש נובמבר 2024 הועברה מחטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית האחריות על הפעילות הבינלאומית (בעיקר סניף ניו-יורק) לחטיבה העסקית. שם החטיבה שונה לחטיבת שווקים פיננסיים.

ביום 11 בנובמבר 2024 הודיעה אתי בן זאב, המכהנת כמשרה למנכ"ל וממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב בבנק, כי בכוונתה לפרוש מהבנק. מועד סיום הכהונה ייקבע בהמשך.

ביום 15 באוקטובר 2024 פרסם הבנק דוח לזימון אסיפה שנתית של בעלי המניות של הבנק שתייערך ביום 20 בנובמבר 2024. סדר יום האסיפה כולל את הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2023; (2) אישור מינויים מחדש של סומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון וזיו האפט (BDO), רואי חשבון, לרואי החשבון המבקרים של הבנק במשותף; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 (בגין משרות הכהונה של ראובן קרופיק, שיסיים תקופת כהונה שלישית בחודש פברואר 2025, ושל יואל מינג, שיסיים תקופת כהונה ראשונה בחודש נובמבר 2024) מתוך שלושה מועמדים: יואל מינג, ערן יעקב ויאיר אבידן; (4) מינוי דירקטור "אחר" אחד (שאינו דירקטור חיצוני) (בגין משרת הכהונה של רונית שוורץ, שתסיים תקופת כהונה ראשונה בחודש נובמבר 2024) מתוך שני מועמדים: רונית שוורץ ואמיר קושיליביץ אילן; ו- (5) אישור תנאי כהונה והעסקה למנכ"ל הבנק ידן ענתבי ועדכון מדיניות התגמול בהקשר זה (לפרטים נוספים ראה [ביאור 8](#) בתמצית הדוחות הכספיים). כל המועמדים לכהונת דירקטורים הוצעו על-ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים.

ביום 14 בנובמבר 2024 התקבל בבנק אישור המפקח על הבנקים, לפיו מתוקף סמכותו לפי סעיף 22(ד) להוראת ניהול בנקאי תקין 301, המניין הראוי של הדירקטורים בדירקטוריון הבנק יעמוד על סך חברי הדירקטוריון המכהנים בדירקטוריון בתוספת הדירקטורים החדשים שייבחרו באסיפה הכללית של הבנק (כפוף לאישורם על-ידי המפקח). זאת, עד תום כהונת יו"ר הדירקטוריון, המסיים את כהונתו בחודש פברואר 2025. כפועל יוצא ממכתב המפקח, מועד תחילת כהונתם של הדירקטורים החדשים שייבחרו למשרות כהונה של דירקטורים חיצוניים לפי הוראה 301 (שניים מבין שלושת המועמדים: יואל מינג, ערן יעקב ויאיר אבידן), יהיה כבר עם קבלת אישור המפקח למינויים. לאחר סיום כהונת יו"ר הדירקטוריון בחודש פברואר 2025, ירד מספר הדירקטורים בבנק ל-10.

עיצומים כספיים והליכים מול רשויות

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים ושל גופי פיקוח בחו"ל (בפרט בארצות-הברית) וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת בדיקות וביקורות בארץ ובארצות-הברית בקשר עם תחומי הפעילות השונים ודורשים מהבנק מידע ונתונים במסגרת סמכויותיהם לפי חוק. בבנק התקבלו מספר דרישות נתונים מרשות התחרות בנוגע להשקעת מיעוט שביצע הבנק, שלמועד זה כבר נמכרה. הבנק העביר את הנתונים שנדרשו ועומד בקשר עם רשות התחרות, אשר עשויה לנקוט בעניין בהליך אכיפה מנהלי הכולל עיצומים כספיים. בנוסף התקבלה בחודש יולי 2024 דרישת נתונים בנוגע לריביות המוצעות ללקוחות מגזרי משקי הבית ועסקים קטנים על יתרות זכות בחשבונות עו"ש ובנוגע לריביות הנגבות מלקוחות אלה בגין יתרות חובה. בחודש פברואר 2024 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק עיצום כספי בסך של מיליון ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 14(א) (1) לפקודת הבנקאות, 1941 בשל הפרת סעיף 9 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 401, הקובע שתאגיד בנקאי לא ימנע מלקוחות להיכנס לסניף ולקבל בו שירות בשעות הפעילות גם אם לא תיאמו תור מראש. במסגרת בקרה שביצע הפיקוח על הבנקים הוא מצא כי במקרים מסוימים מבקרים שלא קבעו תור מראש לא הוכנסו לסניפי הבנק, זאת בניגוד להוראה האמורה.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

קבוצת הבנק מספקת שירותים בנקאיים ופיננסיים במגוון מגזרי פעילות בישראל ומחוצה לה.

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה.

נכון לתאריך הדוח, השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 159 סניפים, בנוסף לשלוחות "פועלים מקרוב", מרכזי ייעוץ, מרכזי פלטינום ללקוחות נבחרים, ושני סניפים ניידים המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ.

בנוסף לרשת הסניפים הרחבה, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין, הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון", מוקד "פרו" - ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)", פניות כתובות מהאתר והאפליקציה ופניות ברשתות החברתיות.

כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). יצוין כי כלמעלה מ-85% מהפעולות הבנקאיות הנפוצות של לקוחות הבנק מבוצעות בשירותי הדיגיטל והשרות העצמי.

בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות מראש עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה ושירות של תיאום פגישה טלפונית, זאת על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

גבייה

פעילות ייעודית בתקופת מלחמת חרבות ברזל

לנוכח המלחמה ומתוך רצון הבנק לסייע ללקוחותיו, מיד עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל הנחה הבנק את מערך הגבייה (כולל פועלים להבראה) שלא לנקוט במהלכים יזומים מול לקוחות חייבים. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, הבנק פעל ברגישות מול לקוחות שפנו או פעלו להסדרת חובם לרבות דחיית תשלומים ומתן פתרונות והקלות באופן פרטני. מהלכי הגבייה הותאמו לשגרת החירום בכל שלב, לרבות נקיטת הלכים משפטיים ופעילות בהוצאה לפועל, בהתאם לנסיבות המקרה, תוך החרגת אוכלוסיית הלקוחות שפגעה בצורה ישירה ועקיפה בתקופת המלחמה.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להעצמת הערך ללקוח וליווי הלקוחות בצמתי ההחלטה החשובים בחיים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו, הכוללים בין היתר, שירותים לקבוצות לקוחות בעלי מאפיינים משותפים (מועדון היי-טק זון, פועלים YOUNG ומועדון הסטודנטים, ו-Poalim Wonder והטבת פועלים פלוס) שירותים בערוצים הישירים ופיתוח אפליקציות ייעודיות (אפליקציה לפתיחת חשבון 'OPEN', אפליקציית bit, אפליקציית מסחר שוק ההון).

לעניין הסכם שנחתם עם אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ (אמ"צ) וקרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כאל), ראה [ביאור 11.ב.25 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023](#).

הטבות ייעודיות ללקוחות פרטיים

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל בחודש אוקטובר 2023, על מנת לסייע ללקוחות בתקופה מאתגרת זו, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותיות ללקוחותיו תושבי הדרום, תושבי הצפון שפנו מבתיהם, מגויסי מילואים, בעלי קירבה ראשונה של חטופים או נעדרים.

בהתאם למתווה בנק ישראל, הוארכו הטבות ללקוחות הזכאים בארבע פעימות, עד לסוף דצמבר 2024.

- הבנק הקים קרן בסך 750 מיליון ש"ח לטובת מתן הלוואות גישור ללא ריבית ללקוחות והלוואות בריבית מופחתת. מתן הלוואות אלה התאפשר עד ליום 30 בספטמבר 2024.
- הבנק מאפשר דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות עד 3 חודשים ללא תוספת עלות (עד 9 חודשי דחייה במצטבר מתחילת המלחמה). עבור לקוחות המעגל הראשון המתגוררים בצפון או משרתים במילואים באופן פעיל בתאריכים 1 באוקטובר 2024 ועד 31 בדצמבר 2024 תתאפשר דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות לתקופה של עד 12 חודשים במצטבר.
- הבנק העניק פטור מתשלום משכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכסים בעוטף עזה (המתגוררים בטווח של עד 8 ק"מ מהגבול). בחודש יוני 2024 הכריז הבנק על צעד נוסף לבעלי נכס באזור מפונה בצפון (על פי הגדרת בנק ישראל) אשר מעניק פטור מתשלום משכנתא לשלושה חודשים - יולי, אוגוסט וספטמבר לשנת 2024.
- פטור ממגוון עמלות לאוכלוסייה הזכאית עד ליום 31 בדצמבר 2024.

- פטור מריבית על יתרת חובה עד סכום של 10 אלפי ש"ח בהתאם למתווה בנק ישראל.
 - בנוסף, הבנק מציע הטבות והקלות לכלל לקוחות (שמנהלים עו"ש פעיל בבנק) כגון פריסה מחדש או דחיית תשלומים בהלוואות קיימות. כמו-כן, הבנק הפעיל קו חירום ללקוחות עוטף עזה ולכל לקוח שזקוק לעזרה מיידית בעקבות המצב. לפרטים בדבר הטבות שהבנק העניק בתחום המשכנתאות, ראה [פרק הלוואות לדיור להלן](#).
- בנוסף, במהלך חודש דצמבר 2023 הבנק יצא במהלך למתן הטבות משמעותיות לאנשי המילואים מעבר להטבות שהוזכרו לעיל ועל מנת לסייע לאוכלוסייה זו להתמודד עם הירידה בהכנסות החודשיות. הבנק מבצע החזר על תשלום הריבית בהלוואות קיימות (שאינן הלוואות לדיור) במשך שלושה חודשים (ינואר-מרץ 2024) ללקוחות עצמאיים עוסקים מורשים שגויסו למילואים במלחמה וקיבלו מענק או תגמול מילואים לחשבונם בבנק.

פעילות שוק ההון

השירותים ללקוחות המגזר בשוק ההון כוללים מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים (כולל בתחום המעו"ף), מסחר בניירות-ערך זרים, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון. הפעילויות מתבצעות בחלקן ישירות על-ידי הבנק ובחלקן על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר. הבנק מעניק שירותי ייעוץ פיננסי ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST, מרכזי הפלטינום ופועלים PRO. יועצי ההשקעות בבנק מעניקים ללקוחותיהם ייעוץ מקצועי וחדשני באמצעות כלים ומערכות מתקדמים, תוך הבנת צרכים, השאת ערך וחיזוק הקשר על-ידי מעטפת שירות אישית ומותאמת לכל לקוח.

ייעוץ פנסיוני

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון פרישה באמצעות מערך יועצים הפרוסים ברחבי הארץ. הבנק מחובר למסלוקה הפנסיונית, ומקבל באמצעותה מידע לצורך מתן הייעוץ. לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST ומרכז ארצי לתכנון פרישה. הבנק חתום על הסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קופות-גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה, והוא זכאי, כיועץ אובייקטיבי, לגבות עמלת הפצה אחידה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות. רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון פועלת לקידום תיקון חקיקה במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לבצע ייעוץ בטלפון ובאמצעים דיגיטליים.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים באמצעות סניפי הבנק, "פועלים בטלפון", ובאמצעות הערוצים הדיגיטליים והישירים (מכשירים לשירות עצמי, אתר ואפליקציה). כמו-כן, לבנק ישנה פעילות במדינות החברתיות: פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם ולינקדין. בעמוד הפייסבוק ניתן אף מענה אנושי לפניית לקוחות. מהלכי השיווק של הבנק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק את השימוש באמצעים דיגיטליים, באינטרנט ובמובייל, המאפשרים ללקוחות לקבל את השירות מבלי להגיע פיזית לסניף. כמו-כן, הורחב השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשרים פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת. במסגרת המהלכים בהם נקט הבנק במטרה להקל על לקוחותיו עם פרוץ המלחמה, שימשו המדיות שצוינו מעלה בנוסף למדיות הפנימיות של הבנק (כמו: אתר, אפליקציה, מיילים, מסרונים, הודעות בדחיפה וכו') ככלי להפצת הקלות והטבות שהוצעו ללקוחות.

לקוחות

המגזר כולל לקוחות פרטיים המקבלים שירותים בסניפים, בפועלים בטלפון ובדיגיטל. השירות הניתן מותאם למאפייני הלקוחות השונים.

תחרות

בשנים האחרונות נמשכת העלייה ברמת התחרות. בין היתר בשל התפתחויות טכנולוגיות ונכונות גוברת מצד לקוחות לקבלת שירותים מרחוק, במקביל להורדת חסמי כניסה למתחרים חדשים וחיזוק מתחרים קטנים ובינוניים. התחרות ממשיכה להתרחב לגופים פיננסיים וחופף בנקאיים, דוגמת חברות כרטיסי האשראי, חברות הביטוח, פינטקים וגופים קמעונאיים נוספים. גם רפורמת הבנקאות הפתוחה, יישום החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאות ('חוק שטרומ') וחוק נתוני אשראי תורמים לעלייה בעוצמת התחרות בענף. הבנק ממשיך להתאים את מודל ההפעלה לצורך מתן מענה מלא ללקוחותיו בהתאם לשינויים החלים בצרכים ובמאפיינים שלהם, תוך מתן שירותים מלאים במגוון רחב של תחומים ומוצרים והנגשתם במגוון רחב של ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נמשכת מגמת העדפה מוגברת של הדיגיטל בקרב הלקוחות, לצד המשך הרחבת הצעות הערך הדיגיטליות והנגשת מוצרים ויכולות באתר ובאפליקציה.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

אפליקציית bit

אפליקציית bit היא אפליקציית תשלומים מובילה בה פעילים כיום כ-3.3 מיליון משתמשים (אשר ככלל, כשני שלישים מתוכם מנהלים את פעילותם העיקרית בבנקים אחרים). bit מאפשרת למשתמשים לבצע תשלומים, הכלולים, בין היתר, שירותי העברת כספים בין משתמשים (P2P) שהינו השירות הפופולארי בקרב משתמשיה, ניהול יתרות במסגרת חשבון תשלום (שירות שמתווסף בחודש נובמבר 2024), רכישות online באתרי קניות ואפליקציות שונות, תשלום חשבונות, הזמנת מטבע-חוץ וקבלתו בטרמינל, וכן שירותים המאפשרים קבלת זיכויים מגופים שונים (כגון חברות ביטוח). בהמשך לתיקון בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשפ"ה-2024 לפיו מתאפשרת גביית עמלות מלקוחות העושים שימוש באפליקציית תשלומים, הבנק הודיע ללקוחות bit, כי החל מיום 1 בינואר 2025 תחול עמלה בשיעור קבוע על משתמשים מקבלי תשלומים באפליקציית bit מעבר לסף פעילות (סך קבלת תשלומים מצטבר) של 25,000 ש"ח לשנה קלנדרית.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות, שמשפיעה על המגזר. לפרטים נוספים ראה [פרק יזמנות רגולטוריות](#) להלן.

טבלה 1-6: מגזרי פעילות גישת הנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2023	2024	*2023	2024	
במיליוני ש"ח				
5,133	4,992	1,738	1,694	סך הכנסות ריבית, נטו
6	-	2	(3)	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,139	4,992	1,740	1,691	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,225	1,168	413	403	עמלות והכנסות אחרות
6,364	6,160	2,153	2,094	סך ההכנסות
293	398	111	110	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,055	3,037	1,000	1,008	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
3,016	2,725	1,042	976	רווח (הפסד) לפני מסים
1,071	1,059	370	380	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,945	1,666	672	596	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,182	38,749	38,182	38,749	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
246,686	256,859	246,686	256,859	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר לקוחות פרטיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,666 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-1,945 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון ברווח המימוני, נטו, מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומקיטון בעמלות וההכנסות האחרות. הקיטון קוזז בחלקו על-ידי קיטון בהוצאות התפעוליות.

הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-4,992 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,139 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הפיקדונות.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-1,168 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,225 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה, וכן מירידה בעמלות בגין כרטיסי אשראי, נטו עקב השפעות עקיפות של המלחמה. ירידות אלו קוזזו בחלקן מעלייה בעמלות משוק ההון.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 398 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 293 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה במחיקות האוטומטיות, נטו.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-3,037 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3,055 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר שנכלל בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023. האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-38.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-37.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמו בכ-256.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-250.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה [פרק סיכון אשראי](#), בדוח הדירקטוריון והנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השנה, כחלק ממיקוד הבנק בעסקים הקטנים והבינוניים, נפתחו חמישה סניפים עסקיים מתמחים המצטרפים לשני הסניפים העסקיים המתמחים שכבר פועלים.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להתמקד בהרחבת הפעילות במגזר העסקים הקטנים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו החל ממימון לפעילות העסקית, חבילת מוצרים ושירותים להתרחבות העסק ושירותי דיגיטל מתקדמים כולל הצעות לאשראי לביצוע בדיגיטל. כמו-כן, הבנק המשיך בפעילות המרכז לצמיחה פיננסית המעניקה לעסקים קטנים בכל רחבי הארץ ידע וכלים לניהול העסק והצמחתו הכוללים מתחם מקיף של תוכן מקצועי מותאם לבעלי העסקים השונים, הרצאות ומפגשי שיח מותאמים לצרכי העסקים עם מיטב המומחים, ליווי אישי לעסקים על-ידי מנטורים למשך שלושה חודשים ומעטפת כלים מדויקת בהתאמה לצרכי העסק.

על רקע מלחמת חרבות ברזל נקט הבנק במספר פעולות ללקוחותיו העסקיים:

- העמדת הלוואה בסכום של עד 250,000 ש"ח עם פטור מריבית ל-3 חודשים ופריסה ל-36 חודשים נוספים בריבית מופחתת.
 - במסגרת מסלול חרבות ברזל בקרן בערבות מדינה הציע הבנק לעסקים שנפגעו עקב המלחמה הלוואה בריבית פריים בלבד עם גרייס עד שנה על הקרן והריבית.
 - פטור מריבית על יתרת חובה עד סכום של 30 אש"ח בהתאם למתווה בנק ישראל.
 - הבנק העניק הטבות משמעותיות לאנשי המילואים: הבנק ביצע החזר על תשלום הריבית בהלוואות קיימות (שאינן הלוואות לדירה) במשך שלושה חודשים (ינואר-מרץ 2024) ללקוחות עצמאיים עוסקים מורשים שגויסו למילואים במלחמה וקיבלו מענק או תגמול מילואים לחשבונם בבנק וכן הלוואה עד 100 אש"ח ללא ריבית וזאת בנוסף להטבות הניתנות בהתאם למתווה בנק ישראל.
- לפרטים בדבר יתר הפעולות שנקט הבנק עקב המלחמה והטבות ללקוחותיו העסקיים הפועלים בדרום ובצפון הארץ וללקוחותיו שגויסו למילואים ראה פירוט בפרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון וב"פועלים בטלפון" והן בנכסים הדיגיטליים השונים, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק בצורה משמעותית את השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשר פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת. מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל, תוקשרו ההקלות, ההטבות והשירותים ללקוחות העסקיים במגוון מדיות, פנימיות וחיצוניות.

לקוחות

מגזר העסקים הקטנים כולל לקוחות עסקיים קטנים ובינוניים ממגוון רחב של ענפי משק. בנוסף, מטופלים במגזר החשבוניות הפרטיים של הלקוחות העסקיים.

תחרות

הפעילות במגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך מתן שירות מלא, מקיף ומקצועי ללקוח וכן לצורך ניהול סיכונים האשראי. בשנים האחרונות ניכרת כניסה גם של מתחרים חוץ בנקאיים כגון חברות כרטיסי אשראי, גופי מימון חוץ בנקאיים וכן פינטקים העוסקים בתחום. הבנק משקיע משאבים ופועל באופן מתמיד להתאמת המוצרים והשירותים הניתנים ללקוחותיו וכן הנגשתם ללקוחות במגוון ערוצי שירות, דיגיטליים ופיזיים כאחד.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

אפליקציית bit

הרחבת שיתופי הפעולה עם מאגדים לקידום הצעת הערך לעסקים קטנים וחיבור לפלטפורמות E-Commerce, כך שעסקים קטנים יכולים לקבל תשלום מלקוחותיהם ללא תקרה שנתית. העסקים יכולים לקבל תשלום מרחוק באתר, באפליקציה, ב-SMS או בנקודות המכירה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

טבלה 2-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2023	2024	*2023	2024	
במיליוני ש"ח				
2,233	2,139	740	722	סך הכנסות ריבית, נטו
4	3	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,237	2,142	741	723	סך-הכל רווח מימוני, נטו
506	492	164	167	עמלות והכנסות אחרות
2,743	2,634	905	890	סך ההכנסות
315	149	214	77	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,060	999	343	330	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,368	1,486	348	483	רווח (הפסד) לפני מסים
485	579	122	190	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
883	907	226	293	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
32,856	33,584	32,856	33,584	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
67,171	71,325	67,171	71,325	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקים הקטנים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, הסתכם ב-907 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-883 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע ברובו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי וקיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות. הגידול קוזז בחלקו מקיטון ברווח המימוני, נטו ומקיטון בעמלות וההכנסות האחרות.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-2,142 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,237 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הפיקדונות.

ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-492 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-506 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון, כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-149 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-315 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין הפרשה הקבוצתית, עקב כך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של הפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-999 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,060 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר שנכלל בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023. האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-33.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-32.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמו בכ-71.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-70.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות הפזורים בנציגויות משכן בסניפים השונים ברחבי הארץ. ניתן להגיש בקשה לאישור עקרוני למתן הלוואה לדיור גם בדיגיטל ובפועלים בטלפון.

מוצרים ושירותים

הפעילות העיקרית של מגזר זה הינה מתן הלוואות לדיור ומיועדת לקהל לקוחות פרטיים המבקשים הלוואה למימון אחת מהמטרות שלהלן:

- הלוואה המיועדת לרכישה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה או שיפוץ.
- הלוואה המיועדת לרכישה מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות לדירת מגורים.
- הלוואה הניתנת במשכון דירת מגורים ושאינה למטרת עסק.
- הלוואה המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה, כאמור לעיל.

פעולת חיתום משכנתאות נערכת ונבחנת בהתייחס לארבעה רכיבים מהותיים: יכולת ההחזר, הבטוחה - הנכס המוצע לשעבוד, שיעור מימון ומרווחים.

הטבות ייעודיות בתחום המשכנתאות

בשל מלחמת חרבות ברזל, בנק ישראל פרסם ביום 15 באוקטובר 2023 מתווה לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל ("המתווה"), ובו התייחסות גם לדחיית תשלומי המשכנתא בהתאם לאוכלוסייה אליה משתייך הלקוח (אוכלוסיית מעגל ראשון או אוכלוסיית מעגל שני). המתווה הורחב והוארך מספר פעמים בשלושה חודשים כל פעם. לפי הארכת המתווה האחרונה מיום 22 בספטמבר 2024, תקופת הדחייה המקסימלית של תשלומי המשכנתא במסגרת המתווה הנה 9 חודשים במצטבר ועד 12 חודשים במצטבר לאוכלוסייה ספציפית שהוגדרה במתווה. על-פי המתווה, כל בנק ראשי לבחור את דרך ביצוע דחיית תשלומי המשכנתא ללקוחות המעגל הראשון והבנק בחר בדרך של העמדת הלוואה לחמש שנים בגין התשלומים שנדחו, אשר מועד פרעונה יחל לאחר כשנה. יצוין כי עבור לקוחות שביצעו דחייה לתקופה העולה על שלושה חודשים (וכאשר הדחייה באופן רצוף), הבנק מאפשר לפרוס את פירעון הלוואה לתקופה של עד 8 שנים שמועד פירעונה יחל לאחר כשנה. בנוסף, הבנק העניק פטור מתשלום משכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכסים בעוטף עזה (המתגוררים בטווח של עד 8 ק"מ מהגבול). ביום 23 ביוני 2024 הבנק יצא במהלך בו העניק פטור מתשלום המשכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכס המשועבד לבנק לטובת המשכנתא ונמצא באחד מיישובי הצפון שפוננו, על-פי רשימות היישובים שפורסמו על-ידי בנק ישראל במסגרת המתווה נכון ליום 23 ביוני 2024.

שיווק

הבנק מפרסם ומשווק את האפשרות לטול משכנתא בבנק במדיות פרסומיות שונות. מתן הלוואה לדיור הינה ללקוחות הבנק וללקוחות בנק זר בכפוף לפתיחת חשבון בבנק.

לקוחות

הבנק מעניק הלוואות לדיור (למטרות שאנן עסקיות) ללקוחות.

תחרות

תחום הלוואות לדיור מאופיין ברמת תחרותיות גבוהה. מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים, בעצמם או על-ידי יועצי משכנתאות חיצוניים.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום הלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית, לרבות זו החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 451 - נהלים למתן הלוואות לדיור** - ביום 19 ביולי 2023 תוקן הנהל הבנקאי התקין במטרה לשפר את תהליך ביצוע פירעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות תאגיד בנקאי אחר או מלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי (במחזור). כך לוהו יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון. אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות בנק אחר הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי או באמצעות הבנק החדש (מבלי לגרוע מכל זכות שקיימת ללווה על-פי כל דין). כמו-כן, התאגיד הבנקאי יאפשר ללווה לבקש מכתב כוונות גם באופן מקוון ובטלפון לקבל את המכתב בהתאם לבחירתו באופן המאפשר שמירה והדפסה. במקרה של מחזור מבנק אחר, המכתב יועבר ישירות בין הבנקים בממשק דיגיטלי כאשר המסמך חתום בחתימה אלקטרונית, והבנק יעשה כן גם מול מוסדי (אם אין סיבה לסירוב סביר). התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2025.

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 251 התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל** (הוראת שעה) ביום 31 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל לראשונה את הוראת ניהול בנקאי תקין 251 - הכוללת התאמות שונות לתקופה מוגבלת להוראות ניהול בנקאי תקין, שחלקן מתייחסות גם להלוואות לדיור, לצורך התמודדות עם המלחמה והשלכותיה על הכלכלה בישראל, ועל מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. ביום 30 ביוני 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראה, למידע בנוגע להקלות שנותרו בתוקף. למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 3-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2023	2024	*2023	2024	
במיליוני ש"ח				
1,246	1,263	422	429	סך הכנסות ריבית, נטו
(19)	(36)	(19)	2	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,227	1,227	403	431	סך-הכל רווח מימוני, נטו
38	29	16	11	עמלות והכנסות אחרות
1,265	1,256	419	442	סך ההכנסות
82	(35)	4	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
377	362	120	119	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
806	929	295	322	רווח (הפסד) לפני מסים
282	363	102	127	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
524	566	193	195	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
130,399	136,284	130,399	136,284	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הלוואות לדיור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-566 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-524 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,227 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-29 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים ומביטוח דירות. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-35 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין הפרשה הקבוצתית, עקב כך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של הפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-362 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-377 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר שנכלל בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023. האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-136.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-131.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [פרק הלוואות לדיור בפרק סקירת הסיכונים](#), בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים, מרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה ומרכז עסקים ה-טק. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי צוותי לקוח הפרוסים בארץ וכן על-ידי מרכזי השירות.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות ה-טק וכן בלקוחות המנהלים פעילות סחר חוץ.

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2023	2024	*2023	2024	
במיליוני ש"ח				
1,664	1,710	549	574	סך הכנסות ריבית, נטו
(31)	(25)	(10)	(8)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,633	1,685	539	566	סך-הכל רווח מימוני, נטו
423	384	172	136	עמלות והכנסות אחרות
2,056	2,069	711	702	סך ההכנסות
743	(9)	474	66	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
493	465	156	153	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
820	1,613	81	483	רווח (הפסד) לפני מסים
298	644	27	192	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
522	969	54	291	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
58,373	61,875	58,373	61,875	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
45,221	42,651	45,221	42,651	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר המסחרי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-969 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-522 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,685 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,633 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי והשפעות מחיר של מרווחי האשראי שקוזה בחלקה על-ידי השפעות מחיר של מרווחי הפיקדונות. ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-384 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-423 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות מעסקי מימון.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-9 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-743 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין הפרשה הקבוצתית, עקב כך שבתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נכללה הגדלה של הפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-465 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-493 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מפחת הוצאות מחשב וכן ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר שנכלל בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2023.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-61.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-59.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמו בכ-42.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות ארבעה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן
- תעשייה, מסחר ומלונאות
- תשתיות אנרגיה ושוק ההון
- מימון פרויקטים ותשתיות

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2024	*2023	2024	*2023	
במיליוני ש"ח				
2,189	2,348	743	818	סך הכנסות ריבית, נטו
43	60	5	18	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,232	2,408	748	836	סך-הכל רווח מימוני, נטו
608	718	215	221	עמלות והכנסות אחרות
2,840	3,126	963	1,057	סך ההכנסות
(86)	(164)	(203)	181	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
615	631	197	204	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,311	2,659	969	672	רווח (הפסד) לפני מסים
843	1,062	354	269	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,468	1,597	615	403	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
121,044	132,103	121,044	132,103	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
86,948	95,460	86,948	95,460	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-12,823 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2024 ובסך של כ-13,077 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2023.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-1,597 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,468 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מגידול ברווח המימוני, נטו, גידול בעמלות וההכנסות האחרות וכן מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-2,408 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-2,232 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות שקוזה בחלקה מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-718 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-608 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות סינדיקציה ומעלייה בעמלות משוק ההון.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 164 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 86 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מגידול בהכנסה בגין הפרשה הפרטנית, נטו, הנובע בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים. מנגד, נרשם גידול בהוצאה בגין הפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-631 מיליוני ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 615 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-132.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-124.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמו בכ-95.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-94.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

6.1.6. פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה).

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות (למועד זה בעיקר בארצות-הברית) כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל.

הפעילות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2023	2024	*2023	2024	
במיליוני ש"ח				
689	797	242	288	סך הכנסות ריבית, נטו
8	3	3	(4)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
697	800	245	284	סך-הכל רווח מימוני, נטו
29	37	11	11	עמלות והכנסות אחרות
726	837	256	295	סך ההכנסות
78	7	55	(19)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
308	299	108	102	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
340	531	93	212	רווח (הפסד) לפני מסים
139	212	44	78	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
				רווח (הפסד) נקי:
201	319	49	134	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
201	319	49	134	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
19,267	23,049	19,267	23,049	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
27,221	31,776	27,221	31,776	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

- הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-319 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 201 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:
- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-334 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, בהשוואה לרווח נקי של כ-231 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, שנבעה בעיקר מגידול ביתרות האשראי. כמו-כן, חל קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-19 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, בהשוואה להפסד של כ-30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- סך האשראי לציבור, נטו של הפעילות הבינלאומית ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-23.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, אשר מקורם בסניף ניו-יורק, בעיקר בפעילות ה-Middle-Market.
- סך פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2024 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-31.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-29.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, אשר מקורם בסניף ניו-יורק.

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה), נעשית באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-החוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
- ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
- ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תחכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 7-6: מגזרי פעילות גישת הנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2023	2024	*2023	2024	
במיליוני ש"ח				
(825)	(511)	(431)	38	סך הכנסות ריבית, נטו
946	631	221	36	הכנסות מימון שאינן מריבית
121	120	(210)	74	סך-הכל רווח מימוני, נטו
99	124	35	39	עמלות והכנסות אחרות
220	244	(175)	113	סך ההכנסות
1	(3)	7	(10)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
380	371	132	135	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(161)	(124)	(314)	(12)	רווח (הפסד) לפני מסים
(94)	(180)	(119)	(40)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
(67)	56	(195)	28	רווח (הפסד) לאחר מסים
39	(69)	9	(58)	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
(28)	(13)	(186)	(30)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
4,250	4,751	4,250	4,751	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
59,509	71,867	59,509	71,867	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש כמפורט בביאור 12 בדוחות הכספיים.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס למגזר הניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-13 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע בעיקר מעלייה בעמלות וההכנסות האחרות וכן מקיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות. הרווח המימוני, נטו של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-120 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. מחד חל קיטון שנבע בעיקר מעלייה בהוצאה המימונית הנובעת מהשלכות עליית הריבית על ההתחשבות בין מגזרי הפעילות. בנוסף, חל גידול בהפסדים ממיומשי אגרות-חוב וחל קיטון ברווחים משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. מאידך, חל גידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית, וחל גידול ברווחים מהשקעה במניות. בנוסף, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נזקפו רווחים בסך 260 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב.

העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-124 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות משוק ההון, הנובעת בעיקרה מעלייה בעמלות בגין שאילות והשאלות של ניירות-ערך. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במהלך בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-371 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-380 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכם בכ-4.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2024 הסתכמו בכ-71.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-63.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. הגידול נבע בעיקר מגידול ביתרות מפקידים גדולים.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות דיר ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכם ב-70 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-159 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורן במכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 הסתכמו בכ-37 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום ייעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, ייעוץ פנסיוני, דיני ניירות-ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, רוכשי דירות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות.

במסגרת החקיקה, נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

יזמות רגולטוריות

הנחיות רגולטוריות וחקיקה בעקבות מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 פרצה בישראל מלחמת חרבות ברזל.

ביום 15 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל מתווה מקיף שמטרתו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית בהתמודדות עם השלכות המלחמה. המתווה כולל, בין היתר, הקלה בנטל האשראי והעמלות למשקי הבית והעסקים אשר מתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, לאזרחים שפונו מביתם על-ידי גורם רשמי, שגויסו למילואים בצו 8, או שהם בעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה או לחטופים או לנעדרים. המתווה מתייחס לדחיית תשלומי הלוואות בשלושה מגזרי פעילות (משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי), יתרת חובה בחשבון עו"ש ועמלות. לקבוצה זו הלוואות יידחו ללא חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות, בנוסף מפרט המתווה שורה של הקלות בתחום האשראי לכלל לקוחות הבנקים. המתווה אומץ על-ידי הבנק. ביום 17 בדצמבר 2023 הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה עד ליום 31 במרץ 2024. ביום 4 במרץ 2024 הודיע בנק ישראל כי המתווה הוארך עד ליום 30 ביוני 2024. (למידע נוסף ראה [פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה).

ביום 23 ביוני 2024 הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בפעם הרביעית ב-3 חודשים נוספים, עד ליום 30 בספטמבר 2024. המתווה הוארך בשינויים הבאים: דחיית תשלומי הלוואות ו/או משכנתאות ב-3 חודשים נוספים, ללקוחות אשר דחו תשלומים כאמור ב-9 חודשים, תהיה לפי שיקול דעת הבנק (בנק ישראל הודיע כי מצופה מהבנק לפעול ברגישות); פטור מתשלום מרבית העמלות המשמשות לניהול השוטף של חשבון העו"ש ולפטור מריבית על יתרת חובה בחשבון עו"ש עבור אוכלוסיית המעגל הראשון; פטור מריבית על יתרת חובה בחשבון עו"ש עסקי לבעלי עסקים הורחב וניתן לכלל עסק עם מחזור פעילות שנתי של עד 10 מיליון ש"ח (במקום 5 מיליון ש"ח), עד ליתרת חובה של 30,000 ש"ח.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

ביום 22 בספטמבר 2024 האריך בנק ישראל את המתווה ב-3 חודשים נוספים, עד ליום 31 בדצמבר 2024, בשינויים הבאים: ביצוע התאמות באוכלוסיית הזכאים במעגל הראשון ביחס לתושבי הדרום, לאוכלוסייה המתגוררת או בעלת עסק הממוקם בטווח של עד 7 ק"מ מרצועת עזה; התקופה להגשת הבקשות לדחיית הלוואות במסגרת המתווה, הוארכה בשלושה חודשים נוספים עד לסוף שנת 2024. עם זאת, תקופת דחיית התשלומים המצטברת המקסימלית במסגרת המתווה תהיה 9 חודשים לכל הלוואה. חרף האמור, תתאפשר דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות לתקופה של עד 12 חודשים במצטבר לאוכלוסייה הבאה: אוכלוסייה שמתגוררת או בעלת עסק באחד מהיישובים בצפון אשר פונו על-ידי גורם רשמי נכון לתאריך 7 בנובמבר 2023 ואוכלוסייה שמתגוררת באחד מהיישובים בצפון אשר התקבלה החלטת ממשלה לפנות את היישוב אך טרם פונה בפועל, בהתאם לרשימה המופיעה באתר בנק ישראל ולחיליילי מילואים הנמצאים בשירות מילואים פעיל בתקופת המתווה המעודכן, קרי בין התאריכים 1 באוקטובר 2024 ועד ה-31 בדצמבר 2024.

ביום 30 ביוני 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל" (הוראת שעה) וצמצם את מרבית ההקלות שניתנו בעבר. להלן ההקלות שנותרו בתוקף:

- **הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדויר" -** הסרת מגבלות בנוגע להלוואה לשיפור מיגון בדירת מגורים לחיזוק חדר בבית, עד לסכום של 200,000 ש"ח.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 449 בנושא "פישוט הסכמים ללקוח" -** על מנת שלא לעכב את יישום המתווים הייחודיים שגובשו בתקופה זו ואשר נועדו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית על-ידי דחיית תשלומי הלוואות, ניתנת הקלה לעניין קיום חובת הגילוי הנאות.
- **הוראת המפקח על הבנקים לפי סעיף 3(א) לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992 (סעיף 16 להוראה) -** לא תידרש חתימת לקוח לצורך ביצוע בקשת לקוח לדחיית תשלומים, וזאת ככל שמדובר בדחייה לפי מתווה הסיוע ללקוחות, ובלבד שתתקבל הסכמת הלקוח ותתועד.

בנוסף, על מנת להקל על לווים שנמצאים בשלבים מתקדמים של תהליך קבלת הלוואה לדויר, ונדרשים בתקופה זו לחתום על מסמכי הלוואה, אולם נתקלים בקושי לבצע זאת כיוון שקיים קושי לאחד מהם להגיע לסניף הבנק בשל מלחמת "חרבות ברזל", נקבע כי הסכמת לווה אשר אינו יכול לחתום על מסמכי הלוואה בשל מצב המלחמה, יכולה להתקבל בדרכים שונות בהתאם לשיקול דעת הבנק, לאחר זיהוי הלווה ותייעוד הסכמתו ובלבד שיתר הלווים ידרשו לחתום על מסמכי הלוואה כנדרש בכללים.

ביום 8 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל" (הוראת שעה), במסגרתו הוארכה התקופה שבה דוח כספי ייחשב מעודכן, מ-9 חודשים ל-12 חודשים, בעת אישור אשראי לתאגיד.

ביום 29 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - מגבלות חבות ענפית - הארכה להקלה זמנית וזאת נוכח מלחמת "חרבות ברזל", ובמטרה לתמוך בצרכי האשראי של המשק. להלן עיקרי התיקונים להוראה:

- ענף שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח - ניתנה הקלה זמנית בשיעור מגבלת ענף שירותים ופיננסיים ושירותי ביטוח, כך שהמגבלה תיבחן בנפרד ביחס לפעילות ישראל וח"ל, והמגבלה המצרפית (ישראל וח"ל) לא תעלה על 25%.
- ענף בינוי ונדל"ן - ההקלה הוארכה בשנתיים נוספות, ועד לתאריך 31.12.2027.

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו יוזמות רגולטוריות רבות מאוד שעיקרן, הגברת התחרות ועידוד החדשנות במערכת הבנקאית בישראל, חלקן יושמו, וחלקן עדיין נמצאות בשלבי גיבוש ויישום שונים.

ביום 18 באפריל 2024 פרסם משרד האוצר קול קורא להתייחסויות הציבור עבור הצוות לצמצום ארביטראז' רגולטורי במכשירי השקעה וחיסכון לטווח קצר ובינוני. בראש הצוות עומד מנכ"ל משרד האוצר והוא ימפה את הפערים ויגיש המלצות לאסדרה במכשירי ההשקעה. פערים רגולטוריים בין המכשירים השונים יוצרים ארביטראז' רגולטורי ועלולים ליצור כשל שוק ופגיעה במשקיעים. עמדת הבנק הוצגה באמצעות איגוד הבנקים.

ביום 14 בפברואר 2024 פרסם בנק ישראל קול קורא לקידום מתווה מדורג למתן רישיונות תאגיד בנקאי לגופים חוץ בנקאיים להערוות הציבור. המתווה מציע שלוש מדרגות של רישיון בנקאי לגופים שיעמדו בדרישות הרגולטוריות. מטרתו של המתווה הוא לקדם תחרות במערכת הבנקאית על-ידי הרחבת סך השחקנים בעלי רישיון בנקאי אשר מעניקים אשראי ופיקדונות. הבנק העביר התייחסותו לקול הקורא. ביום 14 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל להערוות הציבור דוח ביניים ובו המלצות למתווה למתן רישיון בנק לגופים חוץ-בנקאיים ברגולציה מופחתת.

בנקאות פתוחה - OPEN API

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת חקיקה העוסקת בקידום הבנקאות הפתוחה - חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"א 2021. החוק נותן דגש, בין היתר, לנושאים: מערכת ההסכמות בין הלקוח (וכלל שותפיו לחשבון), נותן שירותי המידע וצרכן המידע, איסור גביית עמלה בגין השירות, אפשרות ביטול השירות, סדרי אבטחת מידע וכו', ונכנסה לתוקף ביום 14 ביוני 2022.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

בחוק נקבע כי סלי המידע יעלו לאוויר במועדים הבאים: שלב ג'- הכולל גישה למידע נוסף של הלקוח (אשראי, פיקדונות, חסכונות) ביום 31 באוקטובר 2022; שלב ד' - הכולל מידע על תיק ניירות-ערך של הלקוח ביום 19 בספטמבר 2023; הרחבת המידע לתאגידים בוצעה בשתי פעימות: בינואר 2023 עלה מידע על תאגידים עם מחזור עד 5 מיליוני ש"ח ומורשה חתימה יחיד (עסק קטן); ביום 14 באפריל 2024 עלה המידע אודות יתר התאגידים. ביום 10 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל נוסח עדכני להוראת ניהול בנקאי תקין 368 ובו ההתאמות הנדרשות עקב חקיקת חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום. כמו-כן, חוזר זה כולל הבהרות לצורך יישום חוק שירות מידע פיננסי בהיבטים הנוגעים ללקוחות שהינם תאגידים.

הוראות רשות התחרות

ביום 26 במרץ 2024 הודיעה רשות התחרות לבנק כי בכוונתה להכריז על חמשת הבנקים הגדולים כקבוצת ריכוז בענף אספקת השירותים, בתחום סל השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים. הממונה על התחרות הודיעה עוד כי היא שוקלת להורות לחמש הקבוצות הבנקאיות הוראות בדבר צעדים שעליהן לנקוט כדי למנוע חשש לפגיעה משמעותית בציבור ובתחרות בעסקים בין חברות קבוצת הריכוז ובענף שבו הן פועלות. בכוונת הממונה לפרסם הוראות בתחום הפיקדונות שמטרתן להנמיך חסמי כניסה וחסמי מעבר. בטרם תתקבל החלטת הממונה בדבר עשיית שימוש בסמכויותיה והכרזה על קבוצת ריכוז, הבנק הזמן ביום 23 בספטמבר 2024 לשימוע במסגרתו ניתנה לו האפשרות להציג טענותיו בפני רשות התחרות.

הודעת רשות התחרות על פקיעת הפטור שניתן לבנקים באחזקת מס"ב

ביום 31 במרץ 2024 הודיעה הממונה על התחרות כי אין בכוונתה להאריך את הפטור לפיו הוחרג ההסדר הכולל הנוגע למבנה הבעלות של חמשת הבנקים הגדולים בחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ (מס"ב) ועל כן הוא יפוג ביום 18 ביוני 2025.

יזמות ממשלתיות בתחום התשלומים

בנק ישראל פרסם ביום 31 ביולי 2024 הכרזה על "סכמת כרטיסי חיוב" כמערכת תשלומים מבוקרת. סכמת כרטיסי חיוב מהווה סט כללים בין מנפיקים לבין סולקים בישראל לעניין פעילותם בתחום כרטיסי החיוב (להלן: "ההסכם המקומי"). התכנית הכלכלית של ישראל לשנים 2023-2024 וכן "חוק המדיניות הכלכלית" המכונה גם "חוק ההסדרים" אושרו ביום 8 ביוני 2023. במסגרת חוק ההסדרים חוקק פרק ב' העוסק ב:

- הסדרת העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ-בנקאיים וזאת על מנת לאפשר לגופים אלה להשתלב כשחקן משמעותי בשוק התשלומים. בהתאם לחוק זה, השירותים אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת הרשות לניירות-ערך, כוללים, בין היתר: הנפקת אמצעי תשלום; מתן הוראת תשלום; פעילות סליקה; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון, ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים וכד'.
- ייזום תשלומים בסיסי ומתקדם בין גופים שיקבלו אישור או רישיון לכך; החוק קובע כי החל מדצמבר 2024 תחול חובה לבצע ייזום תשלום בסיסי וכן והחל מיוני 2026 תחול חובה על הבנק לאפשר לייזום תשלומים מתקדם לפנות לבנק בבקשת ביצוע תשלומים באמצעותו וכן הוגדרו ההגנות הצרכניות הכרוכות בשירותים אלו.
- קידום קישוריות בין אפליקציות תשלומים ובין חשבון תשלום - אפליקציית התשלומים bit שבבעלות הבנק, תחויב לאפשר קישוריות עם אפליקציות תשלום אחרות כך שיתאפשר מעבר כספים בין אפליקציות באופן ישיר וזאת החל מיום 6 ביוני 2024. מערכת הקישוריות נבנתה על-ידי מס"ב בהנחיית מחלקת תשלומים בבנק ישראל.

יזמות בנק ישראל בתחום התשלומים

- בנק ישראל פרסם ביום 13 באוקטובר 2024, קול קורא להתייעצות בנושא - קוד הזיהוי המשמש תאגידים בנקאיים וגופים חוץ-בנקאיים להתחברות למערכות התשלומים. לאור ריבוי של גופים חוץ-בנקאיים אשר מבקשים להשתתף במערכות התשלומים, בנק ישראל שינה את השם מ"קוד בנק" ל"קוד זיהוי". לצורך עידוד הצטרפותם של גופים נוספים, נדרשת היערכות להרחבת קודי הזיהוי הקיימים היום, המורכבים משתי ספרות בלבד. ההרחבה תהיה למספר תווים גדול יותר, דבר אשר ייתן מענה לצרכי ההתחברות למערכות התשלומים גם בשנים הבאות, ויאפשר את הגדלת כמות השחקנים הפיננסיים במשק.
- **תשלומים מידיים** - אמצעי להעברת תשלומים מחשבון לחשבון באופן מידי, אותו יזם ומוביל בנק ישראל באמצעות מס"ב. נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2024.
- **R2P (בקשת תשלום בסיסית)** - שירות נלווה על גבי שירות התשלום המידי המאפשר למוטב לבקש באופן דיגיטלי תשלום ממשלם. נכנס לתוקף ביום 30 ביוני 2024.
- **העברה באמצעות פרט מזהה** - מתן שירות להעברת כסף מיידית בין חשבונות באמצעות פרט מזהה כגון מספר טלפון נייד או כתובת דוא"ל, באמצעות מפעילת המערכת מס"ב וזאת החל מיום 8 ביוני 2024.

הגנת הפרטיות

ביום 12 בספטמבר 2024 פרסמה רשות הגנת הפרטיות הנחיות סופיות בנושא תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות החברה לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

ביום 5 באוגוסט 2024 עברה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ב-2022 קריאה ראשונה שנייה ושלישית בכנסת. התיקון צפוי להתאים את הרגולציה הקיימת בישראל בתחום להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, ולחקיקה האירופאית (GDPR), לצמצם את חובת הרישום על מאגרי מידע, ולהרחיב את סמכויות האכיפה המנהלית של הרשות להגנת הפרטיות. החוק יכנס לתוקף תוך שנה באוגוסט 2025.

ביום 15 בפברואר 2024 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מסמך מדיניות בנושא איסוף ושימוש במידע ביומטרי לבקרת נוכחות במקום העבודה. ביום 7 במאי 2023 פורסמו תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי) התשפ"ג-2023. התקנות יחולו על מידע המצוי במאגר מידע בישראל אשר הועבר מהאזור הכלכלי האירופאי למעט מידע שהעביר במישרין אדם על אודות עצמו וכן על כל מידע נוסף המצוי במאגר מידע הנמצא בישראל ובו מידע אשר הועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופאי וייכנסו לתוקף בשלבים בין מאי 2024 לינואר 2025.

הוראות בנק ישראל בנושאים נוספים שפורסמו/נכנסו לתוקף בתקופת הדוח

- **עדכון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשפ"ה-2024** - ביום 5 בנובמבר 2024 פורסם ברשומות תיקון לכללי העמלות. התווסף פרק בנושא אפליקציות תשלומים, אשר נועד לפרט את התנאים והמגבלות לגביית עמלות מלקוחות העושים שימוש באפליקציות אלו. הכללים יכנסו לתוקף ביום 1 ינואר 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור"** - ביום 19 ביולי 2023, פרסם בנק ישראל עדכון לנוהל בנקי תקין, אשר קובע בין היתר, כי לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון, וכן לקבל את המידע והמסמכים הנדרשים בדרכים המקובלות, לרבות באופן מקוון, בהתאם לבחירת הלווה, בפורמט המאפשר שמירה והדפסה. בנוסף, אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות הלוואה מבנק אחר, הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי, או באמצעות הבנק החדש. בנוסף, הלווה לא יידרש להגיע לסניף הבנק המקורי לשם קבלת המסמכים הנדרשים בתהליך מחזור הלוואה. מסמכים אלו יועברו על-ידי הבנק המקורי ישירות אל הבנק החדש.
- ביום 30 בספטמבר 2024, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראה, הדוחה את מועד הכניסה לתוקף של סעיף 1b15 בהוראת ניהול בנקאי תקין, ביחס לביצוע מיחזור הלוואה לדיור באמצעות תאגידי בנקאי אחר, עד ליום 1 באפריל 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 351 בנושא "דיווח על מעילות של עובדים ונושאי משרה"** - ביום 18 בספטמבר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 351 במסגרתו, בין היתר, עודכנו ספי הדיווח כלפי מעלה, ל-20,000 ש"ח ו-20,000\$. הובהר כי אירועי מעילה מהותיים יכולים להיות בסכומים נמוכים מהסכומים המינימליים הנקובים בהוראה וכי יש לדווחם באופן מיידי. בנוסף, במקרה של חשש סביר לעמידה בדרישת הרף הכספי, הבנק נדרש לדיווח ראשוני ודיווח משלים (ככל הנדרש). מועד כניסת העדכון לתוקף יהיה ביום 19 בדצמבר 2024.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 411 - ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור** - ביום 6 בספטמבר 2024, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין במסגרתו, בין היתר, התווספה הוראת שעה, נספח ב'-6, הקובעת, כי הבנק רשאי לאמת את פרטי הזיהוי של מקבל השירות על-פי תעודת זהות שאינה כוללת אמצעי זיהוי ביומטריים ולא מוטבע עליה תוקף, וזאת אף אם תוקפה של התעודה פקע. הוראת שעה זו תעמוד בתוקף עד ליום 31 בינואר 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 369 בנושא "ניהול סיכונים מודלים"** - ביום 21 באוגוסט 2024, פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, במסגרתה נקבע בין היתר, שיש לנהל סיכון מודל בדומה לניהול סיכונים מסוגים אחרים, לרבות אחריותם של הדירקטוריון וההנהלה הבכירה לפיקוח, לבקרה ולניהול הסיכון, וכן מעורבות של שלושת קווי ההגנה בניהול הסיכון. ההוראה קובעת שיש לזהות את סיכונים המודלים, לנטר אותם, להעריך ולמצער אותם. ההוראה תכנס לתוקף באוגוסט 2025.
- הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 31 ביולי 2024, **עדכון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008**. עיקרי העדכונים:
 - עדכון הגדרת "עסק קטן";
 - ערבות בנקאית: מבנה המחיר לעמלת "ערבות בנקאית המבוטחת בפיקדון כספי ספציפי" עודכן לש"ח. כמו-כן, התווספה עמלת "ערבות בנקאית המבוטחת בפיקדון כספי ספציפי לצורך הסכם שירות לדירת מגורים (בסכום ערבות עד 50,000 ש"ח)".
 - העדכונים לכללי העמלות יכנסו לתוקף ביום 7 בפברואר 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 206 בנושא "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי" וקובץ שו"ת** - ביום 23 ביוני 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 206, במסגרתו הוחלט לאמץ את הוראת ועדת באזל מדצמבר 2017 בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי. מועד כניסת ההוראה לתוקף יתבצע באופן מדורג החל מיום 1 בינואר 2026.
- **היתר כללי למתן שירותים בנקאיים מסוימים** - ביום 16 ביוני 2024, פרסם בנק ישראל היתר חדש למתן שירותים בנקאיים מסוימים, אשר יחליף את ההיתר הקיים משנת 2002. ההיתר החדש מרחיב את השירותים הבנקאיים הפיזיים שהבנק רשאי לספק ללקוחות מחוץ לכותלי הסניף, תוך התאמה למאפייני הלקוחות ולצרכיהם: הוא מאפשר לספק לכלל הלקוחות שירותים בנקאיים בסיסיים מחוץ לכותלי הסניף, ללקוחות שיש להם קושי אובייקטיבי להגיע לסניף וללקוחות בעלי הבנה פיננסית - את כלל השירותים הבנקאיים, למעט מספר שירותים בנקאיים מורכבים.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 447 בנושא "שיעורי ריבית על פיקדונות ויתרות זכות בחשבון"** - ביום 20 במאי 2024 פרסם בנק ישראל נוהל בנקאי חדש, במסגרתו נקבע כי הבנק צריך להציג פרסום אחיד ומרוכז של סוגי פיקדונות מקובלים ופיקדונות נוספים, אשר יאפשרו לחזק את השקיפות ויכולת ההשוואה של הלקוחות. בנוסף, הבנק נדרש לספק מנגנון חיפוש שיאפשר להם לקבל מידע אודות סוגי פיקדונות הנותנים מענה לצרכיהם, שיאפשר תהליך בחירה אינטואיטיבי, ברור, מובן ופשוט ללקוחות. מועד כניסת ההוראה לתוקף יהיה ביום 1 באפריל 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 333 בנושא "סיכון ריבית בתיק בנקאי"** - ביום 20 בדצמבר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 333. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרש הבנק לנהל את סיכון הריבית בתיק הבנקאי ובפרט דרישות לנקיטת פעולות אקטיביות לזיהוי, מדידה, ניטור, בקרה וגילוי אודות הסיכון. ההוראה תיכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף"** - ביום 20 בדצמבר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין במסגרתו נקבע, כי שיעורי יחס המינוף המזעריים יעמדו על 4.5%- ו-5.5% במקום 5% ו-6% בהתאמה. זאת, עד ליום 30 ביוני 2026; ואולם, יובהר בזאת כי שיעור יחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או משיעור יחס המינוף הנדרש מהתאגידי הבנקאי, הנמוך מבניהם.

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 461 בנושא "פעילות תאגיד בנקאי כבדוק דילר"** - ביום 19 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדש העוסק בהסדרת כלל הפעילות הבנקאית בתחומי ניירות-ערך ונגזרי מטבע-חוץ, כולל קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות-ערך עבור לקוחות הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי ההוראה מבוססת על סטנדרטים מקובלים בעולם וביניהם דרישות המפורטות בדירקטיבה האירופאית לפעילות בניירות-ערך (MiFID II) ביום 3 במרץ 2024 פורסם תיקון להוראת הניהול בנקאי תקין אשר דחה את יישום ההוראה, כך שמועד הכניסה לתוקף יהיה ביום 1 באוגוסט 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים"** - ביום 12 ביוני 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין הקובעת עקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, ומתבסס על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022. ביום 17 ביוני 2024 פורסם תיקון להוראת הניהול בנקאי תקין אשר דחה את יישום ההוראה בשנה, כך שמועד הכניסה לתוקף יהיה ביום 12 ביוני 2026.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 434 בנושא "חשבונות משותפים - תנאי היוותרות בחיים" וטיפול בהתחייבויות קיימות בפטירה"** - ביום 11 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 434. ההוראה קובעת, בין היתר, כי על הבנק להציע ללקוחותיו את תנאי "היוותרות בחיים" בהסכמים לפתיחת חשבון משותף, ולהציגו באופן בולט וברור, תוך מתן הסבר על משמעותיותו. כמו-כן, נקבעו הנחיות בנוגע להתחייבויות קיימות באמצעי תשלום (כגון כרטיסי אשראי) שהונפקו לשימוש השותף הנפטר, במטרה לסייע לשותפים שנותרו בחיים לפעול להסדרת חיובים קיימים באמצעי התשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר ומקושרים לחשבון, ובכללם הרשאות לחיוב אמצעי התשלום ועסקאות תשלומים. בנוסף, על הבנק לפנות באופן חד פעמי אל כל בעלי החשבונות המשותפים הקיימים, שלא בחרו שהתנאי יחול לגביהם, על מנת להסב את תשומת ליבם לנושא ולוודא את צרכיהם, וככל שנדרש, לסייע להם בעריכת שינוי בקבוע בהסכמים בעניין זה. ההוראה נכנסה לתוקף בספטמבר 2024.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 501 בנושא "ניהול מערך שירות התמיכה ללקוחות"** - ביום 29 במרץ 2023 פרסם בנק ישראל הוראה המעגנת עקרונות ותהליכי עבודה בתחום השירות והתמיכה בלקוחות. ההוראה קובעת, בין היתר, עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות הבנקים בערוצי השירות השונים. על הבנק לקבוע ולפרסם אמנת שירות, בה יבטא את תפיסת השירות והמדיניות שהוא מבקש לקדם מול לקוחותיו והסכם תנאי שירות (SLA), בו יפורטו השירותים המוצעים, ערוצי השירות והתמיכה, התנאים לקבלת השירותים השונים בערוצי השירות השונים ורמות השירות להן מתחייב הבנק בכל ערוץ שירות. מרבית סעיפי ההוראה נכנסו לתוקף בחודש יוני 2024 ויתר הסעיפים ייכנסו לתוקף במרץ 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"** - ביום 29 למרץ 2023 פרסם בנק ישראל נוסח סופי להוראת ניהול בנקאי תקין 422, במסגרתו נקבע, בין היתר, מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים. עוד נקבע, כי אין לקבוע כללים גורפים למניעת אמצעי תשלום בסיסיים או חסימת פעילות של לקוח בחשבון רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה. על כן, ובפרט על רקע התופעה של צמצום הסינים, ככלל, יש לאפשר לכלל הלקוחות לבצע תשלומים ולקבל שירותים ומידע בחשבונם, לרבות באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת. ההוראה נכנסה לתוקף בחודש יוני 2024.

חקיקה חדשה

- **הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 32) (סגירת סניפי בנק קבועים), התשפ"ד-2024** - ביום 15 ביולי 2024 אושרה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית. לפי ההצעה שאושרה, המפקח על הבנקים יצטרך לפנות לוועדת הרישיונות בבנק ישראל להתייעצות לפני אישור סגירת הסניף. עוד נקבע כי בנוסף להודעה שנשלחת ללקוחות הסניף, לאחר קבלת האישור בנק ישראל לסגור את הסניף, הבנקים יחויבו לפרסם הודעה גם באתר הבנק. ככל ולאחר הפרסום יעלה מידע חדש רלוונטי שיכול להשפיע על אישור הסגירה, יכול בנק ישראל לשוב לוועדת הרישיונות ולדון בשנית באישור שניתן. כמו-כן הפיקוח על הבנקים ידווח לוועדת הכלכלה פעמיים בשנה על סגירת סניפי בנקים. כניסת ההוראה לתוקף הינה מיידית.
- **הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 232) (מסלול ברירת מחדל בהפקדות לחיסכון ארוך טווח לילד), התשפ"ב-2022** עברה בקריאה שנייה ושלישית ביום 15 ביולי 2024. הצעת החוק קובעת:
 - ברירת המחדל להפקדה עבור ילד שהוריו לא בחרו לו אפיק השקעה - תהא מעתה קופ"ג להשקעה ולא הפקדה בבנק כפי שהיה עד כה;
 - הורה שבחר להפקיד בבנק יוכל להחליט מעתה ואילך להפקיד בקופ"ג להשקעה. החלטה כזו תוכל להתקבל פעם אחת בלבד. הכספים שהופקדו עד מועד החלטה ימשיכו להיות מנוהלים בבנק כפי שהיה ערב החלטה;
 - במידה והורה בחר לילדו הראשון להפקיד בבנק ואילו בילד השני לא בחר, עדין ברירת המחדל החדשה תהא קופ"ג ולא בנק כפי שהיה נהוג בעבר - שינוי זה יחול רק לגבי ילדים שייולדו לאחר יום תחילת החוק.
 - החוק יכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2025.
- **חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 31), התשפ"ד-2024** - ביום 19 ביוני 2024, עבר בקריאה שנייה ושלישית. החוק מאפשר יצירת קרנות כספיות מועדים קבועים עם מאפיינים הדומים לפיקדונות (קרן בסיכון נמוך, תשואה צפויה משוערת מראש ומועדי משיכה קבועים); בנוסף קובע החוק, כי גופים חוץ בנקאיים המפוקחים על-ידי רשות ניירות-ערך פטורים מחובת רישיון ייעוץ השקעות בקרנות כספיות וקרנות כספיות מועדים קבועים. באופן זה הורחבו בצורה משמעותית אפשרויות הייעוץ/שיווק/הפצה של קרנות כספיות וקרנות כספיות מועדים קבועים. החוק נכנס לתוקף ביום 3 באוקטובר 2024.
- **חוק להגנה על הצרכן מפני עוסקים המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024** - ביום 30 ביוני 2024 עבר בקריאה שנייה ושלישית. החוק קובע שינויי חקיקה נדרשים על מנת להביא להפסקת פגיעה כלכלית בצרכנים הנגרמת על-ידי עוסקים, המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות. לאחר שהממונה על הגנת הצרכן הודיע על כוונתו להכריז על עוסק כמפר בנסיבות מחמירות:
 - על הבנק להפסיק להעביר כספים ולבצע פעולות תשלום למוטב לפי התנאים שנקבעו או להשיבם למוטב לאחר קביעת הממונה כי אין הוא ספק שביצע הפרה חמורה.

- על הבנק להחזיק את הכספים בנאמנות לפי התנאים שנקבעו או לבצע השבת כספים למשלם.
- על הבנק להפסיק לבצע פעולות תשלום לטובת מוטב המחזיק חשבון עסקי.
- על הבנק אסור להתקשר עם ספק שהוכרז כספק מפר בנסיות מחמירות במשך שנתיים.
- החוק נכנס לתוקף ביום 4 באוקטובר 2024.
- **תזכיר חוק שירותי תשלום (תיקון) (הגנה על הצרכן מפני עוסקים המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות), התשפ"ד-2024 - התזכיר פורסם ביום 17 ביוני 2024 וכולל את השינויים הבאים:**
 - מוצע להוסיף את סעיף 17 המוצע, העוסק בחובה של נותן שירותי תשלום להפסיק לבצע פעולות תשלום מובטחת בנסיבות שבהן עסקת היסוד נכרתה במרמה ובהתקיים התנאים המפורטים בסעיף המוצע.
 - מוצע לתקן את סעיף 24 לחוק שירותי תשלום אשר קובע את הסדר האחריות בנסיבות של שימוש לרעה ברכיב החיוני של אמצעי התשלום ומרחיב מאוד את אחריות הבנקים.
- **צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024 - ביום 14 באפריל 2024 פורסם הצו, לפיו יבוצע עדכון שיעור מס השכר ומס הרווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי בהתאמה לעליות שיעור המע"מ משנת 2025. תיקון זה יחול על בנק משלם החל משנת 2026 ואילך. בנק משלם הינו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו 5% ומעלה משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל).**
- **חוק התכנית המאזנת (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2024) התשפ"ד-2024 - ביום 13 במרץ 2024 עבר בכנסת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו 5% ומעלה משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) (להלן "בנק משלם") ישלם לאוצר המדינה לגבי התקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 (להלן "התקופה הקובעת") תשלום שנתי בסכום השווה ל-6% (בשנת 2024 - 4.5% בגין חלקיות התקופה) מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל (להלן "סכום התשלום השנתי"). יצוין כי תשלום זה אינו מהווה הוצאה מוכרת לצרכי מס. ביום 31 אוקטובר 2024 החליטה הממשלה על הקמת וועדה שתבחן הטלת מס מיוחד על פעילות הבנקים בשנת 2026, ו"ר הצוות יהיה מנכ"ל משרד האוצר ומסקנותיו יוצגו עד רבעון שלישי בשנת 2025.**
- **ביום 24 בינואר 2024 אושר במליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 37) הקובע כי על הבנק להודיע ללקוח 21 יום לפני סיום הטבה בנקאית. הבנק ימסור ללקוח הודעה בכתב, בדרך שמאפשרת תקשורת מיידית ונגישה ככל האפשר, אלא אם כן הלקוח ביקש שלא לקבל הודעות בדרך זו ובנוסף גם בהודעה בדרך שהוסכמה בין הבנק והלקוח. החוק נכנס לתוקף ביום 28 ביולי 2024.**
- **ביום 14 בינואר 2024 אושרה בממשלה החלטת ממשלה 1269 הקוראת להגבלת מתן הלוואות במזומן על-ידי גופים פיננסיים. על מנת ליישם את החלטת הממשלה, אושרה בקריאה ראשונה במליאה ביום 12 בפברואר 2024 הצעת חוק המקדמת שינוי חקיקה בחוק צמצום השימוש במזומן, כך שהאיסור על מתן הלוואות במזומן יחול גם על גוף פיננסי מפקוח, כהגדרתו בחוק צמצום השימוש במזומן, בסכום המגבלה הקבועה בחוק על מתן הלוואות במזומן העומד על 6,000 ש"ח.**
- **תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה התשפ"ב-2022 - ביום 19 נובמבר 2023 פורסם ברשומות לאחר שעבר קריאה שנייה ושלישית חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשפ"ב-2022, חוק זה ערך תיקונים בחוק פסיקת ריבית והצמדה המבוססים על המלצות הוועדה הבין משרדית לבחינת הריביות לפי חוק פסיקת ריבית אשר מונתה בשנת 2018. העדכונים כוללים, בין היתר: שתי חלופות לחישוב ריבית הבסיס בלבד (שקלית וצמודה), ושינוי מנגנון ריבית הפיגורים והפחתתו. החוק יכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2025.**
- **תזכיר חוק הסדרת עסקות איגוח (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 - ביום 30 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר את תזכיר חוק האיגוח. התזכיר מיישם את מסקנות הצוות הבין-משרדי לקידום האיגוח בישראל שפורסמו בשנת 2015 וכולל שלושה עיקרים - הסדרת עסקת איגוח ותוצאותיה המשפטיות; הסדרת ההצעה לציבור של תעודות ההתחייבות שהנפיק התאגיד הייעודי, הסדרת היבטי המס של עסקות האיגוח. עמדה מערכתית הועברה על-ידי איגוד הבנקים. כמו-כן, ביום 14 בינואר 2024 אושרה בממשלה הצעת מחליטים לקראת קידום התכנית הכלכלית לשנת 2024, אשר כללה בין היתר פרק "קידום אסדרת האיגוח בישראל" ובו צוין כי "טיטוט החוק לתיקון פקודת מס הכנסה תותאם כך שתקבע עקרונות מסוי נטרליים לעסקות, וזאת על מנת לאפשר את קיומו של שוק האיגוח בישראל". התזכיר עבר את ועדת השרים לחקיקה שהתקיימה ביום 21 ביולי 2024.**
- **חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) (תיקון מס' 9), התשפ"ד-2024 - ביום 8 באוגוסט 2024 פורסם החוק ברשומות. החוק, בין היתר, מרחיב את צווי ההגבלה הכלכליים שבית הדין הרבני רשאי להטיל על סרבן גט. ההגבלות הן בין היתר - מניעת חשבון מכל סוג שהוא על שם המשיב, מניעת צירוף המשיב כשותף או כמיופה כוח לחשבון, או כמורשה חתימה מכל סוג שהוא, ביטול כל כרטיסי החיוב שהונפקו למשיב על שם המשיב, בכל חשבון שהוא, איסור על הנפקת כרטיסי חיוב חדשים על שמו למעט כרטיסים לקבלת מידע בלבד, הקפאת כל פעילות של המשיב ו/או מיופה כוח מטעמו, ככל שקיים בחשבון, לרבות באמצעות אתר האינטרנט והיישומון ומתן גישה לכספות, למעט קבלת מידע בלבד. החוק נכנס לתוקף ביום 8 לאוגוסט 2024.**
- **במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024) נחקק גם פרק ז - בנקאות ואשראי. במסגרת החוק נקבע כי:**
 - החל מיום 1 במרץ 2024 הבנק מחויב לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש ובכל אחת מהדרכים בהן הוא מתקשר עם הלקוח, הודעה שבה יפורט הסכום הכולל של העמלות והחל מיום 2 ביוני 2024 גם סכום הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה. כמו-כן, החל מיום 2 ביוני 2024, נדרש לשלוח ללקוח עמלות וריביות הקשורות להלוואות דיור.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

6.3 דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג
בנק הפועלים

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק/תחזית הדירוג	תאריך הדירוג/אישור הדירוג
מעלות S&P	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽¹⁾	ilAAA	שלילי	9 באוקטובר 2024
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201, 202, 203) ⁽¹⁾	ilAAA		9 באוקטובר 2024
מידרג	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ז', ט', י, י"א) ⁽¹⁾	ilAA-		9 באוקטובר 2024
	פיקדונות לזמן ארוך	Aaa.il	יציב	29 באוקטובר 2024
	פיקדונות לזמן קצר	P-1.il		29 באוקטובר 2024
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201, 202, 203)	Aaa.il	יציב	29 באוקטובר 2024
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ז', ט', י, י"א)	Aa2.il(hyb)	יציב	29 באוקטובר 2024
	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽²⁾⁽⁴⁾	BBB+	שלילי	9 באוקטובר 2024
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽²⁾⁽⁴⁾	A-2		9 באוקטובר 2024
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽³⁾⁽⁴⁾	BBB-		9 באוקטובר 2024
	דירוג פיקדונות טווח ארוך ⁽⁵⁾	Baa1	שלילי	7 באוקטובר 2024
	דירוג פיקדונות טווח קצר ⁽⁵⁾	P-2		7 באוקטובר 2024
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽⁶⁾⁽⁷⁾	A-	שלילי	18 בספטמבר 2024
	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽⁶⁾⁽⁷⁾	F1		18 בספטמבר 2024
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽³⁾	BBB		18 בספטמבר 2024

- בהמשך להודעת חברת הדירוג S&P Global Ratings מיום 18 באפריל 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל, עדכנה מעלות S&P את תחזית הדירוג של הבנק לשלילית, אשררה את דירוג הבנק ואגרות-החוב הרגילות (חוב בכיר) ברמה של AAA והורידה את כתבי התחייבות הנדחים של הבנק ל (AA-). ביום 9 באוקטובר 2024 אשררה מעלות S&P את דירוגי הבנק. תחזית הדירוג נותרה שלילית. ראה דיווחים מיוחדים של הבנק מהימים 5 במאי 2024 וה-9 באוקטובר 2024.
- החל מאוגוסט 2021 חברת הדירוג S&P Global Ratings מדרגת את סניף פועלים ניו-יורק, שאינו יישות משפטית נפרדת, בדירוג זה לבנק.
- נסחר ברצף מוסדי.
- בהמשך למצב המלחמתי ולהודעת חברת הדירוג S&P Global Ratings מיום 18 באפריל 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל, הורידה חברת הדירוג את הדירוג הגלובלי של הבנק לטווח ארוך ל- (A-) ולטווח קצר ל- (A-2) באופק שלילי ואת דירוג כתבי התחייבות הנדחים ל- (BBB-). בהמשך להודעת חברת הדירוג S&P Global Ratings מיום 1 באוקטובר 2024 בדבר הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל, הורידה S&P Global Ratings את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים). דירוג הבנק לטווח ארוך הורד ל- (BBB+) באופק שלילי, ואושררו הדירוג לטווח קצר (A-2) ודירוג כתבי התחייבות הנדחים (BBB-). ראה דיווחים מיוחדים של הבנק מהימים 5 במאי 2024 וה-9 באוקטובר 2024.
- בהמשך למצב המלחמתי ולהודעת חברת הדירוג Moody's מיום 9 בפברואר 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל והצבתו באופק שלילי, הורידה חברת הדירוג גם את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים) לטווח ארוך (A3) ולטווח קצר (P-2) באופק שלילי. בהמשך להודעת חברת הדירוג Moody's מיום 27 בספטמבר 2024 בדבר הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל ל- (Baa1) באופק שלילי, הורידה חברת הדירוג גם את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים). דירוג הבנק לטווח ארוך הורד ל- (Baa1) באופק שלילי ואושרר הדירוג לטווח קצר (P-2). ביום 7 באוקטובר 2024 פרסמה Moody's דיווח משלים. ראה דיווחים מיוחדים של הבנק מהימים 14 בפברואר 2024, 1 באוקטובר 2024 וה-7 באוקטובר 2024.
- בהמשך למצב המלחמתי ולהודעת חברת הדירוג Fitch מיום 2 באפריל 2024 בדבר הורדת אופק הדירוג של מדינת ישראל, הורידה חברת הדירוג את אופק הדירוג הגלובלי של הבנק (ושל בנקים ישראלים נוספים) לשלילי, אשררה דירוג A/F1+ של הבנק והוציאה את הבנק מרשימת מעקב שלילית (RWN). בהמשך להודעת חברת הדירוג Fitch מיום 12 באוגוסט 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל, הורידה חברת הדירוג גם את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים). דירוג הבנק לטווח ארוך הורד ל- (A-) באופק שלילי והדירוג לטווח קצר הורד ל- (F1). ביום 18 בספטמבר 2024 אשררה Fitch את דירוגי הבנק. ראה דיווחים מיוחדים של הבנק מהימים 4 באפריל 2024, 15 באוגוסט 2024 ו-18 בספטמבר 2024.
- החל מחודש מאי 2023 חברת Fitch הוסיפה לדירוגים של מוסדות פיננסיים דירוג נוסף, שאינו מביא בחשבון תמיכה ממשלתית (xgs), וקבעה לבנק דירוג טווח ארוך: A- (xgs) ודירוג טווח קצר: F1 (xgs).

טבלה 8-6: דירוג (המשך)
מדינת ישראל

שם המדרג	דירוג טווח ארוך	טווח קצר	אופק הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	A	A-1	שלילי ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	Baa1		שלילי ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A	F1+	שלילי ⁽¹⁾

(1) בהמשך למצב המלחמתי: Fitch הודיעה ביום 2 באפריל 2024 על הצבת אופק שלילי לדירוג מדינת ישראל. חברת הדירוג הודיעה ביום 12 באוגוסט 2024, על הורדת דירוג למדינת ישראל לטווח הארוך ל-(A) באופק שלילי. דירוג הטווח הקצר (F1+) נותר ללא שינוי; Moody's הודיעה ביום 9 בפברואר 2024 על הורדת דירוג מדינת ישראל ל-A2 באופק שלילי. ביום 27 בספטמבר 2024 הודיעה חברת הדירוג על הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל ל-(Baa1) באופק שלילי; S&P הודיעה ביום 18 באפריל 2024 על הורדת דירוג מדינת ישראל לטווח הארוך ל-(A+) ולטווח הקצר ל-(A-1), באופק שלילי. ביום 1 באוקטובר 2024 הודיעה חברת הדירוג על הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל לטווח הארוך ל-(A) באופק שלילי. דירוג הטווח הקצר (A-1) נותר ללא שינוי.

6.4 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

קבוצת הפועלים לצד פעילותה העסקית מחויבת מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועלת לצמצום פערים ולשוויון הזדמנויות. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית, מקדמת מאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף".

המעורבות החברתית של קבוצת הפועלים, דרך קרן "פועלים בקהילה" וקרנות ייעודיות נוספות, באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-102 מיליון ש"ח, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024, הכוללת סיוע של 47 מיליון ש"ח במסגרת קרן 'פועלים לתקומה'.

הוצאה זו כוללת את קרן הסיוע הייעודית 'פועלים לתקומה' שהוקמה בסך 100 מיליון ש"ח ומתמקדת בשיקום הישובים ותושביהם הביטוי חוסן, חינוך ותעסוקה. בראש הקרן עומדת ועדה ציבורית האחראית על מדיניות הקרן, אישור תכנית הפעולה ותקציב פעילות הקרן.

עד כה, לאחר מיפוי וזיהוי צרכים בוערים בשטח ותוך התייעצות עם נציגים וראשי מועצות, אישרה הוועדה הציבורית תמיכה במספר פרויקטים משמעותיים, ביניהם תכנית רב שלבית "בשביל הצלחה" - למען פועלי צה"ל וכוחות הביטחון שנפצעו במלחמת חרבות ברזל, יחד עם אגודת הידידים של ארגון נכי צה"ל. התכנית המסייעת במענקים, בשיקום מותאם אישי, בקבלת יעוץ וליווי לחזרה למסלול תעסוקה באמצעות השמות והכשרות, כולל מלגות לימודים בהיקף של 10 מיליון ש"ח.

מיזם "פועלים לעתיד" בהיקף תמיכה של 10 מיליון ש"ח במכללה האקדמית ספיר, במסגרתו כל סטודנט במכללה יעסוק בשיקום העוטף תמורת נקודות זכות כחלק מהכשרה אקדמית, הקמת פנימייה חקלאית במועצה אזורית אשכול, תכנית הוראה מתקנת ב-12 בתי ספר בנגב המערבי, הקמת מרכזי מצוינות לגיל הרך שיפעלו ב-10 ישובים ויכללו ליווי צוות הגן בתהליך הפדגוגי, מתן מענה נפשי לילדי והורי הקהילה והצוות החינוכי, ועיצוב הסביבה החינוכית של הגן. בנוסף תמך הבנק בהקמת 4 מכינות קדם צבאיות בגבים, נירעם, יד מרדכי, סעד וכן הקמת מרחבים בית ספרים לתלמידי א' עד ו' בערים שדרות ואופקים.

בנוסף, כחלק מתמיכת קבוצת הפועלים במלחמת "חרבות ברזל" הוקצתה קרן חירום ייעודית בסך 10 מיליון ש"ח לסיוע לתושבי הצפון. במסגרת קרן חירום זו, הבנק תמך ברבעון השלישי לשנת 2024 בפרויקט חינוך לילדי כיתות ב'-ג' בבית-ספר של מפוני קריית שמונה בטבריה ובתל-אביב. הסיוע הכרחי ויוצא דופן לאור האתגר שמפוני קריית שמונה מפוזרים ויש צורך להפעיל מוקדים רבים. התמיכה נעשית בשיתוף פעולה עם הארגון החינוכי ברנקו וייס שאחראים לתכנון ולהקמת צוותי החינוך הייעודיים.

גם ברבעון זה, קבוצת הפועלים ממשיכה לסייע ביתר שאת לאוכלוסיות בקווי העימות שנפגעו בעקבות המלחמה. פרויקטים נוספים שהושקו ברבעון זה הינם:

- פרויקט "חיבוקי" בעיר נהריה מתווסף לקיים בעיר אשקלון - פרויקט של התערבות טיפולית מניעתית, המבוססת על פרוטוקול ייעודי הכולל בובה טיפולית מיוחדת בשם "חיבוקי". בובת "חיבוקי" ניתנת לילד ולמשפחתו במהלך סדנא טיפולית המועברת על-ידי אנשי מקצוע. יחד עם בובת "חיבוקי" הילדים וההורים מקבלים הדרכה מתאימה וספר מיוחד. מטרתה לעשות שינוי בחיי ילדים שנחשפו לאירועי טראומה, להפחית מצוקות ולמנוע התפתחות פוסט טראומה.
- הבנק ממשיך את התמיכה לנוער מפונה מקרית שמונה והסביבה בעזרת סיוע למחנות קיץ טכנולוגיים: רובופיזיקה בטכניון, לגעת בעתיד, ספקטק. מטרתם חיזוק החוסן האישי (אורור, שחרור והתרגעות) חיזוק החוסן הרגשי, נפשי ומנטלי לצד רכישת ידע, פיתוח מיומנויות וכלים חדשים בתחומי היזמות, הטכנולוגיה, אנגלית והיי-טק. המחנות נערכו במחוזות בחודשי הקיץ יולי-אוגוסט עבור כ-220 בני נוער.

במקביל, קבוצת הפועלים ממשיכה לקדם תעסוקה איכותית להגברת המובילות החברתית, העצמאות, תחושת המסוגלות ורווחתו של הפרט. וזאת באמצעות הכשרה והשמה איכותית של אנשים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית, מתן כלים וליווי, תמיכה ביזמות, עסקים קטנים ובהיי-טק, עידוד השכלה גבוהה והעצמת דור העתיד. להלן דוגמאות לפעילויות נבחרות לקידום מיקודים חברתיים אלו:

- "פועלים להצלחה" - בנוסף ל-120 סטודנטים מהחברה הכללית הבנק העניק מלגת לימודים ל-110 סטודנטים מהחברה הערבית שבמסגרתה יתנדבו הסטודנטים במתן כלים להתנהלות פיננסית נכונה. וזאת בנוסף ל-35 סטודנטיות מהמגזר האתיופני ומהמגזר החרדי שקיבלו מלגה בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה.
- כחלק מהצמחת דור העתיד, הבנק שיתף פעולה עם עמותת "לתת" - בפרויקט "נוער לתת" שמטרתו הקנית כלים של התפתחות אישית, חינוך לערכי ההתנדבות והסולידריות החברתית ומתן כלים בנושא היזמות וההובלה שמטרתם הצמחת הנוער לתעסוקה איכותית בעתיד.
- במסגרת תמיכת הבנק בעסקים קטנים, בצפון ובמרכז, הבנק בשיתוף מרכז היזמות של אראל מרגלית העניק סיוע לעסקים מקומיים במסגרת תכנית צמיחה לעסקים בצפון. ואימץ את קהילת הנשים היזמיות "גלילידיז" - קהילת הנשים המעורבת של מרגלית סטארט אפ סיטי גליל. כמו-כן, בנוסף לתמיכה בעסקים של נשות המילואימניקים בשיתוף "יזמות עתיד", תמך הבנק בקהילת העסקים הקטנים ופרויקטים עם עמותת יסמין ועוגן ובשיתוף פעולה עם המרכז לצמיחה פיננסית.
- ברבעון זה התקיימו שלושה מהלכי bit חברתיים לגיוס תמיכה בעמותות "כנפיים של קרמבו", "לתת" ומטה החטופים, בהם נתרמו כ-10 מיליון ש"ח באפליקציית bit.

התנדבות עובדים - במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 המשיך הבנק לקיים פעילויות התנדבות רחבות היקף:

- 'נוער קיץ' - נתונים מסכמים לנוער קיץ 2024: במהלך חמישה שבועות, מסוף יוני 2024 ובמהלך חודש יולי 2024, 1,296 נערים ונערות, ילדי העובדים בגילאי 15-18 הועסקו על-ידי הבנק וסייעו ב-1,347 עמותות ומוסדות שונים בכל רחבי הארץ; בכך, תרם הבנק כ-54,000 שעות התנדבות למען הקהילה. הפעילות התקיימה ב-141 ישובים מהצפון ועד הדרום. 301 מקומות התנדבות לקחו חלק בפעילות.
- תרומה ואיסוף ילקוטים לקראת שנת הלימודים - בפעילות מתוכננת מדי שנה, נאספו מעובדי הבנק 465 ילקוטים אשר נמסרו באמצעות תשע עמותות שונות לילדי מפונים ומשפחות נזקקות.
- חלוקת סלי מזון לראש השנה - בשיתוף "העמותה לקידום החינוך" - חולקו לניצולי שואה וקשישים בכל הארץ 900 סלי מזון (מהם 280 בדרום תל-אביב-יפו-בת-ים וחולון). השתתפו בחלוקה מעל 150 מתנדבים עובדי הבנק.
- פעילויות התנדבות של קבוצות עובדים - למען חיילים ומשפחות מפונים - מאז אמצע אוגוסט 2024 ובמהלך ספטמבר 2024 התקיימו מעל 12 פעילויות של קבוצות עובדים למען ילדי משפחות מפונים ולמען חיילי סדיר ומילואים - בפעילויות הפוגה ועידוד בגבול הצפון ובאזורי הלחימה סביב רצועת עזה.

המרכז לצמיחה פיננסית

ברבעון זה, אלפי אנשים נהנו והשתתפו בפעילויות המרכז לצמיחה פיננסית שהינו מיזם חברתי להנגשת ידע פיננסי לציבור ללא עלות בחברה הכללית ובחברה הערבית. פעילויות מרכזיות של המרכז לצמיחה פיננסית לרבעון זה כללו בין היתר:

- כ-3,000 משתתפים בהרצאות אקטואליות לעסקים, למשקי בית, לוותיקים ולצעירים, לתושבי העוטף ולנפגעי המלחמה. ההרצאות התמקדו ברבעון זה בחיזוק החוסן הפיננסי ולקיימת אחריות לניהול תקציב והתנהלות כלכלית חסכונית ומיטיבה.
- הצעת ערך ייחודית לעסקים ללא עלות - מנטורינג אישי לעסק בהתאם לאתגרים עימם הם מתמודדים למשך 3 חודשים עם מנהלים מובילים ובעלי ניסיון בשוק בשיתוף עם עמותת עוגן.
- הפקה ופיתוח תכנים וכלים בהתאם לצורכי השעה - כגון: ממה חשוב להיזהר בתקופה של אי ודאות, על פיקדונות והשקעות, עיבוי התכנים לעסקים להתמודדות בתקופה זו, פרקים חדשים בפודקאסט "עם היד על השקל" - עולם העבודה המשתנה, תואר ראשון ביוקר המחיה, איך לשפר את ההתנהלות הפיננסית שלנו באמצעות chat gpt, על חיסכון והשקעה בגיל צעיר, לצאת בזול - איך לעבור כלכלית את חופשת הקיץ בשלום, מידע וטיפים שיוכלו לסייע בהיערכות להוצאות הצפויות ושמירה על התקציב המשפחתי עם החזרה לבית ספר ועוד.
- בנקאות דיגיטלית לאזרחים וותיקים - מדי חודש מתקיים קורס של 6 מפגשים בזום בו צועדים עמם יד ביד למעבר לדיגיטל.
- מאות נשים השתתפו בכנסים שנערכו בחברה הערבית - הכנס השנתי והארצי "נשים ועסקים" לבעלות עסקים בחברה הערבית בשיתוף חברת שארק, שבו המשתתפות קיבלו הרצאות בנושא ניהול העסק בתקופת משבר. ועידת נשים בטבע בשיתוף חברת restart בהשתתפות רחבה של נשים עצמאיות ובתחילת דרכן.

הבנק מייחס חשיבות רבה לשילוב ערכי ESG בליבה העסקית של פעילותו. הבנק מוביל, זו השנה השביעית ברציפות, בדירוג ESG של ארגון 'מעלה' ונמצא במקום הראשון בדירוג מבין כל החברות בארץ. המקום ראשון בדירוג 'מעלה' המקומי, מצטרף לדירוגי ESG הבינלאומיים הגבוהים להם זוכה בנק הפועלים: כך למשל, נכון למועד פרסום דוח זה, בנק הפועלים הוא החברה היחידה בישראל שמופיעה ב-Year Book של מדד S&P Global וזו השנה השלישית ברציפות, נמצא במקום ראשון בדירוג שקיפות ESG של בלומברג מבין כל החברות בסקטור הפיננסי בעולם ומדורג בעשירונים העליונים בדירוגי ESG של Refinitiv, MSCI, Sustainalytics.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

7. נספחים

7.1. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
6.36%	5,928	372,710	6.76%	6,624	392,226
					בישראל
8.76%	440	20,090	8.63%	558	25,874
					מחוץ לישראל
6.48%	⁽⁴⁾ 6,368	392,800	6.87%	⁽⁴⁾ 7,182	418,100
					סך-הכל
אשראי לממשלות:					
4.62%	35	3,028	5.72%	32	2,238
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
4.62%	35	3,028	5.72%	32	2,238
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים:					
4.66%	78	6,691	6.14%	109	7,104
					בישראל
-	-	181	0.00%	-	177
					מחוץ לישראל
4.54%	78	6,872	5.99%	109	7,281
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
4.82%	684	56,731	4.50%	890	79,084
					בישראל
4.59%	88	7,673	5.84%	49	3,358
					מחוץ לישראל
4.79%	772	64,404	4.56%	939	82,442
					סך-הכל
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
2.87%	7	974	5.56%	53	3,812
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.87%	7	974	5.56%	53	3,812
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני נכחי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך של 120 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2024 (30 בספטמבר 2023: 108 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
3.54%	952	107,479	4.03%	987	97,990
בישראל					
5.07%	55	4,339	5.97%	61	4,087
מחוץ לישראל					
3.60%	1,007	111,818	4.11%	1,048	102,077
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
4.63%	234	20,210	5.07%	244	19,259
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.63%	234	20,210	5.07%	244	19,259
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
0.38%	1	1,056	-	1	792
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.38%	1	1,056	-	1	792
סך-הכל					
5.66%	8,502	601,162	6.04%	9,608	636,001
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	8,122	-	-	6,426
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	61,342	-	-	56,817
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	670,626	-	-	699,244
סך-כל הנכסים					
7.22%	583	32,283	7.98%	668	33,496
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 בסך של (1,033) מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2023: (2,025) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
4.17%	3,697	354,986	4.21%	4,003	380,614
בישראל					
3.75%	1,185	126,391	3.61%	1,204	133,411
לפי דרישה					
4.40%	2,512	228,595	4.53%	2,799	247,203
לזמן קצוב					
5.03%	297	23,618	5.22%	394	30,199
מחוץ לישראל					
4.82%	80	6,645	4.81%	96	7,986
לפי דרישה					
5.11%	217	16,973	5.37%	298	22,213
לזמן קצוב					
4.22%	3,994	378,604	4.28%	4,397	410,813
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
5.51%	38	2,758	4.92%	35	2,848
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
5.51%	38	2,758	4.92%	35	2,848
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	4,206	1.39%	17	4,885
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	4,206	1.39%	17	4,885
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
3.85%	59	6,131	3.98%	50	5,021
בישראל					
14.81%	1	27	-	-	24
מחוץ לישראל					
3.90%	60	6,158	3.96%	50	5,045
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
5.65%	178	12,610	6.64%	220	13,260
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
5.65%	178	12,610	6.64%	220	13,260
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
3.54%	216	24,391	5.96%	292	19,588
-	-	-	-	-	-
3.54%	216	24,391	5.96%	292	19,588
התחייבויות אחרות:					
4.13%	10	968	10.57%	20	757
-	-	-	-	-	-
4.13%	10	968	10.57%	20	757
4.19%	4,496	429,695	4.40%	5,031	457,196
-	-	149,420	-	-	147,994
-	-	4,979	-	-	3,148
-	-	34,621	-	-	33,752
-	-	618,715	-	-	642,090
-	-	51,911	-	-	57,154
-	-	670,626	-	-	699,244
1.47%	-	-	1.64%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.62%	3,721	568,879	2.86%	4,303	602,505
3.53%	285	32,283	3.27%	274	33,496
2.67%	4,006	601,162	2.88%	4,577	636,001
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
5.04%	298	23,645	5.21%	394	30,223

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
6.34%	17,466	367,200	6.43%	18,593	385,416
בישראל					
8.04%	1,197	19,858	8.77%	1,572	23,912
מחוץ לישראל					
6.43%	⁽⁴⁾ 18,663	387,058	6.57%	⁽⁴⁾ 20,165	409,328
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
3.79%	76	2,672	5.44%	110	2,698
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.79%	76	2,672	5.44%	110	2,698
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
3.57%	180	6,723	5.14%	305	7,918
בישראל					
1.35%	2	197	0.00%	-	165
מחוץ לישראל					
3.51%	182	6,920	5.03%	305	8,083
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
4.35%	2,096	64,305	4.49%	2,316	68,754
בישראל					
4.56%	281	8,217	5.18%	227	5,846
מחוץ לישראל					
4.37%	2,377	72,522	4.55%	2,543	74,600
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
3.44%	41	1,590	5.27%	111	2,806
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.44%	41	1,590	5.27%	111	2,806
סך-הכל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
 (4) עמלות בסך של 320 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 (30 בספטמבר 2023: 324 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
3.18%	2,579	107,981	3.77%	2,764	97,664
					בישראל
4.74%	146	4,103	6.19%	189	4,069
					מחוץ לישראל
3.24%	2,725	112,084	3.87%	2,953	101,733
					סך-הכל
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
4.65%	581	16,668	4.40%	621	18,815
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
4.65%	581	16,668	4.40%	621	18,815
					סך-הכל
נכסים אחרים:					
0.19%	1	716	0.14%	1	938
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
0.19%	1	716	0.14%	1	938
					סך-הכל
5.47%	24,646	600,230	5.77%	26,809	619,001
					סך-כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	7,772	-	-	6,362
					חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	60,136	-	-	55,983
					נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
-	-	668,138	-	-	681,346
					סך-כל הנכסים
6.70%	1,626	32,375	7.80%	1,988	33,992
					סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 בסך של (1,325) מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2023: (2,307) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
3.87%	9,778	336,458	4.13%	11,393	368,252
					בישראל
3.53%	3,286	124,215	3.51%	3,389	128,809
					לפי דרישה
4.08%	6,492	212,243	4.46%	8,004	239,443
					לזמן קצוב
4.46%	805	24,072	5.27%	1,170	29,617
					מחוץ לישראל
4.34%	224	6,887	4.83%	302	8,342
					לפי דרישה
4.51%	581	17,185	5.44%	868	21,275
					לזמן קצוב
3.91%	10,583	360,530	4.21%	12,563	397,869
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
5.94%	118	2,648	5.09%	101	2,648
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
5.94%	118	2,648	5.09%	101	2,648
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
(0.03%)	(1)	4,198	1.21%	43	4,723
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
(0.03%)	(1)	4,198	1.21%	43	4,723
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
3.67%	156	5,665	4.25%	175	5,485
					בישראל
4.94%	1	27	0.00%	-	8
					מחוץ לישראל
3.68%	157	5,692	4.25%	175	5,493
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
5.23%	559	14,262	6.24%	380	8,120
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
5.23%	559	14,262	6.24%	380	8,120
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
4.53%	869	25,577	4.73%	731	20,596
-	-	-	-	-	-
4.53%	869	25,577	4.73%	731	20,596
התחייבויות אחרות:					
3.33%	23	920	5.45%	41	1,003
-	-	-	-	-	-
3.33%	23	920	5.45%	41	1,003
3.97%	12,308	413,827	4.25%	14,034	440,452
-	-	164,450	-	-	149,318
-	-	4,799	-	-	3,260
-	-	34,221	-	-	32,434
-	-	617,297	-	-	625,464
-	-	50,841	-	-	55,882
-	-	668,138	-	-	681,346
1.50%	-	-	1.52%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.70%	11,518	567,855	2.73%	11,957	585,009
3.38%	820	32,375	3.21%	818	33,992
2.74%	12,338	600,230	2.75%	12,775	619,001
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
4.46%	806	24,099	5.27%	1,170	29,625

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
5.79%	6,276	433,725	5.66%	6,465	456,940
(3.77%)	(2,609)	276,725	(3.86%)	(2,897)	300,504
2.02%	-	-	1.80%	-	-
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
5.07%	792	62,489	8.94%	1,465	65,559
(3.92%)	(278)	28,345	(7.68%)	(466)	24,270
1.15%	-	-	1.26%	-	-
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
4.68%	851	72,665	5.05%	1,010	80,006
(5.19%)	(1,311)	100,980	(4.99%)	(1,274)	102,199
(0.51%)	-	-	0.06%	-	-
סך פעילות בישראל					
5.57%	7,919	568,879	5.94%	8,940	602,505
(4.14%)	(4,198)	406,050	(4.34%)	(4,637)	426,973
1.43%	-	-	1.60%	-	-

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 1-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2023			2024		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
5.46%	17,729	432,789	5.57%	18,544	443,744
					סך נכסים נושאי ריבית
(3.40%)	(6,756)	265,145	(3.79%)	(8,302)	291,958
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.06%	-	-	1.78%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
6.47%	2,956	60,877	7.19%	3,464	64,213
					סך נכסים נושאי ריבית
(5.19%)	(1,148)	29,465	(5.61%)	(1,043)	24,810
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.28%	-	-	1.58%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
4.20%	2,335	74,189	4.87%	2,813	77,052
					סך נכסים נושאי ריבית
(5.04%)	(3,598)	95,118	(4.99%)	(3,519)	94,059
					סך התחייבויות נושאות ריבית
(0.84%)	-	-	(0.12%)	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
5.41%	23,020	567,855	5.66%	24,821	585,009
					סך נכסים נושאי ריבית
(3.94%)	(11,502)	389,728	(4.17%)	(12,864)	410,827
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.47%	-	-	1.49%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2024

טבלה 7-1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2024 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
1,127	248	879	696	366	330
בישראל					
375	108	267	118	(7)	125
מחוץ לישראל					
1,502	356	1,146	814	359	455
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
674	707	(33)	325	170	155
בישראל					
(13)	88	(101)	(33)	33	(66)
מחוץ לישראל					
661	795	(134)	292	203	89
סך-הכל					
2,163	1,151	1,012	1,106	562	544
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
1,615	631	984	306	36	270
בישראל					
365	146	219	97	11	86
מחוץ לישראל					
1,980	777	1,203	403	47	356
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
(253)	117	(370)	133	197	(64)
בישראל					
(1)	(1)	-	(1)	-	(1)
מחוץ לישראל					
(254)	116	(370)	132	197	(65)
סך-הכל					
1,726	893	833	535	244	291
סך-כל הוצאות הריבית					
437	258	179	571	318	253
סך-הכל הכנסות הריבית פחות הוצאות ריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינלאומי לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Nonperforming Loan

אשראי שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

א

איגוח 242, 227

אשראי לציבור 99, 89, 84, 79, 61, 54, 53, 52, 51, 50, 34, 32, 14, 13, 11, 106, 105, 103, 101, 154, 152, 148, 144, 140, 136, 134, 109, 108, 107, 155, 156, 157, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 235, 231, 221, 219, 218, 217, 216, 214, 212, 191, 189, 188, 187, 186, 242, 241

ג

גידור 133, 93, 92, 58, 57, 47, 26, 25

ד

דיבינד 116, 115, 93, 90, 89, 88, 87, 86, 85, 67, 40, 39, 38, 35, 13, 8

ה

הון והלימות הון 42

הון מניות 87, 86, 85

הלבנת הון 225, 222, 219, 73, 19

הלוואות לדיור 106, 105, 104, 64, 62, 54, 53, 52, 49, 41, 40, 33, 8, 156, 155, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 142, 140, 138, 136, 134, 119, 117, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 158, 157, 225, 223, 216, 215, 213, 211, 207, 183, 182, 181, 179, 178, 177, 176, 175, 124, 123, 122, 19, הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 29, 28

ז

זכויות עובדים 188, 115, 114, 113, 112, 111, 110, 88, 79

י

יעד הון 119, 40

ירידת-ערך 102, 100, 98, 88, 35

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 158, 157, 156, 155, 154, 79, 46, 20, 210, 205

מגזרי פעילות פיקוחיים 144, 142, 140, 138, 136, 134, 79, 44, 43, 8, 7, 221, 158, 157, 156, 155, 154, 152, 150, 148, 146

מדינות זרות 35

מדיניות חשבונאית 92, 91, 79

מימון ממונף 67, 9

מינוף 225, 121, 120, 119, 118, 117, 116, 115, 79, 42, 12, 8

מסגרות אשראי 183, 34

מפקידים גדולים 222

נ

נגזרים 88, 84, 79, 69, 61, 54, 53, 52, 48, 46, 40, 38, 34, 27, 26, 25, 8, 187, 186, 185, 133, 132, 131, 130, 129, 128, 127, 126, 110, 94, 93, 92, 220, 201, 200, 199, 198, 197, 196, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 242, 241, 240, 239, 238, 237, 236, 235, 234, 233, 232, 231, 221

נזילות 121, 72, 60, 47, 40, 20, 14, 12, 7

ניירות-ערך 61, 60, 54, 53, 52, 47, 42, 39, 37, 35, 32, 30, 19, 14, 11, 8, 122, 120, 116, 103, 102, 101, 100, 99, 92, 91, 89, 88, 84, 79, 74, 71, 220, 209, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 134, 130, 242, 237, 235, 233, 231, 226, 224, 222, 221

נכסים אחרים 236, 232, 187, 186, 185, 88, 84

נכסי סיכון 152, 148, 144, 140, 136, 117, 41, 40

ס

סייבר 47, 14

סיכון אשראי 56, 55, 53, 51, 48, 47, 41, 34, 29, 28, 21, 19, 14, 9, 8, 7, 117, 110, 108, 107, 106, 105, 79, 69, 68, 67, 66, 65, 64, 61, 60, 58, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 213, 191, 190, 189, 188, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175

סיכונים אחרים 73, 7

סיכון מוניטין 73, 47, 19, 14

סיכון מימון 72

סיכון נזילות 72, 47, 14, 12, 7

סיכון סביבתי 73, 19

סיכון רגולטורי 47, 14

סיכון ריבית 225, 69, 47, 40, 14

סיכון שוק 69, 47, 19, 14, 7

סיכון תפעולי 225, 117, 73, 47, 41, 40, 19, 14

ע

עמלות 8, 12, 13, 22, 24, 30, 43, 44, 82, 122, 134, 138, 142, 146, 150,
154, 155, 156, 157, 158, 210, 212, 214, 216, 217, 218, 219, 221, 225, 228,
231, 235
ענפי משק 8, 9, 34, 36, 40, 53, 55, 68, 213

פ

פיקדונות הציבור 8, 9, 14, 32, 36, 37, 38, 69, 79, 84, 92, 130, 136,
140, 144, 148, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 185, 186, 187, 189, 190, 191,
212, 214, 217, 218, 219, 220, 221, 233, 234, 237, 241, 238

ר

רגולציה 19, 73, 215
רווח למניה 82

ש

שווי הוגן 9, 25, 26, 32, 38, 48, 70, 79, 83, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100,
101, 102, 103, 111, 130, 131, 132, 170, 171, 172, 188, 189, 190, 191, 192,
193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202

ת

תגמול 86, 87, 115, 124, 211, 213
תיק בנקאי 69, 70
תיק למסחר 35
תשואה להון 11
תשלום מבוסס מניות 85, 86, 87, 88